

«Յուքոմ» ՍՊԸ

Թողարկողի ֆիրմային անվանումը

սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերություն

Կազմակերպա-իրավական ձևը

ՀՀ, ք. Երևան 0015, Գր. Լուսավորիչ 9

Հեռ՝ (+37411) 400 400, Ֆաքս՝ (+37411) 400 401

Էլ.-փոստ՝ info@ucom.am

Կայք՝ www.ucom.am

«Ամերիաբանկ» ՓԲԸ

Գլխավոր տեղաբաշխողի անվանումը

փակ բաժնետիրական ընկերություն

Կազմակերպա-իրավական ձևը

ՀՀ, ք. Երևան 0010, Վ. Սարգսյան 2

Հեռ՝ (+37410) 56 11 11, Ֆաքս՝ (+37410) 51 31 33

Էլ.-փոստ՝ info@ameriabank.am

Կայք՝ www.ameriabank.am

**ՀՀ ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԲԱՆԿԻ ԿՈՂՄԻՑ ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳՐԻ ԳՐԱՆՑՈՒՄԸ ՁԻ
ՀԱՎԱՍՏՈՒՄ ՆԵՐԴՐՄԱՆ ԱՊԱՀՈՎՈՒԹՅՈՒՆԸ, ՆԵՐԿԱՅԱՑՎԱԾ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅԱՆ
ՃՇՏՈՒԹՅՈՒՆԸ ԿԱՄ ԻՍԿՈՒԹՅՈՒՆԸ:**

Արժեթղթերի տեսակը՝	անվանական, արժեկտրոնային պարտատոմս
Արժեթղթերի ձևը՝	ոչ փաստաթղթային
Արժեթղթերի քանակը՝	համապատասխան Թողարկման ծավալի ու անվանական արժեքի
Արժեթղթերի անվանական արժեքը՝	100 (մեկ հարյուր) ԱՄՆ դոլար, 100,000 (մեկ հարյուր հազար) ՀՀ դրամ
	Դոլարային պարտատոմսերի դեպքում՝ առավելագույնը 10,000,000 (տասը միլիոն) ԱՄՆ դոլար,
Արժեթղթերի թողարկման ծավալը՝	Դրամային պարտատոմսերի դեպքում՝ առավելագույնը 500,000,000 (հինգ հարյուր միլիոն) ՀՀ դրամ և նվազագույնը մինչև թողարկման պահը Թողարկողի կողմից նախկինում թողարկված և շրջանառության մեջ գտնվող դոլարային պարտատոմսերի ընդհանուր անվանական ծավալի 10% (տասը) տոկոսը
Արժեկտրոնը՝	ենթակա է որոշման Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ
Շրջանառության ժամկետը՝	ենթակա է որոշման Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

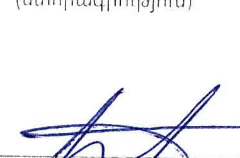

ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒ ԱՆՁԻՆՔ	4
ՄԱՍ 1 ԱՄՓՈՓԱԹԵՐԹ	5
1.1 Տեղեկատվություն թողարկողի և նրա գործունեության վերաբերյալ	5
1.2 Թողարկողին և պարտատոմսերին առնչվող ռիսկերը	7
1.3 Թողարկողի տնտեսական գործունեության զարգացման և ֆինանսական վիճակի փոփոխության միտումները	10
1.4 Թողարկողի աուդիտն իրականացնող անձի և խորհրդատուների ինքնության մասին տեղեկություններ	11
1.5 Թողարկողի կառավարման մարմնի անդամները, աշխատակիցները և խոշոր բաժնետերերը	11
1.6 Առաջարկվող արժեթղթերի հիմնական վիճակագրական տվյալները	12
1.7 Արժեթղթերի առաջարկի համակողմանի նկարագիրը	13
1.8 Վերջնական պայմանների հրապարակման ձևը	13
1.9 Ամփոփ ֆինանսական տվյալներ	13
ՄԱՍ 2 ՊԱՐՏԱՏՈՄՍԵՐԻ ՄԱՍԻՆ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ	18
2.1 Ռիսկային գործոններ	18
2.2 Հիմնական տեղեկատվություն	19
2.3 Տեղեկատվություն՝ կապված առաջարկվող (կարգավորվող շուկայում առևտրին թույլատրվող) արժեթղթերի հետ	20
2.4 Առաջարկի ժամկետները և պայմանները	29
2.5 Առևտրին թույլտվությունը և առևտրի կազմակերպումը	39
2.6 Լրացուցիչ տեղեկատվություն	40
ՄԱՍ 3 ԹՈՂԱՐԿՈՂԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ	42
3.1 Անկախ աուդիտորներ	42
3.2 Ռիսկային գործոններ	42
3.3 Տեղեկատվություն թողարկողի մասին	44
3.4 Բիզնեսի նկարագիրը	47
3.5 Թողարկողի հիմնական միջոցները	52
3.6 Զարգացման վերջին միտումները	52
3.7 Թողարկողի կառավարման մարմինները և կառավարման մարմինների անդամները	53
3.8 Կառավարման մարմինների գործունեությունը	57
3.9 Հսկող անձինք	58
3.10 Տեղեկատվություն թողարկողի ակտիվների և պարտավորությունների, ֆինանսական վիճակի, եկամուտների և ծախսերի մասին	58
3.11 Լրացուցիչ տեղեկատվություն	59

3.12	Փորձագետի, գնահատողի, խորհրդատուի կամ հաշվապահի մասնագիտական կարծիքը և երրորդ անձանցից վերցված տեղեկատվությունը	60
3.13	Այլ տեղեկատվություն	60
ՄԱՍ 4	ՀԱՎԵԼՎԱԾՆԵՐ	62
4.1	ՀԱՎԵԼՎԱԾ 1: Հայտ-հանձնարարականի օրինակելի ձև /իրավաբանական անձ/	62
4.2	ՀԱՎԵԼՎԱԾ 2: Հայտ-հանձնարարականի օրինակելի ձև /ֆիզիկական անձ կամ անհատ ձեռնարկատեր/	73
4.3	ՀԱՎԵԼՎԱԾ 3: Ֆինանսական գործակիցների հաշվարկման բանաձևերը	83
4.4	ՀԱՎԵԼՎԱԾ 4: Թողարկողի կազմակերպչական կառուցվածքը	85
4.5	ՀԱՎԵԼՎԱԾ 5: Թողարկման պայմաններ	86
4.6	ՀԱՎԵԼՎԱԾ 6: Ֆինանսական հաշվետվություններ	91

ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒ ԱՆՁԻՆՔ

«Մենք՝ ստորագրող անձինք, հավաստիացնում ենք, որ գործադրել ենք բոլոր ողջամիտ ջանքերը, որպեսզի պարզենք ազդագրում ներառված տեղեկությունների ճշգրիտ և լիարժեք լինելը: Ըստ այդմ, մենք հավաստիացնում ենք, որ մեր լավագույն տեղեկացվածության համաձայն ազդագրում ներառված տեղեկությունները ճշգրիտ և լիարժեք են, չեն պարունակում բացթողումներ, որոնք կարող են խեղաթյուրել ազդագրի բովանդակությունը»:

Ստորագրող անձինք՝

Հայկ Հովիկի Եսայան (անուն, ազգանուն)	Ընդհանուր ժողովի մասնակից (պաշտոն)	 (ստորագրություն)	14.11.18 (ամսաթիվ)
Ալեքսանդր Հովիկի Եսայան (անուն, ազգանուն)	Ընդհանուր ժողովի մասնակից (պաշտոն)	 (ստորագրություն)	14.11.18 (ամսաթիվ)
Արամ Սուրենի Խաչատրյան (անուն, ազգանուն)	Ընդհանուր ժողովի մասնակից (պաշտոն)	 (ստորագրություն)	14.11.18 (ամսաթիվ)
Գուրգեն Գագիկի Խաչատրյան (անուն, ազգանուն)	Ընդհանուր ժողովի մասնակից (պաշտոն)	 (ստորագրություն)	14.11.18 (ամսաթիվ)
Արտյոմ Գագիկի Խաչատրյան (անուն, ազգանուն)	Ընդհանուր ժողովի մասնակից (պաշտոն)	 (ստորագրություն)	14.11.18 (ամսաթիվ)
«ԱյՅու Թելեքոմյունիքեյթ» ՍՊԸ՝ ի դեմս Արթուր Մաթևոսյանի (անուն, ազգանուն)	Ընդհանուր ժողովի մասնակից (պաշտոն)	 (ստորագրություն)	14.11.18 (ամսաթիվ)
Բաժնետիրական առևտրային բանկ «ՖՈՐԱ- ԲԱՆԿ» ի դեմս Սերգեյ Բալակինի (անուն, ազգանուն)	Ընդհանուր ժողովի մասնակից (պաշտոն)	 (ստորագրություն)	14.11.18 (ամսաթիվ)
Կարեն Մնացականյան (անուն, ազգանուն)	Ֆինանսական տնօրեն (պաշտոն)	 (ստորագրություն)	14.11.18 (ամսաթիվ)
Տաթևիկ Գևորգյան (անուն, ազգանուն)	Գլխավոր Հաշվապահ (պաշտոն)	 (ստորագրություն)	14.11.18 (ամսաթիվ)
«Ամերիաբանկ» ՓԲԸ ի դեմս Շուշանիկ Հովսեփյանի (անուն, ազգանուն)	Տեղաբաշխող	 (ստորագրություն)	15.11.18թ. (ամսաթիվ)

Ստորագրությունները հավաստում են՝

Հայկ Հովիկի Եսայան (անուն, ազգանուն)	Գլխավոր տնօրեն (պաշտոն)	 (ստորագրություն)	14.11.18 (ամսաթիվ)
---	----------------------------	--	-----------------------

Կ.Տ.

ՄԱՍ 1ԱՄՓՈՓԱԹԵՐԹ

ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ ՆԵՐԴՐՈՂԻՆ

ԱՄՓՈՓԱԹԵՐԹԸ ՊԵՏՔ Է ԴԻՏՎԻ ՈՐՊԵՍ ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳՐԻ ՆԵՐԱԾԱԿԱՆ ՀԱՄԱՌՈՏ ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ:

ԱՌԱՋԱՐԿՎՈՂ ԱՐԺԵԹՂԹԵՐՈՒՄ ՆԵՐԴՐՈՒՄ ԱՆԵԼՈՒ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՆԵՐԴՐՈՂԻ ՈՐՈՇՈՒՄԸ ՊԵՏՔ Է ՀԻՄՆՎԱԾ ԼԻՆԻ ԱՄԲՈՂՋԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳՐԻ ՎՐԱ:

Ամփոփաթերթի կազմման համար պատասխանատու անձինք ամփոփաթերթում պարունակվող տեղեկատվության ոչ ամբողջական կամ ապակողմնորոշիչ լինելու համար (այդ թվում՝ թարգմանությանը վերաբերող մասով) կրում են քաղաքացիական պատասխանատվություն, եթե այն ոչ ամբողջական կամ ապակողմնորոշիչ է Ծրագրային Ազդագրի մյուս մասերի հետ դիտարկելու դեպքում:

Ներդրողը կարող է ձեռք բերել Ծրագրային Ազդագիրը և վերջինիս կից ներկայացվող փաստաթղթերը էլեկտրոնային տարբերակով www.ucom.am և www.ameriabank.am կայքերից:

1.1 Տեղեկատվություն թողարկողի և նրա գործունեության վերաբերյալ

1.1.1 Թողարկողի տվյալները և կապի միջոցները

Թողարկողի լրիվ ֆիրմային անվանումն է

Հայերեն՝ «ՅՈՒԲՈՄ» սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերություն
Ռուսերեն՝ Общество с ограниченной ответственностью «ЮКОМ»
Անգլերեն՝ “UCOM” Limited Liability Company

Թողարկողի կրճատ ֆիրմային անվանումն է

Հայերեն՝ «ՅՈՒԲՈՄ» ՍՊԸ
Ռուսերեն՝ ООО “ЮКОМ”
Անգլերեն՝ “UCOM” LLC

Թողարկողի պետական գրանցման վայրն է՝ 0010, ՀՀ, ք. Երևան, Տերյան 192, բն.4

Թողարկողի պետական գրանցման համարն է՝ 264.110.02498

Թողարկողի գործունեության վայրն է՝ ՀՀ, ք. Երևան 0015, Գր. Լուսավորիչ 9

Կապի միջոցները՝
Հեռ.՝ (+37411) 400400
Ֆաքս՝ (+37411) 400401
Էլ. Փոստ՝ info@ucom.am
Կայք՝ www.ucom.am

Թողարկողին առնչվող հարցերի առաջացման դեպքում կարելի է դիմել «Յուքոմ» ՍՊԸ Գանձապետարանի աշխատակից Անահիտ Վարդանյանին կապի հետևյալ միջոցներով. հեռ.՝ +37411 400 400, էլ. հասցե՝ anahit.a.vardanyan@ucom.am:

1.1.2 Թողարկողի համառոտ պատմությունը և ռազմավարությունը

«ՅՈՒՔՈՄ» ՍՊԸ-ն (այսուհետ՝ Թողարկող կամ Ընկերություն) էլեկտրոնային հաղորդակցության ոլորտում իր հիմնական գործունեությունը սկսել է 2009թ.-ից՝ որպես հեռուստատեսության (IPTV), ինտերնետ կապի և թվային հեռախոսակապի ծառայություն մատուցող ընկերություն:

Ընկերությունը **2009թ.**-ին ներդրեց «օպտիկա դեպի տուն» լուծումը, որն ապահովում էր IP հեռուստատեսություն (IPTV), գերարագ ինտերնետ կապ և թվային հեռախոսակապ:

Ընկերությունը **2010թ.**-ին դարձավ ամենախոշոր մեծածախ օպերատորը Հայաստանում՝ շնորհիվ Հայաստանը Վրաստանի հետ կապող սեփական օպտիկամանրաթելային կապուղու: **2011թ.**-ին Ընկերությունն սկսեց տարանցիկ ինտերնետ մատակարարել Մերձավոր Արևելք:

2011թ.-ին Ընկերությունը ձեռք է բերում «ԱՅՔԱՆ ՔՈՄՅՈՒՆԻՔԵՅՇՆՍ» ՓԲ ընկերության 100% բաժնետոմսերը, որն ապահովում էր լայնաշերտ ինտերնետ կապ Երեւանում, օգտագործելով WiMAX տեխնոլոգիան եւ Alcatel-Lucent բազային կայանները:

2012թ.-ին Ընկերությունը ձեռք է բերում «ԻՆՏԵՐԱԿՏԻՎ ԹԻՎԻ» ՍՊ ընկերության 100% բաժնեմասերը, որն ապահովում էր թվային հեռուստատեսության ծառայություններ Երեւանում:

2013թ.-ին Ընկերությունը ստացավ հանրային շարժական ինտերնետ կապի ծառայություններ մատուցելու լիցենզիա, իսկ **2015թ.**-ին ձեռք բերեց «Օրանժ Արմենիա» ՓԲ ընկերության 100% բաժնետոմսերը՝ այսպիսով մուտք գործելով նաև ՀՀ շարժական կապի շուկա: Ընկերությունը **2016թ.**-ին ՀՀ ամբողջ տարածքում գործածեց միջազգային չափանիշներին համապատասխանող 4G+ ցանցը:

2017թ. Speedtest by Ookla ընկերությունը Թողարկողին շնորհել է «Հայաստանում ամենաարագ շարժական ցանց 2017» մրցանակը:

Գործելով խիստ մրցակցային և արագ զարգացող շուկայում, որտեղ ավանդական ծայնային և կարճ հաղորդագրությունների ծառայությունները կտրուկ անկում են ապրում, Ընկերությունը վերանայել է իր բիզնես առաջնություններն ու մոտեցումները, որոնք ուղղված են հստակ թիրախային խմբերի պահանջմունքների բավարարմանը:

1.1.3 Թողարկողի կանոնադրական կապիտալը և դրա կառուցվածքը

Թողարկողի կանոնադրական կապիտալն առ 30.06.2018թ. կազմել է 22,396,927 (քսաներկու միլիոն երեք հարյուր իննսուներեք հազար ինը հարյուր քսանյոթ) ՀՀ դրամ, որը բաժանված է թվով 7 (յոթ) բաժնեմասերի: Թողարկողի մասնակիցների ցանկը (ներառյալ բաժնեմասնակցության չափերը) ներկայացված է սույն [Օրագրային Ազդագրի 1.5 կետով](#):

1.1.4 Թողարկողի բիզնեսի նկարագիրը

Թողարկողը ՀՀ-ում ֆիքսված և շարժական կապի ծառայություններ մատուցող ընկերություն է: 2018թ.-ի 1-ին եռամսյակի եկամտի ցուցանիշով ընդհանուր ֆիքսված ինտերնետի շուկայում Ընկերությունը զբաղեցրել է առաջատար դիրք (շուկայի 46.9%): Ընկերությունը նաև առաջատար դիրք է զբաղեցնում շարժական ինտերնետի (բացառությամբ բջջային հեռախոսի միջոցով օգտվողների) շուկայում՝ շուկայի եկամտի 58% ցուցանիշով:

Միջազգային լավագույն չափանիշներին համապատասխանող արդիականացված 4G+ և սեփական օպտիկամանրաթելային ցանցերի օգնությամբ Ընկերությունը տրամադրում է ֆիքսված և շարժական կապի ծառայությունների ամբողջական փաթեթ ավելի քան 600 հազար բաժանորդների:

Ընկերությունը պարբերաբար հանդես է գալիս նորարարական առաջարկներով.

- շարժական հեռուստատեսություն իր MediaRoom հավելվածով,
- U!Pay վիրտուալ դրամապանակ,
- 1 SIM-քարտում հայկական և ռուսական համար ունենալու հնարավորություն,
- U!Cloud ամպային լուծումները և այլն:

Ընկերության սպասարկման սրահները գործում են ՀՀ բոլոր մարզերում:

1.1.5 Թողարկողի կազմակերպական կառուցվածքը

Ընկերության կազմակերպական կառուցվածքը ներկայացված է [Հավելված 4](#)-ում:

1.1.6 Ակտիվների որակը

2017թ.-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Թողարկողի ընդհանուր ակտիվների մեծությունը, համաձայն աուդիտ անցած հաշվետվությունների, կազմել է 113.7 մլրդ ՀՀ դրամ: Նույն պահի դրությամբ Լևերեջի գործակիցը (ընդհանուր կապիտալի հարաբերությունն ընդհանուր ակտիվներին) կազմել է 18.1%:

1.2 Թողարկողին և պարտատոմսերին առնչվող ռիսկերը

1.2.1 Թողարկողին առնչվող ռիսկերի համառոտ նկարագիրը

Աճող մրցակցություն: Թողարկողն իր գործունեությունն իրականացնում է բարձր մրցակցային շուկաներում, որտեղ տեխնոլոգիական նորարարությունները և գնային

«պատերազմները» կարող են ազդել Թողարկողի ապագա եկամուտների և շահութաբերության վրա:

Բավարար դրամական հոսքեր: Շուկայական բարձր մրցակցության և տեխնոլոգիաների դինամիկ զարգացման պայմաններում Թողարկողը կարող է չապահովել բավականաչափ դրամական հոսքեր Թողարկողի կողմից ապագայում կատարվելիք կապիտալ և գործառնական ծախսերը ֆինանսավորելու համար:

Տեխնոլոգիական փոփոխություններ: Թողարկողը ենթակա է տեխնոլոգիական փոփոխություններին առնչվող ռիսկերի, որոնք առաջ են գալիս հեռահաղորդակցման ցանցերի զարգացման, ընդլայնման և պահպանման գործընթացներում:

Նորմատիվ և օրենսդրական դաշտի փոփոխություն: Թողարկողն իր գործունեությունը ծավալում է կարգավորվող շուկաներում, ինչը կարող է ենթադրել ապագայում լրացուցիչ ծախսերի կրում կամ եկամուտ բերող գործունեության ուղղությունների սահմանափակում, որոնք կարող են ազդել Թողարկողի շուկայական մասնաբաժնի, մրցակցային դիրքի, ապագայում ստեղծվող շահույթի և դրամական հոսքերի վրա:

Մատակարարի կամ երրորդ կողմի ռիսկ: Թողարկողի գործունեությունն էապես կախված է սարքավորումների և ծառայությունների մատակարարներից, որոնք հնարավոր է, որ չկարողանան ժամանակին մատակարարել սարքավորումները և ծառայությունները, կամ դադարեցնեն մատակարարումը, կամ սահմանեն գներ, որոնք ոչ մրցակցային են:

Հաճախորդների արտահոսք: Թողարկողի գործարար պլանի իրագործումը մեծապես կախված է Թողարկողի կողմից հաճախորդների արտահոսքը կառավարելու կարողությունից: Եթե Թողարկողը չհաջողի ինչպես հարկն է վերահսկել հաճախորդների հոսքը, ապա այն կարող է բացասաբար ազդել Թողարկողի ֆինանսական ցուցանիշների վրա:

Ցանցային ընդհատումների ռիսկ: Անսպասելի ցանցային ընդհատումները, որոնք գտնվում են Թողարկողի վերահսկողությունից դուրս, կարող են խոչընդոտել Թողարկողի կողմից ծառայությունների պատշաճ մատուցմանը: Այդպիսի ընդհատումները կարող են առաջացնել մեծ ծախսեր՝ կապված նորոգման աշխատանքների հետ, ինչպես նաև ազդել հաճախորդների գոհունակության վրա՝ այդպիսով կրճատելով Թողարկողի հաճախորդների բազան, եկամուտները և վնասելով Թողարկողի համբավը:

Աշխարհաքաղաքական ռիսկեր: Աշխարհաքաղաքական, տարածաշրջանային և ներքաղաքական իրավիճակի անբարենպաստ փոփոխությունների արդյունքում հնարավոր է առաջ գան այնպիսի բացասական գործոններ, որոնք կարող են անբարենպաստ ազդեցություն ունենալ ընդհանուր մակրոտնտեսական իրավիճակի վրա, ինչն էլ կարող է հանգեցնել Թողարկողի գործունեության, հեռանկարի և ֆինանսական կատարողականի վատթարացմանը:

Փոխառու կապիտալի բարձր մակարդակ: Ընկերության ակտիվների մեծ մասը ֆինանսավորված են վարկերի և փոխառությունների հաշվին, որի արդյունքում Ընկերությունն ունի ֆինանսական լներիջի՝ ոլորտային միջին ցուցանիշից ավելի բարձր մակարդակ:

Ընկերության ակտիվների՝ փոխառու կապիտալով ֆինանսավորմամբ բարձր մակարդակը կարող է բացասաբար անդրադառնալ Ընկերության ֆինանսական վիճակի վրա:

Արտարժույթային ռիսկ: Թողարկողն ունի արտարժույթով ներգրավված վարկեր և փոխառություններ, որոնց հաշվեկշռային արժեքը, պայմանավորված արտարժույթային շուկայում փոխարժեքի տատանմանը, կարող է ենթարկվել փոփոխությունների, ինչն էլ կարող է բացասաբար ազդել Թողարկողի վարկունակության վրա:

1.2.2 Պարտատոմսերին առնչվող ռիսկերի համառոտ նկարագիրը

Տոկոսադրույքի ռիսկ: Տնտեսությունում տոկոսադրույքների փոփոխությունը կարող է հանգեցնել ներդրողների կողմից Թողարկողի պարտատոմսերի նկատմամբ եկամտաբերության ցուցանիշի վերանայման, ընդ որում ընդունված է համարել, որ այլ հավասար պայմաններում պարտատոմսերի երկրորդային շուկայում պարտատոմսերի գները գտնվում են հակադարձ կախվածության մեջ տոկոսադրույքների մակարդակից, այսինքն տոկոսադրույքների բարձրացումը այլ հավասար պայմաններում հանգեցնում է պարտատոմսերի գնի անկմանը և հակառակը:

Շուկայական ռիսկ: Երկրորդային շուկայում Թողարկողի պարտատոմսերի գինը և դրանց նկատմամբ պահանջարկը կարող են նվազել ներքին/միջազգային տնտեսություններում տնտեսական ընթացիկ ցուցանիշների և դրանց փոփոխությունների սպասումների հետ կապված: Ներդրողը պետք է հաշվի առնի, որ արժեթղթերի գները շուկայում կարող են ժամանակի ընթացքում իջնել կամ բարձրանալ:

Վերաներդրման ռիսկ: Այն բոլոր ներդրողներն, ովքեր Թողարկողի պարտատոմսերը ձեռք կբերեն դրանք մինչև մարումը պահելու և ձեռքբերման գործարքով սահմանված մինչև մարումը եկամտաբերությունն ապահովելու ու ստանալու համար, պետք է նկատի ունենան, որ իրենց վրա են վերցնում վերաներդրման ռիսկ, որը պայմանավորված է Թողարկողի պարտատոմսերից պարբերաբար ստացվող արժեկտրոնային եկամուտների առնվազն համարժեք եկամտաբերությամբ (ձեռքբերման գործարքով սահմանված մինչև մարումը եկամտաբերությամբ) ներդրում կատարելու հնարավարության բացակայությամբ:

Վարկային/դեֆոլտի ռիսկ: Ներդրողները Թողարկողի պարտատոմսեր ձեռք բերելիս իրենց վրա են վերցնում Թողարկողի վարկային ռիսկը (ապահովված պարտատոմսերի դեպքում այդ ռիսկը համեմատաբար ավելի ցածր է), որը կապված է ապագայում Թողարկողի ֆինանսական վիճակի հնարավոր վատթարացման, արժեկտրոնային վճարումներ իրականացնելու կամ պարտատոմսերն իրենց անվանական արժեքով մարման անհնարիության և հավանական սնանկացման հետ:

Արտարժույթային ռիսկ: Թողարկվող դոլարային պարտատոմսերն արտահայտված են ԱՄՆ դոլարով, իսկ դրամայինները՝ ՀՀ դրամով, և հետևապես, ներդրումները և ներդրումների ետ ստացումը (պարտատոմսերի ձեռք բերման/մարման դիմաց ստացվող գումարներ)

իրականացվելու են համապատասխանաբար ԱՄՆ դոլարով և ՀՀ դրամով: Ուստի, այս իմաստով արտարժույթային ռիսկն առկա է այն ներդրողների մոտ, ովքեր, իրենց դրամական միջոցները սույն պարտատոմսերում ներդնելու նպատակով, պետք է իրենց ֆինանսական միջոցները փոխարկեն այլ արժույթներից ԱՄՆ դոլարի կամ ՀՀ դրամի:

Իրացվելիության ռիսկ: Թողարկողը չի կարող երաշխավորել, որ պարտատոմսերի շրջանառության ողջ ժամկետի ընթացքում ներդրողները ցանկացած պահի կարող են իրացնել կամ ձեռք բերել պարտատոմսերը երկրորդային շուկայում (կարգավորվող շուկայում) իրենց համար տնտեսապես շահավետ գնով:

Գնաճի կամ գնողունակության ռիսկ: ՀՀ-ում գնաճի առկայության պարագայում, Թողարկողի կողմից իր պարտատոմսերի դիմաց առաջարկվող անվանական արժեկտրոնային եկամտաբերությունը գնահատելիս ներդրողները պետք է հաշվի առնեն, որ իրական եկամտաբերությունը կարող է լինել անվանական արժեկտրոնային եկամտաբերությունից ավելի ցածր (գնաճի չափով):

1.3 Թողարկողի տնտեսական գործունեության զարգացման և ֆինանսական վիճակի փոփոխության միտումները

Ընկերության կողմից բնականոն գործունեություն իրականացնելու համար առկա են հետևյալ հիմնական լիցենզիաները՝

ՀՀ տարածքում հանրային էլեկտրոնային հաղորդակցության ցանցի (ցանցի շահագործման) համար լիցենզիա	1	Թիվ 0479, տրված 19/11/2008թ.-ին ՀՀ Հանրային ծառայությունները կարգավորող հանձնաժողովի (ՀԾԿ) կողմից №635Ա որոշմամբ, վավեր է մինչև 19/11/2023թ.
Հեռուստառադիոձրագրերի կաբելային (մալուխային) հեռարձակման լիցենզիա	2	Թիվ 186, տրված 15/10/2012թ.-ին ՀՀ Հեռուստատեսության և ռադիոյի ազգային հանձնաժողովի կողմից, վավեր է մինչև 16/10/2022թ.

Ընկերության գործունեության համար առկա լիցենզիաների դիմաց յուրաքանչյուր եռամսյակ վճարվող պետական տուրքի գումարը կազմում է 525 միլիոն ՀՀ դրամ:

Թողարկողի գործունեությունը գտվում է Ընկերության մասնակիցների և գործադիր մարմնի ուշադրության ներքո, որոնք մշտապես հետևում են շուկայական իրավիճակի փոփոխություններին՝ համապատասխանեցնելով Ընկերության գործունեությունը և զարգացման ծրագիրը շուկայի և նորագույն տեխնոլոգիաների պահանջներին:

Ընկերությունը գտնվում է խոշոր ներդրումային փուլում և գրեթե բոլոր ֆինանսական ցուցանիշներով 2017թ-ին համապատասխանել է պլանավորված բիզնես ծրագրին, նույնիսկ արձանագրել պլանավորվածից բարձր եկամտաբերություն: Ընկերությունը չունի այլ էական պարտավորվածություններ ապագայում իրականացվելիք ներդրումների գծով, որոնք

սահմանված են մատակարարների հետ կնքված պայմանագրերով և արտացոլված չեն Ընկերության ֆինանսական հաշվետվություններում:

Ընկերությունը 2017-2019թթ-ին ընդլայնում է նաև արտերկրյա տարածքում ինտերնետի մեծածախ վաճառքը:

1.4 Թողարկողի աուդիտն իրականացնող անձի և խորհրդատուների ինքնության մասին տեղեկություններ

Թողարկողի 2015 - 2017 թթ. ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտն իրականացրել է «ՔԵՅ-ՓԻ-ԷՄ-ՋԻ ԱՐՄԵՆԻԱ» ՓԲԸ-ը՝

ՀՀ, ք. Երևան 0010,
Վազգեն Սարգսյանի փ., 26/1 շենք, 8-րդ հարկ
Հեռ.՝ + 374 (10) 56 67 62
Ֆաքս՝ + 374 (10) 56 67 62
Կայք՝ <http://www.kpmg.am>

1.5 Թողարկողի կառավարման մարմնի անդամները, աշխատակիցները և խոշոր բաժնետերերը

Թողարկողի կառավարման մարմիններն են Ընկերության մասնակիցների (կամ նրանց լիազոր ներկայացուցիչների) ընդհանուր ժողովը և գործադիր մարմինը՝ Գլխավոր տնօրենը:

Ընկերության գործադիր մարմնի կազմը ներկայացված է ստորև.

Անունը, ազգանունը	Պաշտոն	Փորձառությունը
Հայկ Հովհիկի Եսայան	Գլխավոր տնօրեն	Թողարկողի տնօրենն է հանդիսանում 16.03.2009թ.-ից

Թողարկողի աշխատակիցների ընդհանուր թիվը կազմում է 1757 առ 31.12.2017 թ.:

Թողարկողի մասնակիցներն են՝

Մասնակիցը	Բաժնեմասը (ՀՀ դրամ)	Բաժնեմասի չափը (%)
«ԱյՅու Թելեքոմյունիքեյթ» ՍՊԸ	6,954,246	31.05
Արամ Սուրենի Խաչատրյան	5,818,721	25.98
Գուրգեն Գազիկի Խաչատրյան	2,846,649	12.71

Արտյոն Գագիկի Խաչատրյան	2,846,649	12.71
Բաժնետիրական առևտրային բանկ «ՖՈՐԱ-ԲԱՆԿ» (բաժնետիրական ընկերություն)	2,510,696	11.21
Հայկ Հովիկի Եսայան	709,983	3.17
Ալեքսանդր Հովիկի Եսայան	709,983	3.17

1.6 Առաջարկվող արժեթղթերի հիմնական վիճակագրական տվյալները

Թողարկվող պարտատոմսերն անվանական են և ոչ փաստաթղթային, անբաժանելի են և փոխարկելի չեն:

Թողարկվող պարտատոմսերի դիմաց տոկոսային վճարումները կատարվելու են արժեկտրոնների միջոցով:

ԱՄՆ դոլարով թողարկվող պարտատոմսերը տեղաբաշխվում, շրջանառվում և մարվում են ԱՄՆ դոլարով, իսկ ՀՀ դրամով թողարկվող պարտատոմսերը՝ ՀՀ դրամով: Պարտատոմսերի սեփականատերերին արժեկտրոնային վճարումները կատարվում են ՀՀ դրամով: ԱՄՆ դոլարով թողարկված պարտատոմսերի դիմաց արժեկտրոնների վճարման համար հիմք է ընդունվում արժեկտրոնների վճարման օրվան նախորդող աշխատանքային օրվա համար ՀՀ ԿԲ կողմից ԱՄՆ դոլարի նկատմամբ հրապարակված միջին փոխարժեքը:

Դոլարային պարտատոմսերի թողարկման դեպքում թողարկման (առաջարկի) ընդհանուր ծավալը կազմում է առավելագույնը 10,000,000 (տասը միլիոն) ԱՄՆ դոլար, իսկ դրամային պարտատոմսերի դեպքում՝ առավելագույնը 500,000,000 (հինգ հարյուր միլիոն) ՀՀ դրամ և նվազագույնը մինչև թողարկման պահը Թողարկողի կողմից թողարկված և շրջանառության մեջ գտնվող դոլարային պարտատոմսերի ընդհանուր անվանական ծավալի 10% (տասը տոկոսը):

Տեղաբաշխվող (վաճառվող) պարտատոմսերի քանակը որոշվելու է Թողարկման ծավալին ու անվանական արժեքին համապատասխան:

Մեկ դոլարային պարտատոմսի անվանական արժեքը կազմում է 100 ԱՄՆ դոլար, իսկ մեկ դրամային պարտատոմսինը՝ 100,000 (մեկ հարյուր հազար) ՀՀ դրամ:

Պարտատոմսերի մարման օրը ենթակա է որոշման Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ:

Պարտատոմսերի դիմաց նախատեսվող արժեկտրոնային եկամուտների վճարման պարբերականությունը ենթակա է որոշման Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ:

Թողարկման արդյունքում ներգրավված միջոցները Թողարկողն ուղղելու է Ընկերության պարտավորությունների վերաֆինանսավորմանը և կապիտալ ներդրումների իրականացմանը:

1.7 Արժեթղթերի առաջարկի համակողմանի նկարագիրը

Պարտատոմսերի տեղաբաշխումն սկսելու և ավարտելու օրը ենթակա է որոշման Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ:

Պարտատոմսերի ձեռքբերման գործընթացի մանրամասները և վաճառքի պայմանները ենթակա են հաստատման Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ:

1.8 Վերջնական պայմանների հրապարակման ձևը

Պարտատոմսերի թողարկման, տեղաբաշխման, շրջանառության ու մարման վերջնական պայմանները ենթակա են որոշման Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ:

Արժեթղթերի յուրաքանչյուր թողարկման վերջնական պայմանները Թողարկողը պարտավորվում է հրապարակել առնվազն իր ինտերնետային կայքում:

1.9 Ամփոփ ֆինանսական տվյալներ

ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ ԱՄՓՈՓ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

հազ.դրամ

Ցուցանիշի անվանումը	2018թ. I կիսամյակ (Աուդիտ չանցած)	2017թ. (Աուդիտ անցած)	2016թ. (Աուդիտ անցած)
Արտադրանքի, ապրանքների, աշխատանքների, ծառայությունների	19,520,427	37,146,209	34,999,236

իրացումից հասույթ			
Իրացված արտադրանքի, ապրանքների, աշխատանքների, ծառայությունների ինքնարժեք	(13,198,043)	(24,152,061)	(23,538,508)
Համախառն շահույթ (վնաս)	6,322,384	12,994,148	11,460,728
Իրացման ծախսեր	(3,824,466)	(7,957,775)	(8,148,097)
Վարչական ծախսեր	(1,431,161)	(2,791,054)	(2,801,783)
Արտադրանքի, ապրանքների, աշխատանքների, ծառայությունների իրացումից շահույթ (վնաս)	1,066,757	2,245,319	510,847
Գործառնական այլ եկամուտներ	265,497	1,638,273	1,374,180
Գործառնական այլ ծախսեր	(391,445)	(2,165,327)	(2,046,739)
Գործառնական շահույթ (վնաս)	940,809	1,718,265	(161,712)
Ֆինանսական ծախսեր	(2,424,020)	(6,426,047)	(6,964,912)
Բաժնեմասնակցության մեթոդով հաշվառվող ներդրումների գծով շահույթ (վնաս)	-	-	-
Ընդհատվող գործառնությանը վերագրելի ակտիվների վաճառքներից և պարտավորությունների մարումներից շահույթ (վնաս)	-	-	-
Այլ ոչ գործառնական շահույթ (վնաս)	103,416	(274,698)	82,322
Սովորական գործունեությունից շահույթ (վնաս)	(1,379,795)	(4,982,480)	(7,044,303)
Արտասովոր դեպքերից շահույթ (վնաս)	-	-	-
Զուտ շահույթ (վնաս) նախքան շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումը	(1,379,795)	(4,982,480)	(7,044,303)
Շահութահարկի գծով ծախս (փոխհատուցում)	-	1,020,171	2,457,690
Զուտ շահույթ (վնաս) շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո	(1,379,795)	(3,962,309)	(4,586,612)

ԱՄՓՈՓ ՀԱՇՎԱՊԱՀԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵԿՇԻՌ

հազ.դրամ

Ցուցանիշի անվանումը	2018թ. I կիսամյակ (Աուդիտ չանցած)	2017թ. (Աուդիտ անցած)	2016թ. (Աուդիտ անցած)
Հիմնական միջոցներ	47,174,225	46,431,089	43,579,294
Անավարտ ոչ ընթացիկ նյութական		-	-

ակտիվներ			
Ոչ նյութական ակտիվներ	38,780,752	41,044,039	42,989,649
Բաժնեմասնակցության մեթոդով հաշվառվող ներդրումներ	100,000	-	-
Այլ ոչ ընթացիկ ֆինանսական ակտիվներ	9,990	14,520	21,680
Այլ ոչ ընթացիկ ակտիվներ	6,497,638	5,421,179	3,583,163
Ընդամենը ոչ ընթացիկ ակտիվներ	92,562,604	92,910,827	90,173,787
Պաշարներ	1,178,259	1,169,078	948,036
Տրված ընթացիկ կանխավճարներ	1,744,785	1,312,508	982,365
Դեբիտորական պարտքեր վաճառքների գծով	12,884,652	12,495,653	7,183,104
Այլ դեբիտորական պարտքեր	-	-	-
Ընթացիկ ֆինանսական ներդրումներ	2,620	1,927	1,888
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	2,528,283	4,903,741	4,438,934
Այլ ընթացիկ ակտիվներ	743,336	878,006	2,965,224
Ընդամենը ընթացիկ ակտիվներ	19,081,935	20,760,913	16,519,550
Ընդամենը ակտիվներ	111,644,540	113,671,740	106,693,337
Կանոնադրական (բաժնեհավաք) կապիտալի զուտ գումար	22,397	22,397	16,959
Էմիսիոն եկամուտ	-	-	-
Կուտակված շահույթ	(14,371,579)	(12,991,784)	(9,029,475)
Պահուստային կապիտալ	-	-	-
Սեփական կապիտալի այլ տարրեր	37,131,696	33,531,696	17,226,885
Ընդամենը սեփական կապիտալ	22,782,514	20,562,309	8,214,369
Երկարաժամկետ բանկային վարկեր և փոխառություններ	47,021,568	47,280,825	58,016,768
Այլ ոչ ընթացիկ պարտավորություններ	23,221,860	23,221,859	18,920,477
Ընդամենը ոչ ընթացիկ պարտավորություններ	70,243,428	70,502,684	76,937,245
Կարճաժամկետ բանկային վարկեր և փոխառություններ	5,389,977	8,000,157	3,444,918
Կրեդիտորական պարտքեր գնումների գծով	8,874,377	9,530,503	11,960,008
Ստացված ընթացիկ կանխավճարներ	927,255	1,237,481	2,253,286
Այլ կրեդիտորական պարտքեր	1,032,902	2,082,875	2,634,565
Այլ ընթացիկ պարտավորություններ	2,394,086	1,755,730	1,248,947
Ընդամենը ընթացիկ պարտավորություններ	18,618,597	28,806,096	21,541,723
Ընդամենը պարտավորություններ	88,862,025	93,109,431	98,478,968
Ընդամենը սեփական կապիտալ և պարտավորություններ	111,644,540	113,671,740	106,693,337

ԴՐԱՄԱԿԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐԻ ՀՈՍՔԵՐԻ ՄԱՍԻՆ ԱՄՓՈՓ ՏՎՅԱԼՆԵՐ

հազ.դրամ

Ցուցանիշի անվանումը	2018թ. I կիսամյակ (Աուդիտ չանցած)	2017թ. (Աուդիտ անցած)	2016թ. (Աուդիտ անցած)
Դրամական միջոցների մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի սկզբին	4,903,741	4,438,934	1,285,954
Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների զուտ հոսքեր	7,121,304	10,716,684	9,439,062
Ներդրումային գործունեությունից դրամական միջոցների զուտ հոսքեր	(7,657,641)	(19,062,509)	(16,376,201)
Ֆինանսական գործունեությունից դրամական միջոցների զուտ հոսքեր	(1,839,120)	8,810,632	10,090,119
Դրամական միջոցների մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջին	2,528,283	4,903,741	4,438,934

ԱՄՓՈՓ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԳՈՐԾԱԿԻՑՆԵՐ

Ցուցանիշի անվանումը	2018թ. I կիսամյակ (Աուդիտ չանցած)	2017թ. (Աուդիտ անցած)	2016թ. (Աուդիտ անցած)
Զուտ շահույթը մեկ բաժնետոմսի հաշվով (EPS)	կիրառելի չէ	կիրառելի չէ	կիրառելի չէ
Սեփական կապիտալի շահութաբերություն (ROE)	-6.37%	-27.54%	-83.91%
Ակտիվների շահութաբերություն (ROA)	-1.22%	-3.60%	-4.86%
Զուտ շահույթի մարժա (NPM)	-7.07%	-10.67%	-13.10%
Կապիտալի համարժեքության գործակից	0.20	0.18	0.08
Ֆինանսական կախվածության գործակից	3.90	4.53	11.99
Բացարձակ իրացվելիության գործակից	0.14	0.22	0.21
Ընթացիկ իրացվելիության գործակից	0.92	0.83	0.59
Ընդհանուր իրացվելիության գործակից	1.02	0.92	0.77
Դեբիտորական պարտքերի շրջանառելիության գործակից	1.54	3.78	5.84
Դեբիտորական պարտքերի շրջապտույտի տևողությունն օրերով	237.29	96.68	62.50
Կրեդիտորական պարտքերի շրջանառելիության գործակից	1.43	2.25	2.46
Կրեդիտորական պարտքերի շրջապտույտի տևողությունն օրերով	254.50	162.39	148.52

Ֆինանսական գործակիցների հաշվարկման բանաձևերը ներկայացված են [Հավելված 3](#)-ով:

ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ ՆԵՐԴՐՈՂԻՆ

ԱՄՓՈՓԱԹԵՐԹԸ ՊԵՏՔ Է ԴԻՏՎԻ ՈՐՊԵՍ ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳՐԻ ՆԵՐԱԾԱԿԱՆ ՀԱՄԱՌՈՏ ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ:

ԱՌԱՋԱՐԿՎՈՂ ԱՐԺԵԹՂԹԵՐՈՒՄ ՆԵՐԴՐՈՒՄ ԱՆԵԼՈՒ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՆԵՐԴՐՈՂԻ ՈՐՈՇՈՒՄԸ ՊԵՏՔ Է ՀԻՄՆՎԱԾ ԼԻՆԻ ԱՄԲՈՂՋԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳՐԻ ՎՐԱ:

ԱՄՓՈՓԱԹԵՐԹԻ ԿԱԶՄՄԱՆ ՀԱՄԱՐ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒ ԱՆՁՆ ԱՄՓՈՓԱԹԵՐԹՈՒՄ ՊԱՐՈՒՆԱԿՎՈՂ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅԱՆ ՈՉ ԱՄԲՈՂՋԱԿԱՆ ԿԱՄ ԱՊԱԿՈՂՄՆՈՐՈՇԻՉ ԼԻՆԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ (ԱՅԴ ԹՎՈՒՄ՝ ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹՅԱՆԸ ՎԵՐԱԲԵՐՈՂ ՄԱՍՈՎ) ԿՐՈՒՄ Է ՔԱՂԱՔԱՑԻԱԿԱՆ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ, ԵԹԵ ԱՅՆ ՈՉ ԱՄԲՈՂՋԱԿԱՆ ԿԱՄ ԱՊԱԿՈՂՄՆՈՐՈՇԻՉ Է ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳՐԻ ՄՅՈՒՍ ՄԱՍԵՐԻ ՀԵՏ ԴԻՏԱՐԿԵԼՈՒ ԴԵՊՔՈՒՄ:

ՄԱՍ 2 ՊԱՐՏԱՏՈՄՍԵՐԻ ՄԱՍԻՆ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

2.1 Ռիսկային գործոններ

Տոկոսադրույքի ռիսկ: Տնտեսությունում տոկոսադրույքների փոփոխությունը կարող է հանգեցնել ներդրողների կողմից Թողարկողի պարտատոմսերի նկատմամբ եկամտաբերության ցուցանիշի վերանայման, ընդ որում ընդունված է համարել, որ այլ հավասար պայմաններում պարտատոմսերի երկրորդային շուկայում պարտատոմսերի գները գտնվում են հակադարձ կախվածության մեջ տոկոսադրույքների մակարդակից, այսինքն տոկոսադրույքների բարձրացումը այլ հավասար պայմաններում հանգեցնում է պարտատոմսերի գնի անկմանը և հակառակը:

Շուկայական ռիսկ: Երկրորդային շուկայում Թողարկողի պարտատոմսերի գինը և դրանց նկատմամբ պահանջարկը կարող են (կարճաժամկետ կամ երկարաժամկետ ժամանակամիջոցում) նվազել ներքին և միջազգային տնտեսություններում տնտեսական ընթացիկ ցուցանիշների և դրանց փոփոխությունների սպասումների հետ կապված: Ներդրողը պետք է հաշվի առնի, որ արժեթղթերի գները շուկայում կարող են տատանվել և ժամանակի ընթացքում կարող են իջնել կամ բարձրանալ: Միևնույն ժամանակ ներդրողը պետք է հաշվի առնի, որ, անկախ շուկայում գների փոփոխություններից և սպասումներից Թողարկողի կողմից վճարվող արժեկտրոնների և պարտատոմսի մարման գումարային մեծություններն արտահայտված թողարկման արժույթով չեն փոփոխվում:

Վերաներդրման ռիսկ: Այն բոլոր ներդրողներն, ովքեր Թողարկողի պարտատոմսերը ձեռք կբերեն դրանք մինչև մարումը պահելու և ձեռքբերման գործարքով սահմանված մինչև մարումը եկամտաբերությունն ապահովելու ու ստանալու համար, պետք է նկատի ունենան, որ իրենց վրա են վերցնում վերաներդրման ռիսկ, որը պայմանավորված է Թողարկողի պարտատոմսերից պարբերաբար ստացվող արժեկտրոնային եկամուտների առնվազն համարժեք եկամտաբերությամբ (ձեռքբերման գործարքով սահմանված մինչև մարումը եկամտաբերությամբ) ներդրում կատարելու հնարավորության բացակայությամբ:

Վարկային/դեֆոլտի ռիսկ: Ներդրողները Թողարկողի պարտատոմսեր ձեռք բերելիս իրենց վրա են վերցնում Թողարկողի վարկային ռիսկը (ապահովված պարտատոմսերի դեպքում այդ ռիսկը համեմատաբար ավելի ցածր է), որը կապված է ապագայում Թողարկողի ֆինանսական վիճակի հնարավոր վատթարացման, արժեկտրոնային վճարումներ իրականացնելու կամ պարտատոմսերը իրենց անվանական արժեքով մարման անհնարինության և հավանական սնանկացման հետ:

Արտարժույթային ռիսկ: Թողարկվող դոլարային պարտատոմսերն արտահայտված են ԱՄՆ դոլարով, իսկ դրամայինները՝ ՀՀ դրամով, և հետևապես, ներդրումները և ներդրումների ետ

ստացումը (պարտատոմսերի ձեռք բերման/մարման դիմաց ստացվող գումարներ) իրականացվելու են համապատասխանաբար ԱՄՆ դոլարով և ՀՀ դրամով: Ուստի, այս իմաստով արտարժույթային ռիսկն առկա է այն ներդրողների մոտ, ովքեր, իրենց դրամական միջոցները սույն պարտատոմսերում ներդնելու նպատակով, պետք է իրենց ֆինանսական միջոցները փոխարկեն այլ արժույթներից ԱՄՆ դոլարի կամ ՀՀ դրամի:

Իրացվելիության ռիսկ: Թողարկողը պարտատոմսերի իրացվելիության բարձրացման համար վերջիններիս նախատեսում է օժտել որոշակի ներդրումային որակներով (պարբերական արժեկտրոնային վճարումներ, մրցակցային եկամտաբերություն, ցուցակում և առևտրին թույլատվություն կարգավորվող շուկայում, ինչպես նաև շուկա ստեղծող ընկերության կամ ընկերությունների հետ համապատասխան պայմանագրի/երի կնքման բանակցությունների վարում): Այնուամենայնիվ, Թողարկողը չի կարող երաշխավորել, որ պարտատոմսերի շրջանառության ողջ ժամկետի ընթացքում ներդրողները ցանկացած պահի կարող են իրացնել կամ ձեռք բերել պարտատոմսերը երկրորդային շուկայում (կարգավորվող շուկայում) իրենց համար տնտեսապես շահավետ գնով:

Գնաճի կամ գնողունակության ռիսկ: ՀՀ-ում գնաճի առկայության պարագայում, Թողարկողի կողմից իր պարտատոմսերի դիմաց առաջարկվող անվանական արժեկտրոնային եկամտաբերությունը գնահատելիս ներդրողները պետք է հաշվի առնեն, որ իրական եկամտաբերությունը կարող է լինել անվանական արժեկտրոնային եկամտաբերությունից ավելի ցածր (գնաճի չափով):

2.2 Հիմնական տեղեկատվություն

Ընկերության կողմից անվանական պարտատոմսերի թողարկման և դրան հետևող տեղաբաշխման նպատակը միջոցների ներգրավումն է, որոնք ուղղվելու են Ընկերության գործունեության ֆինանսավորմանը, մասնավորապես գործող և համեմատաբար բարձր ծախսատարությամբ պարտավորությունների վերաֆինանսավորմանը և կապիտալ ներդրումներ իրականացնելուն: Պարտատոմսերի թողարկմամբ միջոցների ներգրավման արդյունքում ընկերությունը կապահովի իր պարտավորությունների կառավարման արդյունավետության բարձրացում և ներգրավված միջոցների աղբյուրների տարատեսականացում (դիվերսիֆիկացում):

2.3 Տեղեկատվություն՝ կապված առաջարկվող (կարգավորվող շուկայում առևտրին թույլատրվող) արժեթղթերի հետ

2.3.1 Արժեթղթերի տեսակը և դասը

Թողարկվող պարտատոմսերն անվանական արժեկտրոնային պարտատոմսեր են, անբաժանելի են և փոխարկելի չեն: Թողարկվող պարտատոմսերը դեռևս չունեն տարբերակիչ ծածկագիր:

2.3.2 Երկիրը

Պարտատոմսերը թողարկվելու են ՀՀ տարածքում՝ համաձայն ՀՀ օրենսդրության և ենթաօրենսդրական ակտերի: Վեճերի և դատական գործընթացների առկայության դեպքերում վերջիններս կարգավորվելու են ՀՀ օրենսդրության համաձայն:

2.3.3 Արժեթղթերի ձևը

Թողարկված պարտատոմսերը ոչ փաստաթղթային են, իսկ պարտատոմսերի սեփականատերերի/անվանատերերի ռեեստրը կվարի «Հայաստանի Կենտրոնական Դեպոզիտարիա» ԲԲԸ-ը (ՀՀ, ք. Երևան 0010, Մհեր Մկրտչյան 5Բ, հեռ.՝ +(37410) 589151, +(37410) 543321)՝ ըստ «Հայաստանի Կենտրոնական Դեպոզիտարիա» ԲԲԸ-ի (այսուհետ՝ Դեպոզիտարիա) համապատասխան կանոնների և ընթացակարգերի:

2.3.4 Արժեթղթի անվանական արժեքը և քանակը

Մեկ դոլարային պարտատոմսի անվանական արժեքը կազմում է 100 (մեկ հարյուր) ԱՄՆ դոլար, իսկ մեկ դրամային պարտատոմսինը՝ 100,000 (մեկ հարյուր հազար) ՀՀ դրամ: Թողարկվող և տեղաբաշխվող (վաճառվող) պարտատոմսերի քանակը կհաշվարկվի Թողարկման ծավալին ու անվանական արժեքին համապատասխան:

2.3.5 Թողարկման արժույթը

Թողարկման արժույթը դրամային պարտատոմսերի դեպքում ՀՀ դրամն է, իսկ դոլարային պարտատոմսերի դեպքում՝ ԱՄՆ դոլարը:

2.3.6 Առաջարկվող արժեթղթերի դասակարգման մասին տեղեկատվություն

Համաձայն ՀՀ Քաղաքացիական օրենսգրքի՝ Թողարկողի լուծարման դեպքում նրա պարտատերերի պահանջները բավարարվում են հետևյալ հերթականությամբ՝

1) առաջին հերթին բավարարվում են լուծարվող իրավաբանական անձի գույքի գրավով ապահովված պարտավորությունների մասով պարտատերերի պահանջները.

2) երկրորդ հերթին բավարարվում են այն քաղաքացիների պահանջները, որոնց առջև լուծարվող իրավաբանական անձը պատասխանատվություն է կրում նրանց կյանքին կամ առողջությանը վնաս պատճառելու համար՝ համապատասխան պարբերական վճարումների կապիտալացման միջոցով.

3) երրորդ հերթին վճարվում է աշխատանքային պայմանագրով աշխատող անձանց արձակման նպաստների, աշխատավարձի և հեղինակային պայմանագրերով վարձատրությունը.

4) չորրորդ հերթին մարվում է պետական բյուջե կատարվող պարտադիր վճարների պարտքը.

5) հինգերորդ հերթին հաշվարկներ են կատարվում մնացած պարտատերերի հետ՝ բացառությամբ ստորադաս փոխառություններով պարտատերերի.

6) վեցերորդ հերթին հաշվարկներ են կատարվում ստորադաս փոխառություններով պարտատերերի հետ:

Յուրաքանչյուր հերթի պահանջները բավարարվում են նախորդ հերթի պահանջները լրիվ բավարարվելուց հետո: Թողարկողի կողմից առաջարկվող պարտատոմսերի սեփականատերերի պահանջները բավարարվում են հինգերորդ հերթին: Ընդ որում, Թողարկողի հետ փոխկապակցված անձանցից ներգրավված վարկերը և/կամ փոխառությունները ստորադաս են սույն Ազդագրի շրջանակներում թողարկված պարտատոմսերի նկատմամբ, և դրանց գծով պարտատերերի պահանջները ենթակա են բավարարման պարտատոմսերի սեփականատերերի պահանջներն ամբողջությամբ բավարարելուց հետո:

2.3.7 Արժեթղթերից բխող իրավունքները

Պարտատոմսերից բխող իրավունքներն են.

- 1) ստանալ պարտատոմսերով նախատեսված արժեկտրոնային եկամուտները և մարման գումարը՝ ըստ Ծրագրային Ազդագրով սահմանված կարգի: Արժեկտրոնային եկամտի ստացման և շրջանառության ժամկետի վերջում պարտատոմսերի մարման գումարի ստացման իրավունքի իրականացման համար ներդրողներից լրացուցիչ գործողությունների կատարում չի պահանջվում և արժեկտրոնային եկամուտը/պարտատոմսի մարման գումարը փոխանցվում է ներդրողի բանկային հաշվին վճարային գործակալ հանդիսացող «ԱՄԵՐԻԱԲԱՆԿ» ՓԲԸ կողմից՝ Թողարկողի կողմից համապատասխան հանձնարարականի հիման վրա,

- 2) Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի արժեկտրոնները և/կամ մարման գումարը սահմանված ժամկետից ուշացնելու դեպքում ձեռնարկել պարտատոմսերի սեփականության իրավունքից բխող իր պահանջների բավարարման ուղղությամբ օրենսդրությամբ թույլատրվող գործողություններ,
- 3) Գրավադրել պարտատոմսերը օրենսդրությամբ սահմանված կարգով,
- 4) Իր ցանկությամբ օտարել պարտատոմսերը ֆոնդային բորսայում (ֆոնդային բորսայում ցուցակված լինելու դեպքում) կամ արտաբորսայում՝ «Արժեթղթերի շուկայի մասին» ՀՀ օրենքով (այսուհետ տեքստում՝ Օրենք) սահմանված կարգով, ընդ որում ներդրողները պետք է հաշվի առնեն, որ Օրենքով արգելվում է կարգավորվող շուկայից (ֆոնդային բորսա) դուրս վաճառել կարգավորվող շուկայում առևտրին թույլատրված արժեթղթեր,
- 5) Օրենսդրությամբ նախատեսված այլ իրավունքներ:

Միաժամանակ պարտատոմսի սեփականատերը պարտավոր է պարտատոմսերի թողարկման պայմաններով սահմանված ժամկետներում իրականացնել պարտատոմսերի ձեռք բերման համար անհրաժեշտ գումարների փոխանցում համապատասխան բանկային հաշվին, կատարել պարտատոմսերի ձեռքբերումից, օտարումից և այլ գործողություններից ծագող դրամային և ոչ դրամային ցանկացած պարտավորություն, ինչպես նաև կրել օրենսդրությամբ նախատեսված այլ պարտականություններ:

2.3.8 Անվանական տոկոսադրույքը և այդ տոկոսների վճարման պայմանները

Պարտատոմսերի դիմաց հաշվարկվելու և վճարվելու է արժեկտրոնային անվանական եկամուտ, որը ենթակա է որոշման Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ:

Պարտատոմսերի դիմաց նախատեսվող արժեկտրոնային անվանական եկամուտների վճարման պարբերականությունը ենթակա է որոշման Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ:

ԱՄՆ դոլարով պարտատոմսերի դիմաց նախատեսվող արժեկտրոնային եկամուտը հաշվարկվելու է ԱՄՆ դոլարով, իսկ ներդրողներին վճարվելու է ՀՀ դրամով: ԱՄՆ դոլարով թողարկված պարտատոմսերի դիմաց արժեկտրոնների վճարման համար հիմք է ընդունվում արժեկտրոնների վճարման օրվան նախորդող աշխատանքային օրվա համար ՀՀ ԿԲ կողմից ԱՄՆ դոլարի նկատմամբ հրապարակված միջին փոխարժեքը:

Արժեկտրոնների հաշվարկման օրերը ենթակա են որոշման Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ:

Արժեկտրոնները պարտատոմսերի սեփականատերերին և/կամ անվանատերերին վճարվելու (մարվելու) են արժեկտրոնների հաշվարկման օրը: Եթե հաշվարկման օրը ոչ աշխատանքային է, ապա արժեկտրոնի վճարման (մարման) օր է համարվում դրան հաջորդող առաջին աշխատանքային օրը:

Արժեկտրոնները (տոկոսագումարները) ստանալու իրավունք ունեն պարտատոմսերի արժեկտրոնների հաշվարկման օրվան նախորդող օրվա վերջի դրությամբ պարտատոմսերի սեփականատերերի/անվանատերերի ռեեստրում գրանցված անձինք (սեփականատերերը կամ անվանատերերը):

Թողարկողը պարտավորվում է մինչև պարտատոմսերի հերթական արժեկտրոնների հաշվարկման օրը հաշվարկային բանկում («ԱՄԵՐԻԱԲԱՆԿ» ՓԲԸ-ում) բացված հաշվի վրա ապահովել և կուտակել հերթական արժեկտրոնների վճարման համար անհրաժեշտ դրամական միջոցներ:

Թողարկողը պարտավորվում է արժեկտրոնների վճարման (պարտատոմսերի մարման) օրը Հաշվարկային բանկ ներկայացնել պարտատոմսերի սեփականատերերի (անվանատերերի) ռեեստրից տեղեկանք պարտատոմսերի արժեկտրոնների գումարներ ստանալու իրավունք ունեցող անձանց (սեփականատերեր կամ անվանատերեր) վերաբերյալ՝ ներառյալ արժեկտրոնների գումարի փոխանցման համար անհրաժեշտ տվյալները կամ լիազորել/հանձնարարել Հաշվարկային բանկին՝ իր անունից կատարել հարցումներ և ստանալ համապատասխան տեղեկատվությունը ռեեստրից:

Արժեկտրոնային վճարումների համար նախատեսվող գումարներն անվանատերերին և/կամ սեփականատերերին վճարվում են մինչև 0,1 << դրամ ճշտությամբ (ընդ որում կլորացումը իրականացվում է թվաբանական կլորացման կանոններին համաձայն՝ մինչև ամենամոտ ամբողջ տասնավոր թիվը): Թվաբանական կլորացման կանոնի ներքո հարկ է հասկանալ կլորացման այն մեթոդը, որի դեպքում միավորի ամբողջ թիվը չի փոխվում, եթե կլորացման ենթակա տասնորդական միավորը հավասար է 0-ից 4-ի, և փոխվում է՝ մեծանալով մեկ միավորով, եթե կլորացման ենթակա տասնորդական միավորը հավասար է 5-ից 9-ի:

Թողարկողը արժեկտրոնի գումարները վճարելու է անկանխիկ ձևով՝ պարտատոմսերի սեփականատերերի և/կամ անվանատերերի ռեեստրում նշված բանկային հաշիվներին փոխանցելու միջոցով: Պարտատոմսերի սեփականատերերի և/կամ անվանատերերի ռեեստրում նշված բանկային հաշվեհամարների ճիշտ չլինելու դեպքում Հաշվարկային Բանկը հարցում է ուղարկում Դեպոզիտարիա կամ Հաշվի օպերատորին բանկային հաշվեհամարը ճշտելու և համապատասխան փոխանցում իրականացնելու համար: Պարտատոմսերի սեփականատերերի և/կամ անվանատերերի ռեեստրում նշված բանկային հաշվեհամարների

բացակայության կամ ճիշտ չլինելու դեպքում գումարը կփոխանցվի/կսառեցվի Հաշվարկային բանկում՝ այդ նպատակով բացված հաշվեհամարին, այնուհետև՝ Բանկը կգործադրի իրենից կախված բոլոր ողջամիտ ջանքերը ներդրողին՝ հայտնաբերելու ու նրան վճարման ենթակա գումարը փոխանցելու ուղղությամբ:

Արժեկտրոնի գումարի հաշվարկման համար հիմք է ընդունվում հետևյալ բանաձևը՝

$$ԱԳ = (FV \times C) / k,$$

որտեղ՝

ԱԳ-ն արժեկտրոնի գումարն է,

FV- մեկ պարտատոմսի անվանական արժեքն է,

C- տարեկան արժեկտրոնային անվանական տոկոսադրույքն է՝ արտահայտված տոկոսներով,

k-ն մեկ տարում վճարվող արժեկտրոնների թիվն է (արժեկտրոնների եռամսյակային վճարման դեպքում $k=4$):

Արժեկտրոնի կուտակումն իրականացվելու է հետևյալ բանաձևով՝

$$AI = FV \times \frac{C}{k} \times \frac{DCS}{DCC}$$

- AI – կուտակված արժեկտրոնային եկամուտն է,
- FV – մեկ պարտատոմսի անվանական արժեքն է,
- C – տարեկան արժեկտրոնային անվանական տոկոսադրույքն է՝ արտահայտված տոկոսներով,
- k – մեկ տարում վճարվող արժեկտրոնների թիվն է, հաճախականությունը, (արժեկտրոնների եռամսյակային վճարման դեպքում $k=4$),
- Օրերի հաշվարկման պայմանականությունը Թողարկողի պարտատոմսերի համար համարվում է Actual/Actual-ը, ընդ որում
 - DCS – գործարքի կատարման օրվան նախորդող արժեկտրոնի մարման/արժեկտրոնի կուտակման սկզբի ամսաթվի և գործարքի կատարման օրվա միջև եղած օրերի քանակն է համապատասխան պայմանականության դեպքում [D2M2Y2 - D1M1Y1];
 - DCC – արժեկտրոնային փուլի օրերի քանակն է համապատասխան պայմանականության դեպքում [D3M3Y3 - D1M1Y1];
 - D1M1Y1 – գործարքի կատարման օրվան նախորդող արժեկտրոնի մարման/արժեկտրոնի կուտակման սկզբի ամսաթիվն է;
 - D2M2Y2 – գործարքի կատարման ամսաթիվն է;

- D3M3Y3 – գործարքի կատարման օրվան հաջորդող արժեկտրոնի մարման/անվանական արժեքի մարման ամսաթիվն է:

2.3.9 Արժեթղթերի մարման ժամկետը և արժեքը

Պարտատոմսերի մարման օրը ենթակա է որոշման Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ:

Մեկ դոլարային պարտատոմսի մարման արժեքը կազմում է 100 ԱՄՆ դոլար, իսկ մեկ դրամային պարտատոմսինը՝ 100,000 (մեկ հարյուր հազար) ՀՀ դրամ: Պարտատոմսերի սեփականատերերի/անվանատերերի ռեեստրը փակվում է պարտատոմսերի մարման օրվան նախորդող օրը: Պարտատոմսերի մարման գումարն իրավունք ունեն ստանալ մինչև ռեեստրի փակման պահը պարտատոմսերի սեփականատերերի և/կամ անվանատերերի ռեեստրում գրանցված անձինք:

Թողարկողը պարտավորվում է մինչև պարտատոմսերի մարման օրը Հաշվարկային բանկում բացված հաշվի վրա ապահովել և կուտակել պարտատոմսերի մարման համար անհրաժեշտ դրամական միջոցներ:

Թողարկողը պարտավորվում է պարտատոմսերի սեփականատերերի ռեեստրի փակման օրը Հաշվարկային բանկ ներկայացնել պարտատոմսերի սեփականատերերի ռեեստրից տեղեկանք՝ պարտատոմսերի մարման գումարներ ստանալու իրավունք ունեցող անձանց վերաբերյալ կամ լիազորել/հանձնարարել Հաշվարկային բանկին՝ իր անունից ստանալ համապատասխան տեղեկատվությունը ռեեստրից:

Պարտատոմսերի մարման գումարները պարտատոմսերի սեփականատերերին/անվանատերերին վճարվում են պարտատոմսերի մարման օրը: Եթե մարման օրը ոչ աշխատանքային օր է, ապա մարման գումարները վճարվում են մարման օրվան հաջորդող աշխատանքային օրը:

Թողարկողը պարտատոմսերի մարման գումարները վճարում է անկանխիկ ձևով՝ պարտատոմսերի սեփականատերերի/անվանատերերի ռեեստրում նշված բանկային հաշիվներին փոխանցելու միջոցով: Պարտատոմսերի սեփականատերերի և/կամ անվանատերերի ռեեստրում նշված բանկային հաշվեհամարների ճիշտ չլինելու դեպքում Հաշվարկային Բանկը հարցում է ուղարկում Դեպոզիտարիա կամ Հաշվի օպերատորին բանկային հաշվեհամարը ճշտելու և համապատասխան փոխանցում իրականացնելու համար:

ԱՄՆ դոլարով և ՀՀ դրամով թողարկված պարտատոմսերի մարման դիմաց վճարումները կատարվելու են համապատասխանաբար ԱՄՆ դոլարով և ՀՀ դրամով:

Հաշվի առնելով պարտատոմսերի անվանական արժեքի արժույթը և պարտատոմսերի մարման հետ կապված միջբանկային փոխանցումների անհրաժեշտությունը (եթե ներդրողի

թողարկման արժույթով արտահայտված բանկային հաշիվը չի գտնվում Հաշվարկային բանկում), ներդրողները պետք է նկատի ունենան, որ մարման գումարների փոխանցման (միջբանկային փոխանցումներ) հետ կապված միջնորդավճարների ծախսերը պետք է կատարվեն ներդրողի հաշվին, հետևաբար նման դեպքերում ներդրողները մարման գումարները կստանան պահումներով՝ ըստ Հաշվարկային բանկում և այլ միջնորդ բանկերում /առկայության դեպքում/ գործող սակագների:

Թողարկողը կամ Տեղաբաշխողը պարտավորվում են Հաշվարկային բանկի կողմից վճարման հանձնարարագրի(րերի) իրականացման հետ միաժամանակ տեղեկացնել Դեպոզիտարիային (դիմել իրենց սպասարկող Հաշվի Օպերատորին)՝ ներկայացնելով համապատասխան հանձնարարական(ներ) պարտատոմսերի մարման վերաբերյալ:

Պարտատոմսերի մասնակի մարումներ կամ վաղաժամկետ մարում չի նախատեսվում:

2.3.10 Արժեթղթերի տարեկան եկամտաբերությունը

Արժեթղթերի եկամտաբերությունը ենթակա է որոշման Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ սույն [Ազդագրի 2.4.3.1](#) մասում բերված բանաձևի համաձայն:

2.3.11 Նոր թողարկման մասին տեղեկատվություն

Պարտատոմսերի թողարկման վերաբերյալ որոշումն ընդունվել է Թողարկողի արտահերթ Ընդհանուր Ժողովի 2018թ.-ի հոկտեմբերի 19-ի որոշմամբ (Որոշում թիվ՝ 19/10): Որոշմամբ ամրագրվել է այն առավելագույն ծավալը, որի շրջանակներում Թողարկողի առանձին որոշմամբ (որոշումներով) կարող է իրականացվել պարտատոմսերի տեղաբաշխում (տեղաբաշխումներ): Պարտատոմսերի տեղաբաշխումներին վերաբերող վերջնական պայմանները հաստատված են համարվում համաձայն պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ կայացված Թողարկողի որոշման (որոշումների), այնքանով, որքանով վերջիններս չեն հակասում օրենսդրությանը:

2.3.12 Արժեթղթերի ազատ շրջանառելիության սահմանափակումների նկարագրությունը

Թողարկողի կանոնադրությամբ կամ պարտատոմսերի թողարկման մասին Թողարկողի համապատասխան իրավասու մարմնի որոշմամբ պարտատոմսերի թողարկման, ինչպես նաև պարտատոմսերում ներդրումներ կատարողների նկատմամբ որևէ այլ սահմանափակումներ չեն սահմանվում, բացի տեղաբաշխման ընթացքում մեկ ներդրողի նկատմամբ կիրառվող ձեռք բերվող պարտատոմսերի ծավալի սահմանափակումից, եթե

նման որոշում կայացվի Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ:

Պարտատոմսերի ազատ շրջանառության հետ կապված որևէ այլ սահմանափակումներ չկան՝ բացառությամբ Օրենքով և ենթաօրենսդրական ակտերով սահմանված դեպքերի:

Թողարկողը պարտադիր դիմելու է Բորսա պարտատոմսերը Բորսայում ցուցակելու համար, և համաձայն գործող օրենսդրության պարտատոմսերի ցուցակման դեպքում վերջիններիս շրջանառությունը կարող է իրականացվել միայն Բորսայում:

Ներդրողները կարող են իրենց ցանկությամբ օտարել պարտատոմսերը ֆոնդային բորսայում (ցուցակված և առևտրին թույլատրված լինելու դեպքում) կամ արտաբորսայում՝ Օրենքով սահմանված կարգով, ընդ որում ներդրողները պետք է հաշվի առնեն, որ ՀՀ օրենսդրությամբ չի թույլատրվում կարգավորվող շուկայից (ֆոնդային բորսա) դուրս վաճառել կարգավորվող շուկայում առևտրին թույլատրված կորպորատիվ արժեթղթեր, բացառություն են կազմում.

- ՀՀ ԿԲ կողմից կնքվող գործարքները. դրանք ՀՀ ԿԲ և ֆին. շուկայի մասնագիտացված ընկերությունների միջև հնարավոր գործարքներն են,
- թողարկողի կողմից իր թողարկած արժեթղթերի հետգնման կամ ձեռքբերման գործարքները:

2.3.13 Արժեթղթերից ստացվող եկամուտների հարկումը

Կարևոր ծանուցում: Չնայած այն հանգամանքին, որ Թողարկողը, իրականացնելով իր լավագույն ջանքերը և առկա գիտելիքները, սույն բաժնում ներկայացնում է արժեթղթերից ստացվող եկամուտների հարկման մոտեցումները ՀՀ-ում, այնուամենայնիվ Թողարկողը ցանկանում է հայտարարել, որ ներդրողներն այն չպետք է համարեն հարկային խորհրդատվություն և ներդրումներ անելիս հիմնվեն միայն այս բաժնում ներկայացված նյութի վրա: Թողարկողը չի երաշխավորում, որ ներդրողի կողմից Ազդագրի ստացման և ծանոթացման պահին հարկային օրենսդրությունը կհամապատասխանի ներկայացվածին, կամ համարժեքորեն կիրառություն կունենա ՀՀ հարկային մարմինների կողմից և ցանկացած պարագայում խորհուրդ է տալիս օգտվել մասնագիտացված հարկային խորհրդատվության ծառայություններից: Թողարկողը ցանկանում է հայտարարել, որ սույնով զերծ է մնում ցանկացած ներդրողի հնարավոր պահանջներից կապված հարկային օրենսդրության և հարկման մեխանիզմների փոփոխության արդյունքում առաջացած լրացուցիչ ֆինանսական պահանջների նկատմամբ պատասխանատվությունից:

Թողարկողի պարտատոմսերից ստացվող եկամուտը ենթակա է հարկման շահութահարկով (իրավաբանական անձանց համար) և եկամտային հարկով (ֆիզիկական անձանց համար):

2.3.13.1 Պարտավորումներից ստացվող եկամտի շահութահարկով հարկման կարգը և նկարագիրը

ՀՀ-ում շահութահարկ են վճարում (հարկատու են) ՀՀ ռեզիդենտները և ոչ ռեզիդենտները, բացառությամբ ՀՀ պետական կառավարչական հիմնարկների, ՀՀ տեղական ինքնակառավարման մարմինների, պետական ոչ առևտրային կազմակերպությունների և ՀՀ ԿԲ-ի: ՀՀ Հարկային օրենսգրքով (այսուհետ՝ Հարկային օրենսգիրք) ՀՀ ռեզիդենտ կազմակերպություն (այսուհետ՝ ռեզիդենտ կազմակերպություն) է համարվում այն կազմակերպությունը, որի գտնվելու վայրը հանդիսանում է ՀՀ-ն:

Ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց հարկումը

Ռեզիդենտների համար հարկվող օբյեկտ է համարվում ՀՀ տարածքում և նրա սահմաններից դուրս ստացվող հարկվող շահույթը: Հարկվող շահույթը հարկատուի համախառն եկամտի և Հարկային օրենսգրքի սահմանված նվազեցումների դրական տարբերությունն է:

Շահութահարկի գումարը ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց համար հաշվարկվում է հարկվող շահույթի նկատմամբ՝ 20 (քսան) տոկոս դրույքաչափով:

Ոչ ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց հարկումը

Ոչ ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց համար հարկվող օբյեկտ է համարվում հայաստանյան աղբյուրներից ստացվող հարկվող շահույթը: Համաձայն Հարկային օրենսգրքի՝ հայաստանյան աղբյուրներից ստացվող եկամուտներին են դասվում նաև ոչ ռեզիդենտի՝ ռեզիդենտից կամ ոչ ռեզիդենտից ստացված պասիվ եկամուտները: Ընդ որում, ոչ ռեզիդենտի ստացված պասիվ եկամուտներ են համարվում ոչ ռեզիդենտի կողմից իր գույքի կամ այլ ակտիվների ներդրմամբ (տրամադրելով) ՀՀ տարածքում բացառապես այլ անձանց գործունեությունից ստացված եկամուտները, այսինքն՝ շահաբաժիններ, տոկոսներ, ռոյալթիներ և այլ պասիվ եկամուտներ:

ՀՀ-ում ոչ ռեզիդենտի կողմից հայաստանյան աղբյուրներից ստացվող եկամուտների հարկումը կատարում է հարկային գործակալը՝ եկամտի վճարման աղբյուրի մոտ: ՀՀ-ում ոչ ռեզիդենտի ստացած եկամտից վճարման աղբյուրի մոտ Հարկային օրենսգրքով սահմանված կարգով հարկային գործակալները շահութահարկը պահում են 10 (տասը) տոկոս դրույքաչափով:

2.3.13.2 Պարտավորումներից ստացվող եկամտի եկամտային հարկով հարկման կարգը և նկարագիրը

ՀՀ-ում եկամտային հարկ են վճարում (հարկատու են) ՀՀ ռեզիդենտ և ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձինք: Ընդ որում, Հարկային օրենսգրքի համաձայն ռեզիդենտ է համարվում այն ֆիզիկական անձը, որը հարկային տարում (հունվարի 1-ից միջև դեկտեմբերի 31-ը ներառյալ) սկսվող կամ ավարտվող տասներկուամսյա ցանկացած ժամանակահատվածում

գտնվել է ՀՀ-ում ընդհանուր առմամբ 183 օր և ավելի, կամ ում կենսական շահերի կենտրոնը գտնվում է ՀՀ-ում, ինչպես նաև ՀՀ-ում պետական ծառայության մեջ գտնվող ժամանակավորապես ՀՀ տարածքից դուրս աշխատող ֆիզիկական անձը: Կենսական շահերի կենտրոն է համարվում այն վայրը, որտեղ կենտրոնացված են անձի ընտանեկան կամ տնտեսական շահերը: Մասնավորապես, համարվում է, որ ֆիզիկական անձի կենսական շահերի կենտրոնը գտնվում է Հայաստանի Հանրապետությունում, եթե Հայաստանի Հանրապետությունում է գտնվում նրա տունը կամ այլ բնակարանը, ընտանիքը, մասնագիտական կամ այլ գործունեության հիմնական վայրը:

Ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց հարկում

Ռեզիդենտի համար հարկվող օբյեկտ է համարվում ՀՀ տարածքում և նրա սահմաններից դուրս ստացվող հարկվող եկամուտը:

Տոկոսագումարների համար եկամտային հարկը հաշվարկվում է 10 տոկոս դրույքաչափով: Ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց եկամուտներ վճարելիս եկամտային հարկը պահում (գանձում) է հարկային գործակալը: Եկամտային հարկի պահումը (գանձումը) իրականացվում է տոկոսագումարների յուրաքանչյուր վճարման դեպքում:

Ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց հարկում

Ոչ ռեզիդենտի համար հարկվող օբյեկտ է համարվում հայաստանյան աղբյուրներից ստացվող հարկվող եկամուտը: Հարկվող եկամուտը հարկատուի համախառն եկամտի և Հարկային օրենսգրքի դրույթներին համաձայն իրականացված նվազեցումների դրական տարբերությունն է:

Պարտատոմսերից ստացված եկամուտների հարկման կանոնները և եկամտային հարկի կիրառվող դրույքաչափը նույնն են ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց համար:

Ռեզիդենտ և ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց (եկամտային հարկի գծով), ինչպես նաև ոչ ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց (շահութահարկի գծով) համար հարկային գործակալ է հանդիսանում Թողարկողը:

2.4 Առաջարկի ժամկետները և պայմանները

2.4.1 Առաջարկի պայմանները և վիճակագրությունը

Պարտատոմսերի տեղաբաշխման ձևը (աճուրդ կամ ուղղակի վաճառք), ինչպես նաև տեղաբաշխումն սկսելու օրը ենթակա են որոշման Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ: Թողարկողի որոշմամբ է սահմանվում նաև տեղաբաշխման կազմակերպման եղանակը՝

ՆԱՍԴԱՔ ՕԷՄԷքս Արմենիա Ֆոնդային բորսայի տեղաբաշխման համակարգով կամ ֆոնդային բորսայից դուրս:

ՆԱՍԴԱՔ ՕԷՄԷքս Արմենիա Ֆոնդային բորսայի տեղաբաշխման համակարգով պարտատոմսերի տեղաբաշխումն իրականացվում է համաձայն Կորպորատիվ արժեթղթերի տեղաբաշխման կազմակերպման կանոնների:

Ֆոնդային բորսայից դուրս տեղաբաշխման դեպքում գործում են առաջարկից օգտվելու հետևյալ պայմանները.

Պարտատոմսերի ձեռքբերման համար կատարվող վճարումը պետք է կատարվի պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտ-հանձնարարականի ներկայացման հիմքով, ոչ ուշ քան պարտատոմսերի ձեռքբերման օրվա 16:30-ը: Եթե համապատասխան գումարները վճարվում են պարտատոմսերի ձեռքբերման օրը 16:30-ից հետո, ապա դրանք մուտքագրված են համարվում վճարմանը հաջորդող առաջին աշխատանքային օրը: Պարտատոմսերի ձեռքբերման համար կատարվող վճարումը համարվում է պարշաճ կերպով կատարված հատուկ այդ նպատակով բացված բանկային հաշվին դրամական միջոցների մուտքագրման պահից:

Պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտ-հանձնարարականի ներկայացնողները պետք է տեղյակ լինեն, որ իրենց հայտ-հանձնարարականները չբավարարվելու կամ մասնակի բավարարվելու դեպքում պարտատոմսերի ձեռքբերման համար վճարված գումարների՝ հատուկ բանկային հաշվի վրա մնալը՝ մինչև պարտատոմսերի թողարկման պայմանների համաձայն դրանք իրենց վերադարձնելու պահը, միջոցների ապօրինի պահում կամ դրանք վերադարձնելուց խուսափել չի հանդիսանում և դրանց վրա տոկոսներ չեն հաշվարկվում:

Բանկային փոխանցման միջոցով պարտատոմսերի ձեռքբերման համար կատարվող վճարման դեպքում ներդրողները պարտավոր են իրենց հաշվին հոգալ հնարավոր բանկային միջնորդավճարների հետ կապված ծախսերը:

Պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտ-հանձնարարականի ներկայացումից հետո սահմանված ժամկետում համապատասխան վճարում չիրականացրած ներդրողների հայտ-հանձնարարականները համարվում են անվավեր:

Պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտ-հանձնարարականում նշված քանակի պարտատոմսեր ձեռք բերելու դիմաց վճարման համար անհրաժեշտ դրամական միջոցների մեծությունը որոշվում է հետևյալ բանաձևով՝

$$V = P \times Q, \text{ որտեղ՝}$$

- V -ն պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտում նշված քանակի պարտատոմսեր ձեռք բերելու դիմաց վճարման համար անհրաժեշտ դրամական միջոցների մեծությունն է:
- P -ն պարտատոմսերի ձեռք բերման հայտի Բանկ ներկայացման օրվա դրությամբ պարտատոմսի գինն է, որը հաշվարկվում է [Ազդագրի 2.4.3.1](#) բաժնի համաձայն:

- Q-ն պարտատոմսերի այն քանակն է, որը ներդրողը ցանկանում է ձեռք բերել:

2.4.1.1 Առաջարկի ընդհանուր ծավալը

Դոլարային պարտատոմսերի թողարկման դեպքում թողարկման (առաջարկի) ընդհանուր ծավալը կազմում է առավելագույնը 10,000,000 (տասը միլիոն) ԱՄՆ դոլար, իսկ դրամային պարտատոմսերի դեպքում՝ առավելագույնը 500,000,000 (հինգ հարյուր միլիոն) ՀՀ դրամ և նվազագույնը մինչև թողարկման պահը Թողարկողի կողմից թողարկված և շրջանառության մեջ գտնվող դոլարային պարտատոմսերի ընդհանուր անվանական ծավալի 10% (տասը տոկոսը): Տեղաբաշխման յուրաքանչյուր տրանշի ծավալը ենթակա է որոշման Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ:

2.4.1.2 Առաջարկի իրականացման սկիզբը և ավարտը

Պարտատոմսերի տեղաբաշխման հստակ ժամանակահատվածը՝ ներառյալ տեղաբաշխումը սկսելու և ավարտելու օրը, ենթակա է որոշման Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ:

Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի առաջարկը, ինչպես նաև տեղաբաշխումը կարող է հետաձգվել կամ չեղյալ հայտարարվել անհաղթահարելի ուժի ազդեցության դեպքում (Ֆորս մաժոր):

Եթե Թողարկողը տեղաբաշխման ընթացքում ներկայացնում է Ծրագրային Ազդագրի լրացում, որը կապված է Ծրագրային Ազդագրում ներառված տեղեկատվության էական փոփոխության, նոր էական հանգամանքի կամ փաստի ի հայտ գալու հետ, ապա նա ներդրողի պահանջով պարտավոր է չեղյալ համարել ներդրողի տված ակցեպտը և հետ վերադարձնել տեղաբաշխման ընթացքում նրանից ստացված միջոցները կամ հետ գնել մինչև լրացման ներկայացումը ներդրողին վաճառված արժեթղթերը՝ առնվազն նրա կողմից արժեթղթերի ձեռքբերման գնով: Սահմանված հետգնման պահանջը պետք է Տեղաբաշխողին ներկայացվի գրավոր: Հետգնման պահանջի ներկայացման ժամկետը չի կարող ավելի կարճ լինել, քան 5 աշխատանքային օրը՝ Ծրագրային Ազդագրի լրացման հրապարակումից հետո:

Եթե առկա են հետ վերադարձման ենթակա դրամական միջոցներ, ապա դրանք վերադարձվում են Տեղաբաշխողի կողմից՝ հետաձգման կամ չեղյալ հայտարարման որոշումն ընդունելուց հետո՝ 3 (երեք) աշխատանքային օրվա ընթացքում՝ անկանխիկ եղանակով:

Տեղաբաշխումը դադարեցնելու մասին որոշման կայացման և տեղաբաշխման ընթացքում ստացված միջոցները ներդրողներին վերադարձվում են կուտակված արժեկտրոնային եկամուտների հետ միասին: Արժեկտրոնային եկամուտը նման դեպքում հաշվարկվում է տեղաբաշխման առաջին օրվա և այն դադարեցնելու մասին որոշման կայացման օրերի միջև ընկած ժամանակամիջոցի համար:

ՀՀ ԿԲ-ն իր որոշմամբ կարող է կասեցնել պարտատոմսերի տեղաբաշխման ընթացքը՝ Օրենքի համաձայն:

Տեղաբաշխողի նախաձեռնությամբ տեղաբաշխման ընթացքը կարող է կասեցվել միայն ՀՀ ԿԲ համաձայնությամբ՝ առավելագույնը 10 (տասը) աշխատանքային օրով:

Եթե կասեցման ժամկետն ավարտվելու պահից՝ մեկ աշխատանքային օրվա ընթացքում, տեղաբաշխումը չի շարունակվում, ապա Տեղաբաշխողը պարտավոր է կայացնել տեղաբաշխումը դադարեցնելու մասին որոշում և վերադարձնել տեղաբաշխման ընթացքում ստացված միջոցներն արժեթղթերը ձեռք բերած անձանց Օրենքով սահմանված կարգով՝ կասեցման ժամկետի ավարտից 10 (տասը) աշխատանքային օրվա ընթացքում:

2.4.1.3 Առաջարկից օգտվելու համար դիմելու գործընթացը

ՆԱՍԴԱԲ ՕԷմԷքս Արմենիա Ֆոնդային բորսայի տեղաբաշխման համակարգով պարտատոմսերի տեղաբաշխման դեպքում ներդրողները պետք է առաջնորդվեն Կորպորատիվ արժեթղթերի տեղաբաշխման կազմակերպման կանոններով:

Ֆոնդային բորսայից դուրս տեղաբաշխման դեպքում ներդրում կատարելու համար պետք է կատարել հետևյալ քայլերը.

Պարտատոմսերի ձեռքբերման համար ներդրողները սահմանված կարգով պետք է լրացնեն և պատշաճ կերպով Տեղաբաշխողին ներկայացնեն պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտ-հանձնարարականը, որով կհավաստեն պարտատոմսերի թողարկման պայմաններն ընդունելու իրենց պատրաստակամությունը, և որով այդ պայմանները կդառնան ներդրողների համար պարտադիր:

Պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտ-հանձնարարականի լրացումից և պատշաճ կերպով Տեղաբաշխողին առաքումից հետո, սակայն ոչ ուշ քան պարտատոմսերի ձեռքբերման օրվա ժամը 16:30-ը պարտատոմս ձեռք բերել ցանկացող անձը պետք է թողարկման նպատակով Տեղաբաշխողի կողմից բացված հատուկ հաշվեհամարին կատարի վճարում պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտում նշված քանակի պարտատոմսեր ձեռք բերելու դիմաց՝ վճարման համար անհրաժեշտ դրամական միջոցների մեծության հաշվարկային բանաձևի համաձայն:

Թողարկման նպատակով Տեղաբաշխողի կողմից բացված հատուկ հաշվեհամարին դրամական միջոցների ստացումից անմիջապես հետո Տեղաբաշխողը Դեպոզիտարիային ներկայացնում է պարտատոմսերի տեղաբաշխման հանձնարարագիր, որով արժեթղթերը հաշվեգրվում են ներդրողի կամ ներդրողի անվանադրոշ արժեթղթերի հաշվին:

Պարտատոմսերի տեղաբաշխման նախատեսված վերջնաժամկետից հետո թողարկման նպատակով բացված հատուկ հաշվեհամարին ստացված գումարները ենթակա են երկ վերադարձման, իսկ դրանց համապատասխան հայտ-հանձնարարականները չեն կարող բավարարվել անկախ դրանց առաքման և/կամ Բանկի կողմից ստացման ժամկետից:

Պարտավորումների ձեռքբերման հայտ-հանձնարարականը կհամարվի պատշաճ կերպով առաքված Տեղաբաշխողին, եթե այն առաքվել է Տեղաբաշխողի հետ միայն ներքոնշյալ կապի միջոցներից որևէ մեկի միջոցով (կամ առձեռն՝ Տեղաբաշխողի գրասենյակ այցելելով) և ստացվել է հասցեատիրոջ կողմից առաքման ստացման հաստատում:

Տեղաբաշխողի հետ կապի միջոցներն են՝

- **Հասցե՝** ՀՀ, ք. Երևան 0010, Վ. Սարգսյան 2, «ԱՄԵՐԻԱԲԱՆԿ», Ներդրումային բանկային գործառնությունների դեպարտամենտ, Կապիտալի Շուկաների Բաժին,

կամ

- **Էլեկտրոնային փոստ:** CapitalMarkets@ameriabank.am

կամ

- այցելելով Բանկի որևէ մասնաճյուղ և հաճախորդի մենեջերների միջոցով լրացնելով համապատասխան հայտ-հանձնարարականը

- **կամ**

ինտերներ բանկինգ համակարգը:

Իրավաբանական անձ ներդրողների համար հայտ-հանձնարարականի ձևը ներկայացված է [Հավելված 1-ում](#): Ֆիզիկական անձ ներդրողների համար հայտ-հանձնարարականի ձևը ներկայացված է [Հավելված 2-ում](#):

Պարտավորումների ձեռքբերմանը մասնակցել ցանկացող ֆիզիկական և/կամ իրավաբանական անձինք կարող են ներկայացնել մեկից ավելի հայտ-հանձնարարականներ:

Պարտավորումների ձեռքբերման համար ֆիզիկական և/ կամ իրավաբանական անձինք լրացնում են հայտ-հանձնարարականում նշված դաշտերը, որոնց լրացումը պարտադիր է հայտ-հանձնարարականի վավերականությունն ապահովելու համար:

Հայտ-հանձնարարականում նշված «Ձեռք բերվող պարտավորումների ձեռքբերման դիմաց վճարված ընդհանուր գումարը» դաշտում ներդրողները պետք է նշեն «Ձեռք բերվող պարտավորումների քանակը՝ հալ» դաշտում ամրագրված թվի և «Ձեռք բերվող պարտավորումների միավորի ձեռքբերման գինը» դաշտում ամրագրված թվի արտադրյալը:

2.4.1.4 Առաջարկի ընդհանուր ծավալի նվազեցման հնարավորությունը

Տեղաբաշխման ընթացքում առաջարկի ընդհանուր ծավալի նվազեցման հնարավորություն կարող է նախատեսվել Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ:

Ֆոնդային բորսայից դուրս տեղաբաշխման դեպքում տեղաբաշխման կարգով պայմանավորված՝ հնարավոր է պարտատոմսերի ձեռքբերման որևէ հայտ-հանձնարարականի և/կամ հայտ-հանձնարարականների մասնակի բավարարում:

Մասնակի բավարարման դեպք կարող է առաջանալ, երբ հայտ-հանձնարարականում նշված ձեռքբերվող պարտատոմսերի քանակը գերազանցում է հայտ-հանձնարարականը ներկայացնելու պահին առկա տեղաբաշխման ենթակա պարտատոմսերի մնացորդային քանակը:

Միաժամանակ ներկայացված հայտ-հանձնարարականների դեպքում, եթե հայտ-հանձնարարականներում նշված ձեռքբերվող պարտատոմսերի ընդհանուր քանակը գերազանցում է տեղաբաշխման ենթակա պարտատոմսերի մնացորդային քանակը, ապա տվյալ հայտ-հանձնարարականները բավարարվում են համամասնորեն՝ ըստ հայտ-հանձնարարականներում նշված ձեռքբերվող պարտատոմսերի ընդհանուր քանակում յուրաքանչյուր հայտ-հանձնարարականով նշված ձեռքբերվող պարտատոմսերի քանակի մասնաբաժնի:

Հայտ-հանձնարարականի մասնակի բավարարման դեպքում, եթե առկա է լինում ներդրողին հետ վերադարձման ենթակա գումար, ապա տեղաբաշխման ավարտից հետո 3 (երեք) աշխատանքային օրվա ընթացքում նշված գումարը Թողարկողի կողմից ենթակա է վերադարձման, ինչն իրականացվում է անկանխիկ եղանակով՝ համապատասխան ներդրողի բանկային հաշվին փոխանցմամբ:

ՆԱՍԴԱՔ ՕԷմԷքս Արմենիա Ֆոնդային բորսայի տեղաբաշխման համակարգով տեղաբաշխելու դեպքում մասնակի բավարարման դեպք ի հայտ գալու ժամանակ գումարների վերադարձն իրականացվում է համաձայն Կորպորատիվ արժեթղթերի տեղաբաշխման կազմակերպման կանոնների:

2.4.1.5 Հայրը հետ կանչելու ժամանակաշրջանը

Ֆոնդային բորսայից դուրս տեղաբաշխման դեպքում հայտ-հանձնարարականի ներկայացումից հետո սահմանված ժամկետում համապատասխան վճարում չիրականացրած ներդրողների հայտ-հանձնարարականները համարվում են անվավեր և չեն մասնակցում տեղաբաշխմանը:

Բացի վերոնշյալ դեպքերից, ներդրողները պարտատոմսերի հայտ-հանձնարարականները պատշաճ կերպով առաքելուց, Տեղաբաշխողի կողմից հայտ-հանձնարարականի ստացման հաստատումը/ծանուցումը ստանալուց և համապատասխան վճարումը կատարելուց հետո դրանք չեն կարող ետ կանչել:

2.4.1.6 Նվազագույն և առավելագույն գումարները

Թողարկման ընթացքում կարող են լինել Պարտատոմսերի ձեռքբերման քանակական և գումարային սահմանափակումներ, եթե նման որոշում կայացվի Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ:

2.4.1.7 Արժեթղթերի դիմաց վճարներ կատարելը

Ֆոնդային բորսայից դուրս տեղաբաշխման դեպքում Թողարկողի կողմից թողարկվող պարտատոմսերի ձեռքբերման համար իրավաբանական և/կամ ֆիզիկական անձինք վճարումը կատարում են թողարկման նպատակով Տեղաբաշխողի կողմից բացված հատուկ հաշվեհամարին: Համապատասխան հայտ-հանձնարարականները բավարարվելուց հետո ներդրողներն արժեթղթերի սեփականության վերաբերյալ քաղվածք կարող են ստանալ իրենց արժեթղթերի հաշիվը սպասարկող Պահառուից կամ Հաշվի Օպերատորից՝ Տեղաբաշխողից իրենց հայտ-հանձնարարականների բավարարման մասին տեղեկացվելուց հետո:

ՆԱՍԴԱԲ ՕԷմԷքս Արմենիա Ֆոնդային բորսայի տեղաբաշխման համակարգով տեղաբաշխելու դեպքում պարտատոմս ձեռք բերել ցանկացող անձինք պետք է նախապես կատարեն դրամական միջոցների դեպոնացում՝ համաձայն Կորպորատիվ արժեթղթերի տեղաբաշխման կազմակերպման կանոնների:

2.4.1.8 Առաջարկի արդյունքների հրապարակումը

Տեղաբաշխման արդյունքները կհրապարակվեն Օրենսդրությամբ սահմանված կարգով և ժամկետներում: Հրապարակային տեղաբաշխումն սկսելու պահից յուրաքանչյուր 30-րդ օրվա ավարտից հետո ոչ ուշ, քան 15-րդ օրը, ինչպես նաև տեղաբաշխման ավարտից հետո՝ 30 օրվա ընթացքում, Թողարկողը պարտավոր է ՀՀ ԿԲ ներկայացնել հաշվետվություն՝ տեղաբաշխման ընթացքի և արդյունքների մասին՝ ՀՀ ԿԲ նորմատիվ իրավական ակտերով սահմանված ձևով և կարգով:

2.4.1.9 Նախապարվության իրավունքը

Ֆոնդային բորսայից դուրս տեղաբաշխման դեպքում պարտատոմսերի տեղաբաշխումն իրականացվելու է ըստ պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտ-հանձնարարականների և դրանց դիմաց կատարված վճարման ստացման հերթականության, այսինքն առաջնահերթություն ունի այն ներդրողը, ում հայտ-հանձնարարականի համաձայն վճարումը թողարկման նպատակով Տեղաբաշխողի կողմից բացված հատուկ հաշվեհամարին ավելի վաղ է ստացվել:

ՆԱՍԴԱԲ ՕԷմԷքս Արմենիա Ֆոնդային բորսայի տեղաբաշխման համակարգով տեղաբաշխելու դեպքում պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտերի բավարարման հերթականությունը կախված է տեղաբաշխման համար ընտրված աճուրդի եղանակից և ձևից

և կարգավորվում է Կորպորատիվ արժեթղթերի տեղաբաշխման կազմակերպման կանոններով:

Թողարկվող պարտատոմսերը ձեռք բերելու նախապատվության իրավունք ունեցող անձինք չկան:

2.4.2 Տեղաբաշխման պլանը

2.4.2.1 Ներդրողների խմբերը

Առաջարկն ուղղված է ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց, ներառյալ որակավորված և ինստիտուցիոնալ ներդրողների, ինչպես նաև անհատ ձեռնարկատերերի:

2.4.2.2 Հայտերի բավարարման մասին տեղեկացումը

Ֆոնդային բորսայից դուրս տեղաբաշխման դեպքում ներդրողները Տեղաբաշխողից տեղեկացվում են իրենց հայտ-հանձնարարականների բավարարման մասին մինչև հայտ-հանձնարարականի ներկայացման օրվան հաջորդող աշխատանքային օրվա ավարտը: Հայտ-հանձնարարականների բավարարման մասին ներդրողին տեղեկացումը տրամադրվում է այն կապի միջոցով, որով ներդրողը Տեղաբաշխողին է ներկայացրել պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտ-հանձնարարականը/երը:

ՆԱՍԴԱՔ ՕԷմԷքս Արմենիա Ֆոնդային բորսայի տեղաբաշխման համակարգով տեղաբաշխելու դեպքում ներդրողներն իրենց հայտերի բավարարման մասին տեղեկացվում են Կորպորատիվ արժեթղթերի տեղաբաշխման կազմակերպման կանոններով սահմանված ձևով և կարգով:

2.4.3 Առաջարկի գինը

2.4.3.1 Արժեթղթերի գինը

Պարտատոմսերի լրիվ գինը յուրաքանչյուր 100 միավոր անվանական արժեքի դիմաց, տեղաբաշխման առաջին օրվանից սկսած հաշվարկվում է հետևյալ կերպ՝

$$DP = \frac{C}{f} \sum_{t=1}^N \frac{1}{\left(1 + \frac{y}{100 * f}\right)^{t-1+\tau}} + \frac{100}{\left(1 + \frac{y}{100 * f}\right)^{N-1+\tau}}$$

որտեղ՝

$$\tau = \frac{DSN}{DCC}$$

DP - Պարտատոմսի գինն է,

DSN - գործարքի կատարման օրից (settlement/trade date) մինչև հաջորդ արժեկտրոնի վճարումը մնացած օրերի քանակ համապատասխան պայմանականության դեպքում,

DCC - գործարքին նախորդող արժեկտրոնի վճարման օրից մինչև գործարքին հաջորդող արժեկտրոնի վճարման օրերի քանակ համապատասխան պայմանականության դեպքում,

f - արժեկտրոնի վճարման հաճախականությունն է,

N - հաշվարկման պահին մնացած արժեկտրոնների վճարումների թիվը,

C - տարեկան արժեկտրոնը 100 միավոր անվանական արժեքի դիմաց,

Y - մինչև մարում եկամտաբերություն:

Ֆոնդային բորսայից դուրս տեղաբաշխման դեպքում մինչև տեղաբաշխման սկիզբը տեղաբաշխման ամբողջ ժամանակահատվածի համար՝ ըստ օրերի, պարտատոմսերի վաճառքի գինը կիրառարակվի առնվազն Տեղաբաշխողի ինտերնետային կայքում:

Բանկային փոխանցման միջոցով պարտատոմսերի ձեռքբերման համար կատարվող վճարման դեպքում ներդրողները պարտավոր են իրենց հաշվին հոգալ հնարավոր բանկային միջնորդավճարների հետ կապված ծախսերը:

Ներդրողները պարտավոր են նաև Դեպոզիտարիայում կամ լիցենզավորված որևէ այլ ենթապահառուի մոտ բացել արժեթղթերի հաշվառման անձնական արժեթղթերի հաշիվ և կրել վերջինիս հետ կապված ծախսերը:

2.4.4 Տեղաբաշխումը

2.4.4.1 Երաշխավորված տեղաբաշխում իրականացնողները

Ազդագրի հրապարակման պահին երաշխավորված տեղաբաշխում իրականացնելու մասին պայմանագիր որևէ տեղաբաշխողի հետ կնքված չէ: Թողարկողը տեղաբաշխման առանձին թողարկումների համար կարող է ներգրավել երաշխավորված տեղաբաշխում իրականացնողներ: Նման դեպքում վերջիններիս մասին տեղեկատվությունը (ներառյալ՝ անվանումները, գտնվելու վայրերը, տեղաբաշխման երաշխավորված ծավալը և այլ տեղեկություններ) կներկայացվի Ազդագրի 1.8 կետով ներկայացված վերջնական պայմաններով:

2.4.4.2 Չերաշխավորված տեղաբաշխում իրականացնողները

Չերաշխավորված տեղաբաշխում իրականացնելու կապակցությամբ Թողարկողը կնքել է «Պարտատոմսերի տեղաբաշխման ծառայությունների մատուցման մասին» պայմանագիր «ԱՄԵՐԻԱԲԱՆԿ» ՓԲԸ-ի հետ (ՀՀ, Երևան 0010, Վազգեն Սարգսյան 2):

Համաձայն կնքված պայմանագրի՝ «ԱՄԵՐԻԱԲԱՆԿ» ՓԲԸ-ն պարտավորվել է լավագույն ջանքերի գործադրմամբ, սակայն չերաշխավորված եղանակով տեղաբաշխել Թողարկողի կողմից թողարկվող անվանական արժեկտրոնային ոչ փաստաթղթային մինչև 10,000,000 (տասը միլիոն) ԱՄՆ դոլար թողարկման ընդհանուր ծավալով պարտատոմսերը և մինչև 500,000,000 (հինգ հարյուր միլիոն) ՀՀ դրամ ընդհանուր ծրագրային ծավալով պարտատոմսերը, բայց ոչ պակաս քան թողարկված ու շրջանառության մեջ գտնվող դոլարային պարտատոմսերի 10 (տասը) տոկոսի չափով:

Տեղաբաշխման առանձին տրանշերի համար «ԱՄԵՐԻԱԲԱՆԿ» ՓԲԸ-ն կարող է ներգրավել համատեղաբաշխող(ներ) կամ տեղաբաշխմանն աջակցող անձ(իք): Նման դեպքում վերջիններիս մասին տեղեկատվությունը կներկայացվի Ազդագրի 1.8 կետով ներկայացված վերջնական պայմաններով:

2.4.4.3 Տեղաբաշխման պայմանները

Համաձայն «ԱՄԵՐԻԱԲԱՆԿ» ՓԲԸ-ի հետ կնքած «**Պարտատոմսերի տեղաբաշխման ծառայությունների մատուցման մասին**» պայմանագրի՝ Թողարկողը պարտավորվել է Տեղաբաշխողին վճարել ծառայության վճար, որը կազմված է երկու տարրերից՝

- տեղաբաշխված պարտատոմսերի ընդհանուր անվանական արժեքի 0.45%-ի (զրո ամբողջ քառասունհինգ հարյուրերորդական տոկոս) չափով՝ Հաջողության վճար,
- 9,100,000 (ինը միլիոն հարյուր հազար) ՀՀ դրամ՝ Հաստատուն վճար:

Այն դեպքում, երբ «ԱՄԵՐԻԱԲԱՆԿ» ՓԲԸ-ն ներգրավում է համատեղաբաշխող կամ տեղաբաշխմանն աջակցող անձ, վերջիններիս կողմից մատուցվող ծառայությունների համառոտ նկարագիրը և համապատասխան վարձատրության մասին տեղեկատվությունը սահմանվելու և ներկայացվելու է Ազդագրի 1.8 կետով ներկայացված վերջնական պայմաններով:

2.4.4.4 Երաշխավորված տեղաբաշխման պայմանագիրը

Ազդագրի հրապարակման պահին երաշխավորված տեղաբաշխում իրականացնելու մասին պայմանագիր որևէ տեղաբաշխողի հետ կնքված չէ: Թողարկողը տեղաբաշխման առանձին թողարկումների համար կարող է ներգրավել երաշխավորված տեղաբաշխում իրականացնողներ: Նման դեպքում վերջիններիս հետ կնքված պայմանագր(եր)ի մասին տեղեկատվությունը կներկայացվի Ազդագրի 1.8 կետով ներկայացված վերջնական պայմաններով:

2.4.4.5 Վճարում ընդունող բանկերը և պահառուները

Ֆոնդային բորսայից դուրս տեղաբաշխում իրականացնելու դեպքում պարտատոմսերի դիմաց անհրաժեշտ է վճարում կատարել թողարկման նպատակով Տեղաբաշխողի կողմից «ԱՄԵՐԻԱԲԱՆԿ» ՓԲԸ-ում (ՀՀ, Երևան 0010, Վազգեն Սարգսյան 2) բացված տարանցիկ հաշվեհամարին: Եթե ներդրողը պարտատոմսերի ձեռքբերումը իրականացնելու է իր բրոքերային ընկերության միջոցով, ապա հարկավոր է վճարման գործընթացի մանրամասները հստակեցնել ներդրողի բրոքերային ընկերության հետ:

ՆԱՍԴԱՔ ՕԷՄԷքս Արմենիա Ֆոնդային բորսայի տեղաբաշխման համակարգով տեղաբաշխելու դեպքում ներդրողներն արժեթղթերի դիմաց վճարումներ կատարում են գումարների նախնական դեպոնացմամբ: Եթե ներդրողը պարտատոմսերի ձեռքբերումը իրականացնելու է իր բրոքերային ընկերության միջոցով, ապա հարկավոր է վճարման գործընթացի մանրամասները հստակեցնել ներդրողի բրոքերային ընկերության հետ:

Թողարկողի պարտատոմսերի նկատմամբ իրավունքների և պարտավորությունների հաշվառումն ու (կամ) գրանցումն (սեփականատերերի/անվանատերերի ռեեստրի վարում) իրականացվելու է Դեպոզիտարիայի միջոցով, որը հանդես է գալու որպես անվանական արժեթղթերի սեփականատերերի (անվանատերերի) ռեեստրավար՝ վերջինիս համակարգում գործող որևէ Հաշվի օպերատորի միջնորդությամբ:

Պարտատոմսերը կարող են հաշվառվել նաև ՀՀ ԿԲ կողմից լիցենզավորված որևէ պահառուի կողմից (Դեպոզիտարիայի ենթապահառու)՝ այդ պահառուի մոտ պարտատոմսերի սեփականատիրոջ/անվանատիրոջ համար արժեթղթերի հաշիվ բացելու և վարելու միջոցով:

Դեպոզիտարիայի հասցեն է՝ Հայաստանի Հանրապետություն, ք. Երևան, Մ. Մկրտչյան 5բ (հեռ.՝ +374 10 589 151, 543 321):

Պարտատոմսերի ռեեստրի վարման Հաշվի Օպերատոր հանդիսանում է Ամերիաբանկ ՓԲԸ:

Մինչև պարտատոմսերի ձեռքբերումը ներդրողները պարտավոր են Դեպոզիտարիայում կամ լիցենզավորված որևէ այլ ենթապահառուի մոտ բացել արժեթղթերի հաշիվ:

2.5 Առևտրին թույլտվությունը և առևտրի կազմակերպումը

2.5.1 Առևտրին թույլտվությունը

Սույն Ծրագրային Ազդագիրը ՀՀ ԿԲ կողմից գրանցելուց և պարտատոմսերը տեղաբաշխելուց հետո Թողարկողը պարտադիր դիմելու է «ՆԱՍԴԱՔ ՕԷՄԷՔՍ Արմենիա» ԲԲԸ-ին տեղաբաշխված պարտատոմսերը կարգավորվող շուկայում ցուցակելու և առևտրին թույլատրելու համար: Ընդ որում պարտատոմսերը կարգավորվող շուկայում ցուցակելու և

առևտրին թույլատրելու դիմումը կարող է չբավարարվել «ՆԱՍԴԱՔ ՕԷՄԷՔՍ Արմենիա» ԲԲԸ-ի կողմից:

Արտարժութային պարտատոմսերի առևտրի թույլտվություն չստանալու դեպքում, տեղաբաշխումը կհամարվի չեղյալ:

2.5.2 Շուկաները

Այս պահին Թողարկողի կողմից սույն Ծրագրային Ազդագրով գրանցվող պարտատոմսերը թույլատրված չեն հրապարակային առևտրի ոչ մի շուկայում:

2.5.3 Շուկա ստեղծողները

Թողարկողը մասնագիտացված անձանց հետ դեռ չի կնքել երկրորդային շուկայում շուկա ստեղծողի (մարքեթ մեյքերի) ծառայություններից օգտվելու վերաբերյալ պայմանագիր:

«ՆԱՍԴԱՔ ՕԷՄԷՔՍ Արմենիա» ԲԲԸ-ի կողմից տեղաբաշխված պարտատոմսերը ցուցակելու և առևտրին թույլատրելու դեպքում Թողարկողը պարտավորվում է մասնագիտացված անձանց հետ կնքել երկրորդային շուկայում շուկա ստեղծողի պայմանագիր:

Թողարկողը պարտավորվում է մասնագիտացված անձանց հետ երկրորդային շուկայում շուկա ստեղծողի պայմանագրի կնքումից հետո ողջամիտ ժամկետում տեղեկացնել իր պարտատոմսերի սեփականատերերին և անվանատերերին նման պայմանագրի ուժի մեջ մտնելու վերաբերյալ:

2.6 Լրացուցիչ տեղեկատվություն

2.6.1 Խորհրդատուներ

Սույն Ազդագրի պատրաստման ընթացքում Թողարկողը չի օգտվել այլ խորհրդատուների ծառայություններից, բացի Տեղաբաշխողի կողմից մատուցվող տեղաբաշխման ծառայություններից:

2.6.2 Աուդիտորական եզրակացությունը

Բացի սույն Ծրագրային Ազդագրում ներկայացված Թողարկողի պատմական ֆինանսական հաշվետվություններից (2016 և 2017 թվականների համար), որոնք ենթարկվել են աուդիտի անկախ աուդիտորական ընկերությունների կողմից, սույն Ծրագրային Ազդագրում ներկայացված այլ տեղեկատվություն չի ենթարկվել աուդիտի անկախ աուդիտորական ընկերությունների կողմից: Հաշվետվությունների և դրանց վերաբերյալ անկախ

աուդիտորական կազմակերպությունների կողմից տրված եզրակացությունների պատճենները ներկայացված են [Հավելված 6-ում](#):

2.6.3 Թողարկողի վարկանիշը

Թողարկողն իր պատմական գործունեության շրջանում վարկանիշ չի ստացել և չի դիմել որևէ վարկանշող կազմակերպության վարկանիշ ստանալու նպատակով:

ՄԱՍ 3 ԹՈՂԱՐԿՈՂԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

3.1 Անկախ աուդիտորներ

Թողարկողի 2015, 2016 և 2017թթ. ֆինանսական գործունեության աուդիտն իրականացրել է «**ՔԵՅ-ՓԻ-ԷՄ-ՋԻ ԱՐՄԵՆԻԱ**» ՓԲԸ-ը՝

Հայաստան, ք. Երևան 0010,
Վազգեն Սարգսյանի փ., 26/1 շենք, 8-րդ հարկ
Հեռ.՝ + 374 (10) 56 67 62
Ֆաքս՝ + 374 (10) 56 67 62
Կայք՝ <http://www.kpmg.am>

3.2 Ռիսկային գործոններ

Թողարկողն իր գործունեությունը իրականացնում է այնպիսի շուկաներում, որոնց հատուկ են բարձր մրցակցությունը, ծառայությունների նվազող գները, տեխնոլոգիական լուծումները, հաճախորդների արտահոսքը, նվազող եկամուտները և նորմատիվ ու օրենսդրական դաշտի փոփոխությունները:

Աճող մրցակցություն: Թողարկողն իր գործունեությունն իրականացնում է բարձր մրցակցային շուկաներում, որտեղ տեխնոլոգիական նորարարությունները և գնային «պատերազմները» կարող են ազդել Թողարկողի ապագա եկամուտների և շահութաբերության վրա: Ընկերության հասույթի 2% կրճատումը կհանգեցնի գործառնական դրամական հոսքերի շուրջ 4% կրճատմանը: Ռիսկը վերահսկվում է հասույթի կառուցվածքի դիվերսիֆիկացիայով: Դիվերսիֆիկացիան ներառում է տարբեր ծառայությունների մատակարարում, միջազգային շուկայից հասույթի տեսակարար կշռի ավելացում և նորարարական ուղղությունների զարգացում:

Բավարար դրամական հոսքեր: Շուկայական բարձր մրցակցության և տեխնոլոգիաների դինամիկ զարգացման պայմաններում Թողարկողը կարող է չապահովել բավականաչափ դրամական հոսքեր Թողարկողի կողմից ապագայում կատարվելիք կապիտալ և գործառնական ծախսերը ֆինանսավորելու համար:

Տեխնոլոգիական փոփոխություններ: Թողարկողը ենթակա է տեխնոլոգիական փոփոխություններին առնչվող ռիսկերի, որոնք առաջ են գալիս հեռահաղորդակցման ցանցերի զարգացման, ընդլայնման և պահպանման գործընթացներում: Առկա են ռիսկեր OTT (Over-the-Top) տեխնոլոգիաներով մատուցվող ծառայությունների հետագա աճի հետ,

ինչը բերում է ձայնային ծառայությունների շուկայի կրճատմանը: Ձայնային ծառայությունների շուկայի տարեկան կրճատումը 2016-2017թթ կազմել է 19%: Վերջինիս ազդեցությունը մեղմվում է տվյալների հաղորդման ծառայություններից պահանջարկի աճով: 2016-2017թթ-ի ընթացքում տվյալների հաղորդման ծառայությունների շուկայի աճը կազմել է 18%:

Նորմատիվ և օրենսդրական դաշտի փոփոխություն: Թողարկողն իր գործունեությունը ծավալում է կարգավորվող շուկաներում, ինչը կարող է ենթադրել ապագայում լրացուցիչ ծախսերի կրում կամ եկամուտ բերող գործունեության ուղղությունների սահմանափակում, որոնք կարող են ազդել Թողարկողի շուկայական մասնաբաժնի, մրցակցային դիրքի, ապագայում ստեղծվող շահույթի և դրամական հոսքերի վրա:

Մատակարարի կամ երրորդ կողմի ռիսկ: Թողարկողի գործունեությունն էապես կախված է սարքավորումների և ծառայությունների մատակարարներից, որոնք հնարավոր է, որ չկարողանան ժամանակին մատակարարել սարքավորումները և ծառայությունները, կամ դադարեցնեն մատակարարումը, կամ սահմանեն գներ, որոնք ոչ մրցակցային են:

Հաճախորդների արտահոսք: Թողարկողի գործարար պլանի իրագործումը մեծապես կախված է Թողարկողի կողմից հաճախորդների արտահոսքը կառավարելու կարողությունից: Եթե Թողարկողը չհաջողի ինչպես հարկն է վերահսկել հաճախորդների հոսքը, ապա այն կարող է բացասաբար ազդել Թողարկողի ֆինանսական ցուցանիշների վրա:

Ցանցային ընդհատումների ռիսկ: Անսպասելի ցանցային ընդհատումները, որոնք գտնվում են Թողարկողի վերահսկողությունից դուրս, կարող են խոչընդոտել Թողարկողի կողմից ծառայությունների պատշաճ մատուցմանը: Այդպիսի ընդհատումները կարող են առաջացնել մեծ ծախսեր՝ կապված նորոգման աշխատանքների հետ, ինչպես նաև ազդել հաճախորդների գոհունակության վրա՝ այդպիսով կրճատելով Թողարկողի հաճախորդների բազան, եկամուտները և վնասելով Թողարկողի համբավը:

Աշխարհաքաղաքական ռիսկեր: Աշխարհաքաղաքական, տարածաշրջանային և ներքաղաքական իրավիճակի անբարենպաստ փոփոխությունների արդյունքում հնարավոր է առաջ գան այնպիսի բացասական գործոններ, որոնք կարող են անբարենպաստ ազդեցություն ունենալ ընդհանուր մակրոտնտեսական իրավիճակի վրա, ինչն էլ կարող է հանգեցնել Թողարկողի գործունեության, հեռանկարի և ֆինանսական կատարողականի վատթարացմանը:

Փոխառու կապիտալի բարձր մակարդակ: Ընկերության ակտիվների մեծ մասը ֆինանսավորված են վարկերի և փոխառությունների հաշվին, որի արդյունքում Ընկերությունն ունի ֆինանսական լներիջի՝ ոլորտային միջին ցուցանիշից ավելի բարձր մակարդակ: Ընկերության ակտիվների՝ փոխառու կապիտալով ֆինանսավորմամբ բարձր մակարդակը կարող է բացասաբար անդրադառնալ Ընկերության ֆինանսական վիճակի վրա: Ֆինանսական ռիսկերը զսպելու նպատակով վարկային պայմանագրերի շրջանակներում Ընկերությունը վարկատու կազմակերպությունների նկատմամբ ստանձնել է որոշակի պարտավորվածություններ (covenants), որոնց համաձայն Ընկերությունը պարտավորվում է պահպանել սեփական կապիտալի և պարտքի որոշակի մեծություն:

Արտարժույթային ռիսկ: Թողարկողն ունի արտարժույթով, մասնավորապես ԱՄՆ դոլարով և եվրոյով ներգրավված վարկեր և փոխառություններ, որոնց հաշվեկշռային արժեքը, պայմանավորված արտարժույթային շուկայում փոխարժեքի տատանմանը, կարող է ենթարկվել փոփոխությունների, ինչն էլ կարող է բացասաբար ազդել Թողարկողի վարկունակության վրա: ՀՀ դրամի փոխարժեքի 10% արժեզրկումը ԱՄՆ դոլարին եվրոյի նկատմամբ կունենա ստորև նշված ազդեցությունը Ընկերության ֆինանսական արդյունքների վրա, պայմանով, որ մյուս բոլոր փոփոխականները կմնան անփոփոխ:

	ԱՄՆ դոլար	Եվրո
հազար ՀՀ դրամ	Շահույթ / (վնաս)	Շահույթ / (վնաս)
31 դեկտեմբերի 2017թ. (10% փոփոխություն)	(5,416,681)	500,934
31 դեկտեմբերի 2016թ. (10% փոփոխություն)	(6,022,813)	(159,289)

3.3 Տեղեկատվություն թողարկողի մասին

3.3.1 Թողարկողի պատմությունը և զարգացումը

3.3.1.1 Թողարկողի անվանումը և կազմակերպչական ձևը

Թողարկողի անվանումն է՝

	Լրիվ ֆիրմային անվանումը	Կրճատ անվանումը
հայերեն՝	«ՅՈՒԲՈՄ» սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերություն	«ՅՈՒԲՈՄ» ՍՊԸ
ռուսերեն՝	Общество с ограниченной ответственностью «ЮКОМ»	ООО «ЮКОМ»
անգլերեն՝	“UCOM” Limited Liability Company	“UCOM” LLC

19.04.1996թ.-ին Թողարկողը ստեղծվել է որպես «ՄՈՍԿՎԱ» սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերություն, այնուհետև 2000 թվականի սեպտեմբերի 06-ին վերանվանվել է «ԱՌԱՔԻՆԻ ԸՆԿԵՐ» սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերության: 2007 թվականի դեկտեմբերի 12-ին ընկերությունը վերանվանվել է «ՅՈՒԲՈՄ» սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերության:

Գրանցված ապրանքանիշերը

	Ապրանքանիշի անվանումը	Գրանցման համարը	Գրանցման ամսաթիվը
1	U COM UNIVERSAL COMMUNICATIONS	16067	05.10.2010

2	UCOM TRIPLEPLAY	16068	05.10.2010
3	UTV FAMILY	16069	05.10.2010
4	UPHONE	16070	05.10.2010
5	UTV	16071	05.10.2010
6	UNET	16072	05.10.2010
7	UCOM	16073	05.10.2010
8	UCOM QUADRIPLAY	16074	05.10.2010
9	UMAIL	16075	05.10.2010
10	INTERACTIVE I	20255	02.08.2013
11	U!PAY YOUR PAYING SYSTEM	22097	22.10.2014
12	UCOM	25186	07.11.2016
13	U!	26096	30.06.2017
14	4 PLAY	25753	30.03.2017
15	UCOM UNIVERSAL	27136	13.03.2018

3.3.1.2 Թողարկողի պետական գրանցումը և գործունեության վայրը

Թողարկողի հիմնադրման երկիրն է՝	Հայաստանի Հանրապետությունը
Թողարկողի պետական գրանցման վայրն է՝	0010, ՀՀ, ք. Երևան, Տերյան 192, բն.4
Թողարկողի պետական գրանցման համարն է՝	264.110.02498
Թողարկողի պետական գրանցման ամսաթիվն է՝	19.04.1996թ.
Թողարկողի գործունեության վայրն է՝	0010, ՀՀ, ք. Երևան, Գ. Լուսավորիչ 9, «Երևան պլազա» բիզնես կենտրոն, 4-րդ հարկ
Կապի միջոցները՝	Հեռ.՝ (+37411) 400400 Ֆաքս՝ (+37411) 400401 Էլ. Փոստ՝ info@ucom.am Կայք՝ www.ucom.am

3.3.1.3 Նշանակալի դեպքերը

2015թ.-ին Ընկերությունը ձեռք բերեց «Օրանժ Արմենիա» շարժական կապի օպերատորի 100% բաժնետոմսերը:

2016թ.-ին Ընկերությունը տեղադրեց և շահագործման հանձնեց 4G+ տեխնոլոգիայով ցանցը իր շարժական կապի բաժանորդների համար: Նույն տարում Ընկերությունը ներկայացրեց շարժական հեռուստետեսության իր առաջարկը:

2016թ.-ին Ընկերությունը մեկնարկեց 1-ին կոնվերգենտ առաջարկը շուկայում, որը ծածկում է բաժանորդի բոլոր հեռահաղորդակցման պահանջները:

2017թ.-ին Ընկերությունն ընդլայնեց ֆիքսված կապի ծառայությունների մարզային ծածկույթը՝ հասանելի դառնալով ավելի քան 10 քաղաքներում:

2017թ.-ի փետրվարի 24-ին «ԻՆՏԵՐԱԿՏԻՎ ԹԻՎԻ» ՍՊԸ-ն և «ԱՅՔԱՆ ՔՈՄՅՈՒՆԻԹԵՅՇՆՍ» ՓԲԸ-ն վերակազմակերպվեցին՝ «ՅՈՒՔՈՄ» ՍՊԸ-ին միանալով:

2017թ.-ի նոյեմբերի 6-ին Ընկերության մասնակիցների կազմում ընդգրկվել են նաև Գուրգեն Գագիկի Խաչատրյանը և Արտյոմ Գագիկի Խաչատրյանը:

2017թ.-ի նոյեմբերի 8-ին «ԱյՅու Թելեքոմյունիքեյթ» ՍՊԸ լրացուցիչ ներդրում կատարեց Ընկերության կապիտալում, որի արդյունքում Ընկերության կանոնադրական կապիտալն ավելացվեց՝ կազմելով 19,886,231 ՀՀ դրամ:

2017թ.-ի դեկտեմբերի 4-ին Ընկերությունը ներգրավեց նոր մասնակից՝ բաժնետիրական առևտրային բանկ «ՖՈՐԱ-ԲԱՆԿ» (բաժնետիրական ընկերություն)՝ սեփական կապիտալում ներդրում կատարելու միջոցով, որի արդյունքում Ընկերության կանոնադրական կապիտալն ավելացվեց՝ կազմելով 22,396,927 ՀՀ դրամ:

2017թ.-ին Ընկերությունն ընդլայնել է շարժական ծառայությունների մարզային ծածկույթը, ապահովելով 99.2% ծածկույթ: 2018թ.-ի երկրորդ եռամսյակի տվյալների համաձայն ընկերությունը ապահովում է 4G ծածկույթ 98% բնակավայրերում և 3G ծածկույթ 99.5% բնակչության համար:

2017թ.-ին իռլանդական OOKLA ընկերությունը Ընկերությանը շնորհեց «Հայաստանում ամենաարագ շարժական ցանց 2017» մրցանակը:

2018թ.-ի մայիս ամսին Ընկերությունը սկսել է նոր մասնակցի ներգրավման գործընթաց, որի արդյունքում ընկերությունը նոր մասնակցից հունիս ամսին ստացել է 3.6 մլրդ դրամի բաժնեմասնակցային ներդրում: Ներկայումս կանոնադրության համապատասխան փոփոխությունը գտնվում է գրանցման փուլում:

3.3.2 Ներդրումները

2010թ.-ին ՀՀ-ում ինտերնետ ծառայությունների զարգացման նպատակով Ընկերությունը սկսել է օգտագործել օպտիկա-մանրաթելային ցանց, որն արտացոլում էր վերջին

տեխնոլոգիական նորամուծությունները, ինչը և թույլ տվեց նվաճել FTTH (Fiber To The Home – Օպտիկա դեպի տուն) շուկան ՀՀ-ում: FTTH տեխնոլոգիան ներդրվել է՝ համագործակցելով միջազգային «Էրիքսոն» ընկերության հետ:

2015թ.-ին Ընկերությունը ձեռք բերեց «Օրանժ Արմենիա» շարժական կապի օպերատորի 100% բաժնետոմսերը:

2016թ.-ին գործարկվեց 4G+ ցանցը, որը միակն է Հայաստանում, որ ապահովում է տվյալների փոխանցման հոսքի կազմակերպումը միաժամանակ 3 հաճախականային շերտերում, երաշխավորելով ինտերնետի առավելագույն արագություն, և ընդլայնվեց 3G ծածկույթը: 2016-2017թթ ընթացքում ընդհանուր շարժական կապի ընդլայնման, վերազինման և 4G+ ցանցի գործարկման համար Ընկերությունն իրականացրել է շուրջ 25.7 մլրդ դրամի ներդրում:

2017թ.-ի փետրվարի 24-ին «ԻՆՏԵՐԱԿՏԻՎ ԹԻՎԻ» ՍՊԸ-ն և «ԱՅՔԱՆ ՔՈՄՅՈՒՆԻԲԵՅՇՆՍ» ՓԲԸ-ն վերակազմակերպվեցին՝ «ՅՈՒԲՈՄ» ՍՊԸ-ին միանալու եղանակով:

2017 թվականին կատարվել են խոշոր կապիտալ ներդրումներ ցանցի ամբողջական վերազինման նպատակով՝ օգտագործելով ավելի առաջադեմ և նոր սարքավորումներ, ինչպես նաև ծածկույթի լավացման և շարժական ցանցի արագության ավելացման նպատակով ավելացվել են նոր բազային կայաններ:

2017թ.-ին կատարվել են նաև խոշոր կապիտալ ներդրումներ նոր սերվերների, կոմուտատորների ձեռք բերման և հզորացման ուղղությամբ:

2017 թվականին Ընկերությունը զգալիորեն ընդլայնել է ժամանակակից LTE ցանց ստեղծելու նախագիծը, որը նախատեսված է ավելի քան 500 հազար բաժանորդների համար:

2017թ.-ին հեռահաղորդակցման շուկայում իրականացված ընդհանուր ներդրումների 49%-ը կատարվել է Ընկերության կողմից, իսկ 2016 թ.-ին՝ 66%-ը:

2018թ.-ի հունվար-հունիս ամիսներին Ընկերությունը շարունակել է իրականացնել շարժական և ֆիկսված ցանցի բարելավմանն ու վերազինմանն ուղղված ներդրումներ, բարձրացնելով ցանցի հուսալիությունը, կապուղիների թողունակությունը, ինչպես նաև կրճատելով ցանցի խափանումների հավանականությունը:

3.4 Բիզնեսի նկարագիրը

3.4.1 Հիմնական գործունեությունը

Ընկերությունը հանդիսանում է կապի միասնական օպերատոր, այսինքն տրամադրում է կապի և հեռահաղորդակցման միջոցների ամբողջական փաթեթ: Լինելով առաջատար

Ֆիքսված ինտերնետի շուկայում՝ տրամադրում է նաև ֆիքսված հեռուստատեսության և հեռախոսակապի ծառայություններ:

Ֆիքսված ծառայությունների շուկայում 2018թ. մարտի 31-ի դրությամբ ծայնային ծառայություններից օգտվող բաժանորդների քանակը կազմել է 53,606, իսկ ինտերնետ հասանելիության ծառայություններից օգտվող բաժանորդների քանակը՝ 98,590: Նույն ցուցանիշները 2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կազմել են համապատասխանաբար 51,694 և 96,312, իսկ 2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ համապատասխանաբար 46,677 և 83,630:

Ընկերությունը գործունեություն է ծավալում նաև շարժական կապի ոլորտում՝ առաջարկելով ծայնային և ինտերնետ ծառայություններ:

Շարժական կապի ցուցանիշների գծով ակտիվ բաժանորդային համարների քանակը 2018թ. մարտի 31-ի դրությամբ կանխավճարային բաժանորդագրությամբ բաժանորդների գծով կազմել է 313,815 (2017թ.՝ 307,142, իսկ 2016թ.՝ 327,973), հետվճարային բաժանորդագրությամբ բաժանորդների գծով՝ 126,929 (2017թ.՝ 127,727, իսկ 2016թ.՝ 133,265), լայնաշերտ ինտերնետ հասանելիության բաժանորդների գծով՝ 132,971 (2017թ.՝ 131,054, իսկ 2016թ.՝ 127,648):

Ընկերության հասույթը հիմնականում ձևավորվում է երկու ուղղություններով՝ ապրանքների վաճառքից և ծառայությունների մատուցումից:

Ապրանքների վաճառքից հասույթում ներառված են բջջային հեռախոսների, աքսեսուարների, պլանշետների, Wi-Fi սարքերի, հեռակառավարման վահանակների վաճառքից ստացված հասույթները:

Ընկերությունը բջջային սարքավորումները վաճառում է ինչպես մանրածախ, այնպես էլ ապառիկ՝ ամսական վճարումներով:

Ծառայությունների մատուցումից հասույթն իր մեջ ներառում է հիմնականում հետևյալ ծառայության խմբերից ստացված հասույթները՝

- **Ֆիքսված կապի ծառայություններ**

Ֆիքսված կապի ծառայություններն իրենց հերթին բաժանվում են ֆիքսված լայնաշերտ և անլար ինտերնետի, թվային հեռուստատեսության, վերգետնյա թվային հեռախոսակապի: Նշված ծառայություններից օգտվում են ինչպես ֆիզիկական, այնպես էլ իրավաբանական անձինք:

- **Շարժական կապի ծառայություններ**

Շարժական կապի ծառայությունների խմբերն են՝ կանխավճարային և հետվճարային բաժանորդագրությամբ բաժանորդներին մատուցվող (բացառությամբ շարժական ինտերնետի) ծառայություններ, շարժական ինտերնետը և ռոումինգ ծառայությունները:

- **IP ու տվյալների փոխանցման ծառայություններ**

- **Միջազգային փոխկապակցման ծառայություններ**

Ընկերության հասույթի կառուցվածքը 2017թ.-ի դրությամբ ունի հետևյալ տեսքը՝ շարժական կապի ծառայություններից հասույթի տեսակարար կշիռն ընդհանուր հասույթի մեջ կազմում է 41% (2016թ.՝ 48%), ֆիքսված կապի ծառայություններից հասույթը՝ 35% (2016թ.՝ 35%), IP ու տվյալների փոխանցման ծառայություններից հասույթը՝ 16% (2016թ.՝ 12%), ապրանքների վաճառքից հասույթը՝ 8% (2016թ.՝ 5%):

3.4.1.1 Ընկերության առաքելությունը

Ընկերությունը միավորում է մարդկանց ամենուր՝ ստեղծելով նորարար և բարձրորակ հեռահաղորդակցության լուծումներ հաճախորդների համար:

Հանդիսանալով առաջատար նորարարությունների և տեխնոլոգիաների ոլորտում՝ Ընկերությունը փոխում է հասարակությունն ու միջավայրը՝ դառնալով հաճախորդների վստահելի գործընկերը:

Ընկերությունը հավատում է, որ, ներշնչված լինելով լավագույն ազգային և հայկական ավանդույթներով, իր հետ հայկական շուկա է բերում հեղափոխական լուծումներ և փոխում է յուրաքանչյուր անհատի կյանքը:

Ընկերությունը նաև մշտապես օժանդակում է ոլորտի ապագա մասնագետների կրթությանը, ինչպես նաև նորարարական գաղափարներ ներկայացնող start-up ընկերություններին: Ընկերությունը նպատակ ունի ստեղծել այնպիսի հարթակ, որտեղ այդ մասնագետները կունենան լայն հնարավորություններ իրականացնելու իրենց նորարարական նախագծերն՝ աշխատելով և կրթվելով փոխադարձ համագործակցության միջավայրում:

Ընկերությունը բաց և ուշադիր է Ընկերությունից դուրս զարգացում ապրող նորարարական լուծումների նկատմամբ և նպատակ ունի կիրառել կորպորատիվ վենչուրային կապիտալի մոդելներ՝ սկսնակ ընկերությունների ու ձեռներեցների համար հնարավորություն ստեղծելով Ընկերության հետ փոխշահավետ գործակցության համար:

3.4.1.2 Ընկերության փեսայականը

Ընկերությունը նպատակ ունի դառնալու հեռահաղորդակցության ՀՀ շուկայի նախընտրելի ազգային կապի մատակարար և ճանաչված լինել որպես տեխնոլոգիական ու նորարարական լուծումների առաջատար՝

- այսօր իսկ կառուցելով ու գործարկելով ապագայի ցանցը,
- հաճախորդներին առաջարկելով գրավիչ թվային ծառայություններ,
- հաճախորդների գոհունակությունն ապահովելով մատուցված ծառայությունների անխափան ընթացքի միջոցով,
- լինելով բաց բոլոր նոր ու հեղափոխական լուծումների համար:

Տարածաշրջանում ծավալած արդյունավետ գործընկերությունների միջոցով, Ընկերությունն ակնկալում է ՀՀ-ը դարձնել հաղորդակցության տարածաշրջանային կենտրոն:

3.4.1.3 Ընկերության արժեքները

Ընկերությունն իր առջև դրված նպատակները նվաճելու համար որդեգրել է հետևյալ արժեքները.

➤ Հոգատարություն և պատասխանատվություն

- արագորեն արձագանքելով բաժանորդի կարիքներին
- ապահովելով բաց, ազնիվ և հաճախակի շփում

➤ Թիմային աշխատանք

- լինելով բաց և արդյունավետ
- կիսվելով գաղափարներով, հաջողություններով և զարգացմամբ

➤ Բաժանորդամետ մոտեցում

- ապահովելով բարձրորակ ծառայություններ
- գերազանցելով բաժանորդների ակնկալիքները

➤ Նորարարություն և դինամիկա

- փոխելով բաժանորդների կյանքը տանն ու աշխատավայրում
- լինելով նորարարական և տեխնոլոգիական առաջատար Հայաստանում

Ընկերությունը վստահ է, որ այսպիսի մշակույթ զարգացնելով՝ կհաջողի ստեղծել ամենանորարար, տեխնոլոգիապես առաջատար և հաճախորդամետ հեռահաղորդակցության օպերատորի նկարագիրը Հայաստանում:

2016-2017թթ. Ընկերությունն ակտիվ գործունեություն է ծավալել կորպորատիվ սոցիալական պատասխանատվության տեսանկյունից և նպաստել է ՏՀՏ ոլորտի զարգացմանը՝ կյանքի կոչելով, մասնավորապես, կրթության ոլորտի և երեխաների զարգացմանն ուղղված մի շարք

ծրագրեր: Թողարկողի աջակցությամբ ՀՀ դպրոցներում բացվել են համակարգչային և ինժեներական լաբորատորիաներ:

3.4.2 Հիմնական շուկաները

3.4.2.1 Հիմնական շուկաները

Հիմնական շուկաները, որոնցում Ընկերությունը իր գործունեությունն է ծավալում, ներկայացված են ստորև՝

- **շարժական ձայնային.** հազեցած շուկա է, բնակչության բավականին բարձր տոկոս է օգտվում ծառայության այս տեսակից (Օրանժ Արմենիա ՓԲԸ-ն, որի 100% բաժնետոմսերը 2015-ին ձեռք են բերվել Ընկերության կողմից, իր շարժական ծառայություններով մուտք է գործել շուկա 2009թ-ից),
- **շարժական լայնաշերտ ինտերնետ.** անկում ապրող շուկա է, իր դիրքերը զիջում է շարժական(հեռախոսի միջոցով օգտվող) և ֆիքսված ինտերնետին (Օրանժ Արմենիա ՓԲԸ-ն, որի 100% բաժնետոմսերը 2015-ին ձեռք են բերվել Ընկերության կողմից, իր շարժական ծառայություններով մուտք է գործել շուկա 2009թ-ից),
- **շարժական հեռուստատեսություն.** նոր ծառայություն է հայկական հեռահաղորդակցման շուկայում, ակտիվ զարգանում է (մուտք է գործել շուկա 2016թ.),
- **ֆիքսված լայնաշերտ ինտերնետ.** աճող շուկա է (մուտք է գործել շուկա 2009թ.),
- **ֆիքսված հեռուստատեսություն.** աճող շուկա է (մուտք է գործել շուկա 2009թ.),
- **ֆիքսված ձայնային.** հազեցած շուկա է (մուտք է գործել շուկա 2009թ.)

3.4.2.2 Մրցակցային դիրքը

Ինտերնետ կապի շուկայում Ընկերությունը մրցակցում է Բիլայն («ՎԵՈՆ Արմենիա» ՓԲԸ), Ռոստելեկոմ («ՋԻԷՆՍԻ-ԱԼՖԱ» ՓԲԸ) և Վիվասել-ՄՏՍ («ՄՏՍ Հայաստան» ՓԲԸ) ընկերությունների հետ: 2017թ.-ի 4-րդ եռամսյակի եկամտի ցուցանիշով ընդհանուր լայնաշերտ ինտերնետ շուկայում (շարժական (բացառությամբ բջջային հեռախոսի միջոցով օգտվողների) և ֆիքսված լայնաշերտ ինտերնետի շուկաները միասին) Ընկերությունը զբաղեցրել է առաջատար դիրք (շուկայի 48.1%): Ընկերությունը պահպանել է իր առաջատար դիրքը նաև 2018թ.-ի առաջին եռամսյակում մեծացնելով՝ շուկայում իր մասնաբաժինը (շուկայի 50%):

Ֆիքսված ձայնային կապի շուկայում Ընկերությունը մրցակցում է Բիլայն («ՎԵՈՆ Արմենիա» ՓԲԸ) և Ռոստելեկոմ («ՋԻԷՆՍԻ-ԱԼՖԱ» ՓԲԸ) ընկերությունների հետ, որոնք 2017թ.-ի 4-րդ

եռամսյակի արդյունքներով ըստ եկամուտների զբաղեցնում են համապատասխանաբար 1-ին (91%) և 3-րդ (2%) տեղերը: 2017թ.-ի 4-րդ եռամսյակի արդյունքներով Ընկերությունն այս շուկայում ըստ եկամուտների զբաղեցնում է 2-րդ տեղը ունենալով շուկայի 7 տոկոս մասնաբաժինը: 2018թ.-ի 1-ին եռամսյակի ընթացքում Ընկերության շուկայի մասնաբաժնի նույն ցուցանիշը մնացել է անփոփոխ:

Ընդհանուր շարժական կապի և հարակից ծառայությունների շուկայում Ընկերությունը մրցակցում է Վիվասել-ՄՏՍ («ՄՏՍ Հայաստան» ՓԲԸ) և Բիլայն («ՎԵՈՆ Արմենիա» ՓԲԸ) ընկերությունների հետ: Ընկերությունը շուկայում ըստ եկամուտների զբաղեցնում է 3-րդ տեղը 2018թ.-ի 1-ին եռամսյակում ունենալով շուկայի 19.2% մասնաբաժինը (2017թ.-ի 4-րդ եռամսյակում նույն ցուցանիշը կազմել է 18.8%):

Ըստ 2017թ.-ի 4-րդ եռամսյակի արդյունքների՝ շարժական կապի շուկայի ծայնային հատվածում Ընկերությունը ըստ եկամտի մասնաբաժնի 3-րդն էր (20%), իսկ ինտերնետի (բացառությամբ հեռախոսի միջոցով օգտագործվող ինտերնետի) հատվածում՝ 1-ինը (58%):

3.5 Թողարկողի հիմնական միջոցները

Հիմնական միջոցներն առ 31/12/17թ.	Զուտ հաշվեկշռային արժեքը (հազար ՀՀ դրամ)
Ցանցային ենթակառուցվածքներ	26,859,556
Սարքավորումներ	14,648,466
Վարձակալված ՀՄ-ներ	261,591
Շենքեր և հողամասեր	871,107
Տրանսպորտային միջոցներ	314,281
Արտադրական գույք, տնտեսական գույք	215,114
Կառուցման ընթացքում գտնվող հիմնական միջոցներ	2,966,622
Ընդամենը	46,136,737

2017թ.-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերության՝ 7,961,432,000 ՀՀ դրամ արժողությամբ հիմնական միջոցները գրավադրված են Ընկերության վարկային պարտավորությունների համար:

3.6 Զարգացման վերջին միտումները

Ընկերությունը շարունակաբար աճում է ինտերնետի մատակարարման մանրածախ և մեծածախ շուկաներում՝ մեծացնելով մասնաբաժինը մանրածախ շուկայում և գրավելով նոր գործընկերներ մեծածախ շուկայում:

Ձայնային շուկայի ծառայությունների ոլորտում Ընկերությունը հանդես է գալիս նորարարական լուծումներով՝ բաժանորդներին առաջարկելով հարմար և ամբողջական

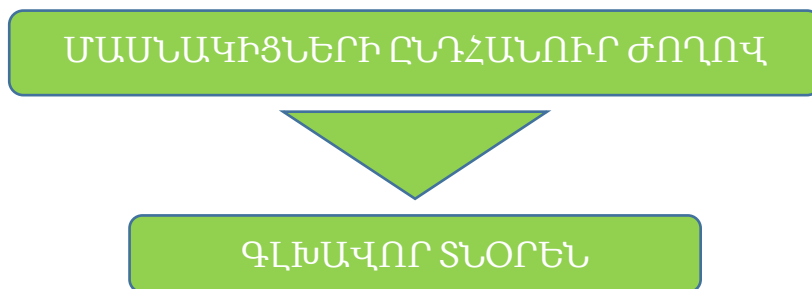
ծառայություններ: Ընկերությունը, շարունակաբար ընդլայնելով կապի ծածկույթը, ծառայությունները դարձնում է որակյալ և հասանելի ամենուր:

2017թ.-ի Ընկերության հասույթը կազմել է շուրջ 37.1 մլրդ դրամ՝ 2016թ.-ի համեմատ աճելով 2.1 մլրդ դրամով կամ շուրջ 6.1%-ով: Ընկերության հասույթը 2018թ.-ի 1-ին կիսամյակին կազմել է շուրջ 19.5 մլրդ դրամ, որը նախորդ տարվա նույն ժամանակաշրջանի հասույթի համեմատ աճել է 8.4%-ով: 2017թ.-ին գործառնական ծախսերը առանց ամորտիզացիոն մասնահանումների կազմել են 25.5 մլրդ դրամ՝ 2016թ.-ի համեմատ ավելանալով ընդամենը 1%-ով:

3.7 Թողարկողի կառավարման մարմինները և կառավարման մարմինների անդամները

3.7.1 Կառավարման մարմինների սխեմատիկ կառուցվածքը

Համաձայն Թողարկողի կանոնադրության սահմանվել է հետևյալ կորպորատիվ կառավարման կառուցվածքը.

Թողարկողի կառավարման բարձրագույն մարմինը մասնակիցների ընդհանուր ժողովն է, որն օժտված է ընկերության կառավարման և գործունեության ցանկացած հարցի վերջնական լուծման իրավասությամբ:

Մասնակիցների ընդհանուր ժողովի բացառիկ իրավասությանը վերապահված հարցերից բացի բոլոր հարցերի վերաբերյալ որոշումների կայացման իրավասությունը պատկանում է Գլխավոր տնօրենին:

Ընկերության կառավարման մարմինների իրավասություններն ու պարտականությունները սահմանվում են Ընկերության կանոնադրությամբ:

3.7.2 Կառավարման մարմինների իրավասությունները

3.7.2.1 Մասնակիցների ընդհանուր ժողով

Ընդհանուր ժողովի իրավասությանն են պատկանում հետևյալ հարցերը.

1. Ընկերության կանոնադրության մեջ փոփոխությունների և լրացումների կատարումը, Ընկերության կանոնադրության հաստատումը նոր խմբագրությամբ,
2. Ընկերության կողմից բաժնեմասի (բաժնեմասերի) ձեռքբերումը և դրանց իրացումը «Սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերությունների մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով սահմանված դեպքերում,
3. Ընկերության վերակազմակերպումը,
4. Ընկերության լուծարումը,
5. Ընկերության լուծարման հանձնաժողովի նշանակումը, լուծարման հաշվեկշիռների հաստատումը (լուծարման ամփոփիչ, լուծարման միջանկյալ և լուծարման հաշվեկշիռների) հաստատումը,
6. Ընկերության կանոնադրական կապիտալի չափի ավելացումը,
7. Ընկերության կանոնադրական կապիտալի նվազեցումը,
8. Կազմակերպությունների (այդ թվում՝ դուստր և կախյալ ընկերությունների) հիմնադրումը,
9. Կազմակերպություններում (այդ թվում՝ դուստր և կախյալ Ընկերություններում) մասնակցության մասին որոշումների ընդունումը,
10. Ընկերության գլխավոր տնօրենի նշանակումը, նրա լիազորությունների վաղաժամկետ դադարեցումը, ինչպես նաև Ընկերության գործադիր մարմնի լիազորությունները կառավարիչին (առևտային կազմակերպություն կամ անհատ ձեռնարկատեր) տալու հարցերը,
11. Ընկերության վերստուգիչ հանձնաժողովի անդամների (վերստուգողի) ընտրությունը և նրանց (նրա) լիազորությունների վաղաժամկետ դադարեցումը,
12. Ընկերության աուդիտ իրականացնող անձի հաստատումը,
13. աուդիտի իրականացման որոշումն ընդունելը,
14. Ընկերության տարեկան հաշվետվությունների, հաշվապահական հաշվեկշռի հաստատումը,
15. Ընկերության շահույթն ու վնասներն Ընկերության մասնակիցների միջև բաշխման մասին որոշման ընդունումը,
16. Ընկերության մասնաճյուղերի, ներկայացուցչությունների և հիմնարկների աշխատանքի տարեկան արդյունքների հաստատումը,

17. Ընկերության գործունեության հիմնական ուղղությունների որոշումը,
18. Ընկերության կողմից արժեթղթերի թողարկման մասին որոշումն ընդունելը,
19. Ընկերության կողմից խոշոր գործարքներ (որի հասկացությունը սահմանվում է «Սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերությունների մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 48-րդ հոդվածում) կատարելու մասին որոշման ընդունումը,
20. Ընկերության առանձնացված ստորաբաժանումների և հիմնարկների ստեղծումը, գործունեության դադարեցումը, դրանց կանոնադրությունների հաստատումը,
21. Ընկերության ներքին գործունեությունը կարգավորող փաստաթղթերի (Ընկերության ներքին փաստաթղթեր) ընդունումը,
22. Ղեկավար պաշտոնատար անձանց աշխատանքի վարձատրման պայմանների որոշումը:

3.7.2.2 Գլխավոր տնօրեն

Ընկերության ընթացիկ գործունեության ղեկավարումն իրականացնում է Գլխավոր տնօրենը, որն ընտրվում է Ընկերության մասնակիցների ընդհանուր ժողովի կողմից երեք տարի ժամկետով: Ընկերության Գլխավոր տնօրենը իր իրավասության սահմաններում.

1. առանց լիազորագրի գործում է Ընկերության անունից, այդ թվում ներկայացնում է նրա շահերը և կնքում գործարքներ,
2. տնօրինում է Ընկերության գույքը, այդ թվում ֆինանսական ռեսուրսները,
3. իրավունք ունի որպես հիմնադիր գործել Ընկերության անունից Ընկերության կողմից հիմնադրված հիմնադրամների հետ հարաբերություններում:
4. կնքում է պայմանագրեր, այդ թվում աշխատանքային,
5. տալիս է լիազորագրեր, այդ թվում՝ վերալիազորման իրավունքով լիազորագրեր,
6. բանկերում բացում է հաշվարկային և այլ հաշիվներ,
7. հաստատում է հաստիքներ,
8. հաստատում է Ընկերության ներքին ստորաբաժանումների (բաժինների) գործունեությունը կարգավորող կանոնակարգերը
9. իրականացնում է ՀՀ գործող օրենսդրությանը չհակասող, «Սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերությունների մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով և Ընկերության կանոնադրությամբ իրեն վերապահված կամ Ընկերության ընդհանուր ժողովի կողմից տրված այլ լիազորություններ և հանձնարարություններ:

3.7.3 Թողարկողի կառավարման մարմինների անդամները

Թողարկողի կառավարմանը մասնակցող յուրաքանչյուր անձի վերաբերյալ տեղեկությունները ներկայացված են ստորև բերված աղյուսակում

Անունը, ազգանունը / Կազմակերպության անվանումը	Բնակության վայրը/Գրանցման հասցեն	Զբաղեցրած պաշտոնը	Թողարկողի կազմից դուրս գործունեությունը
Հայկ Հովիկի Եսայան	ՀՀ, ք. Երևան	Ընդհանուր մասնակից / Գլխավոր տնօրեն	«ՅՈՒՔՈՄ» հիմնադրամի հոգաբարձուների խորհրդի անդամ
Ալեքսանդր Հովիկի Եսայան	ՀՀ, ք. Երևան	Ընդհանուր մասնակից	«ԱՅՅՈՒՆԵԹՎՈՐՔՍ» ՍՊԸ մասնակից, Ինֆորմացիոն տեխնոլոգիաների ձեռնարկությունների միության նախագահ, «ՅՈՒՔՈՄ» հիմնադրամի հոգաբարձուների խորհրդի անդամ
Արամ Սուրենի Խաչատրյան	ՀՀ, ք. Եղվարդ	Ընդհանուր մասնակից	«Մեգաֆոն» ՍՊԸ հիմնադիր/տնօրեն, «Ամասիայի Բարեկամներ» ՀԿ հիմնադիր, «Վոթչ Վորլդ» ՍՊԸ հիմնադիր
Գուրգեն Գազիկի Խաչատրյան	ՀՀ, ք. Երևան	Ընդհանուր մասնակից	«Ջեյ Դաբլյու Հոլդինգ» ՍՊԸ հիմնադիր, «Պերսոնալ Սեքյուրիթի» ՍՊԸ հիմնադիր, «Ապեյրոն» ՍՊԸ հիմնադիր, «Ֆոտոմաստեր» ՍՊԸ հիմնադիր, «Գալաքսի Կոնցեռն» ՍՊԸ հիմնադիր
Արտյոմ Գազիկի Խաչատրյան	ՀՀ, ք. Երևան	Ընդհանուր մասնակից	«Ջեյ Դաբլյու Հոլդինգ» ՍՊԸ հիմնադիր, «Պերսոնալ Սեքյուրիթի» ՍՊԸ հիմնադիր, «Ապեյրոն» ՍՊԸ հիմնադիր, «Ֆոտոմաստեր» ՍՊԸ հիմնադիր, «Գալաքսի Կոնցեռն» ՍՊԸ հիմնադիր

Անունը, ազգանունը / Կազմակերպության անվանումը	Բնակության վայրը/Գրանցման հասցեն	Զբաղեցրած պաշտոնը	Թողարկողի կազմից դուրս գործունեությունը
Բաժնետիրական առևտրային բանկ «ՖՈՐԱ-ԲԱՆԿ»	ՌԴ, ք. Մոսկվա	Ընդհանուր մասնակից	Ժողովի
«ԱյՅու Թելեքոմյունիքեյթ» ՍՊԸ	ՀՀ, ք. Երևան	Ընդհանուր մասնակից	Ժողովի

Ընդհանուր ժողովի մասնակիցները ունեն կանոնադրությամբ սահմանված Ընդհանուր ժողովի իրավասությանը վերապահված հարցերով քվեարկելու իրավունք:

Գլխավոր տնօրենն ունի կանոնադրությամբ սահմանված Ընդհանուր ժողովի բացառիկ իրավասությանը վերապահված հարցերից բացի բոլոր հարցերի վերաբերյալ որոշումների կայացման իրավունք:

Ընկերության կառավարման մարմինների իրավասությունները մանրամասն ներկայացված են Ծրագրային Ազդագրի [3.7.2 կետով](#):

3.7.4 Շահերի բախումը

Թողարկողի և Թողարկողի կառավարմանը մասնակցող անձանց միջև ցանկացած տիպի շահերի բախում բացակայում է:

3.8 Կառավարման մարմինների գործունեությունը

3.8.1 Թողարկողի աուդիտի կոմիտեն

Ընկերությունում առկա չէ Աուդիտի կոմիտե, սակայն գործում է Ներքին աուդիտի բաժին: Ներքին աուդիտի լիազորությունները ներառում են կազմակերպության ֆինանսական կառավարման հետ առնչվող գործառույթների և ներքին ընթացակարգերի պատշաճ իրականացման, ինչպես նաև կազմակերպության գործունեության արդյունավետության բարձրացման ուղղված միջոցառումների նկատմամբ հսկողության իրականացումը:

3.8.2 Կորպորատիվ կառավարման սկզբունքները

Թողարկողը հետևում է իր կազմակերպատիրական կառուցվածքին համապատասխանող կորպորատիվ կառավարման սկզբունքներին, մասնավորապես՝ ապահովում է արդյունավետ կորպորատիվ կառավարման միջավայր, իր գործունեության (այդ թվում՝ ֆինանսական վիճակի) վերաբերյալ տեղեկատվության թափանցիկություն, իր մասնակիցների իրավունքների իրականացումը և հավասար վերաբերմունք վերջիններիս նկատմամբ, ինչպես

նաև համագործակցում է վերջիններիս հետ՝ խթանելով հասարակության բարեկեցության աճը:

3.9 Հսկող անձինք

Թողարկողի հսկող անձինք են՝

Կանոնադրական կապիտալում մասնակցության ուժով՝	Կնքված վարկային պայմանագրերին համաձայն՝
<ul style="list-style-type: none"> - «ԱյՅու Թելեքոմյունիքեյթ» ՍՊԸ - Բաժնետիրական առևտրային բանկ «ՖՈՐԱ-ԲԱՆԿ» (վերջնական վերահսկող անձն է Սամվել Սարգիսի Կարապետյանը) - Հայկ Հովիկի Եսայան - Ալեքսանդր Հովիկի Եսայան - Արամ Սուրենի Խաչատրյան - Գուրգեն Գագիկի Խաչատրյան - Արտյոմ Գագիկի Խաչատրյան 	<ul style="list-style-type: none"> - Էյչ Էս Բի Սի Բանկ Հրապարակային Սահմանափակ պատասխանատվությամբ Ընկերություն (PLC) - Ամերիաբանկ ՓԲԸ - Արարատբանկ ԲԲԸ - Ինեկոբանկ ՓԲԸ - Արդշինբանկ ՓԲԸ - Կոնվերս Բանկ ՓԲԸ - Հայբիզնեսբանկ ՓԲԸ

Ընկերությունը վարկային պայմանագրերի շրջանակներում վարկատու կազմակերպությունների հանդեպ ստանձնել է որոշակի պարտավորվածություն տեղյակ պահել կամ ստանալ նրանց հավանությունը հետագայում նոր վարկային պարտավորություններ ներգրավվելու դեպքում, որը կարող է էապես ազդել թողարկողի որոշումների կայացման վրա:

3.10 Տեղեկատվություն թողարկողի ակտիվների և պարտավորությունների, ֆինանսական վիճակի, եկամուտների և ծախսերի մասին

3.10.1 Պատմական ֆինանսական տեղեկատվություն

Ընկերության 2017 - 2016 թթ. աուդիտորական եզրակացությամբ հաստատված ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացված են [Հավելված 6](#)-ում:

3.10.2 Դատական, արբիտրաժային և վարչական վարույթների մասին տեղեկատվություն

Թողարկողը ներգրավված չէ որպես պատասխանող որևէ դատական և(կամ) արբիտրաժային գործում, որը կարող է Թողարկողի ֆինանսական վիճակի կամ շահութաբերության վրա

էական ազդեցություն ունենալ: Թողարկողը հանդես է գալիս որպես հայցվոր բազմաթիվ դատական գործերում՝ պարտապան բաժանորդներից գումարի բռնագանձման պահանջով:

3.11 Լրացուցիչ տեղեկատվություն

3.11.1 Կանոնադրական կապիտալը

3.11.1.1 Կանոնադրական կապիտալի մեծությունը

Թողարկողի կանոնադրական կապիտալն առ 30.06.2018թ. կազմում է 22,396,927 (քսաներկու միլիոն երեք հարյուր ինսունվեց հազար ինը հարյուր քսանյոթ) ՀՀ դրամ: 2018թ.-ի մայիս ամսին Ընկերությունը սկսել է նոր մասնակցի ներգրավման գործընթաց, որի արդյունքում ընկերությունը նոր մասնակցից հունիս ամսին ստացել է 3.6 մլրդ դրամի բաժնեմասնակցային ներդրում, որի արդյունքում Ընկերության կանոնադրական կապիտալը կավելանա 1,506,520 (մեկ միլիոն հինգ հարյուր վեց հազար հինգ հարյուր քսան դրամ) ՀՀ դրամ գումարով և կկազմի 23,903,447 (քսաներեք միլիոն ինը հարյուր երեք հազար չորս հարյուր քառասունյոթ) ՀՀ դրամ: Կանոնադրության մեջ համապատասխան փոփոխության իրականացումը գտնվում է գրանցման փուլում:

3.11.1.2 Թողարկված բաժնեդրոմսերի (բաժնեմասերի) քանակը

Թողարկողի կանոնադրական կապիտալը բաժանված է 7 մասնակիցների միջև ստորև ներկայացված մասնաբաժիններով.

Մասնակիցը	Բաժնեմասը (ՀՀ դրամ)	Բաժնեմասի չափը (%)	Բաժնեմասը նոր մասնակցի գրանցումից հետո (ՀՀ դրամ)	Բաժնեմասի չափը նոր մասնակցի բաժնեմասի գրանցումից հետո (%)
«ԱյՅու Թելեքոմյունիքեյթ» ՍՊԸ	6,954,246	31.05	6,954,246	29.09
Արամ Սուրենի Խաչատրյան	5,818,721	25.98	5,818,721	24.34
Գուրգեն Գագիկի Խաչատրյան	2,846,649	12.71	2,846,649	11.91
Արտյոմ Գագիկի Խաչատրյան	2,846,649	12.71	2,846,649	11.91
Բաժնետիրական	2,510,696	11.21	2,510,696	10.51

առևտրային բանկ «ՖՈՐԱ-ԲԱՆԿ» (բաժնետիրական ընկերություն)				
Հայկ Հոմիկի Եսայան	709,983	3.17	709,983	2.97
Ալեքսանդր Հոմիկի Եսայան	709,983	3.17	709,983	2.97
<i>նոր մասնակից</i>	-	-	1,506,520	6.30

3.11.2 Կանոնադրությունը

Ըստ Թողարկողի կանոնադրության 2.1. կետի՝ Թողարկողի գործունեության նպատակը տնտեսական գործունեություն իրականացնելու ճանապարհով շահույթի ստացումն է: Կանոնադրության 2.2. կետի համաձայն՝ Թողարկողն ունի «Սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերությունների մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով չարգելված գործունեության ցանկացած տեսակներ իրականացնելու համար քաղաքացիական իրավունքներ և կրում է այդ գործունեության հետ կապված քաղաքացիական պարտականություններ և կարող է իրականացնել «Սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերությունների մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով չարգելված ցանկացած տնտեսական գործունեություն:

3.12 Փորձագետի, գնահատողի, խորհրդատուի կամ հաշվապահի մասնագիտական կարծիքը և երրորդ անձանցից վերցված տեղեկատվությունը

Բացի ֆինանսական աուդիտի ենթարկված և Ազդագրում ներկայացված ֆինանսական հաշվետվություններից, Ազդագրի որևէ մասում չի օգտագործվել հաշվապահի, գնահատողի, խորհրդատուի կամ ցանկացած այլ փորձագետի մասնագիտական կարծիք:

3.13 Այլ տեղեկատվություն

Ընկերության կանոնադրության, միջանկյալ և տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունների, ինչպես նաև աուդիտորական եզրակացությունների թղթային կամ էլեկտրոնային տարբերակը կարող է ձեռք բերվել Ընկերության գլխամասային գրասենյակից, հասցե՝ ՀՀ, ք. Երևան, 0015, Գրիգոր Լուսավորիչ 9:

ՆԵՐԴՐՈՂԸ, ԾԱՆՈԹԱՆԱԼՈՎ ՍՈՒՅՆ ԱԶԴԱԳՐԻՆ, ՊԵՏՔ Է ԻՆՔՆՈՒՐՈՒՅՆ
ԳՆԱՀԱՏԻ ՏՎՅԱԼ ԱՐԺԵԹՂԹԵՐՈՒՄ ՍԵՓԱԿԱՆ ՆԵՐԴՐՄԱՆ ՌԻՍԿԸ՝ ՄԻՆՁԵՎ
ՁԵՌՔԲԵՐՄԱՆ ՈՐՈՇՄԱՆ ԸՆԴՈՒՆՈՒՄԸ:

ՄԱՍ 4 ՀԱՎԵԼՎԱԾՆԵՐ

4.1 ՀԱՎԵԼՎԱԾ 1: Հայտ-հանձնարարականի օրինակելի ձև /իրավաբանական անձ/

«ՅՈՒՔՈՄ» ՍՊ Ընկերության թողարկած դոլարային արժեկտրոնային պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտ-հանձնարարականի օրինակելի ձև

(իրավաբանական անձանց համար)

Հայտ-հանձնարարականի ներկայացման ամսաթիվը և ժամանակը	_____
	(օր, ամիս, տարի, ժամ, րոպե)
Իրավաբանական անձի անվանումը	_____
	(Ֆիրմային անվանում, կազմակերպարավական ձև)
Պետոճգիստրի գրանցման տվյալները	_____
	(գրանցման վկայականի համար, ամսաթիվ)
Գրանցման վայրի հասցեն	_____
ՀՎՀՀ	_____
Ռեզիդենտությունը	_____
	(ռեզիդենտ/ ոչ ռեզիդենտ)
Պարտատոմսերի ձեռքբերման սույն հայտ-հանձնարարականով ցանկություն ենք հայտնում ձեռք բերել «ՅՈՒՔՈՄ» ՍՊ Ընկերության կողմից թողարկված կորպորատիվ պարտատոմսեր հետևյալ/ներքոնշյալ պայմաններով՝	
Պարտավորումների ձեռքբերման ամսաթիվը	_____
	(օր, ամիս, տարի)
Ձեռք բերվող պարտավորումների քանակը՝ հազ	_____ ()
	քանակը թվերով (տառերով)
Ձեռք բերվող պարտավորումների միավորի ձեռքբերման գինը	_____
	գինը թվերով
Ձեռք բերվող պարտավորումների	_____ ()

ԾԱՆՈԹՑՈՒՄ: ԱՐԺԵԹՂԹԵՐՈՒՄ ԿԱՏԱՐՎՈՂ ՆԵՐԴՐՈՒՄՆԵՐԸ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ՉԵՆ ԱՎԱՆԴՆԵՐԻ
ՀԱՏՈՒՑՈՒՄԸ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՈՂ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄԻ ՄԻՋՈՑՆԵՐՈՎ:

ձեռքբերման դիմաց վճարված ընդհանուր գումարը

ընդհանուր գումարը թվերով (տառերով)

Անձի ԱՄՆ դոլարով բանկային հաշվի համարը

Անձի ՀՀ դրամով բանկային հաշվի համարը

Բանկի անվանումը

Արժեթղթերի հաշիվը հաշվառող անձի անունը

Արժեթղթերի հաշվի համարը

Սույն հայտ-հանձնարարականով, ըստ էության, հավաստում ենք, որ հայտ-հանձնարարականը ներկայացնելուց առաջ ծանոթացել ենք պարտատոմսի թողարկման որոշման և Ծրագրային Ազդագրի, ինչպես նաև սույն հայտ-հանձնարարականին կից ներկայացված Տեղեկատվական Թերթիկի հետ, համաձայն ենք դրանցում նշված պայմաններին և պատրաստակամ ենք ստանձնել «ՅՈՒՔՈՄ» ՍՊ Ընկերության թողարկված պարտատոմսերում ներդրումների հետ կապված ռիսկերը:

Տեղյակ ենք, որ արժեթղթերում կատարվող ներդրումները երաշխավորված չեն ավանդների հատուցումը երաշխավորող հիմնադրամի միջոցներով:

Հաստատում ենք, որ սույն հայտ-հանձնարարականի բավարարման դեպքում հայտ-հանձնարարականը կհանդիսանա մեր և «ՅՈՒՔՈՄ» ՍՊ Ընկերության միջև պատշաճ ձևակերպված և վավեր պայմանագիր՝ «ՅՈՒՔՈՄ» ՍՊ Ընկերության թողարկված պարտատոմսերի՝ մեր կողմից ձեռքբերման (առքի) վերաբերյալ:

Լրացվում է Տեղաբաշխողի կողմից

Ձեռք բերվող պարտատոմսերի ԱՄՏԾ

Թողարկված պարտատոմսերի ընդհանուր քանակ

քանակը թվերով (տառերով)

Ստորագրություն

Անուն Ազգանուն

(իրավաբանական անձի ներկայացուցչի կամ լիազորված անձի անուն, ազգանունը)

Հիշեցում: Եթե ներդրողի կողմից պարտատոմսերի ձեռքբերման համար դրամական միջոցները 1570043100724401 հաշվին են մուտքագրվում մինչև պարտատոմսերի ձեռքբերման օրվա ժամը 16:30-ը, ապա այդ դրամական միջոցները

ԾԱՆՈԹՈՒՄ: ԱՐԺԵԹՂԹԵՐՈՒՄ ԿԱՏԱՐՎՈՂ ՆԵՐԴՐՈՒՄՆԵՐԸ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ՉԵՆ ԱՎԱՆԴՆԵՐԻ ՀԱՏՈՒՑՈՒՄԸ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՈՂ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄԻ ՄԻՋՈՑՆԵՐՈՎ:

մուրազարկած են համարվում դրանց վճարման օրը, իսկ եթե համապատասխան գումարները վճարվում են փյալ աշխատանքային օրը 16:30-ից հետո, ապա դրանք մուրազարկած են համարվում վճարմանը հաջորդող առաջին աշխատանքային օրը:

«ՅՈՒՔՈՄ» ՍՊ Ընկերության թողարկած դրամային արժեկտրոնային պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտ-հանձնարարականի օրինակելի ձև

(հրավաքանական անձանց համար)

Հայտ-հանձնարարականի ներկայացման ամսաթիվը և ժամանակը _____
(օր, ամիս, տարի, ժամ, րոպե)

Իրավաբանական անձի անվանումը _____
(Ֆիրմային անվանում, կազմակերպարական ձև)

Պետոճգիստրի գրանցման տվյալները _____
(գրանցման վկայականի համար, ամսաթիվ)

Գրանցման վայրի հասցեն _____

ՀՎՀՀ _____

Ռեզիդենտությունը _____
(ռեզիդենտ/ ոչ ռեզիդենտ)

Պարտատոմսերի ձեռքբերման սույն հայտ-հանձնարարականով ցանկություն ենք հայտնում ձեռք բերել «ՅՈՒՔՈՄ» ՍՊ Ընկերության կողմից թողարկված կորպորատիվ պարտատոմսեր հետևյալ/ներքոնշյալ պայմաններով՝

Պարտատոմսերի ձեռքբերման ամսաթիվը _____
(օր, ամիս, տարի)

Ձեռք բերվող պարտատոմսերի քանակը՝ _____ ()
հազ _____
քանակը թվերով (տառերով)

Ձեռք բերվող պարտատոմսերի միավորի ձեռքբերման գինը _____
գինը թվերով

Ձեռք բերվող պարտատոմսերի _____ ()
ձեռքբերման դիմաց վճարված ընդհանուր գումարը _____
ընդհանուր գումարը թվերով (տառերով)

Անձի ՀՀ դրամով բանկային հաշվի _____
համարը

Բանկի անվանումը _____

Արժեթղթերի հաշիվը հաշվառող անձի _____
անունը

Արժեթղթերի հաշվի համարը _____

ԾԱՆՈԹՈՒՄ: ԱՐԺԵԹՂԹԵՐՈՒՄ ԿԱՏԱՐՎՈՂ ՆԵՐԴՐՈՒՄՆԵՐԸ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ՉԵՆ ԱՎԱՆԴՆԵՐԻ ՀԱՏՈՒՑՈՒՄԸ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՈՂ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄԻ ՄԻՋՈՑՆԵՐՈՎ:

Սույն հայտ-հանձնարարականով, ըստ էության, հավաստում ենք, որ հայտ-հանձնարարականը ներկայացնելուց առաջ ծանոթացել ենք պարտատոմսի թողարկման որոշման և Ծրագրային Ազդագրի, ինչպես նաև սույն հայտ-հանձնարարականին կից ներկայացված Տեղեկատվական Թերթիկի հետ, համաձայն ենք դրանցում նշված պայմաններին և պատրաստակամ ենք ստանձնել «ՅՈՒՔՈՄ» ՍՊ Ընկերության թողարկած պարտատոմսերում ներդրումների հետ կապված ռիսկերը:

Տեղյակ ենք, որ արժեթղթերում կատարվող ներդրումները երաշխավորված չեն ավանդների հատուցումը երաշխավորող հիմնադրամի միջոցներով:

Հաստատում ենք, որ սույն հայտ-հանձնարարականի բավարարման դեպքում հայտ-հանձնարարականը կհանդիսանա մեր և «ՅՈՒՔՈՄ» ՍՊ Ընկերության միջև պատշաճ ձևակերպված և վավեր պայմանագիր՝ «ՅՈՒՔՈՄ» ՍՊ Ընկերության թողարկած պարտատոմսերի՝ մեր կողմից ձեռքբերման (առքի) վերաբերյալ:

Լրացվում է Տեղաբաշխողի կողմից

Ձեռք բերվող պարտատոմսերի ԱՄՏԾ

Թողարկված պարտատոմսերի ընդհանուր քանակ

քանակը թվերով (տառերով)

Ստորագրություն

Անուն Ազգանուն

(իրավաբանական անձի ներկայացուցչի կամ լիազորված անձի անուն, ազգանունը)

Հիշեցում: Եթե ներդրողի կողմից պարտատոմսերի ձեռքբերման համար դրամական միջոցները 1570043102547400 հաշվին են մուրազգրվում մինչև պարտատոմսերի ձեռքբերման օրվա ժամը 16:30-ը, ապա այդ դրամական միջոցները մուրազգրված են համարվում դրանց վճարման օրը, իսկ եթե համապատասխան գումարները վճարվում են տվյալ աշխատանքային օրը 16:30-ից հետո, ապա դրանք մուրազգրված են համարվում վճարմանը հաջորդող առաջին աշխատանքային օրը:

ՏԵՂԵԿԱՏՎԱԿԱՆ ԹԵՐԹԻԿ

ԾԱՆՈԹՈՒՄ: Սույն Տեղեկատվական Թերթիկը հանդիսանում է հայտ-հանձնարարականի անբաժանելի մասը: Ներդրողները պարտավոր են ծանոթանալ և ստորագրել (կնքել համապատասխանաբար) Տեղեկատվական Թերթիկը: Առանց ստորագրված և համապատասխան կերպով կնքված Տեղեկատվական Թերթիկի ներկայացված հայտ-հանձնարարականը համարվում է **անվավեր**: Տեղեկատվական Թերթիկում զետեղված տեղեկատվության վերաբերյալ առավել մանրամասն կարելի է ծանոթանալ Թողարկողի պարտավորմաների Ազդագրում:

1 Տեղեկատվություն Տեղաբաշխողի և նրա կողմից մատուցվող ծառայությունների մասին

Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխումը կազմակերպելու է «ԱՄԵՐԻԱԲԱՆԿ» ՓԲ Ընկերությունը, որը գտնվում է Հայաստանի Հանրապետություն, Երևան 0010, Վազգեն Սարգսյան 2:

«ԱՄԵՐԻԱԲԱՆԿ» ՓԲ Ընկերության (այսուհետ տեքստում՝ Տեղաբաշխող) հետ կապի տվյալներն են՝

- Հեռախոս: (+37410) 56 11 11
- Հեռատիպ (ֆաքս): (+37410) 51 31 33,
- Էլեկտրոնային հասցե: CapitalMarkets@ameriabank.am

Ցանկացած անձ Տեղաբաշխողի հետ կարող է կապ հաստատել, ստանալ անհրաժեշտ փաստաթղթեր և այլ տեղեկատվություն վերոնշյալ կապի միջոցներից որևէ մեկի միջոցով, ցանկացած բանկային աշխատանքային օրվա ընթացքում Երևանի ժամանակով ժամը 09:30-ից մինչև 16:00-ը: Տեղաբաշխողի հետ հաղորդակցությունը կարելի է իրականացնել հայերեն, ռուսերեն և անգլերեն լեզուներով:

Ներդրողները, ովքեր ցանկություն կունենան ձեռք բերելու Տեղաբաշխողի կողմից տեղաբաշխվող պարտատոմսերը, պետք է հայտ-հանձնարարականը լրացնելով այն պատշաճ կերպով առաքեն Տեղաբաշխողին:

Հայտ-հանձնարարականը կհամարվի պատշաճ կերպով առաքված Տեղաբաշխողին, եթե այն առաքվել է միայն ներքոնշյալ կապի միջոցներից որևէ մեկի միջոցով (կամ առձեռն՝ Տեղաբաշխողի գրասենյակ այցելելով) և հասցեատիրոջ կողմից ստացվել է առաքման ստացման հաստատում:

Տեղաբաշխողին հայտ-հանձնարարականի ներկայացման միջոցներն են՝

- **Հասցե՝** ՀՀ, ք. Երևան 0010, Վ. Սարգսյան 2, «ԱՄԵՐԻԱԲԱՆԿ», Ներդրումային բանկային գործառնությունների դեպարտամենտ, Կապիտալի Շուկաների Բաժին
- **Էլեկտրոնային փոստ:** CapitalMarkets@ameriabank.am
- այցելելով Բանկի որևէ մասնաճյուղ և հաճախորդի մենեջերների միջոցով լրացնելով համապատասխան հայտ-հանձնարարականը
- ինտերնետ բանկինգ համակարգ

Համաձայն «Արժեթղթերի շուկայի մասին» ՀՀ օրենքի 35-րդ հոդվածի, Տեղաբաշխողը կարող է մատուցել ներդրումային ծառայություններ՝ առանց ներդրումային ծառայությունների մատուցման լիցենզիայի: Տեղաբաշխողը լիցենզավորվել և գրանցվել է որպես բանկ ՀՀ Կենտրոնական բանկի կողմից:

ԾԱՆՈԹՈՒՄ: ԱՐԺԵԹՂԹԵՐԻՒՄ ԿԱՏԱՐՎՈՂ ՆԵՐԴՐՈՒՄՆԵՐԸ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ՉԵՆ ԱՎԱՆԴՆԵՐԻ ՀԱՏՈՒՑՈՒՄԸ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՈՂ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄԻ ՄԻՋՈՑՆԵՐՈՎ:

ՀՀ Կենտրոնական բանկի հետ կապի տվյալներն են՝ ՀՀ ք. Երևան, 0010, Վազգեն Սարգսյան 6, Հեռ՝ (374-10) 592 697, Ֆաքս՝ (374-10) 523 852, Էլ-փոստ՝ mcba@cba.am, S.W.I.F.T.CBRAAM22:

Տեղաբաշխման արդյունքում Տեղաբաշխողը ներդրողին կտրամադրի համապատասխան տեղեկատվություն իր կողմից ձեռք բերված պարտատոմսերի դիմաց կատարված վճարման հաստատման, ձեռք բերված պարտատոմսերի քանակի և ձեռք բերվող պարտատոմսերի նկատմամբ սեփականության իրավունքի պատշաճ գրանցման վերաբերյալ:

Հայտ-հանձնարարականի մասնակի բավարարման դեպքում, եթե առկա է լինում ներդրողին հետ վերադարձման ենթակա գումար, ապա տեղաբաշխման ավարտից հետո 3 (երեք) աշխատանքային օրվա ընթացքում նշված գումարը Տեղաբաշխողի կողմից ենթակա է վերադարձման, ինչն իրականացվում է անկանխիկ եղանակով՝ ներդրողների համապատասխան բանկային հաշվին փոխանցմամբ:

Տեղաբաշխողի կողմից «Շահերի բախման սահմանափակման քաղաքականության» համառոտ նկարագրությունը ներկայացվում է հաջորդիվ, սակայն ներդրողները կարող են Տեղաբաշխողի գործունեության հասցեում ծանոթանալ քաղաքականության ամբողջական տարբերակի հետ: Քաղաքականության նպատակը ներդրումային ծառայություններ մատուցելիս հնարավոր շահերի բախումների սահմանումն է և դրանց կանխարգելման ուղղությամբ տեղաբաշխողի կողմից իրականացվող միջոցառումների նկարագրությունը:

Արժեթղթերի շուկայում գործարքներ իրականացնելիս Տեղաբաշխողը և իր աշխատակիցները պարտավոր են իրենց հարաբերությունները հաճախորդների հետ կառուցել հետևյալ սկզբունքների վրա՝ ազնվություն, բարեխղճություն, տեղեկատվության ամբողջական բացահայտում, հաճախորդների հանձնարարականների կատարում՝ խիստ պահպանելով հաճախորդի շահերի առաջնայնությունը, մասնավորապես, հաճախորդների հանձնարարականների առաջնային կատարումը:

Տեղաբաշխողը հաճախորդի միջոցներով գործարքներ իրականացնելիս պարտավոր է պահպանել ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված պահանջները, իր ներքին կանոնները, ինչպես նաև աշխատանքային և մասնագիտական գործունեության էթիկայի կանոնները, մասնավորապես՝ խուսափել իր գործառույթների իրականացման ընթացքում կամ դրանց հետ կապված հոգուտ իրեն այնպիսի գործողություններ իրականացնելուց, գործարքներ կնքելուց, որոնց արդյունքում կտուժեն հաճախորդների շահերը:

2 Տեղեկատվություն պարտատոմսերի և դրանց հետ առնչվող ռիսկերի մասին

Մասնավոր ընկերությունների (կորպորատիվ) պարտատոմսերում ներդրումները սովորաբար կապված են որոշակի ռիսկերի հետ: Այդ ռիսկերի հնարավորինս բացահայտումը, վերլուծությունը, ի հայտ գալու հավանականության և ներդրողի ֆինանսական վիճակի վրա ազդեցության չափի գնահատումը թույլ կտա ներդրողին կատարել արդյունավետ ներդրումային որոշումներ՝ հիմնվելով յուրաքանչյուր ներդրողի համար յուրահատուկ ներդրման ռիսկ-եկամտաբերություն համակցության վրա:

Հետևաբար, ցանկացած պարագայում, ներդրողներին խորհուրդ է տրվում մինչև ներդրումային որոշում կայացնելը հանգամանորեն վերլուծել Թողարկողի պարտատոմսերի ներդրման հետ կապված ռիսկերը, ի լրումն ազդագրում ներկայացված տեղեկատվության: Թողարկողի պարտատոմսերում ներդրումների հետ կապված որպես էական ռիսկեր դիտարկվում են հետևյալ ռիսկերը, որոնք բաժանվում են երկու մեծ խմբի՝ Թողարկողի գործունեության հետ կապված ռիսկեր և Թողարկողի պարտատոմսերում ներդրումների հետ կապված ռիսկեր:

2.1 Թողարկողի գործունեության հետ կապված ռիսկեր

Աճող մրցակցություն: Թողարկողն իր գործունեությունն իրականացնում է բարձր մրցակցային շուկաներում, որտեղ տեխնոլոգիական նորարարությունները և գնային «պատերազմները» կարող են ազդել Թողարկողի ապագա եկամուտների և շահութաբերության վրա:

Բավարար դրամական հոսքեր: Շուկայական բարձր մրցակցության և տեխնոլոգիաների դինամիկ զարգացման պայմաններում Թողարկողը կարող է չապահովել բավականաչափ դրամական հոսքեր Թողարկողի կողմից ապագայում կատարվելիք կապիտալ և գործառնական ծախսերը ֆինանսավորելու համար:

ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ: ԱՐԺԵԹՐԹԵՐՈՒՄ ԿԱՏԱՐՎՈՂ ՆԵՐԴՐՈՒՄՆԵՐԸ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ՉԵՆ ԱՎԱՆԴՆԵՐԻ ԿԱՏՈՒՑՈՒՄԸ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՈՂ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄԻ ՄԻՋՈՑՆԵՐՈՎ:

Տեխնոլոգիական փոփոխություններ: Թողարկողը ենթակա է տեխնոլոգիական փոփոխություններին առնչվող ռիսկերի, որոնք առաջ են գալիս հեռահաղորդակցման ցանցերի զարգացման, ընդլայնման և պահպանման գործընթացներում:

Նորմատիվ և օրենսդրական դաշտի փոփոխություն: Թողարկողն իր գործունեությունը ծավալում է կարգավորվող շուկաներում, ինչը կարող է ենթադրել ապագայում լրացուցիչ ծախսերի կրում կամ եկամուտ բերող գործունեության ուղղությունների սահմանափակում, որոնք կարող են ազդել Թողարկողի շուկայական մասնաբաժնի, մրցակցային դիրքի, ապագայում ստեղծվող շահույթի և դրամական հոսքերի վրա:

Մատակարարի կամ երրորդ կողմի ռիսկ: Թողարկողի գործունեությունն էապես կախված է սարքավորումների և ծառայությունների մատակարարներից, որոնք հնարավոր է, որ չկարողանան ժամանակին մատակարարել սարքավորումները և ծառայությունները, կամ դադարեցնեն մատակարարումը, կամ սահմանեն գներ, որոնք ոչ մրցակցային են:

Հաճախորդների արտահոսք: Թողարկողի գործարար պլանի իրագործումը մեծապես կախված է Թողարկողի կողմից հաճախորդների արտահոսքը կառավարելու կարողությունից: Եթե Թողարկողը չհաջողի ինչպես հարկն է վերահսկել հաճախորդների հոսքը, ապա այն կարող է բացասաբար ազդել Թողարկողի ֆինանսական ցուցանիշների վրա:

Ցանցային ընդհատումների ռիսկ: Անսպասելի ցանցային ընդհատումները, որոնք գտնվում են Թողարկողի վերահսկողությունից դուրս, կարող են խոչընդոտել Թողարկողի կողմից ծառայությունների պատշաճ մատուցմանը: Այդպիսի ընդհատումները կարող են առաջացնել մեծ ծախսեր՝ կապված նորոգման աշխատանքների հետ, ինչպես նաև ազդել հաճախորդների գոհունակության վրա՝ այդպիսով կրճատելով Թողարկողի հաճախորդների բազան, եկամուտները և վնասելով Թողարկողի համբավը:

Աշխարհաքաղաքական ռիսկեր: Աշխարհաքաղաքական, տարածաշրջանային և ներքաղաքական իրավիճակի անբարենպաստ փոփոխությունների արդյունքում հնարավոր է առաջ գան այնպիսի բացասական գործոններ, որոնք կարող են անբարենպաստ ազդեցություն ունենալ ընդհանուր մակրոտնտեսական իրավիճակի վրա, ինչն էլ կարող է հանգեցնել Թողարկողի գործունեության, հեռանկարի և ֆինանսական կատարողականի վատթարացմանը:

Փոխառու կապիտալի բարձր մակարդակ: Ընկերության ակտիվների մեծ մասը ֆինանսավորված են վարկերի և փոխառությունների հաշվին, որի արդյունքում Ընկերությունն ունի ֆինանսական լնդիքի՝ ոլորտային միջին ցուցանիշից ավելի բարձր մակարդակ: Ընկերության ակտիվների՝ փոխառու կապիտալով ֆինանսավորմամբ բարձր մակարդակը կարող է բացասաբար անդրադառնալ Ընկերության ֆինանսական վիճակի վրա: Ֆինանսական ռիսկերը զսպելու նպատակով վարկային պայմանագրերի շրջանակներում Ընկերությունը վարկատու կազմակերպությունների նկատմամբ ստանձնել է որոշակի պարտավորվածություններ (covenants), որոնց համաձայն Ընկերությունը պարտավորվում է պահպանել սեփական կապիտալի և պարտքի որոշակի մեծություն:

Արտարժույթային ռիսկ: Թողարկողն ունի արտարժույթով, մասնավորապես ԱՄՆ դոլարով և եվրոյով ներգրավված վարկեր և փոխառություններ, որոնց հաշվեկշռային արժեքը, պայմանավորված արտարժույթային շուկայում փոխարժեքի տատանմանը, կարող է ենթարկվել փոփոխությունների, ինչն էլ կարող է բացասաբար ազդել Թողարկողի վարկունակության վրա:

2.2 Թողարկողի պարտատոմսերում ներդրումների հետ կապված ռիսկեր

Տոկոսադրույքի ռիսկ: Տնտեսությունում տոկոսադրույքների փոփոխությունը կարող է հանգեցնել ներդրողների կողմից Թողարկողի պարտատոմսերի նկատմամբ եկամտաբերության ցուցանիշի վերանայման, ընդ որում ընդունված է համարել, որ այլ հավասար պայմաններում պարտատոմսերի երկրորդային շուկայում պարտատոմսերի գները գտնվում են հակադարձ կախվածության մեջ տոկոսադրույքների մակարդակից, այսինքն

տոկոսադրույքների բարձրացումը այլ հավասար պայմաններում հանգեցնում է պարտատոմսերի գնի անկմանը և հակառակը:

Շուկայական ռիսկ: Երկրորդային շուկայում Թողարկողի պարտատոմսերի գինը և դրանց նկատմամբ պահանջարկը կարող են նվազել ներքին/միջազգային տնտեսություններում տնտեսական ընթացիկ ցուցանիշների և դրանց փոփոխությունների սպասումների հետ կապված: Ներդրողը պետք է հաշվի առնի, որ արժեթղթերի գները շուկայում կարող են ժամանակի ընթացքում իջնել կամ բարձրանալ:

Վերաներդրման ռիսկ: Այն բոլոր ներդրողներն, ովքեր Թողարկողի պարտատոմսերը ձեռք կբերեն դրանք մինչև մարումը պահելու և ձեռքբերման գործարքով սահմանված մինչև մարումը եկամտաբերությունն ապահովելու ու ստանալու համար, պետք է նկատի ունենան, որ իրենց վրա են վերցնում վերաներդրման ռիսկ, որը պայմանավորված է Թողարկողի պարտատոմսերից պարբերաբար ստացվող արժեկտրոնային եկամուտների առնվազն համարժեք եկամտաբերությամբ (ձեռքբերման գործարքով սահմանված մինչև մարումը եկամտաբերությամբ) ներդրում կատարելու հնարավորության բացակայությամբ:

Վարկային/դեֆոլտի ռիսկ: Ներդրողները Թողարկողի պարտատոմսեր ձեռք բերելիս իրենց վրա են վերցնում Թողարկողի վարկային ռիսկը (ապահովված պարտատոմսերի դեպքում այդ ռիսկը համեմատաբար ավելի ցածր է), որը կապված է ապագայում Թողարկողի ֆինանսական վիճակի հնարավոր վատթարացման, արժեկտրոնային վճարումներ իրականացնելու կամ պարտատոմսերը իրենց անվանական արժեքով մարման անհնարինության և հավանական սնանկացման հետ:

Արտարժույթային ռիսկ: Թողարկվող դոլարային պարտատոմսերն արտահայտված են ԱՄՆ դոլարով, իսկ դրամայինները՝ ՀՀ դրամով, և հետևապես, ներդրումները և ներդրումների ետ ստացումը (պարտատոմսերի ձեռք բերման/մարման դիմաց ստացվող գումարներ) իրականացվելու են համապատասխանաբար ԱՄՆ դոլարով և ՀՀ դրամով: Ուստի, այս իմաստով արտարժույթային ռիսկն առկա է այն ներդրողների մոտ, ովքեր, իրենց դրամական միջոցները սույն պարտատոմսերում ներդնելու նպատակով, պետք է իրենց ֆինանսական միջոցները փոխարկեն այլ արժույթներից ԱՄՆ դոլարի կամ ՀՀ դրամի:

Իրացվելիության ռիսկ: Թողարկողը չի կարող երաշխավորել, որ պարտատոմսերի շրջանառության ողջ ժամկետի ընթացքում ներդրողները ցանկացած պահի կարող են իրացնել կամ ձեռք բերել պարտատոմսերը երկրորդային շուկայում (կարգավորվող շուկայում) իրենց համար տնտեսապես շահավետ գնով:

Գնաճի կամ գնողունակության ռիսկ: ՀՀ-ում գնաճի առկայության պարագայում, Թողարկողի կողմից իր պարտատոմսերի դիմաց առաջարկվող անվանական արժեկտրոնային եկամտաբերությունը գնահատելիս ներդրողները պետք է հաշվի առնեն, որ իրական եկամտաբերությունը կարող է լինել անվանական արժեկտրոնային եկամտաբերությունից ավելի ցածր (գնաճի չափով):

2.3 Տեղեկատվություն հրապարակված ազդագրի մասին

Ցանկացած անձ կարող է Թողարկողի կողմից առաջարկվող պարտատոմսերի Ծրագրային Ազդագիրը ստանալ «ԱՄԵՐԻԱԲԱՆԿ» ՓԲ Ընկերության գործունեության վայրում (հասցե՝ ՀՀ, 0010 Երևան, Վ. Սարգսյան 2), իսկ էլեկտրոնային տարբերակը՝ «ԱՄԵՐԻԱԲԱՆԿ» ՓԲ Ընկերության ինտերնետային կայքից (www.ameriabank.am) կամ Թողարկողի ինտերնետային կայքից (www.ucom.am):

2.4 Տեղեկատվություն երաշխավորության և երաշխավորի մասին

Թողարկողի պարտատոմսերն ապահովված կամ երաշխավորված չեն:

3 Գործարքի կնքման վայրը

ԾԱՆՈԹՈՒՄ: ԱՐԺԵԹՂԹԵՐՈՒՄ ԿԱՏԱՐՎՈՂ ՆԵՐԴՐՈՒՄՆԵՐԸ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ՉԵՆ ԱՎԱՆԴՆԵՐԻ ՀԱՏՈՒՑՈՒՄԸ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՈՂ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄԻ ՄԻՋՈՑՆԵՐՈՎ:

Գործարքի կնքման վայր է համարվում Տեղաբաշխողի գործունեության իրավաբանական հասցեն:

4 Տեղեկատվություն ծախսերի և միջնորդավճարների մասին

4.1 Պարտատոմսերի դիմաց վճարումը

Ներդրողները պարտատոմսի դիմաց կատարում են վճարումներ համաձայն Թողարկողի կողմից հաստատված Պարտատոմսերի թողարկման պայմանների:

Պարտատոմսի գինը ձեռքբերման օրվա դրությամբ հաշվարկվում է համաձայն Թողարկողի կողմից հաստատված Պարտատոմսերի թողարկման պայմանների:

4.2 Ընդհանուր տեղեկություններ ծախսերի և միջնորդավճարների մասին

Տեղաբաշխման ընթացքում ներդրողները կարող են ունենալ հետևյալ ծախսերը՝

- որևէ առևտրային բանկում բանկային հաշվի բացման հետ կապված ծախսեր՝ համաձայն յուրաքանչյուր առևտրային բանկի գործող սակագների,
- «Հայաստանի Կենտրոնական դեպոզիտարիա» ԲԲԸ կամ ՀՀ Կենտրոնական բանկի կողմից լիցենզավորված պահառուների մոտ արժեթղթերի հաշվի բացման հետ կապված ծախսեր՝ համաձայն յուրաքանչյուր պահառուի գործող սակագների,
- Հայտ-հանձնարարականի՝ Տեղաբաշխողին պատշաճ կերպով առաքման հետ կապված ծախսեր՝ ըստ առաքման ձևի (առձեռն ներկայացնելու հետ կապված ծախսեր, փոստային ծախսեր՝ փոստով առաքելու դեպքում, էլեկտրոնային փոստով առաքելու հետ կապված ծախսեր),
- Հայտ-հանձնարարականի բավարարման արդյունքում թողարկված արժեթղթերի ձեռքբերման և դրանց նկատմամբ սեփականության իրավունքի ամրագրման հետ կապված ծախսեր: Մասնավորապես՝
 - ձեռք բերվող պարտատոմսերի համար Թողարկողի բանկային հաշվին ներդրողի (ձեռք բերողի) բանկային հաշվից համապատասխան գումարի փոխանցման հետ կապված բանկային ծախսեր՝ համաձայն սպասարկող առևտրային բանկի գործող սակագների,
 - ձեռք բերվող պարտատոմսերի համար արժեթղթերի փոխանցման հետ կապված պահառուի ծախսեր՝ համաձայն սպասարկող պահառուի գործող սակագների:

Ներդրողները արժեկտրոնների ստացման, պարտատոմսերի շրջանառության ընթացքում պարտատոմսերով առքուվաճառի գործարքների իրականացման և մարման արդյունքում կարող են ունենալ նաև հարկային ծախսեր՝ համաձայն իրենց՝ որպես հարկ վճարողի կարգավիճակի (ռեզիդենտ, ոչ ռեզիդենտ, գործող հարկային արտոնությունների առկայություն և այլն): Հետևաբար հնարավոր է, որ Թողարկողը՝ հանդես գալով որպես հարկային գործակալ, իրականացնի օրենսդրությամբ նախատեսված որոշակի հարկային պահումներ: Պարտատոմսերից ստացվող եկամուտների հարկման առավել մանրամասն նկարագրությունը ներկայացված է պարտատոմսերի ազդագրում:

4.3 «ԱՄԵՐԻԱԲԱՆԿ» ՓԲ Ընկերության կողմից առաջարկվող ծառայությունները

Տեղաբաշխման ընթացքում պարտատոմսերի ձեռքբերման համար անհրաժեշտ գործողությունների հետ կապված «ԱՄԵՐԻԱԲԱՆԿ» ՓԲ Ընկերության կողմից առաջարկվող ծառայությունները ներկայացվում են ստորև՝

- բանկային հաշվի բացում՝ համաձայն «ԱՄԵՐԻԱԲԱՆԿ» ՓԲ Ընկերության գործող սակագների,
- բանկային հաշվին պարտատոմսերի ձեռքբերման համար անհրաժեշտ կանխիկ միջոցների մուծագրում՝ համաձայն «ԱՄԵՐԻԱԲԱՆԿ» ՓԲ Ընկերության գործող սակագների,
- արժեթղթերի հաշվի բացում՝ համաձայն «ԱՄԵՐԻԱԲԱՆԿ» ՓԲ Ընկերության գործող սակագների,

Ստորագրություն

Անուն Ազգանուն

(հրավաքանական անձի ներկայացուցչի կամ լիազորված
անձի անուն, ազգանունը)

4.2 ՀԱՎԵԼՎԱԾ 2: Հայտ-հանձնարարականի օրինակելի ձև /Ֆիզիկական անձ կամ անհատ ձեռնարկատեր/

«ՅՈՒՔՈՄ» ՍՊ Ընկերության թողարկած դոլարային արժեկտրոնային պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտ-հանձնարարականի օրինակելի ձև

(Ֆիզիկական անձանց համար)

Հայտ-հանձնարարականի ներկայացման ամսաթիվը և ժամանակը	_____
	(օր, ամիս, տարի, ժամ, րոպե)
Հայտ-հանձնարարական ներկայացնողի անվանումը	_____
	(անուն, ազգանուն)
Անձը հաստատող փաստաթղթի համարը	_____
	(փաստաթղթի համար)
Անձը հաստատող փաստաթղթի տրման ամսաթիվը	_____
	(օր, ամիս, տարի)
Գրանցման վայրի հասցեն	_____
Ռեզիդենտությունը	_____
	(ռեզիդենտ/ ոչ ռեզիդենտ)

Պարտատոմսերի ձեռքբերման սույն հայտ-հանձնարարականով ցանկություն եմ
հայտնում ձեռք բերել «ՅՈՒՔՈՄ» ՍՊ Ընկերության կողմից թողարկված
կորպորատիվ պարտատոմսեր հետևյալ/ներքոնշյալ պայմաններով՝

Պարտատոմսերի ձեռքբերման ամսաթիվը	_____
	(օր, ամիս, տարի)
Ձեռք բերվող պարտատոմսերի քանակը՝ հալ	_____ ()
	քանակը թվերով (տառերով)
Ձեռք բերվող պարտատոմսերի միավորի ձեռքբերման գինը	_____
	գինը թվերով
Ձեռք բերվող պարտատոմսերի ձեռքբերման դիմաց վճարված ընդհանուր գումարը	_____ ()
	ընդհանուր գումարը թվերով (տառերով)
Անձի ԱՄՆ դոլարով բանկային հաշվի համարը	_____

ԾԱՆՈԹՈՒՄ: ԱՐԺԵԹՂԹԵՐՈՒՄ ԿԱՏԱՐՎՈՂ ՆԵՐԴՐՈՒՄՆԵՐԸ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ՉԵՆ ԱՎԱՆԴՆԵՐԻ
ՀԱՏՈՒՑՈՒՄԸ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՈՂ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄԻ ՄԻՋՈՑՆԵՐՈՎ:

Անձի ՀՀ դրամով բանկային հաշվի
համարը

Բանկի անվանումը

Արժեթղթերի հաշիվը հաշվառող անձի
անունը

Արժեթղթերի հաշվի համարը

Սույն հայտ-հանձնարարականով, ըստ էության, հավաստում եմ, որ հայտ-հանձնարարականը ներկայացնելուց առաջ ծանոթացել եմ պարտատոմսի թողարկման որոշման և Ծրագրային Ազդագրի, ինչպես նաև սույն հայտ-հանձնարարականին կից ներկայացված Տեղեկատվական Թերթիկի հետ, համաձայն ենք դրանցում նշված պայմաններին և պատրաստակամ եմ ստանձնել «ՅՈՒՔՈՄ» ՍՊ Ընկերության թողարկած պարտատոմսերում ներդրումների հետ կապված ռիսկերը:

Տեղյակ եմ, որ արժեթղթերում կատարվող ներդրումները երաշխավորված չեն ավանդների հատուցումը երաշխավորող հիմնադրամի միջոցներով:

Հաստատում եմ, որ սույն հայտ-հանձնարարականի բավարարման դեպքում հայտ-հանձնարարականը կհանդիսանա իմ և «ՅՈՒՔՈՄ» ՍՊ Ընկերության միջև պատշաճ ձևակերպված և վավեր պայմանագիր՝ «ՅՈՒՔՈՄ» ՍՊ Ընկերության թողարկած պարտատոմսերի՝ իմ կողմից ձեռքբերման (առքի) վերաբերյալ:

Լրացվում է Տեղաբաշխողի կողմից

Ձեռք բերվող պարտատոմսերի ԱՄՏԾ

Թողարկված պարտատոմսերի ընդհանուր
քանակ

_____ քանակը թվերով (տառերով)

Ստորագրություն

Անուն Ազգանուն

_____ (ստորագրող անձի անուն, ազգանունը)

Հիշեցում: Եթե ներդրողի կողմից պարտատոմսերի ձեռքբերման համար դրամական միջոցները 1570043100724401 հաշվին են մուրաբազրվում մինչև պարտատոմսերի ձեռքբերման օրվա ժամը 16:30-ը, ապա այդ դրամական միջոցները մուրաբազրված են համարվում դրանց վճարման օրը, իսկ եթե համապատասխան գումարները վճարվում են փվյալ աշխատանքային օրը 16:30-ից հետո, ապա դրանք մուրաբազրված են համարվում վճարմանը հաջորդող առաջին աշխատանքային օրը:

ԾԱՆՈԹՑՈՒՄ: ԱՐԺԵԹՂԹԵՐՈՒՄ ԿԱՏԱՐՎՈՂ ՆԵՐԴՐՈՒՄՆԵՐԸ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ՉԵՆ ԱՎԱՆԴՆԵՐԻ ՀԱՏՈՒՑՈՒՄԸ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՈՂ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄԻ ՄԻՋՈՑՆԵՐՈՎ:

«ՅՈՒՔՈՄ» ՍՊ Ընկերության թողարկած դրամային արժեկտրոնային պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտ-հանձնարարականի օրինակելի ձև

(Ֆիզիկական անձանց համար)

Հայտ-հանձնարարականի ներկայացման ամսաթիվը և ժամանակը

(օր, ամիս, տարի, ժամ, րոպե)

Հայտ-հանձնարարական ներկայացնողի անվանումը

(անուն, ազգանուն)

Անձը հաստատող փաստաթղթի համարը

(փաստաթղթի համար)

Անձը հաստատող փաստաթղթի տրման ամսաթիվը

(օր, ամիս, տարի)

Գրանցման վայրի հասցեն

Ռեզիդենտությունը

(ռեզիդենտ/ ոչ ռեզիդենտ)

Պարտատոմսերի ձեռքբերման սույն հայտ-հանձնարարականով ցանկություն եմ հայտնում ձեռք բերել «ՅՈՒՔՈՄ» ՍՊ Ընկերության կողմից թողարկված կորպորատիվ պարտատոմսեր հետևյալ/ներքոնշյալ պայմաններով՝

Պարտատոմսերի ձեռքբերման ամսաթիվը

(օր, ամիս, տարի)

Ձեռք բերվող պարտատոմսերի քանակը՝ հազ

քանակը թվերով (տառերով)

()

Ձեռք բերվող պարտատոմսերի միավորի ձեռքբերման գինը

գինը թվերով

Ձեռք բերվող պարտատոմսերի ձեռքբերման դիմաց վճարված ընդհանուր գումարը

ընդհանուր գումարը թվերով (տառերով)

()

Անձի ՀՀ դրամով բանկային հաշվի համարը

Բանկի անվանումը

Արժեթղթերի հաշիվը հաշվառող անձի անունը

Արժեթղթերի հաշվի համարը

ԾԱՆՈԹՈՒՄ: ԱՐԺԵԹՂԹԵՐՈՒՄ ԿԱՏԱՐՎՈՂ ՆԵՐԴՐՈՒՄՆԵՐԸ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ՉԵՆ ԱՎԱՆԴՆԵՐԻ ՀԱՏՈՒՑՈՒՄԸ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՈՂ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄԻ ՄԻՋՈՑՆԵՐՈՎ:

Սույն հայտ-հանձնարարականով, ըստ էության, հավաստում եմ, որ հայտ-հանձնարարականը ներկայացնելուց առաջ ծանոթացել եմ պարտատոմսի թողարկման որոշման և Ծրագրային Ազդագրի, ինչպես նաև սույն հայտ-հանձնարարականին կից ներկայացված Տեղեկատվական Թերթիկի հետ, համաձայն ենք դրանցում նշված պայմաններին և պատրաստակամ եմ ստանձնել «ՅՈՒՔՈՄ» ՍՊ Ընկերության թողարկած պարտատոմսերում ներդրումների հետ կապված ռիսկերը:

Տեղյակ եմ, որ արժեթղթերում կատարվող ներդրումները երաշխավորված չեն ավանդների հատուցումը երաշխավորող հիմնադրամի միջոցներով:

Հաստատում եմ, որ սույն հայտ-հանձնարարականի բավարարման դեպքում հայտ-հանձնարարականը կհանդիսանա իմ և «ՅՈՒՔՈՄ» ՍՊ Ընկերության միջև պատշաճ ձևակերպված և վավեր պայմանագիր՝ «ՅՈՒՔՈՄ» ՍՊ Ընկերության թողարկած պարտատոմսերի՝ իմ կողմից ձեռքբերման (առքի) վերաբերյալ:

Լրացվում է Տեղաբաշխողի կողմից

Ձեռք բերվող պարտավորումների ԱՄՏԾ

Թողարկված պարտավորումների ընդհանուր քանակ

քանակը թվերով (տառերով)

Ստորագրություն

Անուն Ազգանուն

(ստորագրող անձի անուն, ազգանունը)

Հիշեցում: Եթե ներդրողի կողմից պարտավորումների ձեռքբերման համար դրամական միջոցները 1570043102547400 հաշվին են մուրքագրվում մինչև պարտավորումների ձեռքբերման օրվա ժամը 16:30-ը, ապա այդ դրամական միջոցները մուրքագրված են համարվում դրանց վճարման օրը, իսկ եթե համապատասխան գումարները վճարվում են ԿՎԿՍԻ աշխատանքային օրը 16:30-ից հետո, ապա դրանք մուրքագրված են համարվում վճարմանը հաջորդող առաջին աշխատանքային օրը:

ՏԵՂԵԿԱՏՎԱԿԱՆ ԹԵՐԹԻԿ

ԾԱՆՈԹՑՈՒՄ: Սույն Տեղեկատվական Թերթիկը հանդիսանում է հայտ-հանձնարարականի անբաժանելի մասը: Ներդրողները պարտավոր են ծանոթանալ և ստորագրել (կնքել համապատասխանաբար) Տեղեկատվական Թերթիկը: Առանց ստորագրված և համապատասխան կերպով կնքված Տեղեկատվական Թերթիկի ներկայացված հայտ-հանձնարարականը համարվում է **անվավեր**: Տեղեկատվական Թերթիկում զետեղված տեղեկատվության վերաբերյալ առավել մանրամասն կարելի է ծանոթանալ Թողարկողի պարտավորմաների Ազդագրում:

1 Տեղեկատվություն Տեղաբաշխողի և նրա կողմից մատուցվող ծառայությունների մասին

Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխումը կազմակերպելու է «ԱՄԵՐԻԱԲԱՆԿ» ՓԲ Ընկերությունը, որը գտնվում է Հայաստանի Հանրապետություն, Երևան 0010, Վազգեն Սարգսյան 2:

«ԱՄԵՐԻԱԲԱՆԿ» ՓԲ Ընկերության (այսուհետ տեքստում՝ Տեղաբաշխող) հետ կապի տվյալներն են՝

- Հեռախոս: (+37410) 56 11 11
- Հեռառիպ (ֆաքս): (+37410) 51 31 33,
- Էլեկտրոնային հասցե: CapitalMarkets@ameriabank.am

Ցանկացած անձ Տեղաբաշխողի հետ կարող է կապ հաստատել, ստանալ անհրաժեշտ փաստաթղթեր և այլ տեղեկատվություն վերոնշյալ կապի միջոցներից որևէ մեկի միջոցով, ցանկացած բանկային աշխատանքային օրվա ընթացքում Երևանի ժամանակով ժամը 09:30-ից մինչև 16:00-ը: Տեղաբաշխողի հետ հաղորդակցությունը կարելի է իրականացնել հայերեն, ռուսերեն և անգլերեն լեզուներով:

Ներդրողները, ովքեր ցանկություն կունենան ձեռք բերելու Տեղաբաշխողի կողմից տեղաբաշխվող պարտատոմսերը, պետք է հայտ-հանձնարարականը լրացնելով այն պատշաճ կերպով առաքեն Տեղաբաշխողին:

Հայտ-հանձնարարականը կհամարվի պատշաճ կերպով առաքված Տեղաբաշխողին, եթե այն առաքվել է միայն ներքոնշյալ կապի միջոցներից որևէ մեկի միջոցով (կամ առձեռն՝ Տեղաբաշխողի գրասենյակ այցելելով) և հասցեատիրոջ կողմից ստացվել է առաքման ստացման հաստատում:

Տեղաբաշխողին հայտ-հանձնարարականի ներկայացման միջոցներն են՝

- **Հասցե՝** ՀՀ, ք. Երևան 0010, Վ. Սարգսյան 2, «ԱՄԵՐԻԱԲԱՆԿ», Ներդրումային բանկային գործառնությունների դեպարտամենտ, Կապիտալի Շուկաների Բաժին
- **Էլեկտրոնային փոստ:** CapitalMarkets@ameriabank.am
- **այցելելով Բանկի որևէ մասնաճյուղ և հաճախորդի մենեջերների միջոցով լրացնելով համապատասխան հայտ-հանձնարարականը**
- **ինտերնետ բանկինգ համակարգ**

Համաձայն «Արժեթղթերի շուկայի մասին» ՀՀ օրենքի 35-րդ հոդվածի, Տեղաբաշխողը կարող է մատուցել ներդրումային ծառայություններ՝ առանց ներդրումային ծառայությունների մատուցման լիցենզիայի: Տեղաբաշխողը լիցենզավորվել և գրանցվել է որպես բանկ ՀՀ Կենտրոնական բանկի կողմից:

ԾԱՆՈԹՑՈՒՄ: ԱՐԺԵԹՂԹԵՐԻՈՒՄ ԿԱՏԱՐՎՈՂ ՆԵՐԴՐՈՒՄՆԵՐԸ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ՉԵՆ ԱՎԱՆԴՆԵՐԻ ՀԱՏՈՒՑՈՒՄԸ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՈՂ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄԻ ՄԻՋՈՑՆԵՐՈՎ:

ՀՀ Կենտրոնական բանկի հետ կապի տվյալներն են՝ ՀՀ ք. Երևան, 0010, Վազգեն Սարգսյան 6, Հեռ՝ (374-10) 592 697, Ֆաքս՝ (374-10) 523 852, Էլ-փոստ՝ mcba@cba.am, S.W.I.F.T.CBRAAM22:

Տեղաբաշխման արդյունքում Տեղաբաշխողը ներդրողին կտրամադրի համապատասխան տեղեկատվություն իր կողմից ձեռք բերված պարտատոմսերի դիմաց կատարված վճարման հաստատման, ձեռք բերված պարտատոմսերի քանակի և ձեռք բերվող պարտատոմսերի նկատմամբ սեփականության իրավունքի պատշաճ գրանցման վերաբերյալ:

Հայտ-հանձնարարականի մասնակի բավարարման դեպքում, եթե առկա է լինում ներդրողին հետ վերադարձման ենթակա գումար, ապա տեղաբաշխման ավարտից հետո 3 (երեք) աշխատանքային օրվա ընթացքում նշված գումարը Տեղաբաշխողի կողմից ենթակա է վերադարձման, ինչն իրականացվում է անկանխիկ եղանակով՝ ներդրողների համապատասխան բանկային հաշվին փոխանցմամբ:

Տեղաբաշխողի կողմից «Շահերի բախման սահմանափակման քաղաքականության» համառոտ նկարագրությունը ներկայացվում է հաջորդիվ, սակայն ներդրողները կարող են Տեղաբաշխողի գործունեության հասցեում ծանոթանալ քաղաքականության ամբողջական տարբերակի հետ: Քաղաքականության նպատակը ներդրումային ծառայություններ մատուցելիս հնարավոր շահերի բախումների սահմանումն է և դրանց կանխարգելման ուղղությամբ տեղաբաշխողի կողմից իրականացվող միջոցառումների նկարագրությունը:

Արժեթղթերի շուկայում գործարքներ իրականացնելիս Տեղաբաշխողը և իր աշխատակիցները պարտավոր են իրենց հարաբերությունները հաճախորդների հետ կառուցել հետևյալ սկզբունքների վրա՝ ազնվություն, բարեխղճություն, տեղեկատվության ամբողջական բացահայտում, հաճախորդների հանձնարարականների կատարում՝ խիստ պահպանելով հաճախորդի շահերի առաջնայնությունը, մասնավորապես, հաճախորդների հանձնարարականների առաջնային կատարումը:

Տեղաբաշխողը հաճախորդի միջոցներով գործարքներ իրականացնելիս պարտավոր է պահպանել ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված պահանջները, իր ներքին կանոնները, ինչպես նաև աշխատանքային և մասնագիտական գործունեության էթիկայի կանոնները, մասնավորապես՝ խուսափել իր գործառույթների իրականացման ընթացքում կամ դրանց հետ կապված հոգուտ իրեն այնպիսի գործողություններ իրականացնելուց, գործարքներ կնքելուց, որոնց արդյունքում կտուժեն հաճախորդների շահերը:

2 Տեղեկատվություն պարտատոմսերի և դրանց հետ առնչվող ռիսկերի մասին

Մասնավոր ընկերությունների (կորպորատիվ) պարտատոմսերում ներդրումները սովորաբար կապված են որոշակի ռիսկերի հետ: Այդ ռիսկերի հնարավորինս բացահայտումը, վերլուծությունը, ի հայտ գալու հավանականության և ներդրողի ֆինանսական վիճակի վրա ազդեցության չափի գնահատումը թույլ կտա ներդրողին կատարել արդյունավետ ներդրումային որոշումներ՝ հիմնվելով յուրաքանչյուր ներդրողի համար յուրահատուկ ներդրման ռիսկ-եկամտաբերություն համակցության վրա:

Հետևաբար, ցանկացած պարագայում, ներդրողներին խորհուրդ է տրվում մինչև ներդրումային որոշում կայացնելը հանգամանորեն վերլուծել Թողարկողի պարտատոմսերի ներդրման հետ կապված ռիսկերը, ի լրումն ազդագրում ներկայացված տեղեկատվության: Թողարկողի պարտատոմսերում ներդրումների հետ կապված որպես էական ռիսկեր դիտարկվում են հետևյալ ռիսկերը, որոնք բաժանվում են երկու մեծ խմբի՝ Թողարկողի գործունեության հետ կապված ռիսկեր և Թողարկողի պարտատոմսերում ներդրումների հետ կապված ռիսկեր:

2.1 Թողարկողի գործունեության հետ կապված ռիսկեր

Աճող մրցակցություն: Թողարկողն իր գործունեությունն իրականացնում է բարձր մրցակցային շուկաներում, որտեղ տեխնոլոգիական նորարարությունները և գնային «պատերազմները» կարող են ազդել Թողարկողի ապագա եկամուտների և շահութաբերության վրա:

Բավարար դրամական հոսքեր: Շուկայական բարձր մրցակցության և տեխնոլոգիաների դինամիկ զարգացման պայմաններում Թողարկողը կարող է չապահովել բավականաչափ դրամական հոսքեր Թողարկողի կողմից ապագայում կատարվելիք կապիտալ և գործառնական ծախսերը ֆինանսավորելու համար:

ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ: ԱՐԺԵԹՐԹԵՐՈՒՄ ԿԱՏԱՐՎՈՂ ՆԵՐԴՐՈՒՄՆԵՐԸ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ՉԵՆ ԱՎԱՆԴՆԵՐԻ ԿԱՏՈՒՑՈՒՄԸ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՈՂ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄԻ ՄԻՋՈՑՆԵՐՈՎ:

Տեխնոլոգիական փոփոխություններ: Թողարկողը ենթակա է տեխնոլոգիական փոփոխություններին առնչվող ռիսկերի, որոնք առաջ են գալիս հեռահաղորդակցման ցանցերի զարգացման, ընդլայնման և պահպանման գործընթացներում:

Նորմատիվ և օրենսդրական դաշտի փոփոխություն: Թողարկողն իր գործունեությունը ծավալում է կարգավորվող շուկաներում, ինչը կարող է ենթադրել ապագայում լրացուցիչ ծախսերի կրում կամ եկամուտ բերող գործունեության ուղղությունների սահմանափակում, որոնք կարող են ազդել Թողարկողի շուկայական մասնաբաժնի, մրցակցային դիրքի, ապագայում ստեղծվող շահույթի և դրամական հոսքերի վրա:

Մատակարարի կամ երրորդ կողմի ռիսկ: Թողարկողի գործունեությունն էապես կախված է սարքավորումների և ծառայությունների մատակարարներից, որոնք հնարավոր է, որ չկարողանան ժամանակին մատակարարել սարքավորումները և ծառայությունները, կամ դադարեցնեն մատակարարումը, կամ սահմանեն գներ, որոնք ոչ մրցակցային են:

Հաճախորդների արտահոսք: Թողարկողի գործարար պլանի իրագործումը մեծապես կախված է Թողարկողի կողմից հաճախորդների արտահոսքը կառավարելու կարողությունից: Եթե Թողարկողը չհաջողի ինչպես հարկն է վերահսկել հաճախորդների հոսքը, ապա այն կարող է բացասաբար ազդել Թողարկողի ֆինանսական ցուցանիշների վրա:

Ցանցային ընդհատումների ռիսկ: Անսպասելի ցանցային ընդհատումները, որոնք գտնվում են Թողարկողի վերահսկողությունից դուրս, կարող են խոչընդոտել Թողարկողի կողմից ծառայությունների պատշաճ մատուցմանը: Այդպիսի ընդհատումները կարող են առաջացնել մեծ ծախսեր՝ կապված նորոգման աշխատանքների հետ, ինչպես նաև ազդել հաճախորդների գոհունակության վրա՝ այդպիսով կրճատելով Թողարկողի հաճախորդների բազան, եկամուտները և վնասելով Թողարկողի համբավը:

Աշխարհաքաղաքական ռիսկեր: Աշխարհաքաղաքական, տարածաշրջանային և ներքաղաքական իրավիճակի անբարենպաստ փոփոխությունների արդյունքում հնարավոր է առաջ գան այնպիսի բացասական գործոններ, որոնք կարող են անբարենպաստ ազդեցություն ունենալ ընդհանուր մակրոտնտեսական իրավիճակի վրա, ինչն էլ կարող է հանգեցնել Թողարկողի գործունեության, հեռանկարի և ֆինանսական կատարողականի վատթարացմանը:

Փոխառու կապիտալի բարձր մակարդակ: Ընկերության ակտիվների մեծ մասը ֆինանսավորված են վարկերի և փոխառությունների հաշվին, որի արդյունքում Ընկերությունն ունի ֆինանսական լնդիքի՝ ոլորտային միջին ցուցանիշից ավելի բարձր մակարդակ: Ընկերության ակտիվների՝ փոխառու կապիտալով ֆինանսավորմամբ բարձր մակարդակը կարող է բացասաբար անդրադառնալ Ընկերության ֆինանսական վիճակի վրա: Ֆինանսական ռիսկերը զսպելու նպատակով վարկային պայմանագրերի շրջանակներում Ընկերությունը վարկատու կազմակերպությունների նկատմամբ ստանձնել է որոշակի պարտավորվածություններ (covenants), որոնց համաձայն Ընկերությունը պարտավորվում է պահպանել սեփական կապիտալի և պարտքի որոշակի մեծություն:

Արտարժույթային ռիսկ: Թողարկողն ունի արտարժույթով, մասնավորապես ԱՄՆ դոլարով և եվրոյով ներգրավված վարկեր և փոխառություններ, որոնց հաշվեկշռային արժեքը, պայմանավորված արտարժույթային շուկայում փոխարժեքի տատանմանը, կարող է ենթարկվել փոփոխությունների, ինչն էլ կարող է բացասաբար ազդել Թողարկողի վարկունակության վրա:

2.2 Թողարկողի պարտատոմսերում ներդրումների հետ կապված ռիսկեր

Տոկոսադրույքի ռիսկ: Տնտեսությունում տոկոսադրույքների փոփոխությունը կարող է հանգեցնել ներդրողների կողմից Թողարկողի պարտատոմսերի նկատմամբ եկամտաբերության ցուցանիշի վերանայման, ընդ որում ընդունված է համարել, որ այլ հավասար պայմաններում պարտատոմսերի երկրորդային շուկայում պարտատոմսերի գները գտնվում են հակադարձ կախվածության մեջ տոկոսադրույքների մակարդակից, այսինքն

տոկոսադրույքների բարձրացումը այլ հավասար պայմաններում հանգեցնում է պարտատոմսերի գնի անկմանը և հակառակը:

Շուկայական ռիսկ: Երկրորդային շուկայում Թողարկողի պարտատոմսերի գինը և դրանց նկատմամբ պահանջարկը կարող են նվազել ներքին/միջազգային տնտեսություններում տնտեսական ընթացիկ ցուցանիշների և դրանց փոփոխությունների սպասումների հետ կապված: Ներդրողը պետք է հաշվի առնի, որ արժեթղթերի գները շուկայում կարող են ժամանակի ընթացքում իջնել կամ բարձրանալ:

Վերաներդրման ռիսկ: Այն բոլոր ներդրողներն, ովքեր Թողարկողի պարտատոմսերը ձեռք կբերեն դրանք մինչև մարումը պահելու և ձեռքբերման գործարքով սահմանված մինչև մարումը եկամտաբերությունն ապահովելու ու ստանալու համար, պետք է նկատի ունենան, որ իրենց վրա են վերցնում վերաներդրման ռիսկ, որը պայմանավորված է Թողարկողի պարտատոմսերից պարբերաբար ստացվող արժեկտրոնային եկամուտների առնվազն համարժեք եկամտաբերությամբ (ձեռքբերման գործարքով սահմանված մինչև մարումը եկամտաբերությամբ) ներդրում կատարելու հնարավորության բացակայությամբ:

Վարկային/դեֆոլտի ռիսկ: Ներդրողները Թողարկողի պարտատոմսեր ձեռք բերելիս իրենց վրա են վերցնում Թողարկողի վարկային ռիսկը (ապահովված պարտատոմսերի դեպքում այդ ռիսկը համեմատաբար ավելի ցածր է), որը կապված է ապագայում Թողարկողի ֆինանսական վիճակի հնարավոր վատթարացման, արժեկտրոնային վճարումներ իրականացնելու կամ պարտատոմսերը իրենց անվանական արժեքով մարման անհնարինության և հավանական սնանկացման հետ:

Արտարժույթային ռիսկ: Թողարկվող դոլարային պարտատոմսերն արտահայտված են ԱՄՆ դոլարով, իսկ դրամայինները՝ ՀՀ դրամով, և հետևապես, ներդրումները և ներդրումների ետ ստացումը (պարտատոմսերի ձեռք բերման/մարման դիմաց ստացվող գումարներ) իրականացվելու են համապատասխանաբար ԱՄՆ դոլարով և ՀՀ դրամով: Ուստի, այս իմաստով արտարժույթային ռիսկն առկա է այն ներդրողների մոտ, ովքեր, իրենց դրամական միջոցները սույն պարտատոմսերում ներդնելու նպատակով, պետք է իրենց ֆինանսական միջոցները փոխարկեն այլ արժույթներից ԱՄՆ դոլարի կամ ՀՀ դրամի:

Իրացվելիության ռիսկ: Թողարկողը չի կարող երաշխավորել, որ պարտատոմսերի շրջանառության ողջ ժամկետի ընթացքում ներդրողները ցանկացած պահի կարող են իրացնել կամ ձեռք բերել պարտատոմսերը երկրորդային շուկայում (կարգավորվող շուկայում) իրենց համար տնտեսապես շահավետ գնով:

Գնաճի կամ գնողունակության ռիսկ: ՀՀ-ում գնաճի առկայության պարագայում, Թողարկողի կողմից իր պարտատոմսերի դիմաց առաջարկվող անվանական արժեկտրոնային եկամտաբերությունը գնահատելիս ներդրողները պետք է հաշվի առնեն, որ իրական եկամտաբերությունը կարող է լինել անվանական արժեկտրոնային եկամտաբերությունից ավելի ցածր (գնաճի չափով):

2.3 Տեղեկատվություն հրապարակված ազդագրի մասին

Ցանկացած անձ կարող է Թողարկողի կողմից առաջարկվող պարտատոմսերի Ծրագրային Ազդագիրը ստանալ «ԱՄԵՐԻԱԲԱՆԿ» ՓԲ Ընկերության գործունեության վայրում (հասցե՝ ՀՀ, 0010 Երևան, Վ. Սարգսյան 2), իսկ էլեկտրոնային տարբերակը՝ «ԱՄԵՐԻԱԲԱՆԿ» ՓԲ Ընկերության ինտերնետային կայքից (www.ameriabank.am) կամ Թողարկողի ինտերնետային կայքից (www.ucom.am):

2.4 Տեղեկատվություն երաշխավորության և երաշխավորի մասին

Թողարկողի պարտատոմսերն ապահովված կամ երաշխավորված չեն:

3 Գործարքի կնքման վայրը

ԾԱՆՈԹՈՒՄ: ԱՐԺԵԹՂԹԵՐՈՒՄ ԿԱՏԱՐՎՈՂ ՆԵՐԴՐՈՒՄՆԵՐԸ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ՉԵՆ ԱՎԱՆԴՆԵՐԻ ՀԱՏՈՒՑՈՒՄԸ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՈՂ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄԻ ՄԻՋՈՑՆԵՐՈՎ:

Գործարքի կնքման վայր է համարվում Տեղաբաշխողի գործունեության իրավաբանական հասցեն:

4 Տեղեկատվություն ծախսերի և միջնորդավճարների մասին

4.1 Պարտատոմսերի դիմաց վճարումը

Ներդրողները պարտատոմսի դիմաց կատարում են վճարումներ համաձայն Թողարկողի կողմից հաստատված Պարտատոմսերի թողարկման պայմանների:

Պարտատոմսի գինը ձեռքբերման օրվա դրությամբ հաշվարկվում է համաձայն Թողարկողի կողմից հաստատված Պարտատոմսերի թողարկման պայմանների:

4.2 Ընդհանուր տեղեկություններ ծախսերի և միջնորդավճարների մասին

Տեղաբաշխման ընթացքում ներդրողները կարող են ունենալ հետևյալ ծախսերը՝

- որևէ առևտրային բանկում բանկային հաշվի բացման հետ կապված ծախսեր՝ համաձայն յուրաքանչյուր առևտրային բանկի գործող սակագների,
- «Հայաստանի Կենտրոնական դեպոզիտարիա» ԲԲԸ կամ ՀՀ Կենտրոնական բանկի կողմից լիցենզավորված պահառուների մոտ արժեթղթերի հաշվի բացման հետ կապված ծախսեր՝ համաձայն յուրաքանչյուր պահառուի գործող սակագների,
- Հայտ-հանձնարարականի՝ Տեղաբաշխողին պատշաճ կերպով առաքման հետ կապված ծախսեր՝ ըստ առաքման ձևի (առձեռն ներկայացնելու հետ կապված ծախսեր, փոստային ծախսեր՝ փոստով առաքելու դեպքում, էլեկտրոնային փոստով առաքելու հետ կապված ծախսեր),
- Հայտ-հանձնարարականի բավարարման արդյունքում թողարկված արժեթղթերի ձեռքբերման և դրանց նկատմամբ սեփականության իրավունքի ամրագրման հետ կապված ծախսեր: Մասնավորապես՝
 - ձեռք բերվող պարտատոմսերի համար Թողարկողի բանկային հաշվին ներդրողի (ձեռք բերողի) բանկային հաշվից համապատասխան գումարի փոխանցման հետ կապված բանկային ծախսեր՝ համաձայն սպասարկող առևտրային բանկի գործող սակագների,
 - ձեռք բերվող պարտատոմսերի համար արժեթղթերի փոխանցման հետ կապված պահառուի ծախսեր՝ համաձայն սպասարկող պահառուի գործող սակագների:

Ներդրողները արժեկտրոնների ստացման, պարտատոմսերի շրջանառության ընթացքում պարտատոմսերով առքուվաճառի գործարքների իրականացման և մարման արդյունքում կարող են ունենալ նաև հարկային ծախսեր՝ համաձայն իրենց՝ որպես հարկ վճարողի կարգավիճակի (ռեզիդենտ, ոչ ռեզիդենտ, գործող հարկային արտոնությունների առկայություն և այլն): Հետևաբար հնարավոր է, որ Թողարկողը՝ հանդես գալով որպես հարկային գործակալ, իրականացնի օրենսդրությամբ նախատեսված որոշակի հարկային պահումներ: Պարտատոմսերից ստացվող եկամուտների հարկման առավել մանրամասն նկարագրությունը ներկայացված է պարտատոմսերի ազդագրում:

4.3 «ԱՄԵՐԻԱԲԱՆԿ» ՓԲ Ընկերության կողմից առաջարկվող ծառայությունները

Տեղաբաշխման ընթացքում պարտատոմսերի ձեռքբերման համար անհրաժեշտ գործողությունների հետ կապված «ԱՄԵՐԻԱԲԱՆԿ» ՓԲ Ընկերության կողմից առաջարկվող ծառայությունները ներկայացվում են ստորև՝

- բանկային հաշվի բացում՝ համաձայն «ԱՄԵՐԻԱԲԱՆԿ» ՓԲ Ընկերության գործող սակագների,
- բանկային հաշվին պարտատոմսերի ձեռքբերման համար անհրաժեշտ կանխիկ միջոցների մուծագրում՝ համաձայն «ԱՄԵՐԻԱԲԱՆԿ» ՓԲ Ընկերության գործող սակագների,
- արժեթղթերի հաշվի բացում՝ համաձայն «ԱՄԵՐԻԱԲԱՆԿ» ՓԲ Ընկերության գործող սակագների,

ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ: ԱՐԺԵԹՂԹԵՐՈՒՄ ԿԱՏԱՐՎՈՂ ՆԵՐԴՐՈՒՄՆԵՐԸ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՎԱԾ ՉԵՆ ԱՎԱՆԴՆԵՐԻ ՀԱՏՈՒՑՈՒՄԸ ԵՐԱՇԽԱՎՈՐՈՂ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄԻ ՄԻՋՈՑՆԵՐՈՎ:

Ստորագրություն

Անուն Ազգանուն

(ստորագրող անձի անուն, ազգանունը)

4.3 ՀԱՎԵԼՎԱԾ 3: Ֆինանսական գործակիցների հաշվարկման բանաձևերը

Զուտ շահույթը մեկ բաժնետոմսի հաշվով (EPS) = Զուտ շահույթ շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո / Բաժնետոմսերի միջին կշռված թիվը

Սեփական կապիտալի շահութաբերություն (ROE) = Զուտ շահույթ շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո / Սեփական կապիտալի միջին մեծություն

Ակտիվների շահութաբերություն (ROA) = Զուտ շահույթ շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո / Ընդհանուր ակտիվների միջին մեծություն

Զուտ շահույթի մարժա (NPM) = Զուտ շահույթ շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո / Արտադրանքի, ապրանքների, աշխատանքների, ծառայությունների իրացումից հասույթ

Կապիտալի համարժեքության գործակից = Սեփական կապիտալ / Ընդհանուր ակտիվներ

Ֆինանսական կախվածության գործակից = Ընդամենը պարտավորություններ / Սեփական կապիտալ

Բացարձակ իրացվելիության գործակից = (Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ + Ընթացիկ ֆինանսական ներդրումներ) / Ընթացիկ պարտավորություններ

Ընթացիկ իրացվելիության գործակից = (Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ + Ընթացիկ ֆինանսական ներդրումներ + Ընթացիկ դեբիտորական պարտքեր և կանխավճարներ) / Ընթացիկ պարտավորություններ

Ընդհանուր իրացվելիության գործակից = Ընթացիկ ակտիվներ / Ընթացիկ պարտավորություններ

Դեբիտորական պարտքերի շրջանառելիության գործակից = Արտադրանքի, ապրանքների, աշխատանքների, ծառայությունների իրացումից հասույթ / Վաճառքների գծով դեբիտորական պարտքերի միջին արժեքը

Դեբիտորական պարտքերի շրջապտույտի տևողությունն օրերով = 365 / (Արտադրանքի, ապրանքների, աշխատանքների, ծառայությունների իրացումից հասույթ / Վաճառքների գծով դեբիտորական պարտքերի միջին արժեքը)

Կրեդիտորական պարտքերի շրջանառելիության գործակից = Իրացված արտադրանքի, ապրանքների, աշխատանքների, ծառայությունների ինքնարժեք / Կրեդիտորական պարտքերի միջին արժեքը

Կրեդիտորական պարտքերի շրջապտույտի տևողությունն օրերով = 365 / (Իրացված
 արտադրանքի, ապրանքների, աշխատանքների, ծառայությունների ինքնարժեք /
 Կրեդիտորական պարտքերի միջին արժեքը):

4.5

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 5: Թողարկման պայմաններ

..... 201_թ.

Յուրոմ ՍՊԸ

անվանական, արժեկտրոնային, ոչ փաստաթղթային, ոչ փոխարկելի պարտատոմս

Թողարկողի և թողարկվող արժեթղթերի վերաբերյալ ամբողջական տեղեկատվության ձեռքբերման համար անհրաժեշտ է համատեղ դիտարկել ծրագրային ազդագիրը (գրանցված է ----- 201_թ.), դրա լրացումները և սույն թողարկման վերջնական պայմանները: Ծրագրային ազդագիրը, դրա լրացումները գտնվում են ԱՄԵՐԻԿԱԲԱՆԿ ՓԲԸ-ում 2 Վ. Սարգսյան փողոց, 0010, Երևան, ՀՀ հասցեում և ՅՈՒԲՈՄ ՍՊԸ-ում 9 Գր. Լուսավորիչ, 0015, Երևան, ՀՀ հասցեում:

Ընդհանուր տեղեկություններ (Այն տեղեկությունները, որոնք կիրառելի չեն, նշվում է «ոչ կիրառելի»: Եթե միևնույն սերիայի ներքո տարբեր հիմնական պայմաններով (թողարկման արժույթ, առաջարկի գին, անվանական արժեք և այլն) արժեթղթեր են թողարկվում, ապա յուրաքանչյուր պայմանին բավարարող արժեթղթերի խմբի համար տարբերվող պայմանները ներկայացվում են տարանջատված:)		
1.	Թողարկողը (թողարկողի անվանումը)	“ՅՈՒԲՈՄ” ՍՊԸ
2.	Երաշխավորողը	
3.	Սերիան (տվյալ ծրագրային ազդագրի հիման վրա իրականացվող հերթական թողարկման համարը և տարեթիվը)	
4.	Տվյալ սերիայի թողարկման ընդհանուր ծավալը	Ենթակա է որոշման Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ
5.	Արժեթղթերի դասակարգման մասին տեղեկատվություն՝ թողարկողի պարտավորությունների մարման հերթականության տեսանկյունից (ստորադասությունը), ներառյալ՝ տվյալ սերիայի ներքո յուրաքանչյուր թողարկման ծավալը՝ ըստ ստորադասության	Ամենայն մանրամասնությամբ ներկայացված է Ծրագրային Ազդագրի 2.3.6 մասում
6.	Թողարկման արժույթը	ԱՄՆ դոլար կամ ՀՀ դրամ
7.	Առաջարկի գինը	Պարտատոմսերի լրիվ գինը յուրաքանչյուր 100 միավոր անվանական արժեքի դիմաց, տեղաբաշխման առաջին օրվանից սկսած

		<p>հաշվարկվում է հետևյալ կերպ՝</p> $DP = \frac{C}{f} \sum_{t=1}^N \frac{1}{\left(1 + \frac{y}{100 * f}\right)^{i-1+\tau}} + \frac{100}{\left(1 + \frac{y}{100 * f}\right)^{N-1+\tau}}$ <p>որտեղ՝</p> $\tau = \frac{DSN}{DCC}$ <p>DP - Պարտատոմսի գինն է, DSN - գործարքի կատարման օրից (settlement/trade date) մինչև հաջորդ արժեկտրոնի վճարումը մնացած օրերի քանակ համապատասխան պայմանականության դեպքում, DCC - գործարքին նախորդող արժեկտրոնի վճարման օրից մինչև գործարքին հաջորդող արժեկտրոնի վճարման օրերի քանակ համապատասխան պայմանականության դեպքում, f - արժեկտրոնի վճարման հաճախականությունն է (4- եռամսյակային վճարումների համար), N - հաշվարկման պահին մնացած արժեկտրոնների վճարումների թիվը, C - տարեկան արժեկտրոնը 100 միավոր անվանական արժեքի դիմաց, Y - մինչև մարում եկամտաբերություն:</p> <p>Տեղաբաշխման ընթացքում պարտատոմսի լրիվ գինը յուրաքանչյուր օրվա համար հրապարակվում է Թողարկողի կայքում</p>
8.	Անվանական արժեքը	100 (մեկ հարյուր) ԱՄՆ դոլար կամ 100,000 (մեկ հարյուր հազար) ՀՀ դրամ
9.	Քանակը	համապատասխան Թողարկման ծավալի ու անվանական արժեքի, այսինքն Թողարկման ծավալի հարաբերությունը անվանական արժեքին
10.	Առաջարկի իրականացման սկիզբը (ներառյալ՝ ժամկետի ցանկացած հնարավոր փոփոխությունները)	ենթակա է որոշման Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ
11.	Առաջարկի իրականացման ավարտը (ներառյալ՝ ժամկետի ցանկացած հնարավոր փոփոխությունները)	ենթակա է որոշման Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ
12.	Արժեթղթի տարբերակիչ ծածկագիրը (ISIN) կամ	

	այլ նմանատիպ տարբերակիչ ծածկագիր	
13.	Թողարկման և տեղաբաշխման վերաբերյալ որոշում ընդունած իրավասու մարմինը և որոշման ամսաթիվը (լրացվում է այն դեպքում, եթե տվյալ հրապարակային առաջարկի համար առանձին որոշում է ընդունվել, հակառակ դեպքում նշվում է «ոչ կիրառելի»)	Թողարկողի Ընդհանուր արտահերթ ժողովի 2018թ հոկտեմբերի 19-ի նիստի թիվ 19/10 որոշում
Արժեկտրոնի վերաբերյալ տեղեկություններ		
14.	Արժեկտրոնի հաշվարկման առաջին օրը	ենթակա է որոշման Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ
15.	Արժեկտրոնի տոկոսադրույքը և վճարման պարբերականությունը, եթե արժեկտրոնի տոկոսադրույքը լողացող է, ապա ներկայացնել տեղեկատվություն, թե ինչ ցուցանիշից (դրա փոփոխությունից) է կախված տոկոսադրույքի մեծությունը, և որտեղ կարելի է ստանալ այդ ցուցանիշի/դրա փոփոխության մասին տեղեկատվություն	ենթակա է որոշման Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ
16.	Արժեկտրոնի վճարման հստակ օրերը (օր, ամիս, տարի)	ենթակա է որոշման Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ
17.	Արժեկտրոնի օրերի հաշվարկման կարգը (օրինակ 30/360, Act/Act, Act/360 և այլն)	Փաստացի օրեր արժեկտրոնի փուլի ընթացքում/Փաստացի օրեր տարվա ընթացքում (Actual/Actual)
18.	Լողացող արժեկտրոնի հաշվարկն իրականացնողը	ենթակա է որոշման Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ
19.	Արժեկտրոնի հաշվարկման այլ էական պայմաններ	ենթակա է որոշման Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ
20.	Զրոյական արժեկտրոնով (գեղջատոկոսային) արժեթղթերի վերաբերյալ դրույթ (նշվում է «կիրառելի» կամ «ոչ կիրառելի»)	ենթակա է որոշման Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ

Մայր գումարի մարման վերաբերյալ տեղեկություններ		
21.	Մարման ժամկետը	ենթակա է որոշման Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ
22.	Մարման արժեքը, եթե հնարավոր չէ, ապա նշվում է հաշվարկման մեթոդաբանությունը	100 (մեկ հարյուր) ԱՄՆ դոլար կամ 100,000 (մեկ հարյուր հազար) ՀՀ դրամ
23.	Մարման արժեքի փոփոխությունը (լրացվում է այն բոլոր պայմանները, որոնց դեպքում հնարավոր է մարման արժեքի փոփոխություն)	ոչ կիրառելի
24.	Վաղաժամկետ մարման հնարավորություն թողարկողի նախաձեռնությամբ/քոլ օպցիոն (նշվում է «կիրառելի» կամ «ոչ կիրառելի»)	ոչ կիրառելի
	1) ժամկետ(ներ)ը	
	2) Օպցիոնի իրականացման գինը, դրա հաշվարկման մեթոդը (առկայության դեպքում),	
	3) Մասնակի մարման հնարավորության դեպքում՝ նվազագույն և առավելագույն մարման արժեքը	
	Այլ տեղեկություններ	
25.	Վաղաժամկետ մարման հնարավորություն ներդրողի նախաձեռնությամբ/փութ օպցիոն (նշվում է «կիրառելի» կամ «ոչ կիրառելի»)	ոչ կիրառելի
	1) ժամկետ(ներ)ը	
	2) Օպցիոնի իրականացման գինը, դրա հաշվարկման մեթոդը (առկայության դեպքում),	
	3) Այլ տեղեկություններ (տեղեկացման ժամանակաշրջանը)	
Տեղաբաշխման վերաբերյալ տեղեկություններ		
26.	Տեղաբաշխողի անվանումը, գտնվելու վայրը	ԱՄԵՐԻԱԲԱՆԿ ՓԲԸ 2 Վ. Սարգսյան փողոց, 0010, Երևան, ՀՀ
27.	Տեղաբաշխման այլ պայմաններ (որոնք ներառված չեն ազդագրում)	ենթակա է որոշման Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ
Այլ տեղեկություններ		

28.	Տվյալ դասի արժեթղթերի կարգավորվող շուկայում առևտրին թույլտվության առկայություն (նշվում է համապատասխան կարգավորվող շուկաների անվանումները, թույլտվության ամսաթիվը)	Արժեթղթերը դեռ չեն թույլատրված կարգավորվող շուկայում առևտրի
29.	Եթե առաջարկվող արժեթղթերի մասով հետագայում հայցվելու է կարգավորվող շուկայում առևտրին թույլտվություն, ապա նշվում է տեղեկություններ այդ մասին (շուկայի անվանումը, նաև դրույթ, որ առևտրին թույլտվության հայցը կարող է չբավարարվել, առևտրին թույլտվության սպասվող ամսաթիվը (հնարավորության դեպքում))	Թողարկողը պարտադիր դիմելու է պարտատոմսերը կարգավորվող շուկայում ցուցակելու համար, և համաձայն ՀՀ գործող օրենսդրության պարտատոմսերի ցուցակման դեպքում վերջիններիս հետագա շրջանառությունը կարող է իրականացվել միայն կարգավորվող շուկայում: Կարգավորվող շուկա ասելով Թողարկողը նկատի ունի “ՆԱՍԴԱՔ ՕԷՄԷՔՍ Արմենիա” ԲԲ ընկերությունը:
30.	Արժեթղթի վարկանիշը	Արժեթղթերը վարկանշված չեն
31.	Արժեթղթերի դիմաց վճարներ կատարելու մեթոդները (պարբերականությունը, բանկային հաշիվները և այլն) և ժամկետները, ինչպես նաև արժեթղթերը ստանալու մեթոդները և ժամկետները, արժեթղթերի սեփականության վերաբերյալ քաղվածք ստանալու ձևը	Ենթակա է որոշման Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ

Թողարկողը պատասխանատու է սույն «Թողարկման վերջնական պայմաններում» ներառված տեղեկությունների համար: Թողարկողը հավաստիացնում է, որ սույն փաստաթղթում ներառված տեղեկությունները համապատասխանում են այն տեղեկություններին (ներկայացված ընդհանուր մեթոդաբանությանը), որոնք ներառված են ծրագրային ազդագրում, դրա լրացումներում, ինչպես նաև ճշգրիտ են (այնքանով, որքանով հայտնի են), և որևէ փաստի բաց չի թողնվել կամ խեղաթյուրվել:

(անուն, ազգանուն)

(պաշտոն)

(ստորագրություն)

(ամսաթիվ)

Ստորագրությունները հավաստում են՝

Գլխավոր տնօրեն

(անուն, ազգանուն)

(պաշտոն)

(ստորագրություն)

(ամսաթիվ)

Կ.Տ.

«Յուքոմ» ՍՊԸ

**Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններ
2016թ. համար**

Բովանդակություն

Անկախ աուդիտորական եզրակացություն	3
Ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվություն	6
Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին համախմբված հաշվետվություն	7
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին համախմբված հաշվետվություն	8
Դրամական միջոցների հոսքերի մասին համախմբված հաշվետվություն	9
Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ	10

«Քեյ-Փի-Էմ-Ջի Արմենիա» ՓԲԸ
Հայաստանի Հանրապետություն, Երևան 0010,
Վ.Սարգսյանի փ. 26/1,
«Էրեբունի Պլազա» Բիզնես-կենտրոն, 8-րդ հարկ
Հեռախոս + 374 (10) 566 762
Ֆաքս + 374 (10) 566 762
Ինտերնետ www.kpmg.am

Անկախ աուդիտորական եզրակացություն

«Յուրոմ» ՍՊԸ-ի ղեկավարությանը

Կարծիք

Մենք իրականացրել ենք «Յուրոմ» ՍՊԸ-ի («ընկերություն») և վերջինիս դուստր կազմակերպությունների («խումբ») համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտը, որոնք ներառում են ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունը 2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, հաշվետու տարվա շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների, սեփական կապիտալում փոփոխությունների և դրամական միջոցների հոսքերի մասին համախմբված հաշվետվությունները, ինչպես նաև ծանոթագրությունները, որոնք ներառում են հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության հիմնական դրույթները և այլ բացատրական տեղեկատվություն:

Մեր կարծիքով, կից ներկայացվող համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները, բոլոր էական առումներով, ճշմարիտ են ներկայացնում խմբի համախմբված ֆինանսական վիճակը 2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, ինչպես նաև վերջինիս համախմբված գործունեության արդյունքները և համախմբված դրամական միջոցների հոսքերը հաշվետու տարվա համար՝ ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ) համաձայն:

Կարծիքի արտահայտման հիմքեր

Մենք աուդիտն իրականացրել ենք Աուդիտի միջազգային ստանդարտներին (ԱՄՍ) համապատասխան: Նշված ստանդարտներով նախատեսված մեր պարտականությունները ներկայացված են մեր եզրակացության «*Աուդիտորի պատասխանատվությունը համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար*» բաժնում: Մենք անկախ ենք խմբից՝ համաձայն Հաշվապահների էթիկայի միջազգային ստանդարտների խորհրդի Պրոֆեսիոնալ հաշվապահների էթիկայի օրենսգրքի (ՀԷՄՍԽ օրենսգրք) և Հայաստանի Հանրապետությունում համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի նկատմամբ կիրառելի էթիկայի պահանջների, և մենք կատարել ենք էթիկային վերաբերող մեր պարտականություններն այս պահանջներին և ՀԷՄՍԽ օրենսգրքին համապատասխան:

Մենք գտնում ենք, որ ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցները բավականաչափ են և համապատասխան՝ մեր աուդիտորական եզրակացության հիմք հանդիսանալու համար:

Ղեկավարության և կառավարման օղակներում ներգրավված անձանց պատասխանատվությունը համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների համար

Ղեկավարությունը պատասխանատու է ՖՀՄՍ համաձայն համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների կազմման և ճշմարիտ ներկայացման, ինչպես նաև այնպիսի ներքին վերահսկողության համակարգի համար, որը համարում է անհրաժեշտ սխալի կամ խարդախության արդյունքում առաջացող էական խեղաթյուրումներից զերծ համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններ պատրաստելու համար:

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս ղեկավարությունը պատասխանատու է համբի անընդհատ գործելու կարողության գնահատման համար, բացահայտելով, կիրառելի լինելու դեպքում, անընդհատությանը վերաբերող հարցերը և կիրառելով անընդհատության հիմունքով հաշվառումը, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ ղեկավարությունը մտադիր է կամ լուծարել հումքը կամ դադարեցնել վերջինիս գործունեությունը, կամ չունի դրանից խուսափելու իրատեսական այլընտրանք:

Կառավարման օղակներում ներգրավված անձիք պատասխանատու են վերահսկել համբի համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման գործընթացը.

Աուդիտորի պատասխանատվությունը համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար

Մեր նպատակն է ձեռք բերել ողջամիտ երաշխիք առ այն, որ համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններն, ամբողջությամբ վերցված, զերծ են սխալի կամ խարդախության պատճառով առաջացած էական խեղաթյուրումներից և ներկայացնել մեր կարծիքը ներառող աուդիտորական եզրակացություն: Ողջամիտ երաշխիքը հավաստիացման բարձր աստիճան է, սակայն այն չի երաշխավորում, որ ԱՄՍ-ների համաձայն աուդիտի իրականացման ընթացքում միշտ հնարավոր կլինի հայտնաբերել էական խեղաթյուրումը՝ վերջինիս առկայության դեպքում: Խեղաթյուրումները կարող են առաջանալ խարդախության կամ սխալի հետևանքով և համարվում են էական, եթե կարելի է պատճառաբանված կերպով ակնկալել, որ, առանձին կամ միասին վերցված, ազդեցություն կունենան այս համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների հիման վրա օգտագործողների կողմից կայացվող տնտեսական որոշումների վրա:

Որպես ԱՄՍ-ների համաձայն իրականացվող աուդիտի մաս՝ մենք կիրառում ենք մասնագիտական դատողություն և պահպանում ենք մասնագիտական թերահավատություն աուդիտի ընթացքում: Մենք նաև՝

- հայտնաբերում և գնահատում ենք խարդախության կամ սխալի հետևանքով համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների էական խեղաթյուրման ռիսկերը, մշակում և իրականացնում ենք այդ ռիսկերին անդրադարձող աուդիտորական ընթացակարգեր և ձեռք ենք բերում աուդիտորական ապացույցներ, որոնք բավականաչափ են և համապատասխան մեր աուդիտորական եզրակացության հիմք հանդիսանալու համար: Խարդախության հետևանքով առաջացած էական խեղաթյուրումը չհայտնաբերելու ռիսկն ավելի մեծ է քան սխալի հետևանքով առաջացած էական խեղաթյուրումը չհայտնաբերելու ռիսկը, քանի որ խարդախությունը կարող է ներառել գաղտնի համաձայնություն, կեղծիք, միտումնավոր բացթողումներ, խեղաթյուրումներ կամ ներքին վերահսկողության համակարգի շրջանցում:
- պատկերացում ենք կազմում աուդիտին վերաբերող ներքին վերահսկողության համակարգի վերաբերյալ՝ տվյալ հանգամանքներում տեղին աուդիտորական ընացակարգեր մշակելու, բայց ոչ համբի ներքին վերահսկողության համակարգի արդյունավետության վերաբերյալ կարծիք արտահայտելու նպատակով:
- գնահատում ենք կիրառվող հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության տեղին լինելը և ղեկավարության կողմից կատարած հաշվապահական հաշվառման գնահատումների և հարակից բացահայտումների հիմնավորվածությունը:

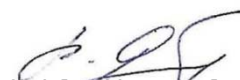
- կատարում ենք եզրահանգում ղեկավարության կողմից անընդհատության հիմունքով հաշվառում կիրառելու տեղին լինելու վերաբերյալ և, հիմք ընդունելով ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցները, կատարում ենք հետևություն, թե արդյոք առկա է դեպքերի կամ հանգամանքների հետ կապված էական անորոշություն, որոնք կարող են լուրջ կասկածներ հարուցել խմբի անընդհատ գործելու կարողության վերաբերյալ: Եթե մենք եզրակացնենք, որ գոյություն ունի էական անորոշություն, մենք պետք է մեր աուդիտորական եզրակացությունում ուշադրություն հրավիրենք համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների համապատասխան բացահայտումներին, կամ, այդ բացահայտումների ոչ համապատասխան լինելու դեպքում՝ ձևափոխենք մեր կարծիքը: Մեր եզրահանգումները հիմնված են մինչև մեր աուդիտորական եզրակացության ամսաթիվը ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա: Այնուամենայնիվ, ապագա դեպքերը կամ հանգամանքները կարող են հանգեցնել խմբի կողմից անընդհատության հիմունքով գործունեության իրականացման դադարեցմանը:
- գնահատում ենք համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների ընդհանուր ներկայացումը, կառուցվածքը և բովանդակությունը, ներառյալ՝ բացահայտումները և գնահատում ենք, թե արդյոք համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններն արտացոլում են իրենց հիմքում ընկած գործառնություններն ու իրադարձությունները այնպիսի ձևով, որը թույլ է տալիս ապահովել ճշմարիտ ներկայացում:
- ձեռք ենք բերում բավարար համապատասխան աուդիտորական ապացույցներ խմբի կազմի մեջ մտնող կազմակերպություններին կամ գործունեությանը վերաբերող ֆինանսական տեղեկատվության հետ կապված: Մենք պատասխանատու ենք խմբի աուդիտի ղեկավարման, վերահսկողության և իրականացման համար: Մենք չարունակում ենք ամբողջական պատասխանատվություն կրել մեր աուդիտորական եզրակացության համար:

Ի թիվս այլ հարցերի, մենք տեղեկացնում ենք կառավարման օղակներում ներգրավված անձանց աուդիտի պլանավորված շրջանակների և ժամկետների, աուդիտի ընթացքում առաջացած նշանակալից հարցերի, այդ թվում՝ աուդիտի ընթացքում հայտնաբերված ներքին վերահսկողության համակարգի էական թերությունների մասին:

Մեր անկախ աուդիտորական եզրակացության ներկայացման համար հիմք հանդիսացող աուդիտի իրականացման համար պատասխանատու գործընկերն է Իրինա Գևորգյանը:

Տիգրան Գասարյան
Տնօրեն

Իրինա Գևորգյան
Աուդիտի բաժնի տնօրեն

KPMG Armenia ysc

«Քեյ-Փի-Էմ-Ջի Արմենիա» ՓԲԸ
19 հուլիսի 2017թ.

հազ. դրամ	Ծնթգ.	31 դեկտեմբերի 2016թ.	31 դեկտեմբերի 2015թ. Վերահաշվարկված
Ակտիվներ			
Հիմնական միջոցներ	10	43,579,294	29,561,618
Ոչ նյութական ակտիվներ և գույքվիլ	11	42,989,650	36,819,633
Կանխավճար շահութահարկի գծով		404,418	729,112
Կանխավճարներ և այլ ակտիվներ		765,330	489,370
Ստացվելիք ԱԱՀ		2,435,095	-
Հետաձգված հարկային ակտիվներ	9	-	653,518
Ոչ ընթացիկ ակտիվներ		90,173,787	68,253,251
Պաշարներ	12	948,036	928,255
Առևտրական դեբիտորական պարտքեր	19(q)(ii)	7,183,104	4,803,893
Ստացվելիք ԱԱՀ		2,931,272	5,512,856
Կանխավճարներ և այլ ակտիվներ		1,018,204	1,321,761
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	13	4,438,934	1,285,954
Ընթացիկ ակտիվներ		16,519,550	13,852,719
Ընդամենը ակտիվներ		106,693,337	82,105,970
Սեփական կապիտալ	14		
Կանոնադրական կապիտալ		16,959	16,959
Կուտակված վնաս		(9,029,475)	(4,442,862)
Լրացուցիչ կապիտալ		17,226,885	7,143,157
Ընդամենը սեփական կապիտալ		8,214,369	2,717,254
Ոչ ընթացիկ պարտավորություններ			
Վարկեր և փոխառություններ	16	58,016,768	53,919,920
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	9	-	653,518
Պահուստներ	17	1,715,147	1,137,959
Վճարվելիք ԱԱՀ		2,435,095	-
Առևտրական և այլ կրեդիտորական պարտքեր	18	14,770,235	7,726,387
Ոչ ընթացիկ պարտավորություններ		76,937,245	63,437,784
Ընթացիկ պարտավորություններ			
Վարկեր և փոխառություններ	16	3,444,918	5,227,850
Առևտրական և այլ կրեդիտորական պարտքեր	18	15,843,519	8,982,632
Հետաձգված հասույթ և ստացված կանխավճարներ		2,253,286	1,740,450
Ընթացիկ պարտավորություններ		21,541,723	15,950,932
Ընդամենը պարտավորություններ		98,478,968	79,388,716
Ընդամենը սեփական կապիտալ և պարտավորություններ		106,693,337	82,105,970

«Յուրոմ» ՍՊԸ
 Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին
 համախմբված հաշվետվություն 2016թ. համար

հազ. դրամ	Ծնթգ.	2016թ.	2015թ.
			Վերահաշվարկված
Հասույթ	5	34,999,236	20,385,787
Այլ եկամուտ		1,461,981	921,326
Մաշվածության և անորոշիզացիայի ծախսեր		(11,486,541)	(5,194,725)
Աշխատակազմի գծով ծախսեր	6	(5,552,673)	(3,672,910)
Այլ ծախսեր	7	(19,644,134)	(12,284,192)
Գործառնական գործունեության արդյունքներ		(222,131)	155,286
Ֆինանսական եկամուտ	8	291,797	154,271
Ֆինանսական ծախսեր	8	(7,113,969)	(3,610,633)
Զուտ ֆինանսական ծախսեր		(6,822,172)	(3,456,362)
Վնաս նախքան շահութահարկով հարկումը		(7,044,303)	(3,301,076)
Շահութահարկի գծով հատուցում	9	2,457,690	766,232
Վնաս և ընդամենը համապարփակ վնաս տարվա համար		(4,586,613)	(2,534,844)

Այս համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները հաստատվել են ղեկավարության կողմից 2017թ. հուլիսի 19-ին և ստորագրվել են վերջինիս անունից:

Հայկ Եսայան
 Տնօրեն

Կարեն Մնացականյան
 Ֆինանսական տնօրեն

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին համախմբված հաշվետվությունը պետք է դիտարկվի 10-ից 53-րդ էջերում ներկայացված համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

հազ. դրամ	Ընկերության մասնակիցներին վերագրելի			
	Կանոնադրական կապիտալ	Լրացուցիչ կապիտալ	Կուտակված վնաս	Ընդամենը սեփական կապիտալ
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2015թ.	15,050	6,519,894	(1,906,109)	4,628,835
Ընդամենը համապարփակ վնաս				
Վնաս և ընդամենը համապարփակ վնաս տարվա համար (վերահաշվարկված)	-	-	(2,534,844)	(2,534,844)
Գործառնություններ Ընկերության սեփականատերերի հետ				
Սկզբնական զեղչ մասնակցից ցածր տոկոսադրույքով ստացված վարկերի և փոխառությունների գծով՝ առանց 155,816 հազար դրամ հետաձգված հարկի (ծնթգ. 9)	-	623,263	-	623,263
Կանոնադրական կապիտալի փոփոխություն	1,909	-	(1,909)	-
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2015թ. (վերահաշվարկված)	16,959	7,143,157	(4,442,862)	2,717,254
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2016թ.	16,959	7,143,157	(4,442,862)	2,717,254
Ընդամենը համապարփակ վնաս				
Վնաս և ընդամենը համապարփակ վնաս տարվա համար	-	-	(4,586,613)	(4,586,613)
Գործառնություններ Ընկերության սեփականատերերի հետ				
Կապակցված կողմից ստացված փոխառության ներում՝ առանց 1,838,361 հազար դրամի հարկի	-	7,353,443	-	7,353,443
Սկզբնական զեղչ մասնակցից ցածր տոկոսադրույքով ստացված վարկերի և փոխառությունների գծով՝ առանց 682,571 հազար դրամ հետաձգված հարկի (ծնթգ. 9)	-	2,730,285	-	2,730,285
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2016թ.	16,959	17,226,885	(9,029,475)	8,214,369

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին համախմբված հաշվետվությունը պետք է դիտարկվի 10-ից 53-րդ էջերում ներկայացված համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

հազ. դրամ	2016թ.	2015թ.
Դրամական միջոցների հոսքեր գործառնական գործունեությունից		
Հաճախորդներից ստացված դրամական միջոցներ՝ ներառյալ ԱԱՀ	40,212,839	25,380,740
Մատակարարներին վճարված դրամական միջոցներ՝ ներառյալ ԱԱՀ	(19,833,901)	(15,271,332)
Աշխատակիցներին վճարված դրամական միջոցներ՝ ներառյալ հարկերը	(5,621,259)	(3,904,089)
Վճարումներ շահութահարկի գծով	(62,000)	(266,829)
ԱԱՀ-ի փոխհատուցում	-	929,200
Վճարված հարկեր՝ բացառությամբ շահութահարկի	(1,280,985)	(1,436,564)
Վճարված տոկոսներ	(3,983,798)	(1,940,581)
Գործառնական գործունեությունից ստացված զուտ դրամական միջոցներ	9,430,896	3,490,545
Դրամական միջոցների հոսքեր ներդրումային գործունեությունից		
Դուստր կազմակերպության ձեռքբերում՝ առանց ձեռքբերված դրամական միջոցների	-	(24,106,792)
Տրամադրված փոխառություններ	(67,180)	(13,240)
Տրամադրված փոխառությունների մարում	73,107	80,207
Ստացված տոկոսներ	6,708	11,726
Հիմնական միջոցների ձեռքբերում	(12,029,349)	(8,404,158)
Մուտքեր հիմնական միջոցների վաճառքից	918,538	-
Ոչ նյութական ակտիվների ձեռքբերում	(5,278,025)	(3,704,934)
Ներդրումային գործունեության համար օգտագործված զուտ դրամական միջոցներ	(16,376,201)	(36,137,191)
Դրամական միջոցների հոսքեր ֆինանսավորման գործունեությունից		
Հոսքեր վարկերից և փոխառություններից	16,934,857	57,923,163
Վարկերի և փոխառությունների մարում	(6,844,738)	(24,234,856)
Ֆինանսավորման գործունեությունից ստացված զուտ դրամական միջոցներ	10,090,119	33,688,307
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների զուտ աճ	3,144,814	1,041,661
Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները հունվարի 1-ի դրությամբ	1,285,954	214,741
Փոխանակման փոխարժեքի փոփոխության ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա	8,166	29,552
Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ (ծնթ. 13)	4,438,934	1,285,954

* 2016թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ընթացքում Խումբը ձեռք է բերել 3,240,444 հազար դրամ գումարով հիմնական միջոցներ, որոնք ֆինանսավորվել են բանկային ակրեդիտիվների միջոցով: Օգտագործման անխախտելի իրավունքի հետ կապված ոչ նյութական ակտիվի (ծանոթագրություն 11) ձեռքբերման համար նախատեսված էին վճարման հետաձգման պայմաններ:

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին համախմբված հաշվետվությունը պետք է դիտարկվի 10-ից 53-րդ էջերում ներկայացված համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Ծանոթագրություն	Էջ	Ծանոթագրություն	Էջ
1. Հաշվետու կազմակերպություն	11	17. Պահուստներ	26
2. Հաշվառման հիմունքներ	11	18. Առևտրական և այլ կրեդիտորական պարտքեր	27
3. Ֆունկցիոնալ և ներկայացման արժույթ	12	19. Իրական արժեք և ռիսկերի կառավարում	27
4. Գնահատումների և դատողությունների օգտագործում	12	20. Խոշոր դուստր կազմակերպություններ	35
5. Հասույթ	13	21. Գործառնական վարձակալություն	35
6. Աշխատակազմի գծով ծառայություններ	13	22. Պարտավորվածություններ	36
7. Այլ ծախսեր	14	23. Պայմանական դեպքեր	36
8. Զուտ ֆինանսական ծախսեր	15	24. Կապակցված կողմեր	37
9. Շահութահարկ	15	25. Հաշվետու ամսաթվից հետո տեղի ունցած դեպքեր	39
10. Հիմնական միջոցներ	19	26. Չափման հիմունքներ	40
11. Ոչ նյութական ակտիվներ և գույքիլ	20	27. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխություն	40
12. Պաշարներ	22	28. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն	41
13. Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	22	29. Դեռևս չկիրառվող նոր ստանդարտներ և մեկնաբանություններ	52
14. Սեփական կապիտալ	23		
15. Կապիտալի կառավարում	23		
16. Վարկեր և փոխառություններ	23		

1. Հաշվետու կազմակերպություն

(ա) Գործարար միջավայր

Խումբն իր գործունեությունն իրականացնում է Հայաստանում: Հետևաբար, Խմբի գործունեության վրա ազդեցություն են ունենում Հայաստանի տնտեսությունը և ֆինանսական շուկան, որոնց բնորոշ են զարգացող շուկայի հատկանիշներ: Իրավական, հարկային և օրենսդրական համակարգերը շարունակվում են զարգանալ, սակայն կարող են ունենալ տարբեր մեկնաբանություններ և ենթակա են հաճախակի փոփոխությունների, ինչը, այլ իրավական ու հարկային խոչընդոտների հետ մեկտեղ, լրացուցիչ բարդություններ է ստեղծում Հայաստանում գործող ընկերությունների համար: Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններն արտացոլում են Խմբի գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա Հայաստանի գործարար միջավայրի ազդեցության ղեկավարության գնահատականը: Ապագա գործարար միջավայրը կարող է տարբերվել ղեկավարության գնահատականից:

(բ) Կազմակերպչական կառուցվածքը և գործունեությունը

«Յուրոմ» ՍՊԸ-ն («Ընկերություն») և վերջինիս դուստր կազմակերպությունները («Խումբ») իրենցից ներկայացնում են սահմանափակ պատասխանատվությամբ և փակ բաժնետիրական ընկերություններ՝ Հայաստանի Հանրապետության Քաղաքացիական օրենսգրքի սահմանման համաձայն: Ընկերությունը հիմնադրվել է Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության համաձայն 1994թ. ապրիլին և հանդիսանում է «Մոսկվա» ՍՊԸ-ի և «Առաքինի ընկեր» ՍՊԸ-ի իրավահաջորդը: Ընկերությունը վերանվանվել է «Յուրոմ» ՍՊԸ-ի 2007թ. դեկտեմբերի 12-ին՝ Ընկերության կանոնադրությունում տեղի ունեցած փոփոխություններից հետո: Ընկերությունն իր գործունեությունը սկսել է 2007թ. հոկտեմբերի 22-ին, մինչև այդ ամսաթիվն այն գործունեություն չէր իրականացնում: Ընկերության իրավաբանական հասցեն է Հայաստանի Հանրապետություն, Երևան 0010, Տերյան փ. 19:

2015թ. օգոստոսի 31-ին Խումբը ձեռք է բերել վերահսկողություն «Օրանժ Արմենիա» ՓԲԸ-ի նկատմամբ՝ գնելով ընկերության բաժնետոմսերի 100%-ը և քվեարկելու իրավունք տվող բաժնեմասերը: 2016թ. մարտի 31-ին «Օրանժ Արմենիա» ՓԲԸ-ն միաձուլվել է «Յուրոմ» ՍՊԸ-ին իրավական հիմքով:

Խմբի հիմնական գործունեությունը բջջային հեռահաղորդակցության, լայնաշերտ և անլար ինտերնետի, թվային հեռուստատեսության և ֆիքսված թվային հեռախոսակապի ծառայությունների մատուցումն է Հայաստանի Հանրապետությունում, ինչպես նաև տվյալների փոխանցման և հոսքինգի ծառայությունների տրամադրումը: Խումբը վաճառում է նաև հեռահաղորդակցության սարքավորումներ իրավաբանական անձանց և անհատներին:

Խմբի վերջնական վերահսկող անձն է հանդիսանում պրն. Արամ Խաչատրյանը, ով իրավասու է կառավարել Խմբի գործառնություններն իր սեփական հայեցողությամբ և իր շահերից ելնելով: Նա նաև մասնակցություններ ունի Խմբին չպատկանող այլ ընկերություններում: Խումբն իր ֆինանսավորման մի մասը ստանում է այս անհատից՝ ուղղակի կամ անուղղակի կերպով: Կապակցված կողմերի հետ գործարքները ներկայացված են ծանոթագրություն 24-ում:

2. Հաշվառման հիմունքներ

Համապատասխանության մասին հայտարարություն

Այս համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների («ՖՀՄՍ») պահանջների համաձայն:

3. Ֆունկցիոնալ և ներկայացման արժույթ

Հայաստանի Հանրապետության ազգային արժույթը ՀՀ դրամն է («դրամ»): Դրամը հանդիսանում է Խմբի կազմի մեջ մտնող կազմակերպությունների ֆունկցիոնալ արժույթը և համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացման արժույթը: Ամբողջ ֆինանսական տեղեկատվությունը ներկայացված է դրամով՝ հազարների ճշտությամբ:

4. Գնահատումների և դատողությունների օգտագործում

Այս համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները ՖՀՄՍ պահանջներին համապատասխան պատրաստելու համար ղեկավարությունից պահանջվում է կատարել մի շարք դատողություններ, գնահատումներ և ենթադրություններ, որոնք ազդեցություն ունեն հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման, ինչպես նաև ակտիվների, պարտավորությունների, եկամուտների և ծախսերի ներկայացված գումարների վրա: Փաստացի արդյունքները կարող են տարբերվել այդ գնահատումներից:

Գնահատումներն ու համապատասխան ենթադրությունները շարունակաբար վերանայվում են: Հաշվապահական գնահատումների վերանայումները ճանաչվում են այն ժամանակաշրջանում որում վերանայվել են և այն ապագա ժամանակաշրջաններում, որոնց վրա կարող են ազդեցություն ունենալ:

Առավել կարևոր դատողությունների վերաբերյալ տեղեկատվությունը, որոնք ձևավորվել են հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման ժամանակ և նշանակալի ազդեցություն ունեն համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված գումարների վրա, ինչպես նաև այն ենթադրությունների և գնահատումների հետ կապված անորոշությունների վերաբերյալ տեղեկատվությունը, որոնք ենթադրում են հաջորդ ֆինանսական տարում էական ճշգրտման ռիսկ, ներկայացված է հետևյալ ծանոթագրություններում.

- Ծանոթագրություն 28(ը)(iii) – հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամկետ,
- Ծանոթագրություն 11 – գուդվիլի արժեզրկումը ստուգելիս կատարվող հիմնական ենթադրություններ,
- Ծանոթագրություն 17 – ապամոնետար զծով պահուստի գնահատման ժամանակ կատարվող հիմնական ենթադրություններ,
- Ծանոթագրություն 16 – ցածր տոկոսադրույքով փոխառությունների իրական արժեքի որոշում սկզբնական ճանաչման պահին,
- Ծանոթագրություն 19(գ)(ii) – պահուստ առևտրային դեբիտորական պարտքերի գծով,
- Ծանոթագրություն 27 – որոշում, թե արդյոք ռադիոհաճախականության օգտագործման համար վճարվող տարեկան վճարը համապատասխանում է ակտիվի ճանաչման չափանիշներին,
- Ծանոթագրություն 27 – ռադիոհաճախականության օգտագործման համար վճարվող տարեկան վճարի ներկա արժեքի որոշում,
- Ծանոթագրություն 9 – հետաձգված հարկային ակտիվի ճանաչման ժամանակ կատարվող հիմնական ենթադրություններ,
- Ծանոթագրություն 11 – այն դրամաստեղծ միավորի որոշում, որին բաշխվում է գուդվիլը:

Իրական արժեքի չափում

Խմբի հաշվապահական հաշվառման որոշ դրույթների և բացահայտումների համար պահանջվում է իրական արժեքի չափում ֆինանսական և ոչ ֆինանսական ակտիվների ու պարտավորությունների համար:

Ակտիվի կամ պարտավորության իրական արժեքը չափելիս՝ Խումբը, հնարավորության սահմաններում, օգտագործում է դիտարկելի շուկայական տվյալները:

Իրական արժեքի չափման ժամանակ կատարվող ենթադրությունների վերաբերյալ լրացուցիչ տեղեկատվությունը ներկայացված է ծանոթագրություն 19-ում՝ «Իրական արժեք և ռիսկերի կառավարում»:

5. Հասույթ

հազ. դրամ	2016թ.	2015թ.
Բջջային ծառայություններ (ներառյալ՝ բջջային ինտերնետը)	9,944,722	3,597,244
Ֆիքսված լայնաշերտ և անլար ինտերնետ	5,664,907	4,810,137
«Երեքը մեկում» փաթեթ (ներառյալ՝ հեռախոսը, հեռուստատեսությունը և ինտերնետը)	5,460,347	4,488,666
Շարժական լայնաշերտ և անլար ինտերնետ	4,260,269	1,591,384
Օգտագործման անխախտելի իրավունք, IP և տվյալների փոխանցում	3,885,738	2,189,276
Փոխկապակցման ծառայություններ և ռոմինգ	2,495,973	1,363,640
Ապրանքների վաճառքի և վարձակալություն	1,655,065	470,646
Թվային հեռուստատեսություն	1,130,581	1,033,417
Վերգետնյա քվային հեռախոսակապ և փոխկապակցման ծառայություններ	324,248	481,075
Շինարարական աշխատանքներ	98,496	78,792
Ներքին կորպորատիվ ցանցի և ծրագրային սպասարկման ծառայություններ	78,890	281,510
	34,999,236	20,385,787

6. Աշխատակազմի գծով ծառայություններ

հազ. դրամ	2016թ.	2015թ.
Աշխատակիցների վարձատրություն՝ ներառյալ աշխատավարձի գծով ծախսերը	7,384,149	4,253,937

2016թ. ընթացքում 1,831,476 հազար դրամ գումարով աշխատակիցների վարձատրությունը կապիտալացվել է հիմնական միջոցներին (2015թ-ին՝ 581,027 հազար դրամ):

7. Այլ ծախսեր

հազ. դրամ	2016թ.	2015թ. Վերահաշվարկված
Փոխկապակցման ծառայությունների և ռոմինգի գծով ծախսեր	3,623,704	1,656,542
Գործառնական վարձակալություն	2,616,433	1,233,440
Գովազդ, շուկայավարում և իրացում	1,949,415	1,051,104
Ինտերնետի գնում	1,553,974	1,309,532
Տեխնիկական աջակցություն	1,362,995	478,800
Հեռուստաալիքների գնում	1,174,459	778,642
Արժեզրկումից կորուստ առևտրական դեբիտորական պարտքերի և կանխավճարների գծով	1,165,253	139,730
Գրասենյակի պահպանման, էլեկտրականության և կոմունալ ծախսեր	1,133,190	305,618
Վաճառված սարքավորումների ինքնարժեք	1,118,127	1,218,796
Միջնորդավճարների գծով ծախսեր	759,891	548,409
Շահագործման և սպասարկման վճարներ օգտագործման անխախտելի իրավունքի գծով պայմանագրերի համար	411,133	181,531
Այլ հարկերի գծով ծախսեր	214,322	481,290
Մասնագիտական ծառայություններ	109,256	792,504
Այլ	2,451,982	2,108,254
	19,644,134	12,284,192

8. Զուտ ֆինանսական ծախսեր

հազ. դրամ	2016թ.	2015թ.
		Վերահաշվարկված
Շահույթում կամ վնասում ճանաչված		
Տոկոսային եկամուտ	291,797	154,271
Ֆինանսական եկամուտ	291,797	154,271
Զուտ վնաս փոխարժեքային տարբերություններից	(149,062)	(140,323)
Տոկոսային ծախս վարկերի և փոխառությունների գծով	(5,468,754)	(3,016,363)
Օգտագործման անխախտելի իրավունքի հետ կապված վճարվելիք գումարների գծով զեղչի ծախսագրում (ծնթգ. 11)	(141,126)	(157,608)
Ռ-ադիոհաճախականության համար վճարվելիք վճարների գծով զեղչի ծախսագրում (ծնթգ. 27)	(1,035,078)	(269,433)
Հիմնական միջոցների ձեռքբերման հետաձգված վճարումների գծով զեղչի ծախսագրում	(186,353)	-
Տեղանքի վերականգնման պահուստի գծով զեղչի ծախսագրում	(133,596)	(26,906)
Ֆինանսական ծախսեր	(7,113,969)	(3,610,633)
Շահույթում կամ վնասում ճանաչված զուտ ֆինանսական ծախսեր	(6,822,172)	(3,456,362)

9. Շահութահարկ

(ա) Շահույթում կամ վնասում ճանաչված գումարներ

Խումբը շահութահարկը վճարում է հայկական ընկերությունների համար կիրառվող 20% դրույքով:

հազ. դրամ	2016թ.	2015թ.
Ընթացիկ հարկի գծով հատուցում		
Ընթացիկ հարկի գծով հատուցում	1,775,119	-
Հետաձգված հարկի գծով հատուցում		
Ժամանակավոր տարբերությունների առաջացում և հակադարձում	682,571	766,232
Շահութահարկի գծով հատուցում	2,457,690	766,232

(բ) Ուղղակիորեն սեփական կապիտալում ճանաչված գումարներ

հազ. դրամ	2016թ.			2015թ.		
	Գումարը նախքան հարկումը	Հարկի գումարը	Գումարը հարկումից հետո	Գումարը նախքան հարկումը	Հարկի գումարը	Գումարը հարկումից հետո
Կապակցված կողմերից ստացված ոչ տոկոսակիր փոխառությունների գելչում	3,412,856	(682,571)	2,730,285	779,079	(155,816)	623,263
Կապակցված կողմից ստացված փոխառության ներում	9,191,804	(1,838,361)	7,353,443	-	-	-
	12,604,660	(2,520,932)	10,083,728	779,079	(155,816)	623,263

2016թ-ին, կապակցված կողմից ստացված 2,584,348 հազար դրամ գումարով փոխառությունը ներելու հարկային ազդեցությունը ճանաչվել է ուղղակիորեն սեփական կապիտալում:

Արդյունավետ հարկային դրույքի համադրում

	2016թ.		2015թ. Վերահաշվարկված	
	հազ. դրամ	%	հազ. դրամ	%
Վնաս նախքան շահութահարկով հարկումը	(7,044,303)		(3,301,076)	
Շահութահարկի գծով հատուցում՝ կիրառելի հարկային դրույքով	1,408,861	20	660,215	20
Նախկինում չճանաչված հարկային վնասի հարկային ազդեցության ճանաչում	1,326,907	19	-	-
Չհարկվող եկամուտ	-	-	116,972	4
Զուտ չնվազեցվող ծախսեր	(278,078)	(4)	(37,419)	(1)
Չճանաչված հետաձգված հարկային ակտիվների փոփոխություն	-	-	26,464	1
	2,457,690	35	766,232	24

(գ) Դանաչված հետաձգված հարկային ակտիվներ և պարտավորություններ

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները վերագրելի են հետևյալ հոդվածներին՝

հազ. դրամ	Ակտիվներ		Պարտավորություններ		Զուտ	
	2016թ.	2015թ.	2016թ.	2015թ.	2016թ.	2015թ.
Հիմնական միջոցներ	-	653,518	-	(209,838)	-	443,680
Ոչ նյութական ակտիվներ	-	-	(290,563)	(240,390)	(290,563)	(240,390)
Առևտրական դեբիտորական պարտքեր	927,877	194,440	-	-	927,877	194,440
Վարկեր և փոխառություններ	-	-	(933,563)	(1,094,408)	(933,563)	(1,094,408)
Առևտրական և այլ կրեդիտորական պարտքեր	197,214	251,705	-	-	197,214	251,705
Հետաձգված հասույթ	99,035	-	-	-	99,035	-
Հաջորդ ժամանակաշրջան փոխանցված հարկային վնաս	-	444,973	-	-	-	444,973
Հարկային ակտիվներ/ (պարտավորություններ)	1,224,126	1,544,636	(1,224,126)	(1,544,636)	-	-
Հարկի հաշվանցում	(1,224,126)	(891,118)	1,224,126	891,118	-	-
Զուտ հարկային ակտիվներ/ (պարտավորություններ)	-	653,518	-	(653,518)	-	-

Ժամանակավոր տարբերությունների շարժը տարվա ընթացքում

հազ. դրամ	1 հունվարի 2016թ.	Շահույթում կամ վնասում ճանաչված	Ուղղակիորեն սեփական կապիտալում ճանաչված	31 դեկտեմբերի 2016թ.
Հիմնական միջոցներ	443,680	(443,680)	-	-
Ոչ նյութական ակտիվներ	(240,390)	(50,173)	-	(290,563)
Առևտրական դեբիտորական պարտքեր	194,440	733,437	-	927,877
Վարկեր և փոխառություններ	(1,094,408)	843,416	(682,571)	(933,563)
Առևտրական և այլ կրեդիտորական պարտքեր	251,705	(54,491)	-	197,214
Հետաձգված հասույթ	-	99,035	-	99,035
Հաջորդ ժամանակաշրջան փոխանցված հարկային վնաս	444,973	(444,973)	-	-
	-	682,571	(682,571)	-

հազ. դրամ	1 հունվարի 2015թ.	Շահույթում կամ վնասում ճանաչված	Չեռնարկատի- րական գործունեության միավորման միջոցով ծեռքերված	Ուղղակիորեն սեփական կապիտալում ճանաչված	31 դեկտեմբերի 2015թ.
Հիմնական միջոցներ	(61,263)	(148,575)	653,518	-	443,680
Ոչ նյութական ակտիվներ	(126,314)	(114,076)	-	-	(240,390)
Առևտրական դեբիտորական պարտքեր	43,142	151,298	-	-	194,440
Վարկեր և փոխառություններ	(1,169,222)	230,630	-	(155,816)	(1,094,408)
Առևտրական և այլ կրեդիտորական պարտքեր	49,723	201,982	-	-	251,705
Հաջորդ ժամանակաշրջան փոխանցված հարկային վնաս	-	444,973	-	-	444,973
	(1,263,934)	766,232	653,518	(155,816)	-

(դ) Չճանաչված հետաձգված հարկային ակտիվներ

Հետաձգված հարկային ակտիվներ չեն ճանաչվել հետևյալ հոդվածների գծով.

հազ. դրամ	2016թ.	2015թ.
Նվազեցվող ժամանակավոր տարբերություններ	39,506,347	46,081,482
Հարկային վնաս	191,085	30,630,825
	39,697,432	76,712,307

Հարկային վնասն օգտագործելու իրավունքը սպառվում է 1-ից 5 տարվա ընթացքում: Համաձայն գործող օրենսդրության՝ նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունների գործողության ժամկետը սահմանափակ չէ: Հետաձգված հարկային ակտիվներ չեն ճանաչվել Խմբի դուստր կազմակերպությունների ժամանակավոր տարբերությունների և հարկային վնասների գծով, քանի որ քիչ հավանական է, որ Խումբն ապագայում կունենա հարկվող շահույթ, որի դիմաց կկարողանա իրացնել այդ հոդվածներից ստացված օգուտները:

2016թ. ընթացքում Խումբը կորցրել է «Օրանժ Արմենիա» ՓԲԸ-ի 29,727,532 հազար դրամ գումարով հաջորդ ժամանակաշրջան փոխանցված հարկային վնասը «Օրանժ Արմենիա» ՓԲԸ-ի և Ընկերության միաձուլումից հետո: 652,808 հազար դրամ գումարով հարկային վնասն օգտագործելու իրավունքը սպառվել է 2016թ-ին:

10. Հիմնական միջոցներ

հազ. դրամ	Հոդ և շենքեր	Ցանցային ենթակա- ռուցվածք	Սարքավո- րումներ	Փոխադրա- միջոցներ	Տնտեսական միջոցներ	Վարձակալված հիմն. միջոցների բարելավումներ	Անավարտ շինարարություն	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք								
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2015թ.	300,942	8,808,990	14,291,392	183,218	422,458	149,316	1,325,941	25,482,257
Ձեռքբերումներ ձեռնարկատիրական գործունեության միավորման միջոցով	374,100	4,858,412	732,854	173,670	-	-	971,218	7,110,254
Ավելացումներ	12,409	2,263,779	3,624,869	39,793	108,758	6,850	939,438	6,995,896
Փոխանցումներ	2,223	1,026,672	452,902	12,000	4,187	10,113	(1,508,097)	-
Օտարումներ	-	(53,669)	(219,533)	(2,723)	(11,449)	-	-	(287,374)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2015թ.	689,674	16,904,184	18,882,484	405,958	523,954	166,279	1,728,500	39,301,033
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2016թ.	689,674	16,904,184	18,882,484	405,958	523,954	166,279	1,728,500	39,301,033
Ավելացումներ	191,943	11,136,617	7,902,718	135,750	237,176	54,983	1,770,878	21,430,065
Փոխանցումներ	-	(270,884)	1,248,884	-	63,254	79,030	(1,120,284)	-
Օտարումներ	-	(207,648)	(1,168,785)	-	(30,760)	-	(5,179)	(1,412,372)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2016թ.	881,617	27,562,269	26,865,301	541,708	793,624	300,292	2,373,915	59,318,726
Մաշվածություն								
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2015թ.	30,357	756,524	4,824,100	66,603	293,424	14,613	-	5,985,621
Տարվա մաշվածություն	14,017	730,528	2,991,033	47,894	71,927	7,892	-	3,863,291
Փոխանցումներ	-	(595)	1,442	-	(847)	-	-	-
Օտարումներ	-	-	(106,514)	(2,723)	(260)	-	-	(109,497)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2015թ.	44,374	1,486,457	7,710,061	111,774	364,244	22,505	-	9,739,415
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2016թ.	44,374	1,486,457	7,710,061	111,774	364,244	22,505	-	9,739,415
Տարվա մաշվածություն	25,906	1,580,165	4,377,997	79,435	96,923	27,260	-	6,187,686
Օտարումներ	-	(19,436)	(168,233)	-	-	-	-	(187,669)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2016թ.	70,280	3,047,186	11,919,825	191,209	461,167	49,765	-	15,739,432
Հաշվեկշռային արժեք								
Առ 1 հունվարի 2015թ.	270,585	8,052,466	9,467,292	116,615	129,034	134,703	1,325,941	19,496,636
Առ 31 դեկտեմբերի 2015թ.	645,300	15,417,727	11,172,423	294,184	159,710	143,774	1,728,500	29,561,618
Առ 31 դեկտեմբերի 2016թ.	811,337	24,515,083	14,945,476	350,499	332,457	250,527	2,373,915	43,579,294

(ա) Ապահովություն

2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 6,217,094 հազար դրամ հաշվեկշռային արժեքով (2015թ-ին՝ 7,693,182 հազար դրամ) հիմնական միջոցները գրավադրված էին բանկային վարկերի դիմաց (ծանոթագրություն 16):

11. Ոչ նյութական ակտիվներ և գույքիլ

հազ. դրամ	Գույքիլ	Հաճախորդների բազա	Լիցենզիաներ և ապրանքային նշաններ	Տարողության օգտագործման անխախտելի իրավունք	Բիլինգային համակարգ և այլ ծրագրեր	Ընդամենը
Մկզբնական արժեք						
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2015թ.	888,988	165,170	6,789,141	3,905,067	621,270	12,369,636
Չեղբերումներ						
ձեռնարկատիրական գործունեության միավորման միջոցով (վերահաշվարկված)	-	-	21,176,946	240,102	2,054,451	23,471,499
Ավելացումներ	-	-	2,399,721	61,900	337,259	2,798,880
Օտարումներ	-	-	(111,520)	-	-	(111,520)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2015թ. (վերահաշվարկված)	888,988	165,170	30,254,288	4,207,069	3,012,980	38,528,495
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2016թ.	888,988	165,170	30,254,288	4,207,069	3,012,980	38,528,495
Ավելացումներ	-	-	4,804,265	5,896,759	783,274	11,484,298
Օտարումներ	-	-	(15,967)	-	-	(15,967)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2016թ.	888,988	165,170	35,042,586	10,103,828	3,796,254	49,996,826
Ամորտիզացիա և արժեզրկումից կորուստներ						
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2015թ.	-	123,565	17,468	102,455	109,476	352,964
Տարվա ամորտիզացիա (վերահաշվարկված)	-	10,403	673,463	272,411	400,344	1,356,621
Օտարումներ	-	-	(723)	-	-	(723)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2015թ. (վերահաշվարկված)	-	133,968	690,208	374,866	509,820	1,708,862
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2016թ.	-	133,968	690,208	374,866	509,820	1,708,862
Տարվա ամորտիզացիա	-	10,403	3,747,583	536,285	1,004,584	5,298,855
Օտարումներ	-	-	(541)	-	-	(541)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2016թ.	-	144,371	4,437,250	911,151	1,514,404	7,007,176
Հաշվեկշռային արժեք						
Առ 1 հունվարի 2015թ.	888,988	41,605	6,771,673	3,802,612	511,794	12,016,672
Առ 31 դեկտեմբերի 2015թ.	888,988	31,202	29,564,080	3,832,203	2,503,160	36,819,633
Առ 31 դեկտեմբերի 2016թ.	888,988	20,799	30,605,336	9,192,677	2,281,850	42,989,650

2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ «Յուրոմ» ՍՊԸ-ն ունի ռադիոհաճախականության օգտագործման երկու լիցենզիա (Թույլտվություն): Թույլտվությունները տրամադրվել են Հանրային ծառայությունների կարգավորման հանձնաժողովի կողմից և թույլ են տալիս Խմբին մատուցել բջջային հեռախոսակապի ծառայություններ: Թույլտվությունների գործողության ժամկետը լրանում է 2023թ. նոյեմբերին: Խումբը վճարում է տարեկան վճար ռադիոհաճախականության օգտագործման համար: Վճարման ենթակա տարեկան վճարը ճանաչվում է որպես ոչ նյութական ակտիվ՝ ներկա արժեքով (ծանոթագրություն 27):

2015թ. ընթացքում Թույլտվության արժեքին կապիտալացվել են 301,938 հազար դրամ գումարով փոխառության ծախսումները (2014թ-ին՝ 410,291 հազար դրամ), քանի որ այն կազմում է բջջային ցանցի ենթակառուցվածքի անբաժանելի մասը: Կապիտալացումը դադարեցվել է 2015թ-ին, Խմբի կողմից «Օրանժ Արմենիա» ՓԲԸ-ն ձեռք բերելուց հետո: Դեկավարությունը գտնում է, որ բջջային ցանցի ենթակառուցվածքի կառուցումն ըստ էության ավարտված է, և պահանջվում են չնչին ձևափոխություններ երկարաժամկետ էվոլյուցիայի տեխնոլոգիայի (LTE) վրա հիմնված ծառայությունների մատուցումը սկսելու համար:

2015թ. ապրիլի 10-ին Խումբը ձեռք էր բերել «ԷյԷյԹիՎիՍի» ՓԲԸ-ի կանոնադրական կապիտալը, որը միաձուլվել էր Ընկերությանը 2015թ. ընթացքում: Ձեռքբերումը հաշվառվել էր որպես ակտիվի գնում: «ԷյԷյԹիՎիՍի» ՓԲԸ-ին պատկանող հիմնական ակտիվն իրենից ներկայացնում էր ռադիոհաճախականությունների օգտագործման լիցենզիան: Ձեռքբերման հատուցման 2,009,824 հազար դրամ գումարով իրական արժեքը հաշվառվել էր որպես լիցենզիայի ինքնարժեք:

Գուղվիլ ներառող դրամաստեղծ միավորի արժեզրկման ստուգում

Արժեզրկման ստուգման նպատակով գուղվիլը բաշխվում է Խմբի ընդհանուր գործառնություններին: Խումբը չունի ավելի փոքր դրամաստեղծ միավոր, որի միջոցով հնարավոր կլիներ վերահսկել գուղվիլը ներքին կառավարչական նպատակների համար:

Դրամաստեղծ միավորի փոխհատուցվող գումարը հիմնված է վերջինիս օգտագործման արժեքի վրա, որը որոշվել է գեղչելով Խմբի շարունակվող գործառնություններից առաջացող ապագա դրամական միջոցների հոսքերը: Որոշվել է, որ դրամաստեղծ միավորի փոխհատուցվող գումարն ավելի բարձր է վերջինիս հաշվեկշռային արժեքից և արժեզրկումից կորուստ չի ճանաչվել:

Ձեղչված դրամական միջոցների հոսքերի կանխատեսումների համար կիրառվող հիմնական ենթադրություններ

Փոխհատուցվող գումարները որոշելու համար կիրառվող հիմնական ենթադրություններն են՝ գեղչի դրույքը, վերջնական արժեքի աճի դրույքները և նախքան շահութահարկով հարկումը և մաշվածության ու ամորտիզացիայի մասհանումները շահույթի (EBITDA) սահմանաչափերը: Այդ ենթադրությունները ներկայացված են ստորև:

(i) Ձեղչի դրույք

Դրամաստեղծ միավորի փոխհատուցվող գումարը որոշելու համար կիրառվել է 17.2% նախքան հարկումը գեղչի անվանական դրույք: Ձեղչի դրույքը որոշվել է հիմք ընդունելով նախկին փորձը և տվյալ ոլորտի համար կապիտալի միջին կշռված արժեքի միջինը, որը հիմնված է պարտքի օգտագործման 40% հնարավոր տիրույթի վրա՝ 9% շուկայական տոկոսադրույքով:

Վերջնական արժեքի աճի դրույք

Դրամական միջոցների հոսքերը կանխատեսվել են հիմք ընդունելով նախկին փորձը, գործառնական գործունեության փաստացի արդյունքները և հնգամյան բիզնես ծրագիրը: Որոշվել է 4% երկարաժամկետ աճի դրույք, որն իրենից ներկայացնում է Հայաստանի գնաճի կանխատեսվող տեմպը:

(ii) Բյուջեով նախատեսված EBITDA-ի սահմանաչափը

Բյուջեով նախատեսված EBITDA-ն գնահատվում է հիմք ընդունելով ներկա գործառնությունների հետ կապված նախկին փորձը՝ հետևյալի ճշգրտումով:

EBITDA-ի սահմանաչափն աստիճանաբար աճում է, երբ Խումբն իրացնում է կրած էական կապիտալ ծախսումներից և ձեռնարկատիրական գործունեության միավորումից ստացված օգուտը, և կայունանում է, կազմելով 44%՝ գործունեության հինգերորդ տարուց:

Զգալունությունը ենթադրությունների փոփոխությունների նկատմամբ

Կապիտալի միջին կշռված արժեքի 1% աճը, վաճառքից հասույթի 1% նվազումը կամ EBITDA-ի սահմանաչափի 2 տոկոսային կետով նվազումը վերջնական ժամանակաշրջանում կհանգեցնի գուդվիլի ամբողջական արժեզրկմանը:

12. Պաշարներ

հազ. դրամ	2016թ.	2015թ.
Վերավաճառքի համար նախատեսված ապրանքներ	692,058	651,871
Սպառնադրական նյութեր և պահեստամասեր	255,978	276,384
	948,036	928,255

13. Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

հազ. դրամ	2016թ.	2015թ.
Կանխիկը դրամարկղում	77,673	21,088
Բանկային հաշիվներ	4,361,261	1,264,866
Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում և դրամական միջոցների հոսքերի մասին համախմբված հաշվետվությունում	4,438,934	1,285,954

Խմբի ենթարկվածությունը տոկոսադրույքի ռիսկին և ֆինանսական ակտիվների ու պարտավորությունների զգալունության վերլուծությունը ներկայացված են ծանոթագրություն 19-ում:

14. Սեփական կապիտալ

(ա) Կանոնադրական կապիտալ

Կանոնադրական կապիտալի սեփականատերերը իրավասու են ստանալ ժամանակ առ ժամանակ հայտարարվող շահաբաժինները: Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության համաձայն՝ բաշխման ենթակա պահուստները սահմանափակվում են Ընկերության ՖՀՄՍ համաձայն պատրաստված ֆինանսական հաշվետվություններում արտացոլված չբաշխված շահույթի մնացորդով:

(բ) Շահաբաժիններ

2016թ. և 2015թ. ընթացքում շահաբաժիններ չեն հայտարարվել և չեն վճարվել: 2016թ. դեկտեմբերի 31-ից հետո մինչև այս համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների ստորագրման ամսաթիվը շահաբաժիններ չեն առաջարկվել:

15. Կապիտալի կառավարում

Խումբը չունի կապիտալի կառավարման ձևակերպված քաղաքականություն, սակայն դեկլարությունը ձգտում է ապահովել կապիտալի բավարար բազա՝ Խմբի գործառնական և ռազմավարական պահանջները բավարարելու համար: Դա իրագործվում է դրամական միջոցների արդյունավետ կառավարման, Խմբի հասույթի և հիմնականում վարկերով ու փոխառություններով ֆինանսավորվող երկարաժամկետ ներդրումային ծրագրերի շարունակական վերահսկման միջոցով: Ձեռնարկելով այս քայլերը՝ Խումբը նպատակ ունի կայունացնել հասույթի աճը և հաճախորդների բազան:

16. Վարկեր և փոխառություններ

Այս ծանոթագրությունում ներկայացված է տեղեկատվություն ամորտիզացված արժեքով չափվող Խմբի տոկոսակիր վարկերի և փոխառությունների պայմանագրային պայմանների մասին: Տոկոսադրույքի, արտարժույթի և իրացվելիության ռիսկերին Խմբի ենթարկվածության վերաբերյալ առավել մանրամասն տեղեկատվությունը ներկայացված է ծանոթագրություն 19-ում:

հազ. դրամ	2016թ.	2015թ.
<i>Ոչ ընթացիկ պարտավորություններ</i>		
Գրավով ապահովված բանկային վարկեր և վարկային գծեր	31,855,641	27,785,370
Գրավով չապահովված փոխառություններ մասնակիցներից	13,862,045	2,978,547
Գրավով չապահովված փոխառություններ այլ կապակցված կողմերից	12,299,082	23,156,003
	58,016,768	53,919,920
<i>Ընթացիկ պարտավորություններ</i>		
Գրավով ապահովված բանկային վարկեր և վարկային գծեր	3,382,750	3,592,962
Գրավով չապահովված փոխառություններ մասնակիցներից	17,039	205,897
Գրավով չապահովված փոխառություններ Ընկերության տնօրենից	40,000	248,464
Գրավով չապահովված փոխառություն այլ կապակցված կողմերից	5,129	1,180,527
	3,444,918	5,227,850

(ա) Մարման պայմանները և ժամանակացույցը

Ստորև ներկայացված են վարկերի և փոխառությունների համար գործող պայմանները:

հազ. դրամ	Արժույթ	Անվանակ. տոկոսադր.	Մարման տարի	31 դեկտեմբերի 2016թ.		31 դեկտեմբերի 2015թ.	
				Անվանակ. արժեք	Հաշվեկշռ. արժեք	Անվանակ. արժեք	Հաշվեկշռ. արժեք
Գրավով ապահովված բանկային վարկ	ԱՄՆ դոլար	5-9%	2016	-	-	2,154,447	2,154,447
Գրավով ապահովված վարկային գիծ	ԱՄՆ դոլար	7.7%	2023	7,772,251	7,772,251	-	-
Գրավով ապահովված վարկային գիծ	ԱՄՆ դոլար	7.3-7.8%	2020	834,293	834,293	-	-
Գրավով ապահովված վարկային գիծ	ԱՄՆ դոլար	6.50%	2020	3,358,683	3,358,683	-	-
Գրավով ապահովված վարկային գիծ	ՀՀ դրամ	13%	2019	112,723	112,723	-	-
Գրավով ապահովված վարկային գիծ	ԱՄՆ դոլար	9%	2019	226,531	226,531	-	-
Գրավով ապահովված վարկային գիծ	ԱՄՆ դոլար	7-10%	2017	1,049,667	1,049,667	1,743,150	1,743,150
Գրավով ապահովված վարկային գիծ	ԱՄՆ դոլար	7-11%	2018	1,059,664	1,059,664	1,115,589	1,115,589
Գրավով ապահովված վարկային գիծ	ԱՄՆ դոլար	7-9%	2019	-	-	252,107	252,107
Գրավով ապահովված վարկային գիծ	ԱՄՆ դոլար	7-10%	2020	2,568,735	2,568,735	12,371,276	12,371,276
Գրավով ապահովված վարկային գիծ	ԱՄՆ դոլար	9%	2022	3,819,840	3,819,840	3,878,950	3,878,950
Գրավով ապահովված վարկային գիծ	ՀՀ դրամ	17%	2017	-	-	100,774	100,774
Գրավով ապահովված վարկային գիծ	ՀՀ դրամ	12%	2018	1,784,791	1,784,791	2,006,575	2,006,575
Գրավով ապահովված բանկային վարկ	ԱՄՆ դոլար	3m Libor+7%	2020	12,651,213	12,651,213	7,755,464	7,755,464
Գրավով չապահովված փոխառություն մասնակիցներից	ԱՄՆ դոլար	0%	2018	3,728,274	3,233,119	3,726,810	2,978,548
Գրավով չապահովված փոխառություն մասնակիցներից	ԱՄՆ դոլար	7%	2018	730,226	730,226	-	-
Գրավով չապահովված փոխառություն մասնակիցներից	ԱՄՆ դոլար	5%	2020	777,688	777,688	-	-
Գրավով չապահովված փոխառություն մասնակիցներից	ՀՀ դրամ	0%	2018	79,221	79,221	-	-
Գրավով չապահովված փոխառություն Ընկերության տնօրենից	ՀՀ դրամ	0%	2017	40,000	40,000	-	-

հազ. դրամ				31 դեկտեմբերի 2016թ.		31 դեկտեմբերի 2015թ.	
	Արժույթ	Անվանակ. տոկոսադր.	Մարման տարի	Անվանակ. արժեք	Հաշվեկշռ. արժեք	Անվանակ. արժեք	Հաշվեկշռ. արժեք
Գրավով չապահովված փոխառություն մասնակցներից	ՀՀ դրամ	0%	2016	-	-	221,221	205,897
Գրավով չապահովված փոխառություն Ընկերության տնօրենից	ՀՀ դրամ	0%	2016	-	-	263,000	248,464
Գրավով չապահովված փոխառություն այլ կապակցված կողմից	ԱՄՆ դոլար	7.7%	2023	3,889,239	3,889,239	-	-
Գրավով չապահովված փոխառություն այլ կապակցված կողմից	ԱՄՆ դոլար	0%	2020	1,537,045	1,093,368	14,453,106	9,405,850
Գրավով չապահովված փոխառություն այլ կապակցված կողմից	ՀՀ դրամ	11%	2020	3,700,000	3,700,000	10,787,500	10,787,500
Գրավով չապահովված փոխառություն այլ կապակցված կողմից	Եվրո	0%	2018	2,922,101	2,572,724	3,016,176	2,477,107
Գրավով չապահովված փոխառություն այլ կապակցված կողմից	ԱՄՆ դոլար	0%	2018	1,214,744	1,048,880	1,214,267	974,066
Գրավով չապահովված փոխառություն մասնակցից	ԱՄՆ դոլար	0%	2021	6,729,186	5,056,457	-	-
Գրավով չապահովված փոխառություն մասնակցից	ՀՀ դրամ	0%	2021	5,742,500	4,002,373	-	-
Գրավով չապահովված փոխառություն այլ կապակցված կողմից	ԱՄՆ դոլար	6%	2016	-	-	692,006	692,006
Ընդամենը				66,328,615	61,461,686	65,752,418	59,147,770

Սկզբնական ճանաչման պահին կապակցված կողմերից ստացված ցածր տոկոսադրույքով կամ ոչ տոկոսակիր փոխառությունները գեղջվում են շուկայական տոկոսադրույքով, իսկ արդյունքում առաջացող իրական արժեքի և անվանական արժեքի միջև տարբերությունը ճանաչվում է լրացուցիչ կապիտալում՝ առանց հետաձգված հարկի:

Ստորև ներկայացված են սկզբնական ճանաչման պահին վերը նշված վարկերի և փոխառությունների գծով դրամական միջոցների գեղջման համար օգտագործված տոկոսադրույքները, որոնք հիմնված են դիտարկելի տոկոսադրույքների վրա:

Փոխառություններ ԱՄՆ դոլարով	7.1% - 9.3%
Փոխառություններ եվրոյով	7.2%
Փոխառություններ ՀՀ դրամով	9.2%

Խմբի գրավով ապահովված բանկային վարկերն ապահովված են հիմնական միջոցներով (ծանոթագրություն 10), «Յուրոն» ՍՊԸ-ի բաժնետոմսերով և բանկային հաշիվների շրջանառությամբ:

Խումբը կապակցված կողմից ստացել է ոչ տոկոսակիր վարկային գիծ, որի սահմանաչափը կազմում է 16,937,900 հազար դրամ (35,000 հազար ԱՄՆ դոլար): 2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ վարկային գծի չօգտագործված մասը կազմում էր 2,479,225 հազար դրամ (5,123 հազար ԱՄՆ դոլար): Ղեկավարության գնահատմամբ ոչ տոկոսակիր փոխառություն տրամադրելու կապակցված կողմի պարտավորվածությունից առաջանում է մոտ 583,499 հազար դրամ օգուտ 2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ: Այս օգուտը, որը չափվում է որպես վարկային գծի չօգտագործված մասի անվանական արժեքի և շուկայական տոկոսադրույքով գեղչված վերջինիս ներկա արժեքի տարբերություն, կճանաչվի Խմբի ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում՝ համապատասխանաբար ավելացնելով լրացուցիչ կապիտալը վարկային գծի օգտագործման պահին: 2016թ. ընթացքում կապակցված կողմից ստացված ոչ տոկոսակիր վարկային գծի օգտագործված մասից 12,921,198 հազար դրամ (26,700 հազար ԱՄՆ դոլար) գումարը ներվեր է վարկատուի կողմից:

17. Պահուստներ

հազ. դրամ	Տեղանքի վերականգնում	
	2016թ.	2015թ.
Մնացորդը տարեսկզբի դրությամբ	1,137,959	-
Ձեռնարկատիրական գործունեության միավորմամբ ստանձնած	-	1,111,053
Տարվա ընթացքում ձևավորված պահուստներ	458,967	-
Տարվա ընթացքում օգտագործված պահուստներ	(15,375)	-
Ջեղչի ծախսագրում	133,596	26,906
Մնացորդը տարեվերջի դրությամբ	1,715,147	1,137,959

Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության համաձայն՝ Խմբի կողմից իր ցանցի համար վարձակալված տարածքներում պետք է վերականգնվի վերջիններիս սկզբնական վիճակը, և տեղադրված ակտիվները պետք է տեղափոխվեն վարձակալության պայմանագրերի ժամկետի դադարեցումից հետո: Պահուստը գնահատելիս հաշվի են առնվել վերականգնման ծախսումների գումարին և ժամկետին վերաբերող ռիսկերը: Ըստ գնահատումների՝ տարածքի վերականգնման համար պահանջվող միջին ժամկետը կազմում է 15 տարի հաշվետու ամսաթվից հետո՝ հիմք ընդունելով տեղադրված ակտիվների տնտեսական ծառայության ժամկետը: Վերականգնման ծախսումների ներկա արժեքը որոշվել է գեղչելով գնահատված վերականգնման ծախսումները ռիսկի գործոն չպարունակող անվանական 9.4% դրույքով (2015թ-ին՝ 11.7%): Հաշվի առնելով պարտավորության երկարաժամկետ բնույթը՝ պահուստի գնահատման հետ կապված հիմնական անորոշությունը վերաբերում այն ծախսումներին, որոնք Խումբը կկրի, և վերականգնման ժամկետներին:

Տեղանքի վերականգնման ծախսումների գծով պահուստ ձևավորելիս՝ ղեկավարությունը խորհրդակցել է իր ներքին ինժեներների հետ, որոնք դիտարկել են ցանցի տարածքների տարբեր տեսակները, ապամոնտաժման համար անհրաժեշտ աշխատանքները և յուրաքանչյուր աշխատանքի համար պահանջվող ծախսերի միջին գումարը:

18. Առևտրական և այլ կրեդիտորական պարտքեր

հազ. դրամ	2016թ.	2015թ.
		Վերահաշվարկված
Ոչ ընթացիկ կրեդիտորական պարտքեր		
Ռադիոհաճախականության վճար	9,731,165	7,726,387
Առևտրական կրեդիտորական պարտքեր	4,801,208	-
Օգտագործման անխախտելի իրավունքի գծով վճարվելիք գումարներ	237,862	-
	14,770,235	7,726,387
Ընթացիկ կրեդիտորական պարտքեր		
Առևտրական կրեդիտորական պարտքեր	5,094,268	3,050,837
Օգտագործման անխախտելի իրավունքի գծով վճարվելիք գումարներ	4,497,899	808,761
Ռադիոհաճախականության վճար	2,634,565	1,534,233
Բջջային օպերատորներին վճարվելիք գումարներ	2,367,839	2,266,181
Հաշվեգրված ծախսեր	834,836	352,087
Վճարվելիք այլ հարկեր	80,804	252,312
Ընթացիկ հարկային պարտավորություն	47,520	-
Այլ կրեդիտորական պարտքեր	285,788	718,221
	15,843,519	8,982,632
Ընդամենը առևտրական և այլ կրեդիտորական պարտքեր	30,613,754	16,709,019

Խմբի ենթարկվածությունն արտարժույթի և իրացվելիության ռիսկերին առևտրական և այլ կրեդիտորական պարտքերի հետ կապված ներկայացված է ծանոթագրություն 19-ում:

19. Իրական արժեք և ռիսկերի կառավարում

(ա) Իրական արժեք

Ղեկավարությունը գտնում է, որ ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքներն էականորեն չեն տարբերվում վերջիններիս հաշվեկշռային արժեքներից:

(բ) Ֆինանսական ռիսկերի կառավարում

Ֆինանսական գործիքներն օգտագործելիս Խումբն ենթարկվում է հետևյալ ռիսկերին.

- պարտքային ռիսկ
- իրացվելիության ռիսկ
- շուկայական ռիսկ

Այս ծանոթագրությունում ներկայացված է տեղեկատվություն վերը նշված յուրաքանչյուր ռիսկին Խմբի ենթարկվածության մասին, ռիսկերի չափման և կառավարման հետ կապված Խմբի նպատակները, քաղաքականությունը և գործընթացները, ինչպես նաև կապիտալի կառավարման նկատմամբ կիրառվող Խմբի մոտեցումը: Այս համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացված են վերը նշված ռիսկերին վերաբերող թվային բացահայտումները:

Ռիսկերի կառավարման հիմունքներ

Խմբի ղեկավարությունը քաջատեղյակ է տվյալ ոլորտի ռիսկերին և խնդիրներին: Քաղաքական, սոցիալական և տնտեսական գործոնները դիտարկվում են կուտակային հիմունքով՝ ռազմավարական որոշումներ կայացնելու համար: Բացի այդ, ղեկավարությունը դասընթացների և հանդիպումների միջոցով ձևավորում է վերահսկման կանոնակարգված ու կառուցողական միջավայր, որտեղ բոլոր աշխատակիցները հստակ պատկերացում ունեն իրենց դերերի և պարտականությունների մասին:

(գ) Պարտքային ռիսկ

Պարտքային ռիսկը ֆինանսական վնաս կրելու ռիսկն է, երբ հաճախորդը կամ ֆինանսական գործիքի պայմանագրային կողմն ի վիճակի չի լինում կատարել իր պայմանագրային պարտականությունները Խմբի նկատմամբ: Պարտքային ռիսկն առաջանում է հիմնականում հաճախորդներից ստացվելիք դեբիտորական պարտքերի գծով:

(i) Ենթարկվածությունը պարտքային ռիսկին

Ֆինանսական ակտիվների հաշվեկշռային արժեքը ներկայացնում է պարտքային ռիսկին ենթարկվածության առավելագույն չափը: Ստորև ներկայացված է հաշվետու ամսաթվի դրությամբ պարտքային ռիսկին ենթարկվածության առավելագույն չափը:

հազ. դրամ	Հաշվեկշռային արժեք	
	2016թ.	2015թ.
Առևտրական դեբիտորական պարտքեր	7,183,104	4,803,893
Այլ ակտիվներ (տրամադրված փոխառություններ)	23,568	25,762
Բանկային հաշիվների մնացորդներ	4,361,261	1,264,866
	11,567,933	6,094,521

(ii) Առևտրական դեբիտորական պարտքեր

Պարտքային ռիսկին Խմբի ենթարկվածությունը հիմնականում կախված է յուրաքանչյուր հաճախորդի առանձնահատկություններից: Խումբն ապրանքների վաճառքի և ծառայությունների մատուցման գործառնություններ է կատարում անհատների և իրավաբանական անձանց հետ: Խմբի հատույթի մոտ 7% (2015թ-ին՝ 5%) վերագրելի է մեկ հաճախորդի հետ իրականացվող վաճառքի գործառնություններին:

Խումբը չի պահանջում գրավ առևտրական և այլ դեբիտորական պարտքերի դիմաց:

Խումբը ձևավորում է արժեզրկման գծով պահուստ, որն իրենից ներկայացնում է առևտրական և այլ դեբիտորական պարտքերի գծով կրած վնասների Խմբի գնահատականը: Հավաքական վնասի պահուստը Խմբի կողմից ձևավորվում է համանման ակտիվների գծով կրած, սակայն դեռևս չբացահայտված վնասի գծով: Հավաքական վնասի գծով պահուստը որոշվում է համանման ֆինանսական ակտիվների գծով վճարումներին վերաբերող նախորդ տարիների վիճակագրական տվյալների հիման վրա:

Ստորև ներկայացված է հաշվետու ամսաթվի դրությամբ առևտրական դեբիտորական պարտքերի գծով պարտքային ռիսկին առավելագույն ենթարկվածությունն՝ ըստ աշխարհագրական տարածքների:

հազ. դրամ	Հաշվեկշռային արժեք	
	2016թ.	2015թ.
Երկրի սահմաններ	3,402,682	1,979,213
ԱՊՀ այլ երկրներ	899,888	645,479
Եվրոգոտու երկրներ	1,071,637	992,872
Մերձավոր Արևելքի երկրներ	1,735,634	929,451
Ամերիկայի Միացյալ Նահանգներ	73,263	256,878
	7,183,104	4,803,893

Ստորև ներկայացված է հաշվետու ամսաթվի դրությամբ առևտրական դեբիտորական պարտքերի գծով պարտքային ռիսկին առավելագույն ենթարկվածությունն՝ ըստ հաճախորդների տեսակների:

հազ. դրամ	Հաշվեկշռային արժեք	
	2016թ.	2015թ.
Բջջային օպերատորներ և մեծածախ առևտրով զբաղվող հաճախորդներ	4,275,547	2,827,174
Վերջնական օգտագործող հանդիսացող հաճախորդներ	2,907,557	1,503,302
Այլ	-	473,417
	7,183,104	4,803,893

2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ առևտրական դեբիտորական պարտքերի հաշվեկշռային արժեքի 1,668,567 հազար դրամը (2015թ. դեկտեմբերի 31-ին՝ 526,122 հազար դրամ) վերագրելի է Խմբի ամենախոշոր հաճախորդին, որը հանդիսանում է բջջային օպերատոր և զբաղվում է մեծածախ առևտրով:

Արժեզրկումից կորուստներ

Ստորև ներկայացված է հաշվետու ամսաթվի դրությամբ առևտրական դեբիտորական պարտքերի ժամկետայնությունը:

հազ. դրամ	Համախառն 2016թ.	Արժեզրկում 2016թ.	Համախառն 2015թ.	Արժեզրկում 2015թ.
Ոչ ժամկետանց	2,833,714	(32,268)	3,887,353	(124,757)
0 - 30 օր ժամկետանց	758,445	(40,991)	210,341	(10,596)
31 - 90 օր ժամկետանց	1,282,072	(266,114)	270,054	(25,934)
91 - 365 օր ժամկետանց	2,374,563	(68,961)	649,834	(219,473)
Ավելի քան մեկ տարի ժամկետանց	1,575,120	(1,232,476)	717,972	(550,901)
	8,823,914	(1,640,810)	5,735,554	(931,661)

Ստորև ներկայացված է արժեզրկման գծով պահուստի շարժը տարվա ընթացքում առևտրական դեբիտորական պարտքերի գծով:

հազ. դրամ	2016թ.	2015թ.
Մնացորդը տարեսկզբի դրությամբ	931,661	214,257
ճանաչված արժեզրկումից կորուստ	1,165,253	139,730
Առևտրական դեբիտորական պարտքերի դիմաց դուրսգրված գումարներ	(456,104)	(110,940)
Ձեռնարկատիրական գործունեության միավորման միջոցով ձեռքբերված	-	688,614
Մնացորդը տարեվերջի դրությամբ	1,640,810	931,661

Խումբը գտնում է, որ ժամկետանց չարժեզրկված գումարները դեռ ենթակա են հավաքագրման՝ ելնելով վճարումների նախկին պրակտիկայից և համապատասխան հաճախորդների պարտքային վարկանիշներից (առկայության դեպքում): 1,159,848 հազար դրամ գումարով առևտրային դեբիտորական պարտքերը, որոնք ժամկետանց են ավելի քան 91 օր, վերաբերում են Խմբի երեք խոշորագույն մեծածախ հաճախորդներին: Խումբը չի ակնկալում, որ այս հաճախորդները չեն կատարի իրենց պարտականությունները և չի ձևավորել արժեզրկման գծով պահուստ:

Հիմք ընդունելով պարտականությունների չկատարման նախկին փորձը, Խումբը գտնում է, որ բացի վերը նշվածից, առևտրային դեբիտորական պարտքերի գծով արժեզրկման պահուստի ձևավորում չի պահանջվում:

(iii) Բանկային հաշիվների մնացորդներ

2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Խումբն ունի 4,361,261 հազար դրամ գումարով բանկային հաշիվների մնացորդներ (2015թ-ին՝ 1,264,866 հազար դրամ), որն իրենից ներկայացնում է առավելագույն ենթարկվածությունը պարտքային ռիսկին այս ակտիվների գծով: Բանկային հաշիվների մնացորդները հիմնականում պահվում են խոշոր հայկական բանկերում, և Խումբը չի ակնկալում, որ այս բանկերը չեն կատարի իրենց պարտականությունները:

(դ) Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկը ենթադրում է, որ Խումբը կունենա դժվարություններ՝ իր ֆինանսական պարտավորությունների հետ կապված պարտականությունները կատարելիս, որոնց մարումը պահանջում է դրամական միջոցների կամ մեկ այլ ֆինանսական ակտիվի տրամադրում: Խմբի կողմից իրացվելիության ռիսկի կառավարման մոտեցումն է մշտապես ապահովել հնարավորինս բավարար իրացվելիություն պահանջվող ժամկետներում պարտավորությունները մարելու համար՝ թե սովորական, թե արտասովոր պայմաններում՝ առանց անընդունելի վնասների հանգեցնելու կամ Խմբի հեղինակությունը վտանգի ենթարկելու:

Այս նպատակով Խումբը կատարում է դրամական միջոցների հոսքերի կարճաժամկետ կանխատեսումներ՝ հիմք ընդունելով գործառնական և ներդրումային գործունեության բնույթով պայմանավորված ֆինանսական պահանջները: Որպես կանոն, այս պահանջները կանխատեսվում են տարեկան և ամսական կտրվածքով: Խումբը ձգտում է ապահովել դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների այնպիսի չափ, որը կգերազանցի ֆինանսական պարտավորություններից (բացառությամբ առևտրական կրեդիտորական պարտքերի) ակնկալվող դրամական միջոցների արտահոսքը հաջորդող 60 օրերի ընթացքում:

Իր ֆինանսական պահանջները կառավարելու նպատակով՝ Խումբն օգտագործում է հետևյալ վարկային գծերը.

- Վարկային գծի պայմանագիր կապակցված կողմի հետ առավելագույնը 16,937,900 հազար դրամ (35,000 հազար ԱՄՆ դոլարի) գումարի համար, որի գործողության ժամկետը լրանում է 2020թ. նոյեմբերի 1-ին: 2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ վարկային գծի չօգտագործված մասը կազմում է 2,479,225 հազար դրամ (5,123 հազար ԱՄՆ դոլար) (ծանոթագրություն 16):
- Հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ Խումբն ունի նաև բանկերից ստացված չօգտագործված վարկային գծեր և ակրեդիտիվներ՝ համապատասխանաբար 5,700,813 հազար դրամ և 388,214 հազար դրամ ընդհանուր գումարով:

Ստորև ներկայացված է ֆինանսական պարտավորությունների պայմանագրային ժամկետայնությունը՝ ներառյալ տոկոսների հաշվարկված վճարումները: Չի ակնկալվում, որ ժամկետայնության վերլուծությունում ներառված դրամական միջոցների հոսքերը կարող են առաջանալ շատ ավելի վաղ ժամկետներում կամ շատ ավելի տարբեր գումարների չափով, բացառությամբ «2-5 տարի ժամկետով» խմբում ներառված այլ կապակցված կողմերից ստացված 7,560,179 հազար դրամ գումարով գրավով չապահովված փոխառությունների, որոնք մարվել են 2016թ. դեկտեմբերի 31-ից հետո, սակայն նախքան այս համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները ստորագրելը:

2016թ. հազ. դրամ	Հաշվեկշ- ռային արժեք	Պայմանագր. դրամ. միջոցն. հոսքեր	Մինչև 2 ամիս	2-12 ամիս	1-2 տարի	2-5 տարի	Ավելի քան 5 տարի
Ոչ ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ							
Գրավով ապահովված բանկային վարկեր և վարկային գծեր	35,238,391	44,023,511	914,033	5,993,916	10,834,258	21,244,678	5,036,626
Գրավով չապահովված փոխառություն մասնակիցներից	13,879,084	17,978,030	14,396	67,101	4,513,454	13,383,079	-
Գրավով չապահովված փոխառություններ Ընկերության տնօրենից	40,000	40,000	-	40,000	-	-	-
Գրավով չապահովված փոխառություններ այլ կապակցված կողմերից	12,304,211	16,235,533	123,638	557,036	3,624,012	9,658,345	2,272,502
Առևտրական կրեդիտորական պարտքեր	9,895,476	10,966,262	3,618,816	1,603,459	1,664,003	4,079,984	-
Ռադիոհաճախականության վճար	12,365,730	14,958,848	525,000	1,575,000	2,100,000	6,300,000	4,458,848
Բջջային օպերատորին վճարվելիք գումար	2,367,839	2,367,839	2,367,839	-	-	-	-
Օգտագործման անխախտելի իրավունքի գծով վճարվելիք գումարներ	4,735,761	4,878,691	3,699,087	907,388	272,216	-	-
	90,826,492	111,448,714	11,262,809	10,743,900	23,007,943	54,666,086	11,767,976

2015թ. հազ. դրամ	Հաշվեկշ- ռային արժեք	Պայմանագր. դրամ. միջոցն. հոսքեր	Մինչև 2 ամիս	2-12 ամիս	1-2 տարի	2-5 տարի	Ավելի քան 5 տարի
Ոչ ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ							
Գրավով ապահովված բանկային վարկեր և վարկային գծեր	31,378,332	38,542,770	980,747	4,620,722	5,951,536	25,717,847	1,271,918
Գրավով չապահովված փոխառություն մասնակիցներից	3,184,444	3,948,031	-	221,221	-	3,726,810	-
Գրավով չապահովված փոխառություններ Ընկերության տնօրենից	248,464	263,000	-	263,000	-	-	-
Գրավով չապահովված փոխառություններ այլ կապակցված կողմերից	24,336,530	33,910,893	100,782	2,175,358	3,191,001	28,443,752	-
Առևտրական կրեդիտորական պարտքեր	3,050,837	3,050,837	1,701,462	1,349,375	-	-	-
Ուսումնական հաշվառման վճար (վերահաշվարկված)	9,260,620	12,984,848	399,000	1,197,000	1,596,000	4,788,000	5,004,848
Բջջային օպերատորին վճարվելիք գումար	2,266,181	2,266,181	-	2,266,181	-	-	-
Օգտագործման անխախտելի իրավունքի գծով վճարվելիք գումարներ	808,761	820,952	431,106	389,846	-	-	-
	74,534,169	95,787,512	3,613,097	12,482,703	10,738,537	62,676,409	6,276,766

(ե) Շուկայական ռիսկ

Շուկայական ռիսկը Խմբի եկամտի կամ նրա ֆինանսական գործիքների արժեքի փոփոխության ռիսկն է շուկայական գների, այդ թվում արտարժույթի փոխարժեքների, տոկոսադրույքների և բաժնետոմսերի գների փոփոխության արդյունքում: Շուկայական ռիսկի կառավարման նպատակը ռիսկի այնպիսի կառավարումն ու վերահսկումն է, որը թույլ կտա պահպանել այս ռիսկին ենթարկվածության աստիճանն ընդունելի սահմաններում՝ միաժամանակ ապահովելով ռիսկի դիմաց եկամտաբերության օպտիմալացումը:

Խումբը չի կիրառում հեջի հաշվառում շահույթի կամ վնասի տատանումները կառավարելու նպատակով:

(i) Արտարժույթի ռիսկ

Արտարժույթի ռիսկի նկատմամբ Խմբի ենթարկվածությունը կապված է ֆունկցիոնալ արժույթից տարբեր արժույթով՝ հիմնականում ԱՄՆ դոլարով և եվրոյով արտահայտված գնումների և փոխառությունների հետ:

Ենթարկվածությունն արտարժույթի ռիսկին

Ստորև ներկայացված է արտարժույթի ռիսկին Խմբի ենթարկվածությունը:

հազ. դրամ	ԱՄՆ դոլարով արտահայտված	Եվրոյով արտահայտված	ԱՄՆ դոլարով արտահայտված	Եվրոյով արտահայտված
	2016թ.	2016թ.	2015թ.	2015թ.
Առևտրական դեբիտորական պարտքեր	743,315	3,053,913	537,122	2,090,537
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	62,609	184,315	432,032	203,960
Առևտրական և այլ կրեդիտորական պարտքեր	(11,864,201)	(2,258,395)	(1,689,786)	(2,040,849)
Վարկեր և փոխառություններ	(49,169,854)	(2,572,724)	(43,321,453)	(2,477,107)
Համախառն ենթարկվածություն	(60,228,131)	(1,592,891)	(44,042,085)	(2,223,459)

Տարվա ընթացքում կիրառվել են արտարժույթի հետևյալ փոխարժեքները.

ՀՀ դրամով	Միջին փոխարժեք		Սփոթ փոխարժեքը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ	
	2016թ.	2015թ.	2016թ.	2015թ.
1 ԱՄՆ դոլար	480.45	477.95	483.94	483.75
1 եվրո	531.86	529.39	512.20	528.69

Զգայունության վերլուծություն

Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՀՀ դրամի փոխարժեքի ողջամիտ հնարավոր արժևորումը ԱՄՆ դոլարի և եվրոյի նկատմամբ կազդեր արտարժույթով արտահայտված ֆինանսական գործիքների չափման վրա և նախքան հարկումը շահույթի կամ վնասի վրա ստորև ներկայացված գումարների չափով: Վերլուծությունն իրականացվել է ենթադրելով, որ մյուս բոլոր փոփոխականները, մասնավորապես տոկոսադրույքները, կմնան անփոփոխ և հաշվի չառնելով կանխատեսվող առք ու վաճառքի ազդեցությունը:

հազ. դրամ	ԱՄՆ դոլար	Եվրո
	Շահույթ կամ վնաս	Շահույթ կամ վնաս
31 դեկտեմբերի 2016թ. (10% փոփոխություն)	6,022,813	159,289
31 դեկտեմբերի 2015թ. (10% փոփոխություն)	4,404,209	222,346

ՀՀ դրամի փոխարժեքի 10% արժեզրկումը ԱՄՆ դոլարի և եվրոյի նկատմամբ կունենար համարժեք՝ սակայն հակառակ ազդեցություն վերը նշված արտարժույթների վրա վերը նշված գումարների չափով՝ պայմանով, որ մյուս բոլոր փոփոխականները կմնան անփոփոխ:

(ii) Տոկոսադրույքի ռիսկ

Տոկոսադրույքների փոփոխություններն ազդեցություն են ունենում հիմնականում վարկերի և փոխառությունների վրա՝ փոխելով կամ դրանց իրական արժեքը (ֆիքսված դրույքով պարտք) կամ դրամական միջոցների ապագա հոսքերը (փոփոխական դրույքով պարտք): Ղեկավարությունը չի կիրառում ֆիքսված կամ փոփոխական դրույքների նկատմամբ Խմբի ենթարկվածության չափը որոշող քաղաքականություն: Այնուամենայնիվ, նոր վարկերի կամ փոխառությունների դեպքում ղեկավարությունը հիմնվում է իր դատողությունների վրա՝ մինչև մարման ժամկետն ակնկալվող ժամանակաշրջանի ընթացքում ֆիքսված կամ փոփոխական դրույքներ կիրառելու նպատակահարմարության վերաբերյալ որոշում կայացնելիս:

Ենթարկվածությունը տոկոսադրույքի ռիսկին

Ստորև ներկայացված են հաշվետու ամսաթվի դրությամբ Խմբի տոկոսակիր ֆինանսական գործիքները՝ տոկոսադրույքի կտրվածքով:

հազ. դրամ	Հաշվեկշռային արժեք	
	2016թ.	2015թ.
Ֆիքսված դրույքով գործիքներ		
Ֆինանսական ակտիվներ	23,568	25,762
Ֆինանսական պարտավորություններ	(48,810,473)	(51,392,306)
	(48,786,905)	(51,366,544)
Փոփոխական դրույքով գործիքներ		
Ֆինանսական պարտավորություններ	(12,651,213)	(7,755,464)
	(12,651,213)	(7,755,464)

Իրական արժեքի զգայունության վերլուծություն ֆիքսված դրույքով գործիքների համար

Խումբը ֆիքսված դրույքով ֆինանսական գործիքները չի հաշվառում որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող կամ որպես վաճառքի համար մատչելի: Այդ իսկ պատճառով, հաշվետու ամսաթվի դրությամբ տոկոսադրույքների փոփոխություններն ազդեցություն չեն ունենա շահույթի կամ վնասի կամ սեփական կապիտալի վրա:

Դրամական միջոցների զգայունության վերլուծություն փոփոխական դրույքով գործիքների համար

Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ տոկոսադրույքների փոփոխությունը 100 բազիսային կետով կավելացներ (կնվազեցներ) շահույթը կամ վնասը նախքան հարկումը ստորև ներկայացված գումարների չափով: Այս վերլուծությունն ենթադրում է, որ մյուս բոլոր փոփոխականները, մասնավորապես արտաբյուջայի փոխարժեքները, կմնան անփոփոխ:

	Շահույթ կամ վնաս	
	100 բկ աճ	100 բկ նվազում
հազ. դրամ		
2016թ.		
Փոփոխական դրույքով գործիքներ	(101,210)	101,210
Դրամական միջոցների հոսքերի զգայունություն (զուտ)	(101,210)	101,210
2015թ.		
Փոփոխական դրույքով գործիքներ	(62,044)	62,044
Դրամական միջոցների հոսքերի զգայունություն (զուտ)	(62,044)	62,044

20. Խոշոր դուստր կազմակերպություններ

Դուստր կազմակերպություն	Գրանցման վայրը	2016թ.	2015թ.
		Սեփականություն/ Չայնի իրավունք	Սեփականություն/ Չայնի իրավունք
«Ինտերակտիվ ԹիՎի» ՍՊԸ	Հայաստանի Հանրապետություն	100%	100%
«Այբան Քոմունիքեյշն» ՓԲԸ	Հայաստանի Հանրապետություն	100%	100%

21. Գործառնական վարձակալություն

(ա) Վարձակալություն, որտեղ Խումբը հանդես է գալիս որպես վարձակալ

Խումբը վարձակալում է մի շարք տարածքներ և աշտարակներ ցանցային հարմարանքների համար, սպասարկման կենտրոններ և գրասենյակային տաածքներ գործառնական վարձակալության պայմաններով: Վարձակալության սկզբնական ժամկետը որպես կանոն կազմում է մեկից տաս տարի՝ այդ ժամկետից հետո վարձակալության պայմանագիրը նորացնելու հնարավորությամբ: Վարձավճարների չափը սովորաբար ավելանում է տարեկան կտրվածքով՝ շուկայի միտումներն արտացոլելու նպատակով: Վարձակալության որոշ պայմանագրերով նախատեսված է լրացուցիչ վարձավճարների վճարում՝ պայմանավորված տեղական գնային ինդեքսի փոփոխություններով:

Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ չեղյալ չհայտարարվող գործառնական վարձակալության գծով վճարվելիք ապագա նվազագույն վարձավճարները հետևյալն են.

հազ. դրամ	2016թ.	2015թ.
Մինչև մեկ տարի ժամկետով	768,317	1,038,197
Մեկից հինգ տարի ժամկետով	277,178	801,408
Ավելի քան հինգ տարի ժամկետով	-	27,447
	1,045,495	1,867,052

(բ) Վարձակալություն, որտեղ Խումբը հանդես է գալիս որպես վարձատու

Խումբը վարձակալությամբ տրամադրում է բջջային կապի սարքեր բջջային ցանցի բաժանորդներին չեղյալ չհայտարարվող գործառնական վարձակալության շրջանակներում:

(i) Ապագա նվազագույն վարձավճարներ

Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ չեղյալ չհայտարարվող գործառնական վարձակալության գծով ստացվելիք ապագա նվազագույն վարձավճարները հետևյալն են.

հազ. դրամ	2016թ.	2015թ.
Մինչև մեկ տարի ժամկետով	428,570	185,846
Մեկից հինգ տարի ժամկետով	142,857	61,949
	571,427	247,795

22. Պարտավորվածություններ

Տարվա ընթացքում Խումբը կնքել է Ericsson Nikola Tesla d.d.-ից հիմնական միջոցների ձեռքբերման պայմանագիր: 2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այս պայմանագրի գծով Խմբի կապիտալ ծախսումների պարտավորվածությունը կազմում է 1,339,968 հազար դրամ (2015թ-ին նման պարտավորվածություն չի եղել):

23. Պայմանական դեպքեր

(ա) Ապահովագրություն

Հայաստանի Հանրապետությունում ապահովագրական համակարգը զարգացման փուլում է, և ապահովագրության շատ տեսակներ, որոնք լայնորեն տարածված են մյուս երկրներում, դեռ չեն կիրառվում Հայաստանի Հանրապետությունում: Խումբն ամբողջովին չի ապահովագրել իր հիմնական միջոցները և սարքավորումները, այն ապահովագրված չէ նաև գործունեության ընդհատումից և երրորդ կողմերի նկատմամբ պարտավորություններից, որոնք կարող են առաջանալ գույքին կամ շրջակա միջավայրին վնաս հասցնելուց՝ Խմբի տարածքում տեղի ունեցած պատահարների կամ վերջինիս գործունեության հետևանքով: Քանի դեռ Խումբը համապատասխան ձևով ապահովագրված չէ, գոյություն ունի ռիսկ, որ որոշակի ակտիվների կորուստը կամ ոչնչացումը կարող է զգալի անբարենպաստ ազդեցություն ունենալ Խմբի գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա:

(բ) Դատական վարույթներ

Խումբը ներգրավված չէ այնպիսի դատական վարույթներում, որոնք կարող են էական ազդեցություն ունենալ Խմբի համախմբված ֆինանսական վիճակի վրա:

(գ) Հարկային պարտավորվածություններ

Հայաստանի Հանրապետության հարկային համակարգը համեմատաբար նոր է և բնորոշվում է օրենսդրության, պաշտոնական հայտարարությունների և դատավճիռների հաճախակի փոփոխություններով, որոնք հաճախ հստակ չեն, հակասական են և տարբեր կերպ են մեկնաբանվում տարբեր հարկային մարմինների կողմից: Հարկերը ենթակա են ստուգման և ուսումնասիրության հարկային մարմինների կողմից, որոնք իրավասու են կիրառել տույժեր և տուգանքներ: Հարկային օրենսդրության խախտման դեպքում հարկային մարմիններն իրավասու չեն սահմանել հարկերի գծով լրացուցիչ պարտավորություններ, տույժեր կամ տուգանքներ, եթե խախտման ամսաթվից անցել է երեք տարի:

Այս հանգամանքները Հայաստանի Հանրապետությունում կարող են այլ երկրների համեմատությամբ ավելի էական հարկային ռիսկ առաջացնել: Ղեկավարությունը գտնում է, որ համապատասխանորեն է գնահատել հարկային պարտավորությունները՝ Հայաստանի Հանրապետության գործող հարկային օրենսդրության, պաշտոնական հայտարարությունների և դատավճիռների իր մեկնաբանությունների հիման վրա: Այնուամենայնիվ, համապատասխան իրավասու մարմինները կարող են ունենալ այլ մեկնաբանություններ, և հետևանքները կարող են լինել էական այս համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների համար, եթե իրավասու մարմիններին հաջողվի գործադրել իրենց մեկնաբանությունները:

24. Կապակցված կողմեր

(ա) Վերահսկողություն

Խմբի սեփականատերերի կազմը հետևյալն է.

«IU Telecommunicate» ՍՊԸ	- 49%
Արամ Խաչատրյան	- 41%
Ալեքսանդր Եսայան (առանցքային ղեկավար անձնակազմ)	- 5%
Հայկ Եսայան (առանցքային ղեկավար անձնակազմ)	- 5%

Խմբի վերջնական վերահսկող անձն է հանդիսանում Արամ Խաչատրյանը: «IU Telecommunicate» ՍՊԸ-ն չի ներկայացնում հանրության օգտագործմանը հասանելի ֆինանսական հաշվետվություններ:

(բ) Գործարքներ առանցքային ղեկավար անձնակազմի հետ

(i) Առանցքային ղեկավար անձնակազմի վարձատրությունը

Տարվա ընթացքում առանցքային ղեկավար անձնակազմը ստացել է ստորև ներկայացված վարձատրությունը, որը ներառված է աշխատակազմի գծով ծախսերում:

հազ. դրամ	2016թ.	2015թ.
Աշխատավարձ և պարգևավճարներ	463,230	271,920

(ii) Ստացված փոխառություններ

հազ. դրամ	Գործարքի գումարը դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար		Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի *	
	2016թ.	2015թ.	2016թ.	2015թ.
Վերադաս դեկավալություն	80,000	263,000	119,221	342,221

* Ներկայացված է ստացված փոխառությունների չմարված մնացորդի անվանական արժեքը:

(գ) Գործարքներ այլ կապակցված կողմերի հետ

Ստորև ներկայացված են Խմբի գործարքներն այլ կապակցված կողմերի հետ:

(i) Հասույթ և այլ եկամուտ

հազ. դրամ	Գործարքի գումարը դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար		Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	
	2016թ.	2015թ.	2016թ.	2015թ.
Ապրանքների, հիմնական միջոցների ու ոչ նյութական ակտիվների վաճառք և ծառայությունների մատուցում Ընդհանուր վերահսկողության ներքո գտնվող կազմակերպություններ	11,550	25,754	13,051	24,150

(ii) Ծախսեր

հազ. դրամ	Գործարքի գումարը դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար		Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	
	2016թ.	2015թ.	2016թ.	2015թ.
Տարածքների վարձակալություն Ընդհանուր վերահսկողության ներքո գտնվող կազմակերպություններ	105,036	110,600	92,863	11,060
Այլ ստացված ծառայություններ Ընդհանուր վերահսկողության ներքո գտնվող կազմակերպություններ	101,217	226,798	-	319,027
Տուգանքներ Ընդհանուր վերահսկողության ներքո գտնվող կազմակերպություններ	-	5,903	-	-

(iii) Ապրանքների ձեռքբերում

հազ. դրամ	Գործարքի գումարը դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար		Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	
	2016թ.	2015թ.	2016թ.	2015թ.
Ձեռքբերված ապրանքներ				
Ընդհանուր վերահսկողության ներքո գտնվող կազմակերպություններ	75,132	57,929	-	-
Ձեռքբերված հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ				
Ընդհանուր վերահսկողության ներքո գտնվող կազմակերպություններ	1,904,671	3,281,804	3,109	110,575

Կապակցված կողմերի հետ գործարքների բոլոր մնացորդները ենթակա են մարման կանխիկով՝ հաշվետու ամսաթվից հետո վեց ամսվա ընթացքում: Մնացորդներից ոչ մեկը գրավով ապահովված չէ:

(iv) Ստացված փոխառություններ

հազ. դրամ	Գործարքի գումարը դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար		Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի *	
	2016թ.	2015թ.	2016թ.	2015թ.
Մասնակիցներ	12,471,686	142,000	17,707,874	3,868,810
Ընդհանուր վերահսկողության ներքո գտնվող կազմակերպություններ	3,855,050	11,474,425	13,263,129	30,163,056

* Ներկայացված է ստացված փոխառությունների չմարված մնացորդի անվանական արժեքը:

Կապակցված կողմերից ստացված փոխառությունների գծով կիրառվում են շուկայականից ցածր տոկոսադրույքներ: Սկզբնական ճանաչման պահին այս փոխառությունները չափվում են իրական արժեքով (ծանոթագրություն 16): Կապակցված կողմերի հետ գործարքների բոլոր մնացորդները ենթակա են մարման կանխիկով՝ հաշվետու ամսաթվից հետո վեց ամսվա ընթացքում:

25. Հաշվետու ամսաթվից հետո տեղի ունցած դեպքեր

2017թ. փետրվարի 24-ին և փետրվարի 28-ին համապատասխանաբար «Այբան Քոմունիքեյշնս» ՓԲԸ-ն և «Ինտերակտիվ ԹիՎի» ՍՊԸ-ն միաձուլվել է «Յուրոմ» ՍՊԸ-ին իրավական հիմքով: Դեկլարությունը չի ակնկալում, որ միաձուլումն էական ազդեցություն կունենա «Յուրոմ» ՍՊԸ-ի համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

2017թ. մարտի 31-ին կապակցված կողմերից ստացված գրավով չափահավովված փոխառությունների 2,768,026 հազար դրամ գումարը (5,687 հազար ԱՄՆ դոլար) ներվել է վարկատուի կողմից:

26. Չափման հիմունքներ

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են սկզբնական արժեքի հիմունքով:

27. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխություն

Այս ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս ղեկավարությունը վերահաշվարկել է որոշ համադրելի տվյալներ՝ հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ստորև ներկայացված փոփոխությունն արտացոլելու նպատակով:

2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ «Յուքոմ» ՍՊԸ-ն ունի ռադիոհաճախականության օգտագործման երկու լիցենզիա, որոնց գծով պարտավոր է վճարել տարեկան վճար: Առաջին լիցենզիան փոխանցվել է Խմբին «Օրանժ Արմենիա» ՓԲԸ-ի ձեռքբերման արդյունքում: Այս լիցենզիայի համար 2015թ-ին Խումբը վճարել է ռադիոհաճախականության օգտագործման վճարը և ճանաչել է այն որպես ծախս: Երկրորդ լիցենզիայի համար տարեկան վճարների վճարումը սկսվել է 2016թ-ից:

Այս տարեկան վճարումները համապատասխանում են ոչ նյութական ակտիվի ճանաչման չափանիշին, և «Յուքոմ» ՍՊԸ-ն ունի ապագա ժամանակաշրջաններում տարեկան վճար վճարելու ներկա պարտականություն: Ընկերությունը փոխել է այս վճարների հաշվառման կարգը, քանի որ գտնում է, որ այն թույլ կտա ֆինանսական հաշվետվություններին տրամադրել վստահելի և առավել համապատասխան տեղեկատվություն Ընկերության ֆինանսական վիճակի, ֆինանսական գործունեության արդյունքների և դրամական միջոցների հոսքերի վրա գործառնությունների, այլ դեպքերի կամ պայմանների ազդեցության վերաբերյալ:

Այս ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս ղեկավարությունը վերահաշվարկել է ռադիոհաճախականության համադրելի տվյալները և կապիտալացված վճարումները:

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն

հազ. դրամ	Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխության ազդեցությունը		
	Գումարներն ըստ նախորդ		
	հաշվետվությունների	Շեղումներ	Վերահաշվարկված
31 դեկտեմբերի 2015թ. Ընդամենը ակտիվներ			
Ոչ նյութական ակտիվներ և գույքիլ	28,067,992	8,751,641	36,819,633
Ընդամենը պարտավորություններ			
Առևտրական և այլ կրեդիտորական պարտքեր (ոչ ընթացիկ)	-	7,726,387	7,726,387
Առևտրական և այլ կրեդիտորական պարտքեր (ընթացիկ)	7,196,087	1,534,233	8,730,320
Վճարվելիք այլ հարկեր	651,312	(399,000)	252,312
Ընդամենը սեփական կապիտալ			
Կուտակված վնաս	(4,332,883)	(109,979)	(4,442,862)

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին համախմբված հաշվետվություն

հազ. դրամ	Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխության ազդեցությունը		
	Գումարներն ըստ		
	նախորդ հաշվետվությունների	Նշգրտումներ	Վերահաշվարկված
2015թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար			
Մաշվածության և ամորտիզացիայի ծախս	(4,822,179)	(372,546)	(5,194,725)
Այլ ծախսեր	(12,816,192)	532,000	(12,284,192)
Ֆինանսական ծախսեր	(3,341,200)	(269,433)	(3,610,633)
Ընդամենը համապարփակ վնաս	(2,424,865)	(109,979)	(2,534,844)

28. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն

Ստորև բերվող հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը հետևողականորեն կիրառվել է այս համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացված բոլոր ժամանակաշրջանների համար և Խմբի ընկերությունների կողմից:

(ա) Համախմբման հիմունքներ

(i) Ձեռնարկատիրական գործունեության միավորումներ

Ձեռնարկատիրական գործունեության միավորումները հաշվառվում են կիրառելով ձեռքբերման մեթոդը՝ ձեռքբերման ամսաթվի դրությամբ, որը Խմբին վերահսկողության իրավունքի փոխանցման ամսաթիվն է:

Խումբը չափում է գույքի ձեռքբերման ամսաթվի դրությամբ որպես՝

- փոխանցված հատուցման իրական արժեք՝ գումարած
- ձեռքբերված կազմակերպությունում չվերահսկող բաժնեմասերի ճանաչված գումար՝ հանած
- ձեռք բերվողի սեփական կապիտալում նախկին բաժնեմասի իրական արժեքը՝ ձեռնարկատիրական գործունեության փուլային ձեռքբերման դեպքում՝ հանած
- ձեռքբերված որոշելի ակտիվների և ստանձնած պարտավորությունների գուտ ճանաչված գումարը (սովորաբար իրական արժեքը):

Բացասական տարբերության դեպքում գեղչով ձեռքբերումից օգուտը ճանաչվում է անմիջապես շահույթում կամ վնասում:

Փոխանցված հատուցումը չի ներառում այն գումարները, որոնք վերաբերում են նախկինում գոյություն ունեցած հարաբերությունների մարմանը: Այս գումարները որպես կանոն ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում:

Գործարքի հետ կապված ծախսերը, բացառությամբ պարտքային կամ բաժնային արժեթղթերի թողարկմանը վերաբերող ծախսերին, որոնք Խումբը կրում է ձեռնարկատիրական գործունեության միավորումների հետ կապված, ծախսագրվում են կատարվելու ժամանակ:

(ii) Դուստր կազմակերպություններ

Դուստր կազմակերպությունները Խմբի կողմից վերահսկվող կազմակերպություններն են: Խումբը վերահսկողություն ունի կազմակերպության նկատմամբ, երբ այդ կազմակերպությունում իր ներգրավվածության արդյունքում այն ունի փոփոխական հատույցների իրավունք կամ ռիսկին ենթարկվածություն և կազմակերպության նկատմամբ իր իշխանության միջոցով այդ հատույցների վրա ազդելու կարողություն: Դուստր կազմակերպությունների ֆինանսական հաշվետվությունները ներառվում են համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում՝ վերահսկումը սկսելու պահից մինչև վերահսկման դադարեցումը: Դուստր կազմակերպությունների կողմից կիրառվող հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունում անհրաժեշտության դեպքում կատարվում են փոփոխություններ՝ Խմբի կողմից ընդունված քաղաքականության հետ համապատասխանությունն ապահովելու նպատակով: Դուստր կազմակերպության չվերահսկող բաժնեմասերին վերագրվող վնասը բաշխվում է չվերահսկող բաժնեմասերին, եթե նույնիսկ դրա արդյունքում չվերահսկող բաժնեմասի մնացորդը դառնում է բացասական:

(ii) Համախմբման ընթացքում բացառվող գործառնություններ

Ներխմբային հաշվարկների մնացորդներն ու գործառնությունները, ինչպես նաև ներխմբային գործառնություններից առաջացող ցանկացած չիրացված եկամուտները և ծախսերը բացառվում են:

(iii) Ակտիվների խմբի ձեռքբերում

Եթե Խումբը ձեռք է բերում ակտիվ կամ ակտիվների խումբը, ներառյալ ստանձնած պարտավորությունները, որը չի հանդիսանում ձեռնարկատիրական գործունեություն, ապա այս գործարքները հաշվառվում են որպես ակտիվի ձեռքբերում, որի դեպքում ձեռքբերման արժեքը բաշխվում խմբի կազմի մեջ մտնող առանձին որոշելի ակտիվների և պարտավորությունների վրա՝ ձեռքբերման ամսաթվի դրությամբ դրանց իրական արժեքներին համամասնորեն: Ձեռնարկատիրական գործունեությունը հանդիսանում է գործունեությունների և ակտիվների փոխկապակցված ամբողջություն, որը կարելի է իրականացնել և կառավարել՝ ուղղակիորեն ներդրողներին (կամ այլ սեփականատերերին, անդամներին կամ մասնակիցներին) շահաբաժինների, ծախսումների տնտեսման կամ այլ տնտեսական օգուտների տեսքով հատույց ապահովելու նպատակով:

(բ) Հասույթ

(i) Վաճառված ապրանքներ և սարքավորումներ

Բնականոն գործունեության ընթացքում ապրանքների և սարքավորումների վաճառքից ստացված հասույթը չափվում է ստացված կամ ստացվելիք հատուցման իրական արժեքով՝ առանց վերադարձումների, առևտրային զեղչերի և իջեցումների: Հասույթը ճանաչվում է համոզիչ վկայության առկայության դեպքում՝ սովորաբար վաճառքի իրագործված պայմանագրի տեսքով, համաձայն որի գնորդին են փոխանցվել ապրանքների սեփականության հետ կապված ռիսկերի և հատույցների նշանակալի մասը, հատուցման ստացումը հավանական է, հնարավոր է արժանահավատորեն չափել գործարքի հետ կապված ծախսումները ու ապրանքների հնարավոր վերադարձը, չի դիտվում շարունակական մասնակցություն ապրանքների կառավարմանը և հնարավոր է

արժանահավատորեն չափել հասույթի գումարը: Եթե գոյություն ունի հավանականություն, որ կտրամադրվեն զեղչեր և գումարը հնարավոր կլինի արժանահավատորեն չափել, ապա զեղչը ճանաչվում է որպես հասույթի նվազեցում՝ վաճառքի ճանաչման պահին: Ռիսկերի և հատույցների փոխանցումը սովորաբար տեղի է ունենում ապրանքների առաքման պահին:

(ii) Ծառայություններ

Մատուցված ծառայություններից ստացված հասույթը ներառում է թվային վճարովի հեռուստատեսության բաժանորդագրման ամսական վճարը, լայնաշերտ և անլար ինտերնետի և ֆիքսված ու բջջային հեռախոսակապի ծառայության ամսական վճարները, կորպորատիվ տվյալների փոխանցման ծառայության ամսական վճարները, ինչպես նաև կորպորատիվ ցանցերի սպասարկման և համակարգչային սպասարկման ծառայությունների ամսական վճարները: Բաժանորդագրումից ստացված հասույթը ճանաչվում է հաճախորդներին ծառայություններ մատուցելու պահին: Հասույթը, որի համար նախապես է հաշիվ ներկայացվել, հետաձգվում է և ճանաչվում այն ժամանակաշրջանում, որին վերաբերում է: Չվաստակած հասույթը ճանաչվում է որպես ստացված կանխավճար՝ հետաձգված հասույթի կազմում:

Ուշացված վճարումների գծով տոկոսները, որոնք հաշվեգրվում են ժամկետանց գումարների գծով, ճանաչվում են հավաքագրելիության գնահատումների հիման վրա, այնքանով, որքանով դրանց հավաքագրումը ենթակա է վճարման, քանի որ առանձին հաճախորդների պարտքերի հավաքագրումը անորոշ է:

Երբ համաձայնությունը պարունակում է առանձին բաղադրիչներ, վերջիններս ճանաչվում են առանձին, եթե՝

- բաղադրիչն ունի առանձնացված արժեք հաճախորդի համար և
- բաղադրիչի իրական արժեքը հնարավոր է արժանահավատորեն չափել:

Հասույթը բաշխվում է բաղադրիչների միջև՝ հաշվի առնելով չմատուցված բաղադրիչի իրական արժեքը (մանցորդային եղանակ) :

Եթե գործարքում Խումբը հանդես է գալիս որպես գործակալ, այլ ոչ որպես՝ պրինցիպալ, ապա ճանաչված հասույթն իրենից ներկայացնում է Խմբի կողմից վճարված կոմիսիոն գումարի գույք գումարը:

(գ) Ֆինանսական եկամուտ և ծախսեր

Խմբի ֆինանսական եկամուտը և ֆինանսական ծախսերը ներառում են.

- տոկոսային եկամուտը,
- տոկոսային ծախսերը,
- դեբիտորական և կրեդիտորական պարտքերի գծով զեղչի ծախսագրում,
- փոխարժեքային տարբերություններից առաջացող շահույթը կամ վնասը ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների գծով:

Տոկոսային եկամուտը կամ ծախսը ճանաչվում է կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Փոխառության ծախսումները, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի չեն որակվող ակտիվների ձեռքբերմանը, կառուցմանը կամ արտադրությանը, ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

(դ) Արտարժույթ

(i) Արտարժույթով գործարքներ

Արտարժույթով իրականացված գործարքները փոխարկվում են ՀՀ դրամի գործարքի օրվա դրությամբ սահմանված փոխարժեքով:

Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ արտարժույթով արտահայտված դրամային ակտիվները և պարտավորությունները վերափոխարկվում են ֆունկցիոնալ արժույթի այդ օրվա դրությամբ սահմանված փոխարժեքով: Դրամային հոդվածների գծով արտարժույթով իրականացված գործարքներից շահույթը կամ վնասը հանդիսանում է հաշվետու տարվա սկզբի դրությամբ ֆունկցիոնալ արժույթով արտահայտված, արդյունավետ տոկոսադրույթով և ժամանակաշրջանի ընթացքում վճարումներով ճշգրտված ամորտիզացված արժեքի և արտարժույթով արտահայտված ու հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջին օրվա դրությամբ գործող փոխարժեքով փոխարկված ամորտիզացված արժեքի տարբերությունը:

Սկզբնական արժեքով չափվող արտարժույթով արտահայտված ոչ դրամային ակտիվները և պարտավորությունները փոխարկվում են գործարքի օրվա դրությամբ սահմանված փոխարժեքով: Արտարժույթի վերափոխարկումից առաջացող տարբերությունները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում:

(ե) Աշխատակիցների կարճաժամկետ հատուցումներ

Աշխատակիցների կարճաժամկետ հատուցումների գծով պարտականությունները չափվում են առանց զեղչման և ծախսագրվում են համապատասխան ծառայությունը մատուցելուց հետո: Պարտավորությունը ճանաչվում է այն գումարի չափով, որն ակնկալվում է վճարել կարճաժամկետ դրամական պարգևավճարների տեսքով, եթե Խումբն ունի ներկա իրավական կամ կառուցողական պարտականություն այդ գումարը վճարել որպես անցյալ ծառայության արդյունք և կարող է արժանահավատորեն գնահատել պարտականությունը:

(զ) Շահութահարկ

Շահութահարկը բաղկացած է ընթացիկ և հետաձգված հարկերից: Շահութահարկը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ այն մասի, որը վերաբերում է ուղղակիորեն սեփական կապիտալում կամ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում ճանաչված տարրերին:

(i) Ընթացիկ հարկ

Ընթացիկ հարկը տարվա հարկվող շահույթի կամ վնասի գծով վճարման կամ ստացման ենթակա հարկի գումարն է, որը հաշվարկվում է կիրառելով հարկերի այն դրույքները, որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ էության ուժի մեջ են եղել հաշվետու ամսաթվի դրությամբ և ներառում է նախորդ տարիների վճարման ենթակա հարկերի գծով կատարած ճշգրտումները:

(ii) Հետաձգված հարկ

Հետաձգված հարկը ճանաչվում է ֆինանսական հաշվետվությունների նպատակների համար օգտագործվող ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների և հարկային նպատակների համար օգտագործվող գումարների միջև ժամանակավոր տարբերությունների գծով: Հետաձգված հարկը չի ճանաչվում այն ժամանակավոր տարբերությունների համար, որոնք առաջանում են ակտիվների և պարտավորությունների սկզբնական ճանաչման հետ կապված այն գործարքում, որը չի հանդիսանում ձեռնարկատիրական գործունեության միավորում և որը ազդեցություն չունի հաշվապահական կամ հարկվող շահույթի կամ վնասի վրա:

Հետաձգված հարկային ակտիվը ճանաչվում է չօգտագործված հարկային վնասների, չօգտագործված հարկային արտոնությունների և նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունների գծով, այն չափով, որքանով հավանական է, որ առկա կլինի հարկվող շահույթ, որի դիմաց դրանք կարող են օգտագործվել: Հետաձգված հարկային ակտիվները վերանայվում են յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ և նվազեցվում են այնքանով, որքանով հավանական չէ, որ հարկային օգուտը կիրացվի:

Հետաձգված հարկի գումարը չափվում է կիրառելով հարկի այն դրույքները, որոնք ակնկալվում է, որ կկիրառվեն ժամանակավոր տարբերությունների նկատմամբ վերջիններս հակադարձելիս՝ հիմք ընդունելով այն օրենքների դրույթները, որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ էության ուժի մեջ են եղել հաշվետու ամսաթվի դրությամբ:

Հետաձգված հարկի չափումն արտացոլում է այն հարկային հետևանքները, որոնք կարող են առաջանալ, եթե Խումբը կիրառի այն մոտեցումը, որով ակնկալում է վերականգնել կամ մարել իր ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում:

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները հաշվանցվում են, եթե Խումբն ունի ընթացիկ հարկային ակտիվներն ընթացիկ հարկային պարտավորությունների դիմաց հաշվանցելու իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք և հետաձգված հարկային ակտիվներն ու հետաձգված հարկային պարտավորությունները վերաբերում են շահութահարկին, որը գանձվում է նույն հարկային մարմնի կողմից նույն հարկատուից կամ տարբեր հարկատուներից, սակայն Խումբը մտադիր է ընթացիկ հարկային պարտավորությունները մարել և հարկային ակտիվներն իրացնել գուտ հիմունքով կամ միաժամանակ իրացնել հարկային ակտիվներն ու մարել հարկային պարտավորությունները:

(է) Պաշարներ

Պաշարները չափվում են սկզբնական արժեքից և իրացման գուտ արժեքից նվազագույնով: Պաշարների սկզբնական արժեքը հաշվարկվում է «առաջինը մուտք՝ առաջինը ելք» սկզբունքով և ներառում է պաշարների ձեռք բերման ծախսումները, արտադրական կամ փոխարկման ծախսումները և դրանք ներկա գտնվելու վայր և վիճակի բերելու հետ կապված այլ ծախսումներ: Արտադրված պաշարների և անավարտ արտադրանքի դեպքում սկզբնական արժեքը ներառում է արտադրական վերադիր ծախսումների համապատասխան մասը՝ հիմք ընդունելով արտադրական նորմատիվային հզորությունը:

Իրացման գուտ արժեքը սովորական գործունեության ընթացքում վաճառքի գնահատված գինն է՝ հանած համալրման և վաճառքը կազմակերպելու համար գնահատված ծախսումները:

(ը) Հիմնական միջոցներ

(i) Դանաչում և չափում

Հիմնական միջոցների միավորները չափվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված մաշվածությունը և արժեզրկումից կորուստները:

Սկզբնական արժեքը ներառում է ակտիվի ձեռքբերմանն ուղղակի վերագրելի ծախսումները: Սեփական ուժերով կառուցված ակտիվների սկզբնական արժեքը ներառում է նյութերի արժեքը, ուղղակի աշխատուժի գծով ծախսումները, ակտիվն իր նպատակային օգտագործման համար աշխատանքային վիճակի բերելու հետ անմիջականորեն կապված ցանկացած այլ ծախսումները, ակտիվի ապատեղակայման և քանդման ծախսումները, տեղանքի վերականգնման ծախսումները, ինչպես նաև կապիտալացված փոխառության ծախսումները: Ձեռք բերված համակարգչային ծրագիրը, որը հանդիսանում է համապատասխան սարքավորման ֆունկցիոնալության անբաժանելի մասը, կապիտալացվում է որպես սարքավորման մաս:

Երբ հիմնական միջոցի միավորը բաղկացած է օգտակար ծառայության տարբեր ժամկետ ունեցող խոշոր բաղկացուցիչներից, այդ բաղկացուցիչները հաշվառվում են որպես հիմնական միջոցների առանձին միավորներ (հիմնական բաղկացուցիչներ):

Հիմնական միջոցի միավորի օտարումից ստացված շահույթը կամ վնասը որոշվում է համեմատելով օտարումից ստացված մուտքերը հիմնական միջոցի հաշվեկշռային արժեքի հետ և ճանաչվում է զուտ հիմունքով «Այլ եկամուտներ/այլ ծախսեր» հոդվածում՝ շահույթում կամ վնասում:

(ii) Հետագա ծախսումներ

Հետագա ծախսումները կապիտալացվում են, երբ հավանական է, որ Խումբը կհոսեն այդ ծախսումների հետ կապված ապագա տնտեսական օգուտները:

Հիմնական միջոցների ամենօրյա սպասարկման ծախսումները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ առաջանալուն պես:

(ii) Մաշվածություն

Հիմնական միջոցների միավորների մաշվածության հաշվարկը սկսվում է դրանց տեղադրման և շահագործման համար պատրաստ լինելու պահից, իսկ սեփական ուժերով կառուցված ակտիվների դեպքում՝ վերջիններիս կառուցումն ավարտելու և շահագործման համար պատրաստ լինելու պահից: Մաշվածությունը հաշվարկվում է ակտիվի սկզբնական արժեքի հիման վրա՝ հանած դրա մնացորդային արժեքը:

Մաշվածությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով գծային մեթոդը հիմնական միջոցների յուրաքանչյուր մասի օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետի ընթացքում, քանի որ այս մեթոդն առավել ճիշտ է արտացոլում ակտիվի հետ կապված ապագա տնտեսական օգուտների օգտագործման մոդելը: Վարձակալված ակտիվների գծով մաշվածությունը հաշվարկվում է վարձակալության ժամկետից և ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետից նվազագույնի ընթացքում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ հայտնի է, որ Խումբը ձեռք կբերի ակտիվի սեփականության իրավունքը վարձակալության ժամկետի վերջում: Հողատարածքի գծով մաշվածություն չի հաշվարկվում:

Ստորև ներկայացված են հիմնական միջոցների խոշոր բաղկացուցիչների օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետներն ընթացիկ և համադրելի ժամանակաշրջանների համար:

• շենքեր	20 տարի
• ցանցային ենթակառուցվածք	5-20 տարի
• սարքավորումներ	1-10 տարի
• փոխադրամիջոցներ	4-5 տարի
• տնտեսական միջոցներ	1-5 տարի
• վարձակալված հիմնական միջոցների բարելավումներ	վարձակալության գործողության ժամկետից և 20 տարի ժամկետից նվազագույնը

Մաշվածության հաշվարկի մեթոդները, օգտակար ծառայության ժամկետները և մնացորդային արժեքները վերանայվում են յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ և անհրաժեշտության դեպքում՝ ճշգրտվում:

(թ) Ոչ նյութական ակտիվներ

(i) Գույքվիլ

Գույքվիլը, որն առաջանում է դուստր կազմակերպությունների ձեռքբերման արդյունքում, չափվում է սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված արժեզրկումից կորուստները:

(ii) Այլ ոչ նյութական ակտիվներ

Խմբի կողմից ձեռքբերված ոչ նյութական ակտիվները, որոնք ունեն օգտակար ծառայության սահմանափակ ժամկետ, չափվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված ամորտիզացիան և կուտակված արժեզրկումից կորուստները:

(iii) Հետագա ծախսումներ

Հետագա ծախսումները կապիտալացվում են միայն այն ժամանակ, երբ ավելացնում են այն առանձին ակտիվի հետ կապված ապագա տնտեսական օգուտները, որին վերաբերում են: Բոլոր այլ ծախսումները, ներառյալ Խմբի ներսում ստեղծված գույքվիլ և ֆիրմային անվանումները, ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ առաջանալուն պես:

(iv) Ամորտիզացիա

Ամորտիզացիան հաշվարկվում է ակտիվի սկզբնական արժեքի գծով՝ հանած դրա մնացորդային արժեքը:

Ամորտիզացիան ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով գծային մեթոդը ոչ նյութական ակտիվի օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետի ընթացքում, քանի որ այս մեթոդն առավել ճիշտ է արտացոլում ակտիվի հետ կապված ապագա տնտեսական օգուտների օգտագործման մոդելը: Օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետներն ընթացիկ և համադրելի ժամանակաշրջանների համար հետևյալն են.

• լիցենզիաներ և ապրանքային նշաններ	6-16 տարի
• բիլինգային համակարգ	4-6 տարի
• այլ համակարգչային ծրագրեր	1-10 տարի
• հաճախորդների բազա	8 տարի
• տարողունակության օգտագործման անխախտելի իրավունք	5-15 տարի

Ամորտիզացիայի հաշվարկի մեթոդները, օգտակար ծառայության ժամկետները և մնացորդային արժեքները վերանայվում են յուրաքանչյուր ֆինանսական տարվա վերջում և անհրաժեշտության դեպքում՝ ճշգրտվում:

(ժ) Ֆինանսական գործիքներ

(i) Ոչ ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ և ֆինանսական պարտավորություններ - ճանաչում և ապաճանաչում

Խումբը փոխառությունները և դեբիտորական պարտքերը սկզբնապես ճանաչում է դրանց առաջացման օրը: Բոլոր այլ ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների սկզբնական ճանաչումը տեղի է ունենում առք ու վաճառքի օրը, երբ Խումբը դառնում է գործիքի պայմանագրային դրույթների կողմ:

Խումբն ապահովում է ֆինանսական ակտիվը, երբ ֆինանսական ակտիվից առաջացող դրամական հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները կորցնում են իրենց ուժը, կամ երբ փոխանցում է ֆինանսական ակտիվից դրամական հոսքերի ստացման պայմանագրային իրավունքներն այնպիսի գործարքում, որում փոխանցվում են ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն ու հատույցները: Մասնակցությունը փոխանցված ակտիվում, որն առաջացել կամ պահպանվել է Խմբի կողմից, ճանաչվում է որպես առանձին ակտիվ կամ պարտավորություն:

Խումբն ապահովում է ֆինանսական պարտավորությունը, երբ պայմանագրում նշված պարտականությունը կատարվում է կամ չեղյալ է համարվում կամ ուժը կորցնում է: Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները հաշվանցվում են՝ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում արտացոլվելով զուտ գումարով, միայն այն դեպքում, եթե Խումբն ունի ճանաչված գումարները հաշվանցելու իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք, ինչպես նաև հաշվարկը զուտ հիմունքով իրականացնելու կամ միաժամանակ ակտիվն իրացնելու և պարտավորությունը մարելու մտադրություն: Խումբն ունի հաշվանցում կատարելու ներկայումս իրագործելի իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք, եթե այդ իրավունքը կախված չէ ապագա դեպքերից և իրագործելի է թե՛ բնականոն գործունեության և թե՛ Խմբի ու բոլոր պայմանագրային կողմերի կողմից պարտականությունների չկատարման, վերջիններիս լուծարման կամ սնանկացման դեպքում:

Փոխառություններ և դեբիտորական պարտքեր

Փոխառությունները և դեբիտորական պարտքերն իրենցից ներկայացնում են ֆիքսված կամ որոշելի վճարումներով ակտիվներ, որոնք գնանշված չեն գործող շուկայում: Այս ակտիվներն ի սկզբանե ճանաչվում են իրական արժեքով՝ գումարած գործարքին ուղղակիորեն վերագրելի բոլոր ծախսումները: Սկզբնական ճանաչումից հետո փոխառությունները և դեբիտորական պարտքերը չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը՝ հանած արժեքնումից կորուստները:

Փոխառություններ և դեբիտորական պարտքերը ներառում են ֆինանսական ակտիվների հետևյալ դասերը՝ առևտրական և այլ դեբիտորական պարտքերը, տրված փոխառությունները, դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները:

Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ են համարվում դրամական միջոցների մնացորդները և ընթացիկ բանկային հաշիվները:

(ii) Ոչ ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ - չափում

Խումբը դասում է ոչ ածանցյալ ֆինանսական պարտավորությունները այլ ֆինանսական պարտավորությունների դասին: Ոչ ածանցյալ ֆինանսական պարտավորությունների սկզբնական ճանաչումը տեղի է ունենում իրական արժեքով՝ հանած գործարքին ուղղակիորեն վերագրելի բոլոր ծախսումները: Սկզբնական ճանաչումից հետո այս ֆինանսական պարտավորությունները չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Այլ ֆինանսական պարտավորությունները ներառում են վարկերը և փոխառությունները, բանկային օվերդրաֆտները, առևտրական և այլ կրեդիտորական պարտքերը:

(բ) Կանոնադրական կապիտալ

Ընկերության բաժնեմասերը ենթակա են մարման մասնակցի ընտրությամբ՝ համաձայն Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության: Ընկերությունը պարտավոր է վճարել դուրս եկող մասնակցին իր գուտ ակտիվների նրա բաժնեմասը դրամական միջոցներով, կամ մասնակցի համաձայնության դեպքում՝ բնաիրային տեսքով:

ՀՀՄՄ 32 «*Ֆինանսական գործիքներ. ներկայացում*» ստանդարտի համաձայն՝ մասնակիցներին վերագրելի գուտ ակտիվները դասակարգվում են որպես սեփական կապիտալ այս համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացված բոլոր ժամանակաշրջանների համար, քանի որ ղեկավարությունը գտնում է, որ Ընկերության վերադարձնելի ֆինանսական գործիքները բավարարում են ՀՀՄՄ 32 ստանդարտով սահմանված սեփական կապիտալում վերադարձնելի ֆինանսական գործիքների ներկայացման բոլոր պահանջները:

(լ) Արժեզրկում

(i) Ոչ ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ

Ֆինանսական ակտիվը, որը չի չափվում իրական արժեքով շահույթի կամ վնասի միջոցով, գնահատվում է յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ՝ արժեզրկման անկողմնակալ վկայություն հայտնաբերելու նպատակով: Ֆինանսական ակտիվը համարվում է արժեզրկված, եթե անկողմնակալ վկայությունը ցույց է տալիս, որ ակտիվի սկզբնական ճանաչումից հետո տեղի է ունեցել կորստի դեպք, և այդ կորստի դեպքը բացասական ազդեցություն է ունեցել տվյալ ֆինանսական ակտիվի ապագա գնահատված դրամական հոսքերի վրա, որը հնարավոր է արժանահավատորեն գնահատել:

Ֆինանսական ակտիվների արժեզրկման անկողմնակալ վկայությունը կարող է ներառել պարտականությունների չկատարումը կամ վճարումների հետաձգումը պարտապանի կողմից, Խմբին վճարվելիք գումարի պայմանների այնպիսի վերանայում, որը Խումբն այլ հանգամանքներում չէր դիտարկի, պարտապանի սնանկացման հայտանիշները, փոխառությունների վճարումների կարգավիճակի բացասական փոփոխությունները, տնտեսական պայմանները, որոնք փոխկապակցված են պարտավորությունների չկատարման հետ և դիտարկելի տվյալները, որոնք վկայում են ֆինանսական ակտիվների խմբից ակնկալվող դրամական միջոցների հոսքերի չափելի նվազեցման մասին:

Փոխառություններ և դեբիտորական պարտքեր

Խումբը դիտարկում է փոխառությունների և դեբիտորական պարտքերի արժեզրկման վկայությունն անհատական և խմբային հիմունքներով: Բոլոր առանձին վերցված նշանակալի փոխառությունները և դեբիտորական պարտքերը գնահատվում են արժեզրկման տեսանկյունից՝ անհատական հիմունքով: Եթե բոլոր առանձին վերցված նշանակալի փոխառությունների և դեբիտորական պարտքերի արժեզրկման առանձին վկայություն չի հայտնաբերվում, ապա դրանք գնահատվում են հավաքական հիմունքով՝ տեղի ունեցած, սակայն չբացահայտված արժեզրկման վկայություն հայտնաբերելու նպատակով: Փոխառությունները և դեբիտորական պարտքերը, որոնք առանձին վերցված նշանակալի չեն, գնահատվում են արժեզրկման տեսանկյունից հավաքական հիմունքով՝ խմբավորելով ռիսկի համանման բնութագրերով փոխառությունները և դեբիտորական պարտքերը:

Հավաքական արժեզրկումը գնահատելիս՝ Խումբը դիտարկում է պարտականությունների չկատարման նախկինում առկա միտումները, մարումների ժամկետները, կրած վնասի գումարը, որոնք ճշգրտվում են հաշվի առնելով ղեկավարության կարծիքը, թե արդյոք ներկա տնտեսական և վարկավորման պայմանները թույլ են տալիս, որպեսզի փաստացի վնասը ավել կամ պակաս լինի նախկինում առկա միտումներով առաջարկվողներից:

Փոխառությունների և դեբիտորական պարտքերի արժեզրկումից կորուստը հաշվարկվում է որպես ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի և այդ ակտիվի սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով գեղջված դրամական միջոցների գնահատված ապագա հոսքերի ներկա արժեքի միջև տարբերություն: Կորստի գումարը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում և արտացոլվում է պահուստային հաշվում՝ փոխառությունների և դեբիտորական պարտքերի դիմաց: Խումբը շարունակում է ճանաչել արժեզրկված ակտիվի գծով տոկոսները գեղջի վերականգնման միջոցով: Եթե հետագայում տեղի ունեցած դեպքը հանգեցնում է արժեզրկումից կորստի գումարի նվազեցմանը, ապա արժեզրկումից կորստի գումարի նվազեցումը հակադարձվում է շահույթի կամ վնասի միջոցով:

(ii) Ոչ ֆինանսական ակտիվներ

Խմբի ոչ ֆինանսական ակտիվների հաշվեկշռային արժեքը, բացառությամբ պաշարների և հետաձգված հարկային ակտիվների, վերանայվում է յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ՝ որոշելու արդյոք առկա է որևէ հայտանիշ, ըստ որի ակտիվը կարող է արժեզրկված համարվել: Եթե որևէ այդպիսի հայտանիշ առկա է, ապա գնահատվում է ակտիվի փոխհատուցվող գումարը: Օգտակար ծառայության անսահմանափակ ժամկետ ունեցող կամ շահագործման համար դեռ ոչ պիտանի ոչ նյութական ակտիվների և գույքիլի համար փոխհատուցվող գումարը գնահատվում է յուրաքանչյուր տարի նույն ժամանակ:

Արժեզրկման ստուգման նպատակով ակտիվները, որոնց արժեզրկումը հնարավոր չէ գնահատել անհատական հիմունքով, խմբավորվում են ակտիվների փոքրագույն խմբերի, որոնք շարունակական օգտագործման արդյունքում առաջացնում են այլ ակտիվներից կամ դրամաստեղծ միավորից մեծապես անկախ դրամական միջոցների ներհոսքեր:

Գույքիլի արժեզրկման ստուգման նպատակով՝ դրամաստեղծ միավորները, որոնց բաշխվել է գույքիլը, միավորվում են այնպես, որպեսզի արժեզրկման ստուգման մակարդակն արտացոլի այն նվազագույն մակարդակը, որում ներքին կառավարման նպատակներով գույքիլը ենթարկվում է մոնիտորինգի: Ձեռնարկատիրական գործունեության միավորման արդյունքում ձեռքբերված գույքիլը բաշխվում է դրամաստեղծ միավորների այն խմբերին, որոնք ակնկալվում է, որ օգուտներ կստանան ձեռնարկատիրական գործունեության միավորման սիներգիաներից:

Ակտիվի կամ դրամաստեղծ միավորի փոխհատուցվող գումարը որոշվում է որպես հետևյալ երկու մեծություններից առավելագույնը՝ օգտագործման արժեք և իրական արժեք՝ հանած վաճառքի ծախսերը: Օգտագործման արժեքը գնահատելիս դրամական միջոցների գնահատված ապագա հոսքերը գեղջվում են մինչև վերջիններիս ներկա արժեքը՝ օգտագործելով մինչև հարկումը գեղջման այն դրույքը, որն արտացոլում է փողի ժամանակային արժեքի տվյալ շուկայի ներկա գնահատականը և այդ ակտիվին կամ դրամաստեղծ միավորին բնորոշ ռիսկերը: Արժեզրկումից կորուստ ճանաչվում է, երբ ակտիվի կամ նրա դրամաստեղծ միավորի հաշվեկշռային արժեքը գերազանցում է նրա գնահատված փոխհատուցվող գումարը:

Արժեզրկումից կորուստները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում: Դրամաստեղծ միավորների գծով ճանաչված արժեզրկումից կորուստը բաշխվում է այնպես, որ նախ նվազեցվի դրամաստեղծ միավորին (կամ դրամաստեղծ միավորների խմբին) բաշխված գույքիլի հաշվեկշռային արժեքը և, այնուհետև, այդ դրամաստեղծ միավորի (դրամաստեղծ միավորների խմբի) կազմի մեջ մտնող ակտիվների հաշվեկշռային արժեքները՝ համամասնորեն:

Գուդվիլի գծով արժեզրկումից կորուստը չի հակադարձվում: Այլ ակտիվների հետ կապված նախորդ ժամանակաշրջաններում ճանաչված արժեզրկումից կորուստը գնահատվում է յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ, պարզելու համար, թե արդյոք գոյություն ունի որևէ հայտանիշ ըստ որի արժեզրկումից կորուստը նվազել է կամ այլևս գոյություն չունի: Արժեզրկումից կորուստը հակադարձվում է այն դեպքում, եթե տեղի են ունեցել փոփոխություններ փոխհատուցվող գումարը որոշելիս օգտագործված գնահատականներում: Արժեզրկումից կորուստը հակադարձվում է միայն այնքանով, որքանով ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը չի գերազանցում այն հաշվեկշռային արժեքը, որը որոշված կլիներ (առանց համապատասխան մաշվածության կամ ամորտիզացիայի), եթե այդ ակտիվի գծով արժեզրկումից կորուստ ճանաչված չլիներ:

(խ) Պահուստներ

Պահուստը ճանաչվում է, երբ Խումբը՝ որպես անցյալ դեպքերի արդյունք, ունի ընթացիկ իրավական կամ կառուցողական պարտավորություն, որը հնարավոր է արժանահավատորեն գնահատել, և հավանական է, որ այդ պարտավորությունը մարելու նպատակով կպահանջվի տնտեսական օգուտների արտահոսք: Պահուստները որոշվում են ակնկալվող դրամական միջոցների ապագա հոսքերը գեղջելով հարկումից առաջ այն դրույքով, որն արտացոլում է տվյալ շուկայում դրամի ժամանակային արժեքը և այդ պարտավորությանը հատուկ ռիսկերը: Զեղչի ծախսագրումը ճանաչվում է որպես ֆինանսական ծախս:

Տեղանքի վերականգնում

Կիրառելի օրենսդրական պահանջների համաձայն՝ տեղադրված ցանցային հարմարանքների համար վարձակալված տարածքի վերականգնման գծով պահուստը ճանաչվում է հարմարանքների տեղադրման պահին:

(ծ) Վարձակալված ակտիվներ

Խումբը վարձակալում է մի շարք ակտիվներ գործառնական վարձկաությամբ: Վարձակալված ակտիվները չեն ճանաչվում Խմբի ֆինանսական վիճակի մասին համախմբված հաշվետվությունում:

(կ) Վարձակալության գծով վճարներ

Գործառնական վարձակալության գծով կատարված վճարները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով գծային մեթոդը վարձակալության գործողության ժամկետի ընթացքում: Վարձակալության գծով ստացված խրախուսիչ գումարները ճանաչվում են որպես վարձակալության գծով կատարած ընդհանուր վճարների բաղկացուցիչ մաս՝ վարձակալության գործողության ժամկետի ընթացքում:

29. Դեռևս չկիրառվող նոր ստանդարտներ և մեկնաբանություններ

Մի շարք նոր ստանդարտներ, այդ ստանդարտների փոփոխություններ և մեկնաբանություններ գործում են 2016թ. հունվարի 1-ից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար և չեն կիրառվել այս համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս: Այդ ստանդարտներից և փոփոխություններից ստորև ներկայացվածները հնարավոր է, որ ազդեցություն կունենան Խմբի գործունեության վրա: Խումբը մտադիր է կիրառել այդ ստանդարտները և դրանց փոփոխությունները, երբ վերջիններս մտնեն ուժի մեջ:

(ա) **ՖՀՄՍ 15 «Հաճախորդների հետ կնքված պայմանագրերից ստացվող հասույթ»**

ՖՀՄՍ 15 ստանդարտը սահմանում է համապարփակ հիմունքներ, որոշելու համար, թե որ հանգամանքներում, ինչ չափով և երբ պետք է ճանաչվի հասույթը: Ստանդարտը փոխարինում է հասույթի ճանաչման ներկայումս գործող ուղեցույցները, ներառյալ ՀՀՄՍ 18 «Հասույթ», ՀՀՄՍ 11 «Կառուցման պայմանագրեր» և ՖՀՄՄԿ Մեկնաբանություն 13 «Հաճախորդի հավատարմության ծրագրեր» պահանջները: Նոր ստանդարտի հիմնական սկզբունքի համաձայն՝ կազմակերպությունը պետք է ճանաչի հասույթը՝ ապրանքների կամ ծառայությունների փոխանցումը հաճախորդներին այն գումարով ներկայացնելու համար, որն արտացոլում է հատուցումը, որը կազմակերպությունն ակնկալում է ստանալ այդ ապրանքների կամ ծառայությունների դիմաց: Նոր ստանդարտով կպահանջվեն նաև լրացուցիչ բացահայտումներ հասույթի համար, կտրամադրվի ուղեցույց նախկինում համապարփակ կերպով չուսումնասիրվող գործառնությունների համար, կկատարելագործվեն մի քանի բաղադրիչներից բաղկացած համաձայնություններին վերաբերող ուղեցույցները: ՖՀՄՍ 15 կգործի 2018թ. հունվարի 1-ին կամ հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար և կարող է կիրառվել ժամանակից շուտ: Խումբը չի ավարտել համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների վրա ՖՀՄՍ 15-ի կիրառման հնարավոր ազդեցության նախնական գնահատումը:

(բ) **ՖՀՄՍ 9 «Ֆինանսական գործիքներ»**

2014թ. հուլիսին հրապարակված ՖՀՄՍ 9 «Ֆինանսական գործիքներ» ստանդարտը փոխարինում է ՀՀՄՍ 39 «Ֆինանսական գործիքներ. ճանաչում և չափում» ստանդարտի գործող ուղեցույցները: ՖՀՄՍ 9-ը պարունակում է վերանայված ուղեցույցներ ֆինանսական գործիքների դասակարգման և չափման համար, ներառյալ ֆինանսական ակտիվների արժեզրկման հաշվարկի համար կիրառվող նոր սպասվող վնասի մոդելը, և հեջի ընդհանուր հաշվառմանը վերաբերող նոր պահանջները: Այն ներառում է նաև ՀՀՄՍ 39-ով սահմանված ֆինանսական գործիքների ճանաչման և ապաճանաչման ուղեցույցները: ՖՀՄՍ 9-ը կգործի 2018թ. հունվարի 1-ին կամ հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար և կարող է կիրառվել ժամանակից շուտ: Խումբը գնահատում է ՖՀՄՍ 9-ի կիրառման հնարավոր ազդեցությունն իր համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

(գ) **ՖՀՄՍ 16 «Վարձակալություն»**

ՖՀՄՍ 16-ը փոխարինում է ՀՀՄՍ 17 «Վարձակալություն», ՖՀՄՄԿ մեկնաբանություն 4 «Համաձայնություններում վարձակալության առկայության որոշում», ՄՄԿ մեկնաբանություն 15 «Գործառնական վարձակալություն. խրախուսող պայմաններ» և ՄՄԿ մեկնաբանություն 27 «Վարձակալության իրավական ձև ներառող գործարքների բովանդակության գնահատումը» սահմանված վարձակալության հաշվառման ուղեցույցները: Այս ստանդարտով այլևս չի կիրառվում հաշվառման կրկնակի մոդելը վարձակալների համար, որով տարանջատվում են հաշվեկշռային ֆինանսական վարձակալությունը և արտահաշվեկշռային գործառնական վարձակալությունը: Փոխարենը, կիրառվում է մեկ՝ հաշվեկշռային հաշվառման մոդել, որը նման է ներակայիս ֆինանսական վարձակալության

հաշվառմանը: Վարձատուների համար հաշվառման ներկայիս մոտեցումը չի փոփոխվում, նրանք շարունակում են դասակարգել վարձակալությունը ֆինանսական և գործառնական դասերի: ՖՀՄՍ 16-ը կգործի 2019թ. հունվարի 1-ին և հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար և կարող է կիրառվել ժամանակից շուտ՝ նաև ՖՀՄՍ 15 «Հաճախորդների հետ պայմանագրերի գծով հասույթ» ստադարտը կիրառելու պայմանով: Խումբը գնահատում է ՖՀՄՍ 16-ի կիրառման հնարավոր ազդեցությունն իր համախմբված ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

(դ) Նախաձեռնություն տեղեկատվության բացահայտման հետ կապված (ՀՀՄՍ 7-ի փոփոխություններ)

Փոփոխությունները պահանջում են այնպիսի տեղեկատվության բացահայտում, որը թույլ կտա ֆինանսական հաշվետվությունների օգտագործողներին գնահատել ֆինանսավորման գործունեությամբ պայմանավորված պարտավորությունների փոփոխությունները, ներառյալ՝ դրամական միջոցների հոսքերի փոփոխության հետ թե՛ կապակցված և թե՛ չկապակցված փոփոխությունները: Փոփոխությունները գործում են 2017թ. հունվարի 1-ին կամ հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար և կարող են կիրառվել ժամանակից շուտ: Բացահայտման նոր պահանջները բավարարելու նպատակով՝ Խումբը մտադիր է ներկայացնել պարտավորությունների ժամանակաշրջանի սկզբի և վերջի դրությամբ մնացորդների համադրումը՝ բացահայտելով ֆինանսավորման գործունեությամբ պայմանավորված փոփոխությունների վերաբերյալ տեղեկատվությունը:

«Յուքոմ» ՍՊԸ

**Ֆինանսական հաշվետվություններ
2017թ. համար**

Բովանդակություն

Անկախ աուդիտորական եզրակացություն	3
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն	6
Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն	7
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն	8
Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն	9
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ	10

«Քեյ-Փի-Էմ-Ջի Արմենիա» ՓԲԸ
Հայաստանի Հանրապետություն, Երևան 0010,
Վ.Սարգսյանի փ. 26/1,
«Էրեբունի Պլազա» Բիզնես-կենտրոն, 8-րդ հարկ
Հեռախոս + 374 (10) 566 762
Ֆաքս + 374 (10) 566 762
Ինտերնետ www.kpmg.am

Անկախ աուդիտորական եզրակացություն

«Յուրոմ» ՍՊԸ-ի մասնակիցներին

Կարծիք

Մենք իրականացրել ենք «Յուրոմ» ՍՊԸ-ի (Ընկերություն) ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտը, որոնք ներառում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը 2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, հաշվետու տարվա շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների, սեփական կապիտալում փոփոխությունների և դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունները, ինչպես նաև ծանոթագրությունները, որոնք ներառում են հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության հիմնական դրույթները և այլ բացատրական տեղեկատվություն:

Մեր կարծիքով, կից ներկայացվող ֆինանսական հաշվետվությունները, բոլոր էական առումներով, ճշմարիտ են ներկայացնում Ընկերության ֆինանսական վիճակը 2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, ինչպես նաև վերջինիս գործունեության արդյունքները և դրամական միջոցների հոսքերը հաշվետու տարվա համար՝ Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ) համաձայն:

Կարծիքի արտահայտման հիմքեր

Մենք աուդիտն իրականացրել ենք Աուդիտի միջազգային ստանդարտներին (ԱՄՍ) համապատասխան: Նշված ստանդարտներով նախատեսված մեր պարտականությունները ներկայացված են մեր եզրակացության «Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար» բաժնում: Մենք անկախ ենք Ընկերությունից՝ համաձայն Հաշվապահների էթիկայի միջազգային ստանդարտների խորհրդի Պրոֆեսիոնալ հաշվապահների էթիկայի օրենսգրքի (ՀԷՄՍԻ օրենսգրք) և Հայաստանի Հանրապետությունում ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի նկատմամբ կիրառելի էթիկայի պահանջների, և մենք կատարել ենք էթիկային վերաբերող մեր պարտականություններն այս պահանջներին և ՀԷՄՍԻ օրենսգրքին համապատասխան: Մենք գտնում ենք, որ ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցները բավականաչափ են և համապատասխան՝ մեր աուդիտորական եզրակացության հիմք հանդիսանալու համար:

Ղեկավարության և կառավարման օղակներում ներգրավված անձանց պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների համար

Ղեկավարությունը պատասխանատու է ՖՀՄՍ համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների կազմման և ճշմարիտ ներկայացման, ինչպես նաև այնպիսի ներքին վերահսկողության համակարգի համար, որը համարում է անհրաժեշտ սխալի կամ խարդախության արդյունքում առաջացող էական խեղաթյուրումներից զերծ ֆինանսական հաշվետվություններ պատրաստելու համար:

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս ղեկավարությունը պատասխանատու է ընկերության անընդհատ գործելու կարողության գնահատման համար, բացահայտելով, կիրառելի լինելու դեպքում, անընդհատությանը վերաբերող հարցերը և կիրառելով անընդհատության հիմունքով հաշվառումը, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ ղեկավարությունը մտադիր է կամ լուծարել ընկերությունը կամ դադարեցնել վերջինիս գործունեությունը, կամ չունի դրանից խուսափելու իրատեսական այլընտրանք:

Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար

Մեր նպատակն է ձեռք բերել ողջամիտ հավաստիացում առ այն, որ ֆինանսական հաշվետվություններն, ամբողջությամբ վերցված, զերծ են սխալի կամ խարդախության պատճառով առաջացած էական խեղաթյուրումներից և ներկայացնել մեր կարծիքը ներառող աուդիտորական եզրակացություն: Ողջամիտ հավաստիացումը հավաստիացման բարձր աստիճան է, սակայն այն չի երաշխավորում, որ ԱՄՍ-ների համաձայն աուդիտի իրականացման ընթացքում միշտ հնարավոր կլինի հայտնաբերել էական խեղաթյուրումներ՝ վերջինիս առկայության դեպքում: Խեղաթյուրումները կարող են առաջանալ խարդախության կամ սխալի հետևանքով և համարվում են էական, եթե կարելի է պատճառաբանված կերպով ակնկալել, որ, առանձին կամ միասին վերցված, ազդեցություն կունենան այս ֆինանսական հաշվետվությունների հիման վրա օգտագործողների կողմից կայացվող տնտեսական որոշումների վրա:

Որպես ԱՄՍ-ների համաձայն իրականացվող աուդիտի մաս՝ մենք կիրառում ենք մասնագիտական դատողություն և պահպանում ենք մասնագիտական թերահավատություն աուդիտի ընթացքում: Մենք նաև՝

- հայտնաբերում և գնահատում ենք խարդախության կամ սխալի հետևանքով ֆինանսական հաշվետվությունների էական խեղաթյուրման ռիսկերը, մշակում և իրականացնում ենք այդ ռիսկերին անդրադարձող աուդիտորական ընթացակարգեր և ձեռք ենք բերում աուդիտորական ապացույցներ, որոնք բավականաչափ են և համապատասխան՝ մեր աուդիտորական եզրակացության հիմք հանդիսանալու համար: Խարդախության հետևանքով առաջացած էական խեղաթյուրումը չհայտնաբերելու ռիսկն ավելի մեծ է քան սխալի հետևանքով առաջացած էական խեղաթյուրումը չհայտնաբերելու ռիսկը, քանի որ խարդախությունը կարող է ներառել գաղտնի համաձայնություն, կեղծիք, միտումնավոր բացթողումներ, խեղաթյուրումներ կամ ներքին վերահսկողության համակարգի շրջանցում:
- պատկերացում ենք կազմում աուդիտին վերաբերող ներքին վերահսկողության համակարգի վերաբերյալ՝ տվյալ հանգամանքներում տեղին աուդիտորական ընացակարգեր մշակելու, բայց ոչ ընկերության ներքին վերահսկողության համակարգի արդյունավետության վերաբերյալ կարծիք արտահայտելու նպատակով:
- գնահատում ենք կիրառվող հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության տեղին լինելը և ղեկավարության կողմից կատարած հաշվապահական հաշվառման գնահատումների և հարակից բացահայտումների հիմնավորվածությունը:
- կատարում ենք եզրահանգում ղեկավարության կողմից անընդհատության հիմունքով հաշվառում կիրառելու տեղին լինելու վերաբերյալ և, հիմք ընդունելով ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցները, կատարում ենք հետևություն, թե արդյոք առկա է դեպքերի կամ հանգամանքների հետ կապված էական անորոշություն, որը կարող է լուրջ կասկածներ հարուցել ընկերության անընդհատ գործելու կարողության վերաբերյալ: Եթե մենք եզրակացնենք, որ գոյություն ունի էական անորոշություն, մենք պետք է մեր աուդիտորական եզրակացությունում

«Յուրքում» ՍՊԸ

Անկախ աուդիտորական եզրակացություն
էջ 3

ուշադրություն հրավիրենք ֆինանսական հաշվետվությունների համապատասխան բացահայտումներին, կամ, այդ բացահայտումների ոչ համապատասխան լինելու դեպքում՝ ձևափոխենք մեր կարծիքը: Մեր եզրահանգումները հիմնված են միմյնային մեր աուդիտորական եզրակացության ամսաթիվը ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա: Այնուամենայնիվ, ապագա դեպքերը կամ հանգամանքները կարող են հանգեցնել ընկերության կողմից անընդհատության հիմունքով գործունեության իրականացման դադարեցմանը:

- գնահատում ենք ֆինանսական հաշվետվությունների ընդհանուր ներկայացումը, կառուցվածքը և բովանդակությունը, ներառյալ՝ բացահայտումները և գնահատում ենք, թե արդյոք ֆինանսական հաշվետվություններն արտացոլում են իրենց հիմքում ընկած գործառնություններն ու իրադարձությունները այնպիսի ձևով, որը թույլ է տալիս ապահովել ճշմարիտ ներկայացում:

Ի թիվս այլ հարցերի, մենք տեղեկացնում ենք կառավարման օղակներում ներգրավված անձանց աուդիտի պլանավորված շրջանակների և ժամկետների, աուդիտի ընթացքում առաջացած նշանակալից հարցերի, այդ թվում՝ աուդիտի ընթացքում հայտնաբերված ներքին վերահսկողության համակարգի էական թերությունների մասին:

Մեր անկախ աուդիտորական եզրակացության ներկայացման համար հիմք հանդիսացող աուդիտի իրականացման համար պատասխանատու գործընկերն է Իրինա Գևորգյանը:

Տիգրան Գասպարյան
Տնօրեն

Իրինա Գևորգյան
Գործընկեր

KPMG Armenia

«Բեյ-Փի-Էմ-Ջի Արմենիա» ՓԲԸ
2 օգոստոսի 2018թ.

հազ. դրամ	Ծնթգ.	31 դեկտեմբերի 2017թ.	31 դեկտեմբերի 2016թ.
Ակտիվներ			
Հիմնական միջոցներ	10	46,431,089	43,579,294
Ոչ նյութական ակտիվներ և գույքիլ	11	41,933,027	42,989,650
Կանխավճար շահութահարկի գծով		706,054	404,418
Կանխավճարներ և այլ ակտիվներ		1,305,108	765,330
Ստացվելիք ԱԱՀ		2,535,549	2,435,095
Ոչ ընթացիկ ակտիվներ		92,910,827	90,173,787
Պաշարներ	12	1,169,078	948,036
Առևտրական դեբիտորական պարտքեր	19(զ)	12,495,653	7,183,104
Ստացվելիք ԱԱՀ		775,428	2,931,272
Կանխավճարներ և այլ ակտիվներ		1,417,013	1,018,204
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	13	4,903,741	4,438,934
Ընթացիկ ակտիվներ		20,760,913	16,519,550
Ընդամենը ակտիվներ		113,671,740	106,693,337
Սեփական կապիտալ	14		
Կանոնադրական կապիտալ		22,397	16,959
Կուտակված վնաս		(12,991,784)	(9,029,475)
Լրացուցիչ կապիտալ		33,531,696	17,226,885
Ընդամենը սեփական կապիտալ		20,562,309	8,214,369
Ոչ ընթացիկ պարտավորություններ			
Վարկեր և փոխառություններ	16	47,280,825	58,016,768
Պահուստներ	17	1,417,798	1,715,147
Վճարվելիք ԱԱՀ		2,535,549	2,435,095
Առևտրական և այլ կրեդիտորական պարտքեր	18	13,069,163	14,770,235
Հետաձգված հասույթ և ստացված կանխավճարներ		6,199,349	1,264,324
Ոչ ընթացիկ պարտավորություններ		70,502,684	78,201,569
Ընթացիկ պարտավորություններ			
Վարկեր և փոխառություններ	16	8,000,157	3,444,918
Առևտրական և այլ կրեդիտորական պարտքեր	18	13,369,109	15,843,519
Հետաձգված հասույթ և ստացված կանխավճարներ		1,237,481	988,962
Ընթացիկ պարտավորություններ		22,606,747	20,277,399
Ընդամենը պարտավորություններ		93,109,431	98,478,968
Ընդամենը սեփական կապիտալ և պարտավորություններ		113,671,740	106,693,337

հազ. դրամ	Ծնթգ.	2017թ.	2016թ.
Հասույթ	5	37,146,209	34,999,236
Այլ եկամուտ		1,663,994	1,461,981
Մաշվածության և ամորտիզացիայի ծախսեր		(11,468,109)	(11,486,541)
Աշխատակազմի գծով ծախսեր	6	(5,844,550)	(5,552,673)
Այլ ծախսեր	7	(19,903,769)	(19,644,134)
Գործառնական գործունեության արդյունքներ		1,593,775	(222,131)
Ֆինանսական եկամուտ	8	2,660	291,797
Ֆինանսական ծախսեր	8	(6,578,915)	(7,113,969)
Զուտ ֆինանսական ծախսեր		(6,576,255)	(6,822,172)
Վնաս նախքան շահութահարկով հարկումը		(4,982,480)	(7,044,303)
Շահութահարկի գծով հատուցում	9	1,020,171	2,457,690
Վնաս և ընդամենը համապարփակ վնաս տարվա համար		(3,962,309)	(4,586,613)

Այս ֆինանսական հաշվետվությունները հաստատվել են ղեկավարության կողմից 2018թ. օգոստոսի 2-ին և ստորագրվել են վերջինիս անունից:

Հայկ Եսայան
Տնօրեն

Կարեն Մնացականյան
Ֆինանսական տնօրեն

	Ընկերության մասնակիցներին վերագրելի			
	Կանոնադրական կապիտալ	Լրացուցիչ կապիտալ	Կուտակված վնաս	Ընդամենը սեփական կապիտալ
հազ. դրամ				
Մնացորդը 2016թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	16,959	7,143,157	(4,442,862)	2,717,254
Վնաս և ընդամենը համապարփակ վնաս տարվա համար	-	-	(4,586,613)	(4,586,613)
Գործառնություններ Ընկերության սեփականատերերի հետ				
Կապակցված կողմից ստացված փոխառության ներում՝ առանց 1,838,361 հազար դրամ հարկի	-	7,353,443	-	7,353,443
Սկզբնական գեղչ մասնակցից ցածր տոկոսադրույքով ստացված վարկերի և փոխառությունների գծով՝ առանց 682,571 հազար դրամ հետաձգված հարկի (ծնթգ. 9)	-	2,730,285	-	2,730,285
Մնացորդը 2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	16,959	17,226,885	(9,029,475)	8,214,369
Մնացորդը 2017թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	16,959	17,226,885	(9,029,475)	8,214,369
Վնաս և ընդամենը համապարփակ վնաս տարվա համար	-	-	(3,962,309)	(3,962,309)
Գործառնություններ Ընկերության սեփականատերերի հետ				
Կանոնադրական կապիտալի աճ	5,438	-	-	5,438
Լրացուցիչ ներդրումներ մասնակիցների կողմից	-	12,224,126	-	12,224,126
Կապակցված կողմից ստացված փոխառության ներում՝ առանց 1,034,148 հազար դրամ հարկի (ծնթգ. 9)	-	4,136,590	-	4,136,590
Սկզբնական գեղչ մասնակցից ցածր տոկոսադրույքով ստացված վարկերի և փոխառությունների գծով՝ առանց 215,903 հազար դրամ հետաձգված հարկի (ծնթգ. 9)	-	863,612	-	863,612
Մասնակցից ստացված փախառության ժամկետից շուտ մարման ազդեցությունը՝ առանց 229,879 հազար դրամ հետաձգված հարկի (ծնթգ. 9)	-	(919,517)	-	(919,517)
Մնացորդը 2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	22,397	33,531,696	(12,991,784)	20,562,309

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվությունը պետք է դիտարկվի 10-ից 54-րդ էջերում ներկայացված ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

հազ. դրամ	2017թ.	2016թ.
Դրամական միջոցների հոսքեր գործառնական գործունեությունից		
Հաճախողներից ստացված դրամական միջոցներ՝ ներառյալ ԱԱՀ	44,128,779	40,212,839
Մատակարարներին վճարված դրամական միջոցներ՝ ներառյալ ԱԱՀ	(21,976,716)	(19,833,901)
Աշխատակիցներին վճարված դրամական միջոցներ՝ ներառյալ հարկերը	(5,279,532)	(5,621,259)
Վճարումներ շահութահարկի գծով	-	(62,000)
Վճարված հարկեր՝ բացառությամբ շահութահարկի	(1,936,946)	(1,280,985)
Վճարված տոկոսներ	(4,114,623)	(3,983,798)
Գործառնական գործունեությունից ստացված զուտ դրամական միջոցներ	10,820,962	9,430,896
Դրամական միջոցների հոսքեր ներդրումային գործունեությունից		
Տրամադրված փոխառություններ	(10,600)	(67,180)
Տրամադրված փոխառությունների մարում	11,079	73,107
Ստացված տոկոսներ	2,660	6,708
Հիմնական միջոցների ձեռքբերում	(12,059,988)	(12,029,349)
Մուտքեր հիմնական միջոցների վաճառքից	63	918,538
Ոչ նյութական ակտիվների ձեռքբերում	(7,005,723)	(5,278,025)
Ներդրումային գործունեության համար օգտագործված զուտ դրամական միջոցներ	(19,062,509)	(16,376,201)
Դրամական միջոցների հոսքեր ֆինանսավորման գործունեությունից		
Կանոնադրական կապիտալի աճ	5,438	-
Լրացուցիչ ներդրումների մասնակիցների կողմից	12,224,126	-
Հոսքեր վարկերից և փոխառություններից	10,707,184	16,934,857
Վարկերի և փոխառությունների մարում	(14,126,116)	(6,844,738)
Ֆինանսավորման գործունեությունից ստացված զուտ դրամական միջոցներ	8,810,632	10,090,119
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների զուտ աճ	569,085	3,144,814
Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները հունվարի 1-ի դրությամբ	4,438,934	1,285,954
Փոխանակման փոխարժեքի փոփոխության ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա	(104,278)	8,166
Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ (ծնթ. 13)	4,903,741	4,438,934

2017թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ընթացքում Ընկերությունը ձեռք է բերել 1,059,563 հազար դրամ գումարով հիմնական միջոցներ, որոնք ֆինանսավորվել են բանկային ակրեդիտիվների միջոցով (ծանոթագրություն 16):

Ծանոթագրություն	Էջ	Ծանոթագրություն	Էջ
1. Հաշվետու կազմակերպություն	11	16. Վարկեր և փոխառություններ	23
2. Հաշվառման հիմունքներ	11	17. Պահուստներ	28
3. Ֆունկցիոնալ և ներկայացման արժույթ	12	18. Առևտրական և այլ կրեդիտորական պարտքեր	29
4. Գնահատումների և դատողությունների օգտագործում	12	19. Իրական արժեք և ռիսկերի կառավարում	29
5. Հասույթ	13	20. Գործառնական վարձակալություն	36
6. Աշխատակազմի գծով ծախսեր	14	21. Պարտավորվածություններ	37
7. Այլ ծախսեր	14	22. Պայմանական դեպքեր	37
8. Զուտ ֆինանսական ծախսեր	15	23. Կապակցված կողմեր	38
9. Շահութահարկ	15	24. Հաշվետու ամսաթվից հետո տեղի ունցած դեպքեր	40
10. Հիմնական միջոցներ	19	25. Չափման հիմունքներ	40
11. Ոչ նյութական ակտիվներ և գույքիլ	20	26. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն	40
12. Պաշարներ	22	27. Դեռևս չկիրառվող նոր ստանդարտներ և մեկնաբանություններ	50
13. Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	22		
14. Սեփական կապիտալ	22		
15. Կապիտալի կառավարում	23		

1. Հաշվետու կազմակերպություն

(ա) Գործարար միջավայր

Ընկերությունն իր գործունեությունն իրականացնում է Հայաստանում: Հետևաբար, Ընկերության գործունեության վրա ազդեցություն են ունենում Հայաստանի տնտեսությունը և ֆինանսական շուկան, որոնց բնորոշ են զարգացող շուկայի հատկանիշներ: Իրավական, հարկային և օրենսդրական համակարգերը շարունակվում են զարգանալ, սակայն կարող են ունենալ տարբեր մեկնաբանություններ և ենթակա են հաճախակի փոփոխությունների, ինչը, այլ իրավական ու հարկային խոչընդոտների հետ մեկտեղ, լրացուցիչ բարդություններ է ստեղծում Հայաստանում գործող ընկերությունների համար: Ֆինանսական հաշվետվություններն արտացոլում են Ընկերության գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա Հայաստանի գործարար միջավայրի ազդեցության ղեկավարության գնահատականը: Ապագա գործարար միջավայրը կարող է տարբերվել ղեկավարության գնահատականից:

(բ) Կազմակերպչական կառուցվածքը և գործունեությունը

«Յուրոմ» ՍՊԸ-ն (Ընկերություն) հանդիսանում է սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերություն՝ Հայաստանի Հանրապետության Քաղաքացիական օրենսգրքի սահմանման համաձայն: Ընկերությունը հիմնադրվել է Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության համաձայն 1994թ. ապրիլին և հանդիսանում է «Մոսկվա» ՍՊԸ-ի և «Առաքինի ընկեր» ՍՊԸ-ի իրավահաջորդը: Ընկերությունը վերանվանվել է «Յուրոմ» ՍՊԸ-ի 2007թ. դեկտեմբերի 12-ին՝ Ընկերության կանոնադրությունում տեղի ունեցած փոփոխություններից հետո: Ընկերությունն իր գործունեությունը սկսել է 2007թ. հոկտեմբերի 22-ին, մինչև այդ ամսաթիվն այն գործունեություն չէր իրականացնում: Ընկերության իրավաբանական հասցեն է Հայաստանի Հանրապետություն, Երևան 0010, Տերյան փ. 19:

2015թ. օգոստոսի 31-ին Ընկերությունը ձեռք է բերել վերահսկողություն «Օրանժ Արմենիա» ՓԲԸ-ի նկատմամբ՝ գնելով ընկերության բաժնետոմսերի 100%-ը և քվեարկելու իրավունք տվող բաժնեմասերը: 2016թ. մարտի 31-ին «Օրանժ Արմենիա» ՓԲԸ-ն միաձուլվել է «Յուրոմ» ՍՊԸ-ին իրավական հիմքով:

2017թ. փետրվարին Ընկերությունը իրավական հիմունքով միաձուլվել է իր երկու դուստր կազմակերպությունների՝ «Ինտերակտիվ ԹիՎի» ՍՊԸ և «Այբան Քոմունիքեյշն» ՓԲԸ հետ:

Ընկերության հիմնական գործունեությունը բջջային հեռահաղորդակցության, լայնաշերտ և անլար ինտերնետի, թվային հեռուստատեսության և ֆիքսված թվային հեռախոսակապի ծառայությունների մատուցումն է Հայաստանի Հանրապետությունում, ինչպես նաև տվյալների փոխանցման և հոսթինգի ծառայությունների տրամադրումը: Ընկերությունը վաճառում է նաև հեռահաղորդակցության սարքավորումներ իրավաբանական անձանց և անհատներին:

Ընկերությունը չունի վերջնական վերահսկող կողմ: Կապակցված կողմերի հետ գործարքների մանրամասները ներկայացված են ծանոթագրություն 23-ում:

2. Հաշվառման հիմունքներ

Համապատասխանության մասին հայտարարություն

Այս ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ) պահանջների համաձայն:

3. Ֆունկցիոնալ և ներկայացման արժույթ

Հայաստանի Հանրապետության ազգային արժույթը ՀՀ դրամն է («դրամ»): Դրամը հանդիսանում է Ընկերության ֆունկցիոնալ արժույթը և ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացման արժույթը: Ամբողջ ֆինանսական տեղեկատվությունը ներկայացված է դրամով՝ հազարների ճշտությամբ:

4. Գնահատումների և դատողությունների օգտագործում

Այս ֆինանսական հաշվետվությունները ՖՀՄՍ պահանջներին համապատասխան պատրաստելու համար ղեկավարությունից պահանջվում է կատարել մի շարք դատողություններ, գնահատումներ և ենթադրություններ, որոնք ազդեցություն ունեն հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման, ինչպես նաև ակտիվների, պարտավորությունների, եկամուտների և ծախսերի ներկայացված գումարների վրա: Փաստացի արդյունքները կարող են տարբերվել այդ գնահատումներից:

Գնահատումներն ու համապատասխան ենթադրությունները շարունակաբար վերանայվում են: Հաշվապահական գնահատումների վերանայումները ճանաչվում են այն ժամանակաշրջանում որում վերանայվել են և այն ապագա ժամանակաշրջաններում, որոնց վրա կարող են ազդեցություն ունենալ:

Առավել կարևոր դատողությունների վերաբերյալ տեղեկատվությունը, որոնք ձևավորվել են հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման ժամանակ և նշանակալի ազդեցություն ունեն ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված գումարների վրա, ինչպես նաև այն ենթադրությունների և գնահատումների հետ կապված անորոշությունների վերաբերյալ տեղեկատվությունը, որոնք ենթադրում են հաջորդ ֆինանսական տարում էական ճշգրտման ռիսկ, ներկայացված են հետևյալ ծանոթագրություններում:

- Ծանոթագրություն 28(է)(iii) – հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամկետ,
- Ծանոթագրություն 11 – գուդվիլի արժեզրկումը ստուգելիս կատարվող հիմնական ենթադրություններ,
- Ծանոթագրություն 11 – այն դրամաստեղծ միավորի որոշումը, որին բաշխվում է գուդվիլը,
- Ծանոթագրություն 17 – ապամոնտաժման գծով պահուստի գնահատման ժամանակ կատարվող հիմնական ենթադրություններ,
- Ծանոթագրություն 16 – ցածր տոկոսադրույքով փոխառությունների իրական արժեքի որոշում սկզբնական ճանաչման պահին,
- Ծանոթագրություն 19(գ) – պահուստ առևտրական դեբիտորական պարտքերի գծով,
- Ծանոթագրություն 9 – հետաձգված հարկային ակտիվի ճանաչման ժամանակ կատարվող հիմնական ենթադրություններ,
- Ծանոթագրություն 11 – որոշում, արդյոք ռադիոհաճախականության օգտագործման համար վճարվելիք տարեկան վճարը համապատասխանում է ակտիվի ճանաչման չափանիշներին:

Իրական արժեքի չափում

Ընկերության հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության որոշակի դրույթներ և բացահայտումներ պահանջում են իրական արժեքի չափում ֆինանսական և ոչ ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների համար:

Ակտիվի կամ պարտավորության իրական արժեքը չափելիս Ընկերությունը հնարավորության սահմաններում օգտագործում է դիտարկելի շուկայական տվյալները: Իրական արժեքները դասակարգվում են ըստ իրական արժեքի հիերարխիայի մակարդակների, հիմք ընդունելով գնիատման մեթոդներում օգտագործված ելակետային տվյալները, ինչպես ներկայացված է ստորև:

- **1-ին մակարդակ.** նույն ակտիվների կամ պարտավորությունների համար ակտիվ շուկաներում գնանշվող գներ (չճշգրտված):
- **2-րդ մակարդակ.** 1-ին մակարդակում ներառված գնանշվող գներից տարբեր այլ ելակետային տվյալներ, որոնք ակտիվի կամ պարտավորության գծով դիտարկվում են կամ ուղղակիորեն (այսինքն՝ որպես գներ) կամ անուղղակիորեն (այսինքն՝ գների վրա հիման վրա ստացվող):
- **3-րդ մակարդակ.** ակտիվի կամ պարտավորության գծով ելակետային տվյալներ, որոնք հիմնված չեն դիտարկելի շուկայական տվյալների վրա (ոչ դիտարկելի ելակետային տվյալներ):

Եթե ակտիվի կամ պարտավորության իրական արժեքը չափելու համար օգտագործվող ելակետային տվյալները կարող են դասակարգվել իրական արժեքի հիերարխիայի տարբեր մակարդակների, ապա իրական արժեքի չափումն ամբողջությամբ դասվում է հիերարխիայի այն նույն մակարդակին, որին դասվում են այն ամենացածր մակարդակի ելակետային տվյալները, որոնք նշանակալի են ամբողջությամբ վերցված իրական արժեքի չափման համար:

Իրական արժեքի հիերարխիայի մակարդակների միջև տեղի ունեցող փոխանցումներն ընկերություն ճանաչում է այն հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում, որի ընթացքում տեղի են ունեցել փոփոխությունները:

Իրական արժեքի չափման ժամանակ կատարվող ենթադրությունների վերաբերյալ լրացուցիչ տեղեկատվությունը ներկայացված է ծանոթագրություն 19-ում՝ «Իրական արժեք և ռիսկերի կառավարում»:

5. Հասույթ

հազ. դրամ	2017թ.	2016թ.
Բջջային ծառայություններ (ներառյալ՝ բջջային ինտերնետը)	8,849,165	9,944,722
«Երեքը մեկում» փաթեթ (ներառյալ՝ հեռախոսը, հեռուստատեսությունը և ինտերնետը)	6,071,989	5,460,347
Օգտագործման անխախտելի իրավունք, IP և տվյալների փոխանցում	6,056,988	3,885,738
Ֆիքսված լայնաշերտ և անլար ինտերնետ	5,011,066	5,664,907
Շարժական լայնաշերտ և անլար ինտերնետ	4,130,115	4,260,269
Ապրանքների վաճառքի և վարձակալություն	2,845,267	1,655,065
Փոխկապակցման ծառայություններ և ռոմինգ	2,307,439	2,495,973
Թվային հեռուստատեսություն	1,145,327	1,130,581
Վերգետնյա թվային հեռախոսակապ և փոխկապակցման ծառայություններ	564,945	324,248
Շինարարական աշխատանքներ	143,052	98,496
Ներքին կորպորատիվ ցանցի և ծրագրային սպասարկման ծառայություններ	20,856	78,890
	37,146,209	34,999,236

6. Աշխատակազմի գծով ծախսեր

հազ. դրամ	2017թ.	2016թ.
Աշխատակիցների վարձատրություն՝ ներառյալ աշխատավարձի գծով ծախսերը	7,851,457	7,384,149

2017թ. ընթացքում 2,006,907 հազար դրամ գումարով աշխատակիցների վարձատրությունը կապիտալացվել է հիմնական միջոցներին (2016թ-ին՝ 1,831,476 հազար դրամ):

7. Այլ ծախսեր

հազ. դրամ	2017թ.	2016թ.
Փոխկապակցման ծառայությունների և ռոմինգի գծով ծախսեր	3,822,994	3,623,704
Գործառնական վարձակալություն	2,242,351	2,616,433
Առևտրական դեբիտորական պարտքերի և կանխավճարների արժեզրկումից կորուստ	1,907,798	1,165,253
Ինտերնետի գնում	1,798,282	1,553,974
Հեռուստաալիքների գնում	1,664,366	1,174,459
Վաճառված սարքավորումների ինքնարժեք	1,605,869	1,118,127
Տեխնիկական աջակցություն	1,320,876	1,362,995
Գրասենյակի սպասարկման, էլեկտրականության և կոմունալ ծախսեր	1,173,104	1,133,190
Գովազդ, շուկայավարում և իրացում	1,033,450	1,949,415
Շահագործման և սպասարկման վճարներ օգտագործման անխախտելի իրավունքի գծով պայմանագրերի համար	564,218	411,133
Միջնորդավճարների գծով ծախսեր	428,766	759,891
Այլ հարկերի գծով ծախսեր	235,085	214,322
Մասնագիտական ծառայություններ	127,314	109,256
Այլ	1,979,296	2,451,982
	19,903,769	19,644,134

8. Զուտ ֆինանսական ծախսեր

հազ. դրամ	2017թ.	2016թ.
Շահույթում կամ վնասում ճանաչված		
Տոկոսային եկամուտ	2,660	291,797
Ֆինանսական եկամուտ	2,660	291,797
Զուտ վնաս փոխարժեքային տարբերություններից	(152,868)	(149,062)
Տոկոսային ծախս վարկերի և փոխառությունների գծով	(5,104,733)	(5,468,754)
Օգտագործման անխախտելի իրավունքի հետ կապված վճարվելիք գումարների գծով գեղչի ծախսագրում (ծնթգ. 11)	(86,071)	(141,126)
Ռադիոհաճախականության համար վճարվելիք վճարների գծով գեղչի ծախսագրում (ծնթգ. 11)	(648,082)	(1,035,078)
Հիմնական միջոցների ձեռքբերման հետաձգված վճարումների գծով գեղչի ծախսագրում	(425,551)	(186,353)
Տեղանքի վերականգնման պահուստի գծով գեղչի ծախսագրում	(161,610)	(133,596)
Ֆինանսական ծախսեր	(6,578,915)	(7,113,969)
Շահույթում կամ վնասում ճանաչված զուտ ֆինանսական ծախսեր	(6,576,255)	(6,822,172)

9. Շահութահարկ

(ա) Շահույթում կամ վնասում ճանաչված գումարներ

Ընկերությունը շահութահարկը վճարում է հայկական ընկերությունների համար կիրառվող 20% դրույքով:

հազ. դրամ	2017թ.	2016թ.
Ընթացիկ հարկի գծով հատուցում		
Ընթացիկ հարկի գծով հատուցում	1,034,147	1,775,119
Հետաձգված հարկի գծով հատուցում		
Ժամանակավոր տարբերությունների առաջացում և հակադարձում	(13,976)	682,571
Շահութահարկի գծով հատուցում	1,020,171	2,457,690

(բ) Ուղղակիորեն սեփական կապիտալում ճանաչված գումարներ

հազ. դրամ	2017թ.			2016թ.		
	Գումարը նախքան հարկումը	Հարկի գումարը	Գումարը հարկումից հետո	Գումարը նախքան հարկումը	Հարկի գումարը	Գումարը հարկումից հետո
Բաժնետիրոջից ստացված ոչ տոկոսակիր փոխառությունների գելչում	1,079,515	(215,903)	863,612	3,412,856	(682,571)	2,730,285
Կապակցված կողմերից ստացված փոխառության ներում	5,170,738	(1,034,148)	4,136,590	9,191,804	(1,838,361)	7,353,443
Բաժնետիրոջից ստացված փոխառությունների ժամկետից շուտ մարում	(1,149,396)	229,879	(919,517)	-	-	-
	5,100,857	(1,020,172)	4,080,685	12,604,660	(2,520,932)	10,083,728

2017թ-ին կապակցված կողմից ստացված 1,194,083 հազար դրամ գումարով փոխառությունը ներելու հարկային ազդեցությունը ճանաչվել է ուղղակիորեն սեփական կապիտալում (2016թ-ին՝ 2,584,348 հազար դրամ):

Արդյունավետ հարկային դրույքի համադրում

	2017թ.		2016թ.	
	հազ. դրամ	%	հազ. դրամ	%
Վնաս նախքան շահութահարկով հարկումը	(4,982,480)		(7,044,303)	
Շահութահարկի գծով հատուցում՝ կիրառելի հարկային դրույքով	996,496	20	1,408,861	20
Նախկինում չճանաչված հարկային վնասի հարկային ազդեցության ճանաչում	538,906	(11)	1,326,907	19
Զուտ չնվազեցվող ծախսեր	(515,231)	10	(278,078)	(4)
	1,020,171	21	2,457,690	35

(գ) Դանաչված հետաձգված հարկային ակտիվներ և պարտավորություններ

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները վերագրելի են հետևյալ հոդվածներին՝

հազ. դրամ	Ակտիվներ		Պարտավորություններ		Զուտ	
	2017թ.	2016թ.	2017թ.	2016թ.	2017թ.	2016թ.
Ոչ նյութական ակտիվներ	-	-	(743,953)	(290,563)	(743,953)	(290,563)
Առևտրական դեբիտորական պարտքեր	1,034,824	927,877	-	-	1,034,824	927,877
Վարկեր և փոխառություններ	-	-	(790,603)	(933,563)	(790,603)	(933,563)
Առևտրական և այլ կրեդիտորական պարտքեր	294,179	197,214	-	-	294,179	197,214
Հետաձգված հասույթ	205,553	99,035	-	-	205,553	99,035
Հարկային ակտիվներ/ (պարտավորություններ)	1,534,556	1,224,126	(1,534,556)	(1,224,126)	-	-
Հարկի հաշվանցում	(1,534,556)	(1,224,126)	1,534,556	1,224,126	-	-
Զուտ հարկային ակտիվներ/ (պարտավորություններ)	-	-	-	-	-	-

Ստորև ներկայացված է ժամանակավոր տարբերությունների շարժը տարվա ընթացքում:

հազ. դրամ	1 հունվարի 2017թ.	Շահույթում կամ վնասում ճանաչված	Ուղղակիորեն սեփական կապիտալում ճանաչված	31 դեկտեմբերի 2017թ.
Ոչ նյութական ակտիվներ	(290,563)	(453,390)	-	(743,953)
Առևտրական դեբիտորական պարտքեր	927,877	106,947	-	1,034,824
Վարկեր և փոխառություններ	(933,563)	128,984	13,976	(790,603)
Առևտրական և այլ կրեդիտորական պարտքեր	197,214	96,965	-	294,179
Հետաձգված հասույթ	99,035	106,518	-	205,553
	-	(13,976)	13,976	-

հազ. դրամ	1 հունվարի 2016թ.	Շահույթում կամ վնասում ճանաչված	Ուղղակիորեն սեփական կապիտալում ճանաչված	31 դեկտեմբերի 2016թ.
Հիմնական միջոցներ	443,680	(443,680)	-	-
Ոչ նյութական ակտիվներ	(240,390)	(50,173)	-	(290,563)
Առևտրական դեբիտորական պարտքեր	194,440	733,437	-	927,877
Վարկեր և փոխառություններ	(1,094,408)	843,416	(682,571)	(933,563)
Առևտրական և այլ կրեդիտորական պարտքեր	251,705	(54,491)	-	197,214
Հետաձգված հասույթ	-	99,035	-	99,035
Հաջորդ ժամանակաշրջան փոխանցված հարկային վնաս	444,973	(444,973)	-	-
	-	682,571	(682,571)	-

(դ) Զճանաչված հետաձգված հարկային ակտիվներ

Հետաձգված հարկային ակտիվներ չեն ճանաչվել հետևյալ հոդվածների գծով.

հազ. դրամ	2017թ.	2016թ.
Նվազեցվող ժամանակավոր տարբերություններ	34,367,746	39,506,347
Հարկային վնաս	2,444,069	191,085
	36,811,815	39,697,432

Հարկային վնասն օգտագործելու իրավունքը սպառվում է 1-5 տարվա ընթացքում: Համաձայն գործող օրենսդրության՝ նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունների գործողության ժամկետը սահմանափակ չէ: Հետաձգված հարկային ակտիվներ չեն ճանաչվել Ընկերության ժամանակավոր տարբերությունների և հարկային վնասների գծով, քանի որ քիչ հավանական է, որ Ընկերությունն ապագայում կունենա հարկվող շահույթ, որի դիմաց կկարողանա իրացնել այդ հոդվածներից ստացված օգուտները:

191,085 հազար դրամ գումարով հարկային վնասն օգտագործելու իրավունքը սպառվել է 2017թ. ընթացքում:

10. Հիմնական միջոցներ

հազ. դրամ	Հոդ և շենքեր	Ցանցային ենթակա- ռուցվածք	Սարքավո- րումներ	Փոխադրա- միջոցներ	Տնտեսական միջոցներ	Վարձակալված հիմն. միջոցների բարելավումներ	Անավարտ շինարարություն	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք								
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2016թ.	689,674	16,904,184	18,882,484	405,958	523,954	166,279	1,728,500	39,301,033
Ավելացումներ	191,943	11,136,617	7,902,718	135,750	237,176	54,983	1,770,878	21,430,065
Փոխանցումներ	-	(270,884)	1,248,884	-	63,254	79,030	(1,120,284)	-
Օտարումներ	-	(207,648)	(1,168,785)	-	(30,760)	-	(5,179)	(1,412,372)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2016թ.	881,617	27,562,269	26,865,301	541,708	793,624	300,292	2,373,915	59,318,726
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2017թ.	881,617	27,562,269	26,865,301	541,708	793,624	300,292	2,373,915	59,318,726
Ավելացումներ	35,059	3,290,634	4,923,353	69,440	125,207	19,215	1,363,213	9,826,121
Փոխանցումներ	47,013	1,060,621	(395,529)	-	(16,297)	6,975	(702,783)	-
Օտարումներ	-	(142,948)	(1,891,807)	(25,226)	(131,527)	-	(67,723)	(2,259,231)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2017թ.	963,689	31,770,576	29,501,318	585,922	771,007	326,482	2,966,622	66,885,616
Մաշվածություն								
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2016թ.	44,374	1,486,457	7,710,061	111,774	364,244	22,505	-	9,739,415
Տարվա մաշվածություն	25,906	1,580,165	4,377,997	79,435	96,923	27,260	-	6,187,686
Օտարումներ	-	(19,436)	(168,233)	-	-	-	-	(187,669)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2016թ.	70,280	3,047,186	11,919,825	191,209	461,167	49,765	-	15,739,432
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2017թ.	70,280	3,047,186	11,919,825	191,209	461,167	49,765	-	15,739,432
Տարվա մաշվածություն	22,302	1,998,045	3,444,229	96,395	178,926	18,504	-	5,758,401
Փոխանցումներ	-	(124,887)	122,583	-	5,682	(3,378)	-	-
Օտարումներ	-	(9,324)	(939,501)	(15,963)	(78,518)	-	-	(1,043,306)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2017թ.	92,582	4,911,020	14,547,136	271,641	567,257	64,891	-	20,454,527
Հաշվեկշռային արժեք								
Առ 1 հունվարի 2016թ.	645,300	15,417,727	11,172,423	294,184	159,710	143,774	1,728,500	29,561,618
Առ 31 դեկտեմբերի 2016թ.	811,337	24,515,083	14,945,476	350,499	332,457	250,527	2,373,915	43,579,294
Առ 31 դեկտեմբերի 2017թ.	871,107	26,859,556	14,954,182	314,281	203,750	261,591	2,966,622	46,431,089

(ա) Ապահովություն

2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 7,961,432 հազար դրամ հաշվեկշռային արժեքով (2016թ-ին՝ 6,217,094 հազար դրամ) հիմնական միջոցները գրավադրված էին բանկային վարկերի դիմաց (ծանոթագրություն 16):

(բ) Գնահատականների փոփոխություն

2017թ. հունվարի 1-ին Ընկերությունն իրականացրել է գործառնական արդյունավետության ուսումնասիրություն: Արդյունքում, Ընկերության հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ակնկալվող ժամկետները երկարացվել են: Ստորև ներկայացված է այդ փոփոխությունների ազդեցությունը մաշվածության ծախսի վրա հաշվետու և ապագա ժամանակաշրջաններում:

հազ. դրամ	2017թ.	2018թ.	2019թ.	2020թ.	Հետագա
Մաշվածության ծախսի (նվազում)/աճ	(1,756,669)	(2,597,300)	(1,401,601)	(649,945)	6,405,514

11. Ոչ նյութական ակտիվներ և գույքիլ

հազ. դրամ	Գույքիլ	Հաճախորդ-ների բազա	Լիցենզիաներ և ապրանքային նշաններ	Տարողության օգտագործման ամիսախտելի իրավունք	Բիլինգային համակարգ և այլ ծրագրեր	Ընդամենը
Մկզբնական արժեք						
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2016թ.	888,988	165,170	30,254,288	4,207,069	3,012,980	38,528,495
Ավելացումներ	-	-	4,804,265	5,896,759	783,274	11,484,298
Օտարումներ	-	-	(15,967)	-	-	(15,967)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2016թ.	888,988	165,170	35,042,586	10,103,828	3,796,254	49,996,826
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2017թ.	888,988	165,170	35,042,586	10,103,828	3,796,254	49,996,826
Ավելացումներ	-	-	891,747	3,003,072	772,191	4,667,010
Օտարումներ	-	-	(15,820)	-	(2,087)	(17,907)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2017թ.	888,988	165,170	35,918,513	13,106,900	4,566,358	54,645,929
Ամորտիզացիա և արժեզրկումից կորուստներ						
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2016թ.	-	133,968	690,208	374,866	509,820	1,708,862
Տարվա ամորտիզացիա	-	10,403	3,747,583	536,285	1,004,584	5,298,855
Օտարումներ	-	-	(541)	-	-	(541)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2016թ.	-	144,371	4,437,250	911,151	1,514,404	7,007,176
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2017թ.	-	144,371	4,437,250	911,151	1,514,404	7,007,176
Տարվա ամորտիզացիա	-	10,404	4,082,889	874,716	741,699	5,709,708
Օտարումներ	-	-	(3,982)	-	-	(3,982)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2017թ.	-	154,775	8,516,157	1,785,867	2,256,103	12,712,902
Հաշվեկշռային արժեք						
Առ 1 հունվարի 2016թ.	888,988	31,202	29,564,080	3,832,203	2,503,160	36,819,633
Առ 31 դեկտեմբերի 2016թ.	888,988	20,799	30,605,336	9,192,677	2,281,850	42,989,650
Առ 31 դեկտեմբերի 2017թ.	888,988	10,395	27,402,356	11,321,033	2,310,255	41,933,027

2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ «Յուքոմ» ՍՊԸ-ն ունի ռադիոհաճախականության օգտագործման երկու լիցենզիա (Թույլտվություն): Թույլտվությունները տրամադրվել են Հանրային ծառայությունների կարգավորման հանձնաժողովի կողմից և թույլ են տալիս Ընկերությանը մատուցել բջջային հեռախոսակապի ծառայություններ: Թույլտվությունների գործողության ժամկետը լրանում է 2023թ. նոյեմբերին: Ընկերությունը վճարում է տարեկան վճար ռադիոհաճախականության օգտագործման համար: Վճարման ենթակա տարեկան վճարը ճանաչվում է որպես ոչ նյութական ակտիվ՝ ներկա արժեքով:

Գուդվիլ ներառող դրամաստեղծ միավորի արժեզրկման ստուգում

Արժեզրկման ստուգման նպատակով գուդվիլը բաշխվում է Ընկերության ընդհանուր գործառնություններին: Ընկերությունը չունի ավելի փոքր դրամաստեղծ միավոր, որի միջոցով հնարավոր կլիներ վերահսկել գուդվիլը ներքին կառավարչական նպատակների համար:

Դրամաստեղծ միավորի փոխհատուցվող գումարը հիմնված է վերջինիս օգտագործման արժեքի վրա, որը որոշվել է գեղջեղով Ընկերության շարունակվող գործառնություններից առաջացող ապագա դրամական միջոցների հոսքերը: Որոշվել է, որ դրամաստեղծ միավորի փոխհատուցվող գումարն ավելի բարձր է վերջինիս հաշվեկշռային արժեքից և արժեզրկումից կորուստ չի ճանաչվել:

Ձեռչված դրամական միջոցների հոսքերի կանխատեսումների համար կիրառվող հիմնական ենթադրություններ

Փոխհատուցվող գումարները որոշելու համար կիրառվող հիմնական ենթադրություններն են՝ գեղջի դրույքը, վերջնական արժեքի աճի դրույքները և նախքան տոկոսների վճարումը, շահութահարկով հարկումը և մաշվածության ու ամորտիզացիայի մասհանումները շահույթի (EBITDA) սահմանաչափերը: Այդ ենթադրությունները ներկայացված են ստորև:

(i) Ձեռչի դրույք

Դրամաստեղծ միավորի փոխհատուցվող գումարը որոշելու համար կիրառվել է 15.3% նախքան հարկումը գեղջի անվանական դրույք: Ձեռչի դրույքը որոշվել է հիմք ընդունելով նախկին փորձը և տվյալ ոլորտի համար կապիտալի միջին կշռված արժեքի միջինը, որը հիմնված է պարտքի օգտագործման 47% հնարավոր տիրույթի վրա՝ 11% շուկայական տոկոսադրույքով:

Վերջնական արժեքի աճի դրույք

Դրամական միջոցների հոսքերը կանխատեսվել են հիմք ընդունելով նախկին փորձը, գործառնական գործունեության փաստացի արդյունքները և հնգամյան բիզնես ծրագիրը: Որոշվել է 4% երկարաժամկետ աճի դրույք, որն իրենից ներկայացնում է Հայաստանի գնաճի կանխատեսվող տեմպը:

(ii) Բյուջեով նախատեսված EBITDA-ի սահմանաչափը

Բյուջեով նախատեսված EBITDA-ն գնահատվում է հիմք ընդունելով ներկա գործառնությունների հետ կապված նախկին փորձը՝ հետևյալի ճշգրտումով.

EBITDA-ի սահմանաչափն աստիճանաբար աճում է, երբ Ընկերությունն իրացնում է կրած էական կապիտալ ծախսումներից և ձեռնարկատիրական գործունեության միավորումից ստացված օգուտը, և կայունանում է, կազմելով 42%՝ գործունեության հինգերորդ տարուց:

Զգայունությունը ենթադրությունների փոփոխությունների նկատմամբ

Կապիտալի միջին կշռված արժեքի 1% աճը, վաճառքից հասույթի 1% նվազումը կամ EBITDA-ի սահմանաչափի 2 տոկոսային կետով նվազումը վերջնական ժամանակաշրջանում կհանգեցնի գուղվիլի ամբողջական արժեզրկմանը:

12. Պաշարներ

հազ. դրամ	2017թ.	2016թ.
Վերավաճառքի համար նախատեսված ապրանքներ	886,822	692,058
Սպառողական նյութեր և պահեստամասեր	282,256	255,978
	1,169,078	948,036

13. Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

հազ. դրամ	2017թ.	2016թ.
Կանխիկը դրամարկում	60,736	77,673
Բանկային հաշիվներ	4,843,005	4,361,261
Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում և դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունում	4,903,741	4,438,934

Տոկոսադրույքի ռիսկին Ընկերության ենթարկվածության վերաբերյալ տեղեկատվությունը և ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների զգայունության վերլուծությունը ներկայացված են ծանոթագրություն 19-ում:

14. Սեփական կապիտալ

(ա) Կանոնադրական կապիտալ

Կանոնադրական կապիտալի սեփականատերերը իրավասու են ստանալ ժամանակ առ ժամանակ հայտարարվող շահաբաժինները: Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության համաձայն՝ բաշխման ենթակա պահուստները սահմանափակվում են Ընկերության ՖՀՄՍ համաձայն պատրաստված ֆինանսական հաշվետվություններում արտացոլված չբաշխված շահույթի մնացորդով:

2017թ.-ին Ընկերությունը ներգրավել է 12,229,564 հազար դրամ գումարով լրացուցիչ ներդրումներ, որոնք փոփոխել են մասնակիցների մասաբաժինների կառուցվածքը (ծանոթագրություն 23):

(բ) Շահաբաժիններ

2017թ. և 2016թ. ընթացքում շահաբաժիններ չեն հայտարարվել և չեն վճարվել: 2017թ. դեկտեմբերի 31-ից հետո մինչև այս ֆինանսական հաշվետվությունների ստորագրման ամսաթիվը շահաբաժիններ չեն առաջարկվել:

15. Կապիտալի կառավարում

Ընկերությունը չունի կապիտալի կառավարման ձևակերպված քաղաքականություն, սակայն ղեկավարությունը ձգտում է ապահովել կապիտալի բավարար բազա՝ Ընկերության գործառնական և ռազմավարական պահանջները բավարարելու համար: Դա իրագործվում է դրամական միջոցների արդյունավետ կառավարման, Ընկերության հասույթի և հիմնականում վարկերով ու փոխառություններով ֆինանսավորվող երկարաժամկետ ներդրումային ծրագրերի շարունակական վերահսկման միջոցով: Ձեռնարկելով այս քայլերը՝ Ընկերությունը նպատակ ունի կայունացնել հասույթի աճը և հաճախորդների բազան:

16. Վարկեր և փոխառություններ

Այս ծանոթագրությունում ներկայացված է տեղեկատվություն ամորտիզացված արժեքով չափվող Ընկերության տոկոսակիր վարկերի և փոխառությունների պայմանագրային պայմանների մասին: Տոկոսադրույքի, արտարժույթի և իրացվելիության ռիսկերին Ընկերության ենթարկվածության վերաբերյալ առավել մանրամասն տեղեկատվություն ներկայացված է ծանոթագրություն 19-ում:

հազ. դրամ	2017թ.	2016թ.
<i>Ոչ ընթացիկ պարտավորություններ</i>		
Գրավով ապահովված բանկային վարկեր և վարկային գծեր	32,024,190	31,855,641
Գրավով չապահովված փոխառություններ մասնակիցներից	10,965,674	13,862,045
Գրավով չապահովված փոխառություններ այլ կապակցված կողմերից	4,290,961	12,299,082
	47,280,825	58,016,768
<i>Ընթացիկ պարտավորություններ</i>		
Գրավով ապահովված բանկային վարկեր և վարկային գծեր	5,729,304	3,382,750
Գրավով չապահովված բանկային վարկ մասնակցից	485,214	-
Գրավով չապահովված փոխառություններ այլ կապակցված կողմերից	1,785,639	5,129
Գրավով չապահովված փոխառություններ մասնակիցներից	-	17,039
Գրավով չապահովված փոխառություններ Ընկերության տնօրենից	-	40,000
	8,000,157	3,444,918

(ա) Մարման պայմանները և ժամանակացույցը

Ստորև ներկայացված են վարկերի և փոխառություններ համար գործող պայմանները:

հազ. դրամ	Արժույթ	Անվանակ. տոկոսադր.	Մարման տարի	31 դեկտեմբերի 2017թ.		31 դեկտեմբերի 2016թ.	
				Անվանակ. արժեք	Հաշվեկշռ. արժեք	Անվանակ. արժեք	Հաշվեկշռ. արժեք
Գրավով ապահովված վարկային գիծ	ԱՄՆ դոլար	7.7%	2023	7,677,856	7,677,856	7,772,251	7,772,251
Գրավով ապահովված վարկային գիծ	ԱՄՆ դոլար	7.3-7.8%	2020	-	-	834,293	834,293
Գրավով ապահովված վարկային գիծ	ԱՄՆ դոլար	6.50%	2020	4,356,608	4,356,608	3,358,683	3,358,683
Գրավով ապահովված վարկային գիծ	ՀՀ դրամ	13%	2019	99,114	99,114	112,723	112,723
Գրավով ապահովված վարկային գիծ	ԱՄՆ դոլար	9%	2019	311,222	311,222	226,531	226,531
Գրավով ապահովված վարկային գիծ	ԱՄՆ դոլար	7-10%	2019	437,409	437,409	1,049,667	1,049,667
Գրավով ապահովված վարկային գիծ	ԱՄՆ դոլար	7-11%	2020	1,001,635	1,001,635	1,059,664	1,059,664
Գրավով ապահովված վարկային գիծ	ԱՄՆ դոլար	7-10%	2020	2,525,735	2,525,735	2,568,735	2,568,735
Գրավով ապահովված վարկային գիծ	ԱՄՆ դոլար	9.3%	2022	3,423,085	3,423,085	3,819,840	3,819,840
Գրավով ապահովված վարկային գիծ	ՀՀ դրամ	11-12%	2018	446,052	446,052	1,784,791	1,784,791
Գրավով ապահովված բանկային վարկ	ԱՄՆ դոլար	3m Libor+7%	2020	17,474,778	17,474,778	12,651,213	12,651,213
Գրավով չապահովված բանկային վարկ մասնակցից	ԱՄՆ դոլար	7%	2018	485,214	485,214	-	-
Գրավով չապահովված փոխառություն մասնակիցներից	ԱՄՆ դոլար	0%	2018	-	-	3,728,274	3,233,119
Գրավով չապահովված փոխառություն մասնակիցներից	ԱՄՆ դոլար	7%	2018	-	-	730,226	730,226
Գրավով չապահովված փոխառություն մասնակիցներից	ՀՀ դրամ	0%	2018	-	-	79,221	79,221
Գրավով չապահովված փոխառություններ Ընկերության տնօրենից	ՀՀ դրամ	0%	2017	-	-	40,000	40,000
Գրավով չապահովված փոխառություն մասնակիցներից	ԱՄՆ դոլար	5%	2020	-	-	777,688	777,688
Գրավով չապահովված փոխառություն այլ կապակցված կողմից	ԱՄՆ դոլար	7.7%	2023	-	-	3,889,239	3,889,239

	Արժույթ	Անվանակ. տոկոսադր.	Մարման տարի	31 դեկտեմբերի 2017թ.		31 դեկտեմբերի 2016թ.	
				Անվանակ. արժեք	Հաշվեկշռ. արժեք	Անվանակ. արժեք	Հաշվեկշռ. արժեք
Գրավով չապահովված փոխառություն այլ կապակցված կողմից	ԱՄՆ դոլար	0%	2020	-	-	1,537,045	1,093,368
Գրավով չապահովված փոխառություն այլ կապակցված կողմից	ՀՀ դրամ	11%	2020	-	-	3,700,000	3,700,000
Գրավով չապահովված փոխառություն այլ կապակցված կողմից	Եվրո	0%	2018	-	-	2,922,101	2,572,724
Գրավով չապահովված փոխառություն այլ կապակցված կողմից	ԱՄՆ դոլար	0%	2018	-	-	1,214,744	1,048,880
Գրավով չապահովված փոխառություն մասնակցից	ԱՄՆ դոլար	0%	2021	5,717,772	4,669,042	6,729,186	5,056,457
Գրավով չապահովված փոխառություն մասնակցից	ՀՀ դրամ	0%	2021	4,534,654	3,443,775	5,742,500	4,002,373
Գրավով չապահովված փոխառություն այլ կապակցված կողմից	ԱՄՆ դոլար	7.8%	2023	528,353	528,353	-	-
Գրավով չապահովված փոխառություն մասնակցից	ԱՄՆ դոլար	0.0%	2021	1,297,388	1,051,218	-	-
Գրավով չապահովված փոխառություն մասնակցից	ՀՀ դրամ	0.0%	2021	2,400,000	1,801,639	-	-
Գրավով չապահովված փոխառություն այլ կապակցված կողմից	ԱՄՆ դոլար	9.3%	2022	4,048,247	4,048,247	-	-
Գրավով չապահովված փոխառություն այլ կապակցված կողմից	ՀՀ դրամ	0.0%	2018	1,500,000	1,500,000	-	-
Ընդամենը				58,265,122	55,280,982	66,328,615	61,461,686

Սկզբնական ճանաչման պահին կապակցված կողմերից ստացված ցածր տոկոսադրույքով կամ ոչ տոկոսակիր փոխառությունները գեղջվում են շուկայական տոկոսադրույքով, իսկ արդյունքում առաջացող իրական արժեքի և անվանական արժեքի միջև տարբերությունը ճանաչվում է լրացուցիչ կապիտալում՝ առանց հետաձգված հարկի:

Ստորև ներկայացված են սկզբնական ճանաչման պահին վերը նշված վարկերի և փոխառությունների գծով դրամական միջոցների գեղջման համար օգտագործված տոկոսադրույքները, որոնք հիմնված են դիտարկելի տոկոսադրույքների վրա:

Փոխառություններ ԱՄՆ դոլարով	7.1% - 9.2%
Փոխառություններ ՀՀ դրամով	9.2% - 9.7%

Ընկերության գրավով ապահովված բանկային վարկերն ապահովված են հիմնական միջոցներով (ծանոթագրություն 10), «Յուքոմ» ՍՊԸ-ի բաժնետոմսերով և բանկային հաշիվների շրջանառությամբ:

2017թ. ընթացքում վարկատուն ներել է այլ կապակցված կողմերից ստացված 5,970,414 հազար դրամ (5,686 հազար ԱՄՆ դոլար և 5,705 հազար եվրո) ընդհանուր անվանական արժեքով գրավով չապահովված փոխառությունները: Այս փոխառությունների համախառն հաշվեկշռային արժեքը կազմել է 5,170,738 հազար դրամ և գրանցվել է լրացուցիչ կապիտալում՝ առանց հարկերի:

2017թ. ընթացքում Ընկերությունը ժամկետից շուտ ամբողջովին մարել է 3,759,398 հազար դրամ (7,704 հազար ԱՄՆ դոլար) ընդհանուր անվանական արժեքով մասնակցից ստացված գրավով չապահովված ոչ տոկոսակիր փոխառությունը, որի պայմանագրային մարման ժամկետը լրանում է 2018թ-ին: Փոխառության ժամկետից շուտ մարման արդյունքում լրացուցիչ կապիտալը նվազել է 207,140 հազար դրամով՝ առանց հարկերի: Ընկերությունը ժամկետից շուտ մասնակիորեն մարել է նաև ՀՀ դրամով և ԱՄՆ դոլարով արտահատված 2,218,575 հազար դրամ (1,207,846 հազար դրամ և 2,094 հազար ԱՄՆ դոլար) ընդհանուր անվանական արժեքով մասնակցից ստացված գրավով չապահովված ոչ տոկոսակիր այլ փոխառությունները, որի արդյունքում լրացուցիչ կապիտալը նվազել է 712,377 հազար դրամով՝ առանց հարկերի: 2017թ. ընթացքում Ընկերությունը ժամկետից շուտ մարել է նաև այլ կապակցված կողմերից և մասնակցներից ստացված մի շարք այլ տոկոսակիր փոխառություններ, որոնց պայմանագրային մարման ժամկետը լրանում է 2018-2023թթ.:

(բ) Պարտավորությունների և ֆինանսավորման գործունեությունից առաջացող դրամական միջոցների հոսքերի փոփոխությունների համադրում

	Պարտավորություններ		Սեփական կապիտալ
	Դրամական միջոցների կառավարման նպատակներով օգտագործվող բանկային օվերդրաֆտներ	Այլ վարկեր և փոխառություններ	Կանոնադրական կապիտալ/ Լրացուցիչ կապիտալ
հազ. դրամ			
Մանցորդը 2017թ. հունվարի 1-ի դրությամբ	112,723	61,348,963	17,243,844
Փոփոխություններ ֆինանսավորման գործունեությունից առաջացող դրամական միջոցների հոսքերի հետ կապված			
Մուտքեր կանոնադրական կապիտալի աճից	-	-	5,438
Լրացուցիչ ներդրումներ մասնակիցների կողմից	-	-	12,224,126
Մուտքեր փոխառություններից	-	10,707,184	-
Փոխառությունների մարում	-	(14,112,507)	-
Ընդամենը փոփոխություններ ֆինանսավորման գործունեությունից առաջացող դրամական միջոցների հոսքերի հետ կապված	-	(3,405,323)	12,229,564
Արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխման ազդեցություն	-	287,746	-
Այլ փոփոխություններ			
Ստացված փոխառությունների ներում	-	(5,170,738)	4,136,590
Ակրեդիտիվներ հիմնական միջոցների ձեռքբերման համար	-	1,059,563	-
Փոխառությունների ժամկետից շուտ մարման ազդեցություն	-	1,149,396	(919,517)
Ցածր տոկոսադրույքով վարկերի և փոխառությունների գծով սկզբնական զեղչ	-	(1,079,515)	863,612
Բանկային օվերդրաֆտի փոփոխություն	(13,609)	-	-
Տոկոսային ծախս	1,666	5,104,733	-
Վճարված տոկոսներ	(1,666)	(4,112,957)	-
Ընդամենը պարտավորությունների հետ կապված այլ փոփոխություններ	(13,609)	(3,049,518)	-
Ընդամենը սեփական կապիտալի հետ կապված այլ փոփոխություններ	-	-	4,080,685
Մնացորդը 2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	99,114	55,181,868	33,554,093

17. Պահուստներ

հազ. դրամ	Տեղանքի վերականգնում	
	2017թ.	2016թ.
Մնացորդը տարեսկզբի դրությամբ	1,715,147	1,137,959
Տարվա ընթացքում ձևավորված պահուստներ	116,524	458,967
Տարվա ընթացքում օգտագործված պահուստներ	(14,963)	(15,375)
Տարվա ընթացքում հակադարձված պահուստներ	(560,520)	-
Զեղչի ծախսագրում	161,610	133,596
Մնացորդը տարեվերջի դրությամբ	1,417,798	1,715,147

Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության համաձայն՝ Ընկերության կողմից իր ցանցի համար վարձակալված տարածքներում պետք է վերականգնվի վերջիններիս սկզբնական վիճակը, և տեղադրված ակտիվները պետք է տեղափոխվեն վարձակալության պայմանագրերի ժամկետի դադարեցումից հետո: Պահուստը գնահատելիս հաշվի են առնվել վերականգնման ծախսումների գումարին և ժամկետին վերաբերող ռիսկերը: Գնահատումների համաձայն՝ տարածքի վերականգնման համար պահանջվող միջին ժամկետը կազմում է 15 տարի հաշվետու ամսաթվից հետո՝ հիմք ընդունելով տեղադրված ակտիվների տնտեսական ծառայության ժամկետը: Վերականգնման ծախսումների ներկա արժեքը որոշվել է զեղչելով գնահատված վերականգնման ծախսումները ռիսկի գործոն չպարունակող անվանական 10.8% դրույքով (2016թ-ին՝ 9.4%): Հաշվի առնելով պարտավորության երկարաժամկետ բնույթը՝ պահուստի գնահատման հետ կապված հիմնական անորոշությունը վերաբերում այն ծախսումներին, որոնք Ընկերությունը կկրի, և վերականգնման ժամկետներին:

Տեղանքի վերականգնման ծախսումների գծով պահուստ ձևավորելիս՝ ղեկավարությունը խորհրդակցել է իր ներքին ինժեներների հետ, որոնք դիտարկել են ցանցի տարածքների տարբեր տեսակները, ապամոնիտաժման համար անհրաժեշտ աշխատանքները և յուրաքանչյուր աշխատանքի համար պահանջվող ծախսերի միջին գումարը:

2017թ. ընթացքում Ընկերությունը իրականացրել է շուկայի թարմացված հետազոտություն, որի արդյունքում տեղանքի վերականգնման ակնկալվող ծախսումները նվազել են 14%-ով: Փոփոխության արդյունքում տեղանքի վերականգնման գծով պահուստը նվազել է 238,557 հազար դրամով:

18. Առևտրական և այլ կրեդիտորական պարտքեր

հազ. դրամ	2017թ.	2016թ.
Ոչ ընթացիկ կրեդիտորական պարտքեր		
Ռադիոհաճախականության վճար	9,124,849	9,731,165
Առևտրական կրեդիտորական պարտքեր	3,944,314	4,801,208
Օգտագործման անխախտելի իրավունքի գծով վճարվելիք գումարներ	-	237,862
	13,069,163	14,770,235
Ընթացիկ կրեդիտորական պարտքեր		
Առևտրական կրեդիտորական պարտքեր	3,842,252	5,094,268
Բջջային օպերատորներին վճարվելիք գումարներ	2,882,030	2,367,839
Օգտագործման անխախտելի իրավունքի գծով վճարվելիք գումարներ	2,832,680	4,497,899
Ռադիոհաճախականության վճար	2,056,417	2,634,565
Հաշվեգրված ծախսեր	914,015	834,836
Վճարվելիք այլ հարկեր	185,422	80,804
Ընթացիկ հարկային պարտավորություն	-	47,520
Այլ կրեդիտորական պարտքեր	656,293	285,788
	13,369,109	15,843,519
Ընդամենը առևտրական և այլ կրեդիտորական պարտքեր	26,438,272	30,613,754

Առևտրական և այլ կրեդիտորական պարտքերի գծով արտաբաժնի և իրացվելիության ռիսկերին Ընկերության ենթարկվածության վերաբերյալ տեղեկատվությունը ներկայացված է ծանոթագրություն 19-ում:

19. Իրական արժեք և ռիսկերի կառավարում

(ա) Իրական արժեք

Ղեկավարությունը գտնում է, որ ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքներն էականորեն չեն տարբերվում վերջիններիս հաշվեկշռային արժեքներից:

(բ) Ֆինանսական ռիսկերի կառավարում

Ֆինանսական գործիքներն օգտագործելիս Ընկերությունը ենթարկվում է հետևյալ ռիսկերին.

- պարտքային ռիսկ
- իրացվելիության ռիսկ
- շուկայական ռիսկ

Ռիսկերի կառավարման հիմունքներ

Ղեկավարությունը պատասխանատվություն է կրում Ընկերության ռիսկերի կառավարման համակարգի մշակման և վերահսկողության համար: Ընկերության ղեկավարությունը քաջատեղյակ է տվյալ ոլորտի ռիսկերին և խնդիրներին: Քաղաքական, սոցիալական և տնտեսական գործոնները դիտարկվում են կուտակային հիմունքով՝ ռազմավարական որոշումներ կայացնելու համար: Բացի այդ, ղեկավարությունը դասընթացների և հանդիպումների միջոցով ձգտում է ձևավորել վերահսկման կանոնակարգված ու կառուցողական միջավայր, որտեղ բոլոր աշխատակիցները հստակ պատկերացում ունեն իրենց դերերի և պարտականությունների մասին:

(գ) Պարտքային ռիսկ

Պարտքային ռիսկը ֆինանսական վնաս կրելու ռիսկն է, երբ հաճախորդը կամ ֆինանսական գործիքի պայմանագրային կողմն ի վիճակի չի լինում կատարել իր պայմանագրային պարտականությունները Ընկերության նկատմամբ: Պարտքային ռիսկն առաջանում է հիմնականում հաճախորդներից ստացվելիք դեբիտորական պարտքերի գծով:

Ֆինանսական ակտիվների հաշվեկշռային արժեքը ներկայացնում է պարտքային ռիսկին ենթարկվածության առավելագույն չափը: Ստորև ներկայացված է հաշվետու ամսաթվի դրությամբ պարտքային ռիսկին ենթարկվածության առավելագույն չափը:

հազ. դրամ	Հաշվեկշռային արժեք	
	2017թ.	2016թ.
Առևտրական դեբիտորական պարտքեր	12,495,653	7,183,104
Այլ ակտիվներ (տրամադրված փոխառություններ)	16,447	23,568
Բանկային հաշիվների մնացորդներ	4,843,005	4,361,261
	17,355,105	11,567,933

Առևտրական դեբիտորական պարտքեր

Պարտքային ռիսկին Ընկերության ենթարկվածությունը հիմնականում կախված է յուրաքանչյուր հաճախորդի առանձնահատկություններից: Ընկերությունն ապրանքների վաճառքի և ծառայությունների մատուցման գործառնություններ է կատարում անհատների և իրավաբանական անձանց հետ: Ընկերության հասույթի մոտ 9% (2016թ-ին՝ 7%) վերագրելի է մեկ հաճախորդի հետ իրականացվող վաճառքի գործառնություններին:

Ընկերությունը չի պահանջում գրավ առևտրական և այլ դեբիտորական պարտքերի դիմաց:

Ընկերությունը ձևավորում է արժեզրկման գծով պահուստ, որն իրենից ներկայացնում է առևտրական և այլ դեբիտորական պարտքերի գծով կրած վնասների Ընկերության գնահատականը: Հավաքական վնասի պահուստը Ընկերության կողմից ձևավորվում է համանման ակտիվների գծով կրած, սակայն դեռևս չբացահայտված վնասի գծով: Հավաքական վնասի գծով պահուստը որոշվում է համանման ֆինանսական ակտիվների գծով վճարումներին վերաբերող նախորդ տարիների վիճակագրական տվյալների հիման վրա:

Ստորև ներկայացված է հաշվետու ամսաթվի դրությամբ առևտրական դեբիտորական պարտքերի գծով պարտքային ռիսկին առավելագույն ենթարկվածությունն՝ ըստ աշխարհագրական տարածքների:

հազ. դրամ	Հաշվեկշռային արժեք	
	2017թ.	2016թ.
Հայաստան	3,684,794	3,402,682
ԱՊՀ այլ երկրներ	2,027,959	899,888
Եվրոգոտու երկրներ	3,006,144	1,071,637
Մերձավոր Արևելքի երկրներ	3,643,438	1,735,634
Ամերիկայի Միացյալ Նահանգներ	71,458	73,263
Այլ	61,860	-
	12,495,653	7,183,104

Ստորև ներկայացված է հաշվետու ամսաթվի դրությամբ առևտրական դեբիտորական պարտքերի գծով պարտքային ռիսկին առավելագույն ենթարկվածությունն՝ ըստ հաճախորդների տեսակների:

հազ. դրամ	Հաշվեկշռային արժեք	
	2017թ.	2016թ.
Բջջային օպերատորներ և մեծածախ առևտրով զբաղվող հաճախորդներ	9,533,543	4,275,547
Վերջնական օգտագործող հանդիսացող հաճախորդներ	2,962,110	2,907,557
	12,495,653	7,183,104

2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ առևտրական դեբիտորական պարտքերի հաշվեկշռային արժեքի 3,636,554 հազար դրամը (2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 1,668,567 հազար դրամ) վերագրելի է բջջային օպերատոր հանդիսացող և մեծածախ առևտրով զբաղվող ընկերության ամենախոշոր հաճախորդին:

Արժեզրկումից կորուստներ

Ստորև ներկայացված է հաշվետու ամսաթվի դրությամբ առևտրական դեբիտորական պարտքերի ժամկետայնությունը:

հազ. դրամ	Համախառն 2017թ.	Արժեզրկում 2017թ.	Համախառն 2016թ.	Արժեզրկում 2016թ.
Ոչ ժամկետանց	5,972,336	(360,921)	2,833,714	(32,268)
0 - 30 օր ժամկետանց	973,596	(181,338)	758,445	(40,991)
31 - 90 օր ժամկետանց	1,131,789	(364,632)	1,282,072	(266,114)
91 - 365 օր ժամկետանց	6,093,203	(1,800,150)	2,374,563	(68,961)
Ավելի քան մեկ տարի ժամկետանց	1,873,337	(841,567)	1,575,120	(1,232,476)
	16,044,261	(3,548,608)	8,823,914	(1,640,810)

Ստորև ներկայացված է արժեզրկման գծով պահուստի շարժը տարվա ընթացքում առևտրական դեբիտորական պարտքերի գծով:

հազ. դրամ	2017թ.	2016թ.
Մնացորդը տարեսկզբի դրությամբ	1,640,810	931,661
ճանաչված արժեզրկումից կորուստ	1,907,798	1,165,253
Առևտրական դեբիտորական պարտքերի դիմաց դուրսգրված գումարներ	-	(456,104)
Մնացորդը տարեվերջի դրությամբ	3,548,608	1,640,810

Ընկերությունը գտնում է, որ ժամկետանց չարժեզրկված գումարները դեռ ենթակա են հավաքագրման՝ ելնելով վճարումների նախկին պրակտիկայից և համապատասխան հաճախորդների պարտքային վարկանիշներից (առևտրային դեպքում): Ավելի քան 91 օր ժամկետանց 2,764,552 հազար դրամ գումարով առևտրական դեբիտորական պարտքը վերագրելի է Ընկերության ամենախոշոր հաճախորդին, որը զբաղվում է մեծածախ առևտրով: Դեբիտորական պարտքը վերաբերում է 15 տարի ժամկետով օգտագործման անխախտելի իրավունքի պայմանագրի գծով կատարված կանխավճարին, և պարտքի մի մասն արդեն ստացվել է Ընկերության կողմից: Ընկերությունը չի ակնկալում, որ հաճախորդը չի կատարի իր պարտականությունները և չի ձևավորել արժեզրկման գծով պահուստ այդ պարտքի գծով: Հիմք ընդունելով պարտականությունների չկատարման նախկին փորձը, Ընկերությունը գտնում է, որ բացի վերը նշվածից, առևտրական դեբիտորական պարտքերի գծով արժեզրկման պահուստի ձևավորում չի պահանջվում:

Բանկային հաշիվների մնացորդներ

2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերությունն ուներ 4,843,005 հազար դրամ գումարով բանկային հաշիվների մնացորդներ (2016թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 4,361,261 հազար դրամ), որն իրենից ներկայացնում է առավելագույն ենթարկվածությունը պարտքային ռիսկին այս ակտիվների գծով: Բանկային հաշիվների մնացորդները հիմնականում պահվում են խոշոր հայկական բանկերում, և Ընկերությունը չի ակնկալում, որ այս բանկերը չեն կատարի իրենց պարտականությունները:

(դ) Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկը ենթադրում է, որ Ընկերությունը կունենա դժվարություններ՝ իր ֆինանսական պարտավորությունների հետ կապված պարտականությունները կատարելիս, որոնց մարումը պահանջում է դրամական միջոցների կամ մեկ այլ ֆինանսական ակտիվի տրամադրում: Ընկերության կողմից իրացվելիության ռիսկի կառավարման մոտեցումն է մշտապես ապահովել հնարավորինս բավարար իրացվելիություն պահանջվող ժամկետներում պարտավորությունները մարելու համար՝ թե սովորական, թե արտասովոր պայմաններում՝ առանց անընդունելի վնասների հանգեցնելու կամ Ընկերության հեղինակությունը վտանգի ենթարկելու:

Այս նպատակով Ընկերությունը կատարում է դրամական միջոցների հոսքերի կարճաժամկետ կանխատեսումներ՝ հիմք ընդունելով գործառնական և ներդրումային գործունեության բնույթով պայմանավորված ֆինանսական պահանջները: Որպես կանոն, այս պահանջները կանխատեսվում են տարեկան և ամսական կտրվածքով: Ընկերությունը ձգտում է ապահովել դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների այնպիսի չափ, որը կգերազանցի ֆինանսական պարտավորություններից (բացառությամբ առևտրական կրեդիտորական պարտքերի) ակնկալվող դրամական միջոցների արտահոսքը հաջորդող 60 օրերի ընթացքում:

Ստորև ներկայացված է ֆինանսական պարտավորությունների պայմանագրային ժամկետայնությունը՝ ներառյալ տոկոսների հաշվարկված վճարումները: Չի ակնկալվում, որ ժամկետայնության վերլուծությունում ներառված դրամական միջոցների հոսքերը կարող են առաջանալ շատ ավելի վաղ ժամկետներում կամ շատ ավելի տարբեր գումարների չափով:

2017թ. հազ. դրամ	Հաշվեկշռ. արժեք	Պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքեր					
		Ընդամենը	Մինչև 2 ամիս	2-12 ամիս	1-2 տարի	2-5 տարի	Ավելի քան 5 տարի
Ոչ ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ							
Գրավով ապահովված բանկային վարկեր և վարկային գծեր	37,753,494	45,551,155	741,127	7,754,767	9,594,809	25,372,468	2,087,984
Գրավով չապահովված բանկային վարկ մասնակցից	485,214	511,024	5,756	505,268	-	-	-
Գրավով չապահովված փոխառություն մասնակիցներից	10,965,674	13,949,813	-	-	-	13,949,813	-
Գրավով չապահովված փոխառություններ							
այլ կապակցված կողմերից	6,076,600	7,499,430	106,470	2,029,776	789,209	4,431,086	142,889
Առևտրական կրեդիտորական պարտքեր	7,786,566	8,547,198	2,181,210	1,738,423	1,770,656	2,856,909	-
Ռադիոհաճախականության վճար	11,181,266	12,858,848	525,000	1,575,000	2,100,000	6,300,000	2,358,848
Բջջային օպերատորին վճարվելիք գումար	2,882,030	2,882,030	2,882,030	-	-	-	-
Օգտագործման անխախտելի իրավունքի գծով վճարվելիք գումարներ	2,832,680	2,834,967	2,744,198	90,769	-	-	-
	79,963,524	94,634,465	9,185,791	13,694,003	14,254,674	52,910,276	4,589,721

2016թ. հազ. դրամ	Հաշվեկշռ. արժեք	Պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքեր					
		Ընդամենը	Մինչև 2 ամիս	2-12 ամիս	1-2 տարի	2-5 տարի	Ավելի քան 5 տարի
Ոչ ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ							
Գրավով ապահովված բանկային վարկեր և վարկային գծեր	35,238,391	44,023,511	914,033	5,993,916	10,834,258	21,244,678	5,036,626
Գրավով չապահովված փոխառություն մասնակիցներից	13,879,084	17,978,030	14,396	67,101	4,513,454	13,383,079	-
Գրավով չապահովված փոխառություններ							
Ընկերության տնօրենից	40,000	40,000	-	40,000	-	-	-
Գրավով չապահովված փոխառություններ							
այլ կապակցված կողմերից	12,304,211	16,235,533	123,638	557,036	3,624,012	9,658,345	2,272,502
Առևտրական կրեդիտորական պարտքեր	9,895,476	10,966,262	3,618,816	1,603,459	1,664,003	4,079,984	-
Ռադիոհաճախականության վճար	12,365,730	14,958,848	525,000	1,575,000	2,100,000	6,300,000	4,458,848
Բջջային օպերատորին վճարվելիք գումար	2,367,839	2,367,839	2,367,839	-	-	-	-
Օգտագործման անխախտելի իրավունքի գծով վճարվելիք գումարներ	4,735,761	4,878,691	3,699,087	907,388	272,216	-	-
	90,826,492	111,448,714	11,262,809	10,743,900	23,007,943	54,666,086	11,767,976

(ե) Շուկայական ռիսկ

Շուկայական ռիսկը Ընկերության եկամտի կամ նրա ֆինանսական գործիքների արժեքի փոփոխության ռիսկն է շուկայական գների, այդ թվում արտարժույթի փոխարժեքների, տոկոսադրույքների և բաժնետոմսերի գների փոփոխության արդյունքում: Շուկայական ռիսկի կառավարման նպատակը ռիսկի այնպիսի կառավարումն ու վերահսկումն է, որը թույլ կտա պահպանել այս ռիսկին ենթարկվածության աստիճանն ընդունելի սահմաններում՝ միաժամանակ ապահովելով ռիսկի դիմաց եկամտաբերության օպտիմալացումը:

Ընկերությունը չի կիրառում հեջի հաշվառում շահույթի կամ վնասի տատանումները կառավարելու նպատակով:

Արտարժույթի ռիսկ

Արտարժույթի ռիսկի նկատմամբ Ընկերության ենթարկվածությունը կապված է ֆունկցիոնալ արժույթից տարբեր արժույթով՝ հիմնականում ԱՄՆ դոլարով և եվրոյով արտահայտված գնումների և փոխառությունների հետ:

Ենթարկվածությունն արտարժույթի ռիսկին

Ստորև ներկայացված է արտարժույթի ռիսկին Ընկերության ենթարկվածությունը:

հազ. դրամ	ԱՄՆ դոլարով արտահայտված 2017թ.	Եվրոյով արտահայտված 2017թ.	ԱՄՆ դոլարով արտահայտված 2016թ.	Եվրոյով արտահայտված 2016թ.
Առևտրական դեբիտորական պարտքեր	2,522,137	6,574,058	743,315	3,053,913
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	591,335	788,845	62,609	184,315
Առևտրական և այլ կրեդիտորական պարտքեր	(9,289,879)	(2,353,566)	(11,864,201)	(2,258,395)
Վարկեր և փոխառություններ	(47,990,402)	-	(49,169,854)	(2,572,724)
Համախառն ենթարկվածություն	(54,166,809)	5,009,337	(60,228,131)	(1,592,891)

Տարվա ընթացքում կիրառվել են արտարժույթի հետևյալ փոխարժեքները.

ՀՀ դրամով	Միջին փոխարժեք		Միջին փոխարժեքը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ	
	2017թ.	2016թ.	2017թ.	2016թ.
1 ԱՄՆ դոլար	482.71	480.45	484.10	483.94
1 եվրո	546.15	531.86	580.10	512.20

Զգայունության վերլուծություն

Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՀՀ դրամի փոխարժեքի ողջամիտ հնարավոր արժևորումը ԱՄՆ դոլարի և եվրոյի նկատմամբ կազդեր արտարժույթով արտահայտված ֆինանսական գործիքների չափման վրա և նախքան հարկումը շահույթի կամ վնասի վրա ստորև ներկայացված գումարների չափով: Վերլուծությունն իրականացվել է ենթադրելով, որ մյուս բոլոր փոփոխականները, մասնավորապես տոկոսադրույքները, կմնան անփոփոխ և հաշվի չառնելով կանխատեսվող առք ու վաճառքի ազդեցությունը:

հազ. դրամ	ԱՄՆ դոլար	Եվրո
	Շահույթ կամ վնաս	Շահույթ կամ վնաս
31 դեկտեմբերի 2017թ. (10% փոփոխություն)	5,416,681	(500,934)
31 դեկտեմբերի 2016թ. (10% փոփոխություն)	6,022,813	159,289

ՀՀ դրամի փոխարժեքի 10% արժեզրկումը ԱՄՆ դոլարի և եվրոյի նկատմամբ կունենար համարժեք՝ սակայն հակառակ ազդեցություն վերը նշված արտարժույթների վրա վերը նշված գումարների չափով՝ պայմանով, որ մյուս բոլոր փոփոխականները կմնան անփոփոխ:

Տոկոսադրույքի ռիսկ

Տոկոսադրույքների փոփոխություններն ազդեցություն են ունենում հիմնականում վարկերի և փոխառությունների վրա՝ փոխելով կամ դրանց իրական արժեքը (ֆիքսված դրույքով պարտք) կամ դրամական միջոցների ապագա հոսքերը (փոփոխական դրույքով պարտք): Դեկավարությունը չի կիրառում ֆիքսված կամ փոփոխական դրույքների նկատմամբ Ընկերության ենթարկվածության չափը որոշող քաղաքականություն: Այնուամենայնիվ, նոր վարկերի կամ փոխառությունների դեպքում դեկավարությունը հիմնվում է իր դատողությունների վրա՝ մինչև մարման ժամկետն ակնկալվող ժամանակաշրջանի ընթացքում ֆիքսված կամ փոփոխական դրույքներ կիրառելու նպատակահարմարության վերաբերյալ որոշում կայացնելիս:

Ենթարկվածությունը տոկոսադրույքի ռիսկին

Ստորև ներկայացված են հաշվետու ամսաթվի դրությամբ Ընկերության տոկոսակիր ֆինանսական գործիքները՝ տոկոսադրույքի կտրվածքով:

հազ. դրամ	Հաշվեկշռային արժեք	
	2017թ.	2016թ.
Ֆիքսված դրույքով գործիքներ		
Ֆինանսական ակտիվներ	16,447	23,568
Ֆինանսական պարտավորություններ	(37,806,204)	(48,810,473)
	(37,789,757)	(48,786,905)
Փոփոխական դրույքով գործիքներ		
Ֆինանսական պարտավորություններ	(17,474,778)	(12,651,213)
	(17,474,778)	(12,651,213)

Իրական արժեքի զգայունության վերլուծություն ֆիքսված դրույքով գործիքների համար

Ընկերությունը ֆիքսված դրույքով ֆինանսական գործիքները չի հաշվառում որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող կամ որպես վաճառքի համար մատչելի: Այդ իսկ պատճառով, հաշվետու ամսաթվի դրությամբ տոկոսադրույքների փոփոխություններն ազդեցություն չեն ունենա շահույթի կամ վնասի կամ սեփական կապիտալի վրա:

Դրամական միջոցների զգայունության վերլուծություն փոփոխական դրույքով գործիքների համար

Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ տոկոսադրույքների փոփոխությունը 100 բազիսային կետով կավելացներ (կնվազեցներ) շահույթը կամ վնասը նախքան հարկումը ստորև ներկայացված գումարների չափով: Այս վերլուծությունն ենթադրում է, որ մյուս բոլոր փոփոխականները, մասնավորապես արտարժույթի փոխարժեքները, կմնան անփոփոխ:

հազ. դրամ	Շահույթ կամ վնաս	
	100 բկ աճ	100 բկ նվազում
2017թ.		
Փոփոխական դրույքով գործիքներ	(139,798)	139,798
Դրամական միջոցների հոսքերի զգայունություն (զուտ)	(139,798)	139,798
2016թ.		
Փոփոխական դրույքով գործիքներ	(101,210)	101,210
Դրամական միջոցների հոսքերի զգայունություն (զուտ)	(101,210)	101,210

20. Գործառնական վարձակալություն

(ա) Վարձակալություն, որտեղ Ընկերությունը հանդես է գալիս որպես վարձակալ

Ընկերությունը վարձակալում է մի շարք տարածքներ և աշտարակներ ցանցային հարմարանքների համար, սպասարկման կենտրոններ և գրասենյակային տարածքներ գործառնական վարձակալության պայմաններով: Վարձակալության սկզբնական ժամկետը որպես կանոն կազմում է մեկից տաս տարի՝ այդ ժամկետից հետո վարձակալության պայմանագիրը նորացնելու հնարավորությամբ: Վարձավճարների չափը սովորաբար ավելանում է տարեկան կտրվածքով՝ շուկայի միտումներն արտացոլելու նպատակով: Վարձակալության որոշ պայմանագրերով նախատեսված է լրացուցիչ վարձավճարների վճարում՝ պայմանավորված տեղական գնային ինդեքսի փոփոխություններով:

(i) Ապագա նվազագույն վարձավճարներ

Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ չեղյալ չհայտարարվող գործառնական վարձակալության գծով վճարվելիք ապագա նվազագույն վարձավճարները հետևյալն են.

հազ. դրամ	2017թ.	2016թ.
Սինչև մեկ տարի ժամկետով	729,348	768,317
Մեկից հինգ տարի ժամկետով	141,567	277,178
	870,915	1,045,495

(ii) Ծախսերում կամ վնասում ճանաչված գումարներ

հազ. դրամ	2017թ.	2016թ.
Վարձակալության գծով ծախս	2,149,978	2,583,104

(բ) Վարձակալություն, որտեղ Ընկերությունը հանդես է գալիս որպես վարձատու

Ընկերությունը վարձակալությամբ տրամադրում է բջջային կապի սարքեր բջջային ցանցի բաժանորդներին չեղյալ չհայտարարվող գործառնական վարձակալության շրջանակներում:

(i) Ապագա նվազագույն վարձավճարներ

Դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ չեղյալ չհայտարարվող գործառնական վարձակալության գծով ստացվելիք ապագա նվազագույն վարձավճարները հետևյալն են.

հազ. դրամ	2017թ.	2016թ.
Մինչև մեկ տարի ժամկետով	592,672	428,570
Մեկից հինգ տարի ժամկետով	50,108	142,857
	642,780	571,427

(ii) Ծախսերում կամ վնասում ճանաչված գումարներ

հազ. դրամ	2017թ.	2016թ.
Բջջային սարքերի վարձակալություն	1,081,397	741,705

21. Պարտավորվածություններ

2017թ. և 2016թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարիների ընթացքում Ընկերությունը կնքել է Ericsson Nikola Tesla d.d.-ից հիմնական միջոցների ձեռքբերման պայմանագրեր: 2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այս պայմանագրի գծով Ընկերությունը կապիտալ ծախսումների պարտավորվածությունը կազմում է 957,381 հազար դրամ (2016թ-ին՝ 1,339,968 հազար դրամ):

22. Պայմանական դեպքեր

(ա) Ապահովագրություն

Հայաստանի Հանրապետությունում ապահովագրական համակարգը զարգացման փուլում է, և ապահովագրության շատ տեսակներ, որոնք լայնորեն տարածված են մյուս երկրներում, դեռ չեն կիրառվում Հայաստանի Հանրապետությունում: Ընկերությունն ամբողջովին չի ապահովագրել իր հիմնական միջոցները և սարքավորումները, այն ապահովագրված չէ նաև գործունեության ընդհատումից և երրորդ կողմերի նկատմամբ պարտավորություններից, որոնք կարող են առաջանալ գույքին կամ շրջակա միջավայրին վնաս հասցնելուց՝ Ընկերության տարածքում տեղի ունեցած պատահարների կամ վերջինիս գործունեության հետևանքով: Քանի դեռ Ընկերությունը համապատասխան ձևով ապահովագրված չէ, գոյություն ունի ռիսկ, որ որոշակի ակտիվների կորուստը կամ ոչնչացումը կարող է զգալի անբարենպաստ ազդեցություն ունենալ Ընկերության գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա:

(բ) Դատական վարույթներ

Ընկերությունը ներգրավված չէ այնպիսի դատական վարույթներում, որոնք կարող են էական ազդեցություն ունենալ Ընկերության ֆինանսական վիճակի վրա:

(գ) Հարկային պարտավորվածություններ

Հայաստանի Հանրապետության հարկային համակարգը համեմատաբար նոր է և բնորոշվում է օրենսդրության, պաշտոնական հայտարարությունների և դատավճիռների հաճախակի փոփոխություններով, որոնք հաճախ հստակ չեն, հակասական են և տարբեր կերպ են մեկնաբանվում տարբեր հարկային մարմինների կողմից: Հարկերը ենթակա են ստուգման և ուսումնասիրության հարկային մարմինների կողմից, որոնք իրավասու են կիրառել տույժեր և տուգանքներ: Հարկային օրենսդրության խախտման դեպքում հարկային մարմիններն իրավասու չեն սահմանել հարկերի գծով լրացուցիչ պարտավորություններ, տույժեր կամ տուգանքներ, եթե խախտման ամսաթվից անցել է երեք տարի:

Այս հանգամանքները Հայաստանի Հանրապետությունում կարող են այլ երկրների համեմատությամբ ավելի էական հարկային ռիսկ առաջացնել: Դեկավարությունը գտնում է, որ համապատասխանորեն է գնահատել հարկային պարտավորությունները՝ Հայաստանի Հանրապետության գործող հարկային օրենսդրության, պաշտոնական հայտարարությունների և դատավճիռների իր մեկնաբանությունների հիման վրա: Այնուամենայնիվ, համապատասխան իրավասու մարմինները կարող են ունենալ այլ մեկնաբանություններ, և հետևանքները կարող են լինել էական այս ֆինանսական հաշվետվությունների համար, եթե իրավասու մարմիններին հաջողվի գործադրել իրենց մեկնաբանությունները:

23. Կապակցված կողմեր

(ա) Վերահսկողություն

Ընկերության սեփականատերերի կազմը հետևյալն է.

«IU Telecommunicate» ՍՊԸ	31.05%
Արամ Խաչատրյան	25.98%
Գուրգեն Խաչատրյան	12.71%
Արտյոն Խաչատրյան	12.71%
«Փորա-Բանկ» բաժնետիրական առևտրային բանկ	11.21%
Ալեքսանդր Եսայան (առանցքային ղեկավար անձնակազմ)	3.17%
Հայկ Եսայան (առանցքային ղեկավար անձնակազմ)	3.17%

Ընկերությունը չունի վերջնական վերահսկող կողմ:

(բ) Գործարքներ առանցքային ղեկավար անձնակազմի հետ

(i) Առանցքային ղեկավար անձնակազմի վարձատրությունը

Տարվա ընթացքում առանցքային ղեկավար անձնակազմը ստացել է ստորև ներկայացված վարձատրությունը, որը ներառված է աշխատակազմի գծով ծախսերում:

հազ. դրամ	2017թ.	2016թ.
Աշխատավարձ և պարգևավճարներ	514,646	463,230

(ii) Ստացված փոխառություններ

հազ. դրամ	Գործարքի գումարը դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար		Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի *	
	2017թ.	2016թ.	2017թ.	2016թ.
Առանցքային դեկավար անձնակազմ	-	80,000	-	119,221

* Ներկայացված է ստացված փոխառությունների մնացորդների անվանական արժեքը:

(գ) Գործարքներ այլ կապակցված կողմերի հետ

Ստորև ներկայացված են Ընկերության գործարքներն այլ կապակցված կողմերի հետ:

(i) Հասույթ և այլ եկամուտ

հազ. դրամ	Գործարքի գումարը դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար		Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	
	2017թ.	2016թ.	2017թ.	2016թ.
Ապրանքների, հիմնական միջոցների ու ոչ նյութական ակտիվների վաճառք և ծառայությունների մատուցում Բաժնետերերի վերահսկողության ներքո գտնվող կազմակերպություններ	5,283	11,550	10,469	13,051

(ii) Ծախսեր

հազ. դրամ	Գործարքի գումարը դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար		Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	
	2017թ.	2016թ.	2017թ.	2016թ.
Տարածքների վարձակալություն Բաժնետերերի վերահսկողության ներքո գտնվող կազմակերպություններ	77,219	105,036	-	92,863
Ստացված այլ ծառայություններ Բաժնետերերի վերահսկողության ներքո գտնվող կազմակերպություններ	135,759	101,217	-	-

(iii) Ապրանքների ձեռքբերում

հազ. դրամ	Գործարքի գումարը դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար		Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	
	2017թ.	2016թ.	2017թ.	2016թ.
Ձեռքբերված ապրանքներ Բաժնետերերի վերահսկողության ներքո գտնվող կազմակերպություններ	216,216	75,132	-	-
Ձեռքբերված հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ Բաժնետերերի վերահսկողության ներքո գտնվող կազմակերպություններ	1,590,600	1,904,671	(418,358)	3,109

(iv) Ստացված փոխառություններ

հազ. դրամ	Գործարքի գումարը դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար		Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի*	
	2017թ.	2016թ.	2017թ.	2016թ.
Մասնակիցներ	4,181,488	12,471,686	14,435,027	17,707,874
Բաժնետերերի վերահսկողության ներքո գտնվող կազմակերպություններ	6,029,283	3,855,050	6,076,601	13,263,129

* Ներկայացված է ստացված փոխառությունների մնացորդների անվանական արժեքը:

Կապակցված կողմերից ստացված փոխառությունների գծով կիրառվում են շուկայականից ցածր տոկոսադրույքներ: Սկզբնական ճանաչման պահին այս փոխառությունները չափվում են իրական արժեքով (ծանոթագրություն 16): Կապակցված կողմերի հետ գործարքների բոլոր մնացորդները ենթակա են մարման կանխիկով՝ հաշվետու ամսաթվից հետո հինգ ամսվա ընթացքում: 2017թ. ընթացքում վարկատուները է ընդհանուր վերահսկողության ներքո գտնվող կազմակերպություններից ստացված 5,970,414 հազար դրամ (5,686 հազար ԱՄՆ դոլար և 5,705 հազար եվրո) ընդհանուր անվանական արժեքով գրավով չափահովված փոխառությունները:

24. Հաշվետու ամսաթվից հետո տեղի ունցած դեպքեր

2018թ. հունիսի 7-ին Ընկերությունը հիմնադրել է նոր իրավաբանական անձ՝ «ՅՈՒՓԵՅ» ՓԲԸ, որը հանդիսանում է Ընկերության 100% դուստր կազմակերպությունը:

25. Զափման հիմունքներ

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են սկզբնական արժեքի հիմունքով:

26. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն

Ստորև բերվող հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը հետևողականորեն կիրառվել է այս ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացված բոլոր ժամանակաշրջանների համար: 2017թ-ին դեկավարությունը վերանայել է հետաձգված հասույթի և ստացված կանխավճարների ներկայացումը և համադրելի ժամանակաշրջանում վերադասակարգել է հետաձգված հասույթի և ստացված կանխավճարների մի մասը ոչ ընթացիկ պարտավորությունների՝ հաշվետու տարվա ներկայացման հետ համապատասխանություն ապահովելու նպատակով:

(ա) Հասույթ

(i) Վաճառված ապրանքներ և սարքավորումներ

Բնականոն գործունեության ընթացքում ապրանքների և սարքավորումների վաճառքից ստացված հասույթը չափվում է ստացված կամ ստացվելիք հատուցման իրական արժեքով՝ առանց վերադարձումների, առևտրային զեղչերի և իջեցումների: Հասույթը ճանաչվում է համոզիչ վկայության առկայության դեպքում՝ սովորաբար վաճառքի իրագործված պայմանագրի տեսքով, համաձայն որի գնորդին են փոխանցվել ապրանքների սեփականության հետ կապված ռիսկերի և հատույցների նշանակալի մասը, հատուցման ստացումը հավանական է, հնարավոր է արժանահավատորեն չափել գործարքի հետ կապված ծախսումները ու ապրանքների հնարավոր վերադարձը, չի դիտվում

շարունակական մասնակցություն ապրանքների կառավարմանը և հնարավոր է արժանահավատորեն չափել հասույթի գումարը: Եթե գոյություն ունի հավանականություն, որ կտրամադրվեն զեղչեր և գումարը հնարավոր կլինի արժանահավատորեն չափել, ապա զեղչը ճանաչվում է որպես հասույթի նվազեցում՝ վաճառքի ճանաչման պահին: Ռիսկերի և հատույցների փոխանցումը սովորաբար տեղի է ունենում ապրանքների առաքման պահին:

(ii) Ծառայություններ

Մատուցված ծառայություններից ստացված հասույթը ներառում է թվային վճարովի հեռուստատեսության բաժանորդագրման ամսական վճարը, լայնաշերտ և անլար ինտերնետի և ֆիքսված ու բջջային հեռախոսակապի ծառայության ամսական վճարները, կորպորատիվ տվյալների փոխանցման ծառայության ամսական վճարները, ինչպես նաև կորպորատիվ ցանցերի սպասարկման և համակարգչային սպասարկման ծառայությունների ամսական վճարները: Բաժանորդագրումից ստացված հասույթը ճանաչվում է հաճախորդներին ծառայություններ մատուցելու պահին: Հասույթը, որի համար նախապես է հաշիվ ներկայացվել, հետաձգվում է և ճանաչվում այն ժամանակաշրջանում, որին վերաբերում է: Չվաստակած հասույթը ճանաչվում է որպես ստացված կանխավճար՝ հետաձգված հասույթի կազմում:

Ուշացված վճարումների գծով տոկոսները, որոնք հաշվեգրվում են ժամկետանց գումարների գծով, ճանաչվում են հավաքագրելիության գնահատումների հիման վրա, այնքանով, որքանով դրանց հավաքագրումը ենթակա է վճարման, քանի որ առանձին հաճախորդների պարտքերի հավաքագրումը անորոշ է:

Երբ համաձայնությունը պարունակում է առանձին բաղադրիչներ, վերջիններս ճանաչվում են առանձին, եթե՝

- բաղադրիչն ունի առանձնացված արժեք հաճախորդի համար և
- բաղադրիչի իրական արժեքը հնարավոր է արժանահավատորեն չափել:

Հասույթը բաշխվում է բաղադրիչների միջև՝ հաշվի առնելով չմատուցված բաղադրիչի իրական արժեքը (մանցորդային եղանակ) :

Եթե գործարքում Ընկերությունը հանդես է գալիս որպես գործակալ, այլ ոչ որպես՝ պրինցիպալ, ապա ճանաչված հասույթն իրենից ներկայացնում է Ընկերության կողմից վճարված կոմիսիոն գումարի գույք գումարը:

15 տարի գործողության ժամկետով օգտագործման անխախտելի իրավունքի պայմանագրերի համար, որոնց շրջանակներում ցանցի սպասարկման պարտականությունը և վերադարձման ռիսկը կրում է Ընկերությունը պայմանագրի գործողության ժամկետի ընթացքում, ՀՀՄՍ 18-ի համաձայն, Ընկերությունը ճանաչել է մատակարարներից ստացված կանխավճարները շահույթում կամ վնասում գծային մեթոդով՝ պայմանագրի գործողության ժամկետի ընթացքում:

(բ) Ֆինանսական եկամուտ և ծախսեր

Ընկերության ֆինանսական եկամուտը և ֆինանսական ծախսերը ներառում են.

- տոկոսային եկամուտը,
- տոկոսային ծախսերը,
- դեբիտորական և կրեդիտորական պարտքերի գծով զեղչի ծախսագրում,
- փոխարժեքային տարբերություններից առաջացող շահույթը կամ վնասը ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների գծով:

Տոկոսային եկամուտը կամ ծախսը ճանաչվում է կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

(գ) Արտարժույթով գործարքներ

Արտարժույթով իրականացված գործարքները փոխարկվում են ՀՀ դրամի գործարքի օրվա դրությամբ սահմանված փոխարժեքով:

Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ արտարժույթով արտահայտված դրամային ակտիվները և պարտավորությունները վերափոխարկվում են ֆունկցիոնալ արժույթի այդ օրվա դրությամբ սահմանված փոխարժեքով: Դրամային հոդվածների գծով արտարժույթով իրականացված գործարքներից շահույթը կամ վնասը հանդիսանում է հաշվետու տարվա սկզբի դրությամբ ֆունկցիոնալ արժույթով արտահայտված, արդյունավետ տոկոսադրույքով և ժամանակաշրջանի ընթացքում վճարումներով ճշգրտված ամորտիզացված արժեքի և արտարժույթով արտահայտված ու հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջին օրվա դրությամբ գործող փոխարժեքով փոխարկված ամորտիզացված արժեքի տարբերությունը:

Սկզբնական արժեքով չափվող արտարժույթով արտահայտված ոչ դրամային ակտիվները և պարտավորությունները փոխարկվում են գործարքի օրվա դրությամբ սահմանված փոխարժեքով: Արտարժույթի վերափոխարկումից առաջացող տարբերությունները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում:

(դ) Աշխատակիցների կարճաժամկետ հատուցումներ

Աշխատակիցների կարճաժամկետ հատուցումների գծով պարտականությունները չափվում են առանց գեղչման և ծախսագրվում են համապատասխան ծառայությունը մատուցելուց հետո: Պարտավորությունը ճանաչվում է այն գումարի չափով, որն ակնկալվում է վճարել կարճաժամկետ դրամական պարգևավճարների տեսքով, եթե Ընկերությունն ունի ներկա իրավական կամ կառուցողական պարտականություն այդ գումարը վճարել որպես անցյալ ծառայության արդյունք և կարող է արժանահավատորեն գնահատել պարտականությունը:

(ե) Շահութահարկ

Շահութահարկը բաղկացած է ընթացիկ և հետաձգված հարկերից: Շահութահարկը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ այն մասի, որը վերաբերում է ուղղակիորեն սեփական կապիտալում կամ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում ճանաչված տարրերին:

(i) Ընթացիկ հարկ

Ընթացիկ հարկը տարվա հարկվող շահույթի կամ վնասի գծով վճարման կամ ստացման ենթակա հարկի գումարն է, որը հաշվարկվում է կիրառելով հարկերի այն դրույքները, որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ էության ուժի մեջ են եղել հաշվետու ամսաթվի դրությամբ և ներառում է նախորդ տարիների վճարման ենթակա հարկերի գծով կատարած ճշգրտումները:

(ii) Հետաձգված հարկ

Հետաձգված հարկը ճանաչվում է ֆինանսական հաշվետվությունների նպատակների համար օգտագործվող ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների և հարկային նպատակների համար օգտագործվող գումարների միջև ժամանակավոր տարբերությունների գծով: Հետաձգված հարկը չի ճանաչվում այն ժամանակավոր տարբերությունների համար, որոնք առաջանում են ակտիվների և պարտավորությունների սկզբնական ճանաչման հետ կապված այն գործարքում, որը չի հանդիսանում ձեռնարկատիրական գործունեության միավորում և որը ազդեցություն չունի հաշվապահական կամ հարկվող շահույթի կամ վնասի վրա:

Հետաձգված հարկային ակտիվները ճանաչվում են չօգտագործված հարկային վնասների, չօգտագործված հարկային արտոնությունների և նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունների գծով, այն չափով, որքանով հավանական է, որ առկա կլինի հարկվող շահույթ, որի դիմաց դրանք կարող են օգտագործվել: Հետաձգված հարկային ակտիվները վերանայվում են յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ և նվազեցվում են այնքանով, որքանով հավանական չէ, որ հարկային օգուտը կիրացվի:

Հետաձգված հարկային ակտիվները վերանայվում են յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ և ճանաչվում են այնքանով, որքանով հավանական է, որ առկա կլինի ապագա հարկվող շահույթ, որի դիմաց կարող են օգտագործվել այդ ակտիվները:

Հետաձգված հարկի գումարը չափվում է կիրառելով հարկի այն դրույքները, որոնք ակնկալվում է, որ կկիրառվեն ժամանակավոր տարբերությունների նկատմամբ վերջիններս հակադարձելիս՝ հիմք ընդունելով այն օրենքների դրույթները, որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ էության ուժի մեջ են եղել հաշվետու ամսաթվի դրությամբ:

Հետաձգված հարկի չափումն արտացոլում է այն հարկային հետևանքները, որոնք կարող են առաջանալ, եթե Ընկերությունը կիրառի այն մոտեցումը, որով ակնկալվում է վերականգնել կամ մարել իր ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում:

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները հաշվանցվում են, եթե Ընկերությունն ունի ընթացիկ հարկային ակտիվներն ընթացիկ հարկային պարտավորությունների դիմաց հաշվանցելու իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք և հետաձգված հարկային ակտիվներն ու հետաձգված հարկային պարտավորությունները վերաբերում են շահութահարկին, որը գանձվում է նույն հարկային մարմնի կողմից նույն հարկատուից կամ տարբեր հարկատուներից, սակայն Ընկերությունը մտադիր է ընթացիկ հարկային պարտավորությունները մարել և հարկային ակտիվներն իրացնել գուտ հիմունքով կամ միաժամանակ իրացնել հարկային ակտիվներն ու մարել հարկային պարտավորությունները:

(գ) Պաշարներ

Պաշարները չափվում են սկզբնական արժեքից և իրացման գուտ արժեքից նվազագույնով: Պաշարների սկզբնական արժեքը հաշվարկվում է «առաջինը մուտք՝ առաջինը ելք» սկզբունքով և ներառում է պաշարների ձեռք բերման ծախսումները, արտադրական կամ փոխարկման ծախսումները և դրանք ներկա գտնվելու վայր և վիճակի բերելու հետ կապված այլ ծախսումներ: Արտադրված պաշարների և անավարտ արտադրանքի դեպքում սկզբնական արժեքը ներառում է արտադրական վերադիր ծախսումների համապատասխան մասը՝ հիմք ընդունելով արտադրական նորմատիվային հզորությունը:

Իրացման գուտ արժեքը սովորական գործունեության ընթացքում վաճառքի գնահատված գինն է՝ հանած համալրման և վաճառքը կազմակերպելու համար գնահատված ծախսումները:

(ե) Հիմնական միջոցներ

(i) Դանաչում և չափում

Հիմնական միջոցների միավորները չափվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված մաշվածությունը և կուտակված արժեզրկումից կորուստները:

Սկզբնական արժեքը ներառում է ակտիվի ձեռքբերմանն ուղղակի վերագրելի ծախսումները: Սեփական ուժերով կառուցված ակտիվների սկզբնական արժեքը ներառում է նյութերի արժեքը, ուղղակի աշխատուժի գծով ծախսումները, ակտիվն իր նպատակային

օգտագործման համար աշխատանքային վիճակի բերելու հետ անմիջականորեն կապված ցանկացած այլ ծախսումները, ակտիվի ապատեղակայման և քանդման ծախսումները, տեղանքի վերականգնման ծախսումները, ինչպես նաև կապիտալացված փոխառության ծախսումները: Ձեռք բերված համակարգչային ծրագիրը, որը հանդիսանում է համապատասխան սարքավորման ֆունկցիոնալության անբաժանելի մասը, կապիտալացվում է որպես սարքավորման մաս:

Երբ հիմնական միջոցի միավորը բաղկացած է օգտակար ծառայության տարբեր ժամկետ ունեցող խոշոր բաղկացուցիչներից, այդ բաղկացուցիչները հաշվառվում են որպես հիմնական միջոցների առանձին միավորներ (հիմնական բաղկացուցիչներ):

Հիմնական միջոցի միավորի օտարումից ստացված շահույթը կամ վնասը որոշվում է համեմատելով օտարումից ստացված մուտքերը հիմնական միջոցի հաշվեկշռային արժեքի հետ և ճանաչվում է զուտ հիմունքով «Այլ եկամուտներ/այլ ծախսեր» հոդվածում՝ շահույթում կամ վնասում:

(ii) Հետագա ծախսումներ

Հետագա ծախսումները կապիտալացվում են, երբ հավանական է, որ Ընկերություն կհոսեն այդ ծախսումների հետ կապված ապագա տնտեսական օգուտները:

Հիմնական միջոցների ամենօրյա սպասարկման ծախսումները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ առաջանալուն պես:

(iii) Մաշվածություն

Հիմնական միջոցների միավորների մաշվածության հաշվարկը սկսվում է դրանց տեղադրման և շահագործման համար պատրաստ լինելու պահից, իսկ սեփական ուժերով կառուցված ակտիվների դեպքում՝ վերջիններիս կառուցումն ավարտելու և շահագործման համար պատրաստ լինելու պահից: Մաշվածությունը հաշվարկվում է ակտիվի սկզբնական արժեքի հիման վրա՝ հանած դրա մնացորդային արժեքը:

Մաշվածությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով գծային մեթոդը հիմնական միջոցների յուրաքանչյուր մասի օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետի ընթացքում, քանի որ այս մեթոդն առավել ճիշտ է արտացոլում ակտիվի հետ կապված ապագա տնտեսական օգուտների օգտագործման մոդելը: Վարձակալված ակտիվների գծով մաշվածությունը հաշվարկվում է վարձակալության ժամկետից և ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետից նվազագույնի ընթացքում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ հայտնի է, որ Ընկերությունը ձեռք կբերի ակտիվի սեփականության իրավունքը վարձակալության ժամկետի վերջում: Հոդատարածքի գծով մաշվածություն չի հաշվարկվում:

Հիմնական միջոցների որոշ միավորների հետ կապված գնահատականները վերանայվել են 2017թ. հունվարի 1-ին (ծանոթագրություն 10 (բ)): Ստորև ներկայացված են հիմնական միջոցների խոշոր բաղկացուցիչների օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետներն հաշվետու և համադրելի ժամանակաշրջանների համար:

	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Համադրելի ժամանակաշրջան
• շենքեր	40 տարի	20 տարի
• ցանցային ենթակառուցվածք	5-25 տարի	5-20 տարի
• սարքավորումներ	1-10 տարի	1-10 տարի
• փոխադրամիջոցներ	5 տարի	4-5 տարի
• տնտեսական միջոցներ	1-5 տարի	1-5 տարի
• վարձակալված հիմնական միջոցների բարելավումներ	վարձակալության գործողության ժամկետից և 20 տարի ժամկետից նվազագույնը	վարձակալության գործողության ժամկետից և 20 տարի ժամկետից նվազագույնը

Մաշվածության հաշվարկի մեթոդները, օգտակար ծառայության ժամկետները և մնացորդային արժեքները վերանայվում են յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ և անհրաժեշտության դեպքում՝ ճշգրտվում:

(ը) Ոչ նյութական ակտիվներ

(i) Գուդվիլ

Գուդվիլը, որն առաջանում է դուստր կազմակերպությունների ձեռքբերման արդյունքում, չափվում է սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված արժեքկումից կորուստները:

(ii) Այլ ոչ նյութական ակտիվներ

Ընկերության կողմից ձեռքբերված ոչ նյութական ակտիվները, որոնք ունեն օգտակար ծառայության սահմանափակ ժամկետ, չափվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված ամորտիզացիան և կուտակված արժեքկումից կորուստները:

(iii) Հետագա ծախսումներ

Հետագա ծախսումները կապիտալացվում են միայն այն ժամանակ, երբ ավելացնում են այն առանձին ակտիվի հետ կապված ապագա տնտեսական օգուտները, որին վերաբերում են: Բոլոր այլ ծախսումները, ներառյալ Ընկերության ներսում ստեղծված գուդվիլը և ֆիրմային անվանումները, ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ առաջանալուն պես:

(iv) Ամորտիզացիա

Ամորտիզացիան հաշվարկվում է ակտիվի սկզբնական արժեքի գծով՝ հանած դրա մնացորդային արժեքը:

Ամորտիզացիան ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով գծային մեթոդը ոչ նյութական ակտիվի օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետի ընթացքում, քանի որ այս մեթոդն առավել ճիշտ է արտացոլում ակտիվի հետ կապված ապագա տնտեսական օգուտների օգտագործման մոդելը:

Օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետներն ընթացիկ և համադրելի ժամանակաշրջանների համար հետևյալն են.

• լիցենզիաներ և ապրանքային նշաններ	6-16 տարի
• բիլինգային համակարգ	4-6 տարի
• այլ համակարգչային ծրագրեր	1-10 տարի
• հաճախորդների բազա	8 տարի
• տարողունակության օգտագործման անխախտելի իրավունք	5-15 տարի

Ամորտիզացիայի հաշվարկի մեթոդները, օգտակար ծառայության ժամկետները և մնացորդային արժեքները վերանայվում են յուրաքանչյուր ֆինանսական տարվա վերջում և անհրաժեշտության դեպքում՝ ճշգրտվում:

(թ) Ֆինանսական գործիքներ

(i) Ոչ ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ և ֆինանսական պարտավորություններ – ճանաչում և ապաճանաչում

Ընկերությունը փոխառությունները և դեբիտորական պարտքերը սկզբնապես ճանաչում է դրանց առաջացման օրը: Բոլոր այլ ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների սկզբնական ճանաչումը տեղի է ունենում առք ու վաճառքի օրը, երբ Ընկերությունը դառնում է գործիքի պայմանագրային դրույթների կողմ:

Ընկերությունն ապաճանաչում է ֆինանսական ակտիվը, երբ ֆինանսական ակտիվից առաջացող դրամական հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները կորցնում են իրենց ուժը, կամ երբ փոխանցում է ֆինանսական ակտիվից դրամական հոսքերի ստացման պայմանագրային իրավունքներն այնպիսի գործարքում, որում փոխանցվում են ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն ու հատույցները: Մասնակցությունը փոխանցված ակտիվում, որն առաջացել կամ պահպանվել է Ընկերության կողմից, ճանաչվում է որպես առանձին ակտիվ կամ պարտավորություն:

Ընկերությունն ապաճանաչում է ֆինանսական պարտավորությունը, երբ պայմանագրում նշված պարտականությունը կատարվում է կամ չեղյալ է համարվում կամ ուժը կորցնում է: Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները հաշվանցվում են՝ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում արտացոլվելով զուտ գումարով, միայն այն դեպքում, եթե Ընկերությունն ունի ճանաչված գումարները հաշվանցելու իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք, ինչպես նաև հաշվարկը զուտ հիմունքով իրականացնելու կամ միաժամանակ ակտիվն իրացնելու և պարտավորությունը մարելու մտադրություն: Ընկերությունն ունի հաշվանցում կատարելու ներկայումս իրագործելի իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք, եթե այդ իրավունքը կախված չէ ապագա դեպքերից և իրագործելի է թե՛ բնականոն գործունեության և թե՛ Ընկերության և բոլոր պայմանագրային կողմերի կողմից պարտականությունների չկատարման, վերջիններիս լուծարման կամ սնանկացման դեպքում:

(ii) Ոչ ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ – չափում

Փոխառություններ և դեբիտորական պարտքեր

Փոխառությունները և դեբիտորական պարտքերն իրենցից ներկայացնում են ֆիքսված կամ որոշելի վճարումներով ակտիվներ, որոնք գնանշված չեն գործող շուկայում: Այս ակտիվներն ի սկզբանե ճանաչվում են իրական արժեքով՝ գումարած գործարքին ուղղակիորեն վերագրելի բոլոր ծախսումները: Սկզբնական ճանաչումից հետո փոխառությունները և դեբիտորական

պարտքերը չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը՝ համաձայն արժեզրկումից կորուստները:

Փոխառություններ և դեբիտորական պարտքերը ներառում են ֆինանսական ակտիվների հետևյալ դասերը՝ առևտրական և այլ դեբիտորական պարտքերը, տրված փոխառությունները, դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները:

Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ են համարվում դրամական միջոցների մնացորդները և ընթացիկ բանկային հաշիվները:

(iii) Ոչ ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ – չափում

Ընկերությունը դասում է ոչ ածանցյալ ֆինանսական պարտավորությունները այլ ֆինանսական պարտավորությունների դասին: Ոչ ածանցյալ ֆինանսական պարտավորությունների սկզբնական ճանաչումը տեղի է ունենում իրական արժեքով՝ համաձայն գործարքին ուղղակիորեն վերագրելի բոլոր ծախսումները: Սկզբնական ճանաչումից հետո այս ֆինանսական պարտավորությունները չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Այլ ֆինանսական պարտավորությունները ներառում են վարկերը և փոխառությունները, բանկային օվերդրաֆտները, առևտրական և այլ կրեդիտորական պարտքերը:

(ծ) Կանոնադրական կապիտալ

Ընկերության բաժնեմասերը ենթակա են մարման մասնակցի ընտրությամբ՝ համաձայն Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության: Ընկերությունը պարտավոր է վճարել դուրս եկող մասնակցին իր գուտ ակտիվների նրա բաժնեմասը դրամական միջոցներով, կամ մասնակցի համաձայնության դեպքում՝ բնափրային տեսքով:

ՀՀՄՍ 32 «*Ֆինանսական գործիքներ. ներկայացում*» ստանդարտի համաձայն՝ մասնակիցներին վերագրելի գուտ ակտիվները դասակարգվում են որպես սեփական կապիտալ այս ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացված բոլոր ժամանակաշրջանների համար, քանի որ դեկավարությունը գտնում է, որ Ընկերության վերադարձնելի ֆինանսական գործիքները բավարարում են ՀՀՄՍ 32 ստանդարտով սահմանված սեփական կապիտալում վերադարձնելի ֆինանսական գործիքների ներկայացման բոլոր պահանջները:

(ի) Արժեզրկում

(i) Ոչ ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ

Ֆինանսական ակտիվը, որը չի չափվում իրական արժեքով շահույթի կամ վնասի միջոցով, գնահատվում է յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ՝ արժեզրկման անկողմնակալ վկայություն հայտնաբերելու նպատակով: Ֆինանսական ակտիվը համարվում է արժեզրկված, եթե անկողմնակալ վկայությունը ցույց է տալիս, որ ակտիվի սկզբնական ճանաչումից հետո տեղի է ունեցել կորստի դեպք, և այդ կորստի դեպքը բացասական ազդեցություն է ունեցել տվյալ ֆինանսական ակտիվի ապագա գնահատված դրամական հոսքերի վրա, որը հնարավոր է արժանահավատորեն գնահատել:

Ֆինանսական ակտիվների արժեզրկման անկողմնակալ վկայությունը կարող է ներառել պարտականությունների չկատարումը կամ վճարումների հետաձգումը պարտապանի կողմից, Ընկերությանը վճարվելիք գումարի պայմանների այնպիսի վերանայում, որը Ընկերությունն այլ հանգամանքներում չէր դիտարկի, պարտապանի սնանկացման հայտանիշները, փոխառությունների վճարումների կարգավիճակի բացասական փոփոխությունները, տնտեսական պայմանները, որոնք փոխկապակցված են պարտավորությունների չկատարման հետ և դիտարկելի տվյալները, որոնք վկայում են ֆինանսական ակտիվների խմբից ակնկալվող դրամական միջոցների հոսքերի չափելի նվազեցման մասին:

Փոխառություններ և դեբիտորական պարտքեր

Ընկերությունը դիտարկում է փոխառությունների և դեբիտորական պարտքերի արժեզրկման վկայությունն անհատական և խմբային հիմունքներով: Բոլոր առանձին վերցված նշանակալի փոխառությունները և դեբիտորական պարտքերը գնահատվում են արժեզրկման տեսանկյունից՝ անհատական հիմունքով: Եթե բոլոր առանձին վերցված նշանակալի փոխառությունների և դեբիտորական պարտքերի արժեզրկման առանձին վկայություն չի հայտնաբերվում, ապա դրանք գնահատվում են հավաքական հիմունքով՝ տեղի ունեցած, սակայն չբացահայտված արժեզրկման վկայություն հայտնաբերելու նպատակով: Փոխառությունները և դեբիտորական պարտքերը, որոնք առանձին վերցված նշանակալի չեն, գնահատվում են արժեզրկման տեսանկյունից հավաքական հիմունքով՝ խմբավորելով ռիսկի համանման բնութագրերով փոխառությունները և դեբիտորական պարտքերը:

Հավաքական արժեզրկումը գնահատելիս՝ Ընկերությունը դիտարկում է պարտականությունների չկատարման նախկինում առկա միտումները, մարումների ժամկետները, կրած վնասի գումարը, որոնք ճշգրտվում են հաշվի առնելով ղեկավարության կարծիքը, թե արդյոք ներկա տնտեսական և վարկավորման պայմանները թույլ են տալիս, որպեսզի փաստացի վնասը ավել կամ պակաս լինի նախկինում առկա միտումներով առաջարկվողներից:

Փոխառությունների և դեբիտորական պարտքերի արժեզրկումից կորուստը հաշվարկվում է որպես ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի և այդ ակտիվի սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով զեղչված դրամական միջոցների գնահատված ապագա հոսքերի ներկա արժեքի միջև տարբերություն: Կորստի գումարը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում և արտացոլվում է պահուստային հաշվում՝ փոխառությունների և դեբիտորական պարտքերի դիմաց: Ընկերությունը շարունակում է ճանաչել արժեզրկված ակտիվի գծով տոկոսները զեղչի վերականգնման միջոցով: Եթե հետագայում տեղի ունեցած դեպքը հանգեցնում է արժեզրկումից կորստի գումարի նվազեցմանը, ապա արժեզրկումից կորստի գումարի նվազեցումը հակադարձվում է շահույթի կամ վնասի միջոցով:

(ii) Ոչ ֆինանսական ակտիվներ

Ընկերության ոչ ֆինանսական ակտիվների հաշվեկշռային արժեքը, բացառությամբ պաշարների և հետաձգված հարկային ակտիվների, վերանայվում է յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ՝ որոշելու արդյոք առկա է որևէ հայտանիշ, ըստ որի ակտիվը կարող է արժեզրկված համարվել: Եթե որևէ այդպիսի հայտանիշ առկա է, ապա գնահատվում է ակտիվի փոխհատուցվող գումարը: Օգտակար ծառայության անսահմանափակ ժամկետ ունեցող կամ շահագործման համար դեռ ոչ պիտանի ոչ նյութական ակտիվների և գույքիլի համար փոխհատուցվող գումարը գնահատվում է յուրաքանչյուր տարի նույն ժամանակ:

Արժեզրկման ստուգման նպատակով ակտիվները, որոնց արժեզրկումը հնարավոր չէ գնահատել անհատական հիմունքով, խմբավորվում են ակտիվների փոքրագույն խմբերի, որոնք շարունակական օգտագործման արդյունքում առաջացնում են այլ ակտիվներից կամ դրամաստեղծ միավորից մեծապես անկախ դրամական միջոցների ներհոսքեր:

Գուդվիլի արժեզրկման ստուգման նպատակով՝ դրամաստեղծ միավորները, որոնց բաշխվել է գուդվիլը, միավորվում են այնպես, որպեսզի արժեզրկման ստուգման մակարդակն արտացոլի այն նվազագույն մակարդակը, որում ներքին կառավարման նպատակներով գուդվիլը ենթարկվում է մոնիտորինգի: Ձեռնարկատիրական գործունեության միավորման արդյունքում ձեռքբերված գուդվիլը բաշխվում է դրամաստեղծ միավորների այն խմբերին, որոնք ակնկալվում է, որ օգուտներ կստանան ձեռնարկատիրական գործունեության միավորման սիներգիաներից:

Ակտիվի կամ դրամաստեղծ միավորի փոխհատուցվող գումարը որոշվում է որպես հետևյալ երկու մեծություններից առավելագույնը՝ օգտագործման արժեք և իրական արժեք՝ հանած վաճառքի ծախսերը: Օգտագործման արժեքը գնահատելիս դրամական միջոցների գնահատված ապագա հոսքերը գեղջվում են մինչև վերջիններիս ներկա արժեքը՝ օգտագործելով մինչև հարկումը գեղջման այն դրույքը, որն արտացոլում է փողի ժամանակային արժեքի տվյալ շուկայի ներկա գնահատականը և այդ ակտիվին կամ դրամաստեղծ միավորին բնորոշ ռիսկերը: Արժեզրկումից կորուստ ճանաչվում է, երբ ակտիվի կամ նրա դրամաստեղծ միավորի հաշվեկշռային արժեքը գերազանցում է նրա գնահատված փոխհատուցվող գումարը:

Արժեզրկումից կորուստները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում: Դրամաստեղծ միավորների գծով ճանաչված արժեզրկումից կորուստը բաշխվում է այնպես, որ նախ նվազեցվի դրամաստեղծ միավորին (կամ դրամաստեղծ միավորների խմբին) բաշխված գուդվիլի հաշվեկշռային արժեքը և, այնուհետև, այդ դրամաստեղծ միավորի (դրամաստեղծ միավորների խմբի) կազմի մեջ մտնող ակտիվների հաշվեկշռային արժեքները՝ համամասնորեն:

Գուդվիլի գծով արժեզրկումից կորուստը չի հակադարձվում: Այլ ակտիվների հետ կապված նախորդ ժամանակաշրջաններում ճանաչված արժեզրկումից կորուստը գնահատվում է յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ, պարզելու համար, թե արդյոք գոյություն ունի որևէ հայտանիշ ըստ որի արժեզրկումից կորուստը նվազել է կամ այլևս գոյություն չունի: Արժեզրկումից կորուստը հակադարձվում է այն դեպքում, եթե տեղի են ունեցել փոփոխություններ փոխհատուցվող գումարը որոշելիս օգտագործված գնահատականներում: Արժեզրկումից կորուստը հակադարձվում է միայն այնքանով, որքանով ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը չի գերազանցում այն հաշվեկշռային արժեքը, որը որոշված կլիներ (առանց համապատասխան մաշվածության կամ ամորտիզացիայի), եթե այդ ակտիվի գծով արժեզրկումից կորուստ ճանաչված չլիներ:

(Լ) Պահուստներ

Պահուստը ճանաչվում է, երբ Ընկերությունը՝ որպես անցյալ դեպքերի արդյունք, ունի ընթացիկ իրավական կամ կառուցողական պարտավորություն, որը հնարավոր է արժանահավատորեն գնահատել, և հավանական է, որ այդ պարտավորությունը մարելու նպատակով կպահանջվի տնտեսական օգուտների արտահոսք: Պահուստները որոշվում են ակնկալվող դրամական միջոցների ապագա հոսքերը գեղջելով հարկումից առաջ այն դրույքով, որն արտացոլում է տվյալ շուկայում դրամի ժամանակային արժեքը և այդ պարտավորությանը հատուկ ռիսկերը: Ջեղչի ծախսագրումը ճանաչվում է որպես ֆինանսական ծախս:

Տեղանքի վերականգնում

Կիրառելի օրենսդրական պահանջների համաձայն՝ տեղադրված ցանցային հարմարանքների համար վարձակալված տարածքի վերականգնման գծով պահուստը ճանաչվում է հարմարանքների տեղադրման պահին:

(Խ) Վարձակալված ակտիվներ

Ընկերությունը վարձակալում է մի շարք ակտիվներ գործառնական վարձկալությամբ: Վարձակալված ակտիվները չեն ճանաչվում Ընկերության ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում:

(i) Վարձակալության գծով վճարներ

Գործառնական վարձակալության գծով կատարված վճարները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով գծային մեթոդը վարձակալության գործողության ժամկետի ընթացքում: Վարձակալության գծով ստացված խրախուսիչ գումարները ճանաչվում են որպես վարձակալության գծով կատարած ընդհանուր վճարների բաղկացուցիչ մաս՝ վարձակալության գործողության ժամկետի ընթացքում:

27. Դեռևս չկիրառվող նոր ստանդարտներ և մեկնաբանություններ

Մի շարք նոր ստանդարտներ, այդ ստանդարտների փոփոխություններ և մեկնաբանություններ գործում են 2017թ. հունվարի 1-ից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար և չեն կիրառվել այս ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս: Այդ ստանդարտներից և փոփոխություններից ստորև ներկայացվածները հնարավոր է, որ ազդեցություն կունենան Ընկերության գործունեության վրա: Ընկերությունը մտադիր է կիրառել այդ ստանդարտները և դրանց փոփոխությունները, երբ վերջիններս մտնեն ուժի մեջ:

(ա) ՖՀՄՍ 15 «Հաճախորդների հետ կնքված պայմանագրերի գծով հասույթ»

ՖՀՄՍ 15 ստանդարտը սահմանում է համապարփակ հիմունքներ, որոշելու համար, թե որ հանգամանքներում, ինչ չափով և երբ պետք է ճանաչվի հասույթը: Ստանդարտը փոխարինում է հասույթի ճանաչման ներկայումս գործող ուղեցույցները, ներառյալ ՀՀՄՍ 18 «Հասույթ», ՀՀՄՍ 11 «Կառուցման պայմանագրեր» և ՖՀՄՄԿ Մեկնաբանություն 13 «Հաճախորդի հավատարմության ծրագրեր» պահանջները: Նոր ստանդարտի հիմնական սկզբունքի համաձայն՝ կազմակերպությունը պետք է ճանաչի հասույթը՝ ապրանքների կամ ծառայությունների փոխանցումը հաճախորդներին այն գումարով ներկայացնելու համար, որն արտացոլում է հատուցումը, որը կազմակերպությունն ակնկալում է ստանալ այդ ապրանքների կամ ծառայությունների դիմաց: Նոր ստանդարտով կպահանջվեն նաև լրացուցիչ բացահայտումներ հասույթի համար, կտրամադրվի ուղեցույց նախկինում համապարփակ կերպով չուսումնասիրվող գործառնությունների համար, կկատարելագործվեն մի քանի բաղադրիչներից բաղկացած համաձայնություններին վերաբերող ուղեցույցները: ՖՀՄՍ 15-ը կգործի 2018թ. հունվարի 1-ին կամ հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար և կարող է կիրառվել ժամանակից շուտ:

Ներկայումս Ընկերության ղեկավարությունը գնահատում է ՖՀՄՍ 15-ի կիրառման հնարավոր ազդեցությունը: Ղեկավարության նախնական գնահատմամբ ՖՀՄՍ 15-ի կիրառման ազդեցությունը չի գերազանցի 2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ընդհանուր սեփական կապիտալի 3%-ը:

(i) Անցումը նոր ստանդարտին

Ընկերությունը պլանավորում է կիրառել ՖՀՄՍ 15-ը օգտագործելով կումուլյատիվ ազդեցության մեթոդը՝ ճանաչելով ստանդարտի սկզբնական կիրառման ազդեցությունը սկզբնական կիրառման ամսաթվին (այսինքն՝ 2018թ. հունվարի 1-ին): Արդյունքում, Ընկերությունը չի կիրառի ՖՀՄՍ 15-ի պահանջները ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացվող համադրելի ժամանակաշրջանի համար:

(բ) ՖՀՄՍ 9 «Ֆինանսական գործիքներ»

ՖՀՄՍ 9 «Ֆինանսական գործիքներ» ստանդարտը սահմանում է ֆինանսական ակտիվների, ֆինանսական պարտավորությունների և ոչ ֆինանսական միավորների առք ու վաճառքի որոշ պայմանագրերի ճանաչման և չափման պահանջներ: Այս ստանդարտը փոխարինում է ՀՀՄՍ 39 «Ֆինանսական գործիքներ. ճանաչում և չափում» ստանդարտը:

(i) Դասակարգում – Ֆինանսական ակտիվներ

ՖՀՄՍ 9-ը ներառում է ֆինանսական ակտիվների դասակարգման և չափման նոր մոտեցում, որն արտացոլում է այն բիզնես մոդելը, որի շրջանակներում կառավարվում են ակտիվները, և այդ ֆինանսական ակտիվների հետ կապված դրամական միջոցների հոսքերի բնութագրերը:

ՖՀՄՍ 9-ը ներառում է ֆինանսական ակտիվների երեք հիմնական դասեր. ամորտիզացված արժեքով չափվող ակտիվներ, այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող ակտիվներ և շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ակտիվներ: Ստանդարտի համաձայն՝ ՀՀՄՍ 39-ով սահմանված մինչև մարման ժամկետը պահվող ակտիվների, փոխառությունների և դեբիտորական պարտքերի և վաճառքի համար մատչելի ակտիվների դասերն այլևս չեն գործում:

Ընկերության գնահատմամբ դասակարգման նոր պահանջներն էական ազդեցություն չեն ունենա առևտրական դեբիտորական պարտքերի և փոխառությունների հաշվառման վրա:

(ii) Արժեզրկում – Ֆինանսական ակտիվներ և պայմանագրային ակտիվներ

ՖՀՄՍ 9-ը փոխարինում է ՀՀՄՍ 39-ով սահմանված «կրած վնասի» մոդելը «սպասվող պարտքային վնասի» մոդելով: Նոր մոդելի կիրառումը պահանջում է էական դատողություններ այն մասին, թե ինչպես են տնտեսական գործոններն ազդում սպասվող պարտքային վնասի վրա, որը որոշվում է առաջացման հավանականության գնահատմամբ:

Արժեզրկման նոր մոդելը կկիրառվի ամորտիզացված արժեքով չափվող կամ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվների նկատմամբ, բացառությամբ բաժնային գործիքներում ներդրումների, ինչպես նաև պայմանագրային ակտիվների նկատմամբ:

ՖՀՄՍ 9 համաձայն՝ վնասի գծով պահուստները կչափվեն հետևյալ հիմունքներից որևէ մեկով.

- 12 ամսվա ընթացքում սպասվող պարտքային վնաս. սա այն սպասվող պարտքային վնասն է, որն առաջանում է ֆինանսական գործիքների գծով պարտավորությունների չկատարման ռեպերի արդյունքում, որոնք հնարավոր են հաջորդ 12 ամիսների ընթացքում, և
- ողջ ժամկետի ընթացքում սպասվող պարտքային վնաս. սա այն սպասվող պարտքային վնասն է, որն առաջանում է պարտավորությունների չկատարման բոլոր հնարավոր ռեպերի արդյունքում, որոնք կարող են տեղի ունենալ ֆինանսական գործիքի ակնկալվող գործողության ողջ ժամկետի ընթացքում:

Ողջ ժամկետի ընթացքում սպասվող պարտքային վնասի չափումը կիրառվում է այն դեպքում, երբ հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ֆինանսական ակտիվի գծով պարտքային ռիսկն էականորեն ավելացել է սկզբնական ճանաչման պահից: Հակառակ դեպքում կիրառվում է 12 ամսվա ընթացքում սպասվող պարտքային վնասի չափումը: Ընկերությունը կարող է որոշել, որ ֆինանսական ակտիվի գծով պարտքային ռիսկն էականորեն չի աճել, եթե ակտիվն ունի ցածր պարտքային ռիսկ հաշվետու ամսաթվի դրությամբ: Այնուամենայնիվ, ողջ ժամկետի ընթացքում սպասվող պարտքային վնասի չափումը միշտ կիրառվում է առևտրական դեբիտորական պարտքերի և նշանակալի ֆինանսական բաղադրիչ չապարտմակող պայմանագրային ակտիվների համար:

Ընկերությունը գտնում է, որ արժեզրկումից կորուստները հավանաբար կաճեն և կդառնան առավել փոփոխական ակտիվների համար ՖՀՄՍ 9-ի արժեզրկման մոդելի շրջանակներում: Ընկերության նախնական գնահատմամբ ՖՀՄՍ 19-ի կիրառման արդյունքում առաջացող լրացուցիչ արժեզրկումից կորուստները չեն գերազանցի 2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ընդհանուր սեփական կապիտալի 3%-ը:

(iii) *Ղասակարգում – ֆինանսական պարտավորություններ*

ՖՀՄՍ 9-ը զգալի չափով պահպանում է ՀՀՄՍ 39-ով սահմանված ֆինանսական պարտավորությունների դասակարգման պահանջները: Այնուամենայնիվ, ՀՀՄՍ 39-ի համաձայն՝ այն ֆինանսական պարտավորությունների իրական արժեքի բոլոր փոփոխությունները, որոնք դասվում են շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող գործիքների դասին, ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, մինչդեռ ՖՀՄՍ 9-ի համաձայն, իրական արժեքի այս փոփոխությունները ընդհանուր առմամբ ներկայացվում են հետևյալ կերպ.

- պարտավորության գծով պարտքային ռիսկի փոփոխություններին վերագրելի իրական արժեքի փոփոխության գումարը ներկայացվում է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի կազմում, իսկ
- իրական արժեքի փոփոխության մնացած գումարը ներկայացվում է շահույթի կամ վնասի կազմում:

Ընկերությունը չի նախատեսել որևէ ֆինանսական պարտավորություն շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող գործիքների դասին և չունի նման մտադրություն ներկա պահին: Ընկերության գնահատմամբ ֆինանսական պարտավորությունների դասակարգումը 2018թ. հունվարի 1-ի դրությամբ էական ազդեցություն չի ունեն ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

(iv) *Բացահայտումներ*

ՖՀՄՍ 9-ի համաձայն կպահանջվեն մանրամասն նոր բացահայտումներ հատկապես պարտքային ռիսկի և սպասվող պարտքային վնասի հետ կապված: Գնահատման ընթացքում Ընկերությունը կատարել է վերլուծություն նպատակ ունենալով բացահայտել բացակայող տեղեկատվությունը: Ընկերությունը գտնվում է համակարգերի և վերահսկողության մեխանիզմների փոփոխությունների ներդրման գործընթացում, որոնք համարում է անհրաժեշտ պահանջվող տեղեկատվության առկայությունն ապահովելու համար:

(v) *Անցումը նոր ստանդարտին*

ՖՀՄՍ 9-ի կիրառման արդյունքում կատարվող հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխություններն ընդհանուր առմամբ կկիրառվեն հետընթաց:

(զ) ՖՀՄՍ 16 «Վարձակալություն»

ՖՀՄՍ 16-ը փոխարինում է ՀՀՄՍ 17 «Վարձակալություն», ՖՀՄՍԿ մեկնաբանություն 4 «Համաձայնություններում վարձակալության առկայության որոշում», ՄՄԿ մեկնաբանություն 15 «Գործառնական վարձակալություն. խրախուսող պայմաններ» և ՄՄԿ մեկնաբանություն 27 «Վարձակալության իրավական ձև ներառող գործարքների բովանդակության գնահատումը» սահմանված վարձակալության հաշվառման ուղեցույցները:

ՖՀՄՍ 16-ը կգործի 2019թ. հունվարի 1-ին կամ հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար և կարող է կիրառվել ժամանակից շուտ՝ նաև ՖՀՄՍ 15-ը ՖՀՄՍ 16-ի սկզբնական կիրառման ամսաթվին կամ դրանից առաջ կիրառելու պայմանով:

ՖՀՄՍ 16-ը սահմանում է մեկ՝ հաշվեկշռային հաշվառման մոդել վարձակալության համար: Վարձակալը ճանաչում օգտագործման իրավունք հանդիսացող ակտիվը, որն իրենից ներկայացնում է ելակետային ակտիվն օգտագործելու իրավունք, և վարձակալության գծով պարտավորությունը, որն իրենից ներկայացնում է վարձավճարների վճարման պարտականություն: Նախատեսված են բացառություններ կարճաժամկետ վարձակալության և ցածր արժեք ունեցող միավորների վարձակալության համար: Վարձատուի համար հաշվառման ներկայիս մոտեցումը չի փոփոխվում, վարձատուն շարունակում է դասակարգել վարձակալությունը ֆինանսական և գործառնական դասերի:

Ընկերությունն ավարտել է իր ֆինանսական հաշվետվությունների վրա ՖՀՄՍ 16-ի կիրառման հնարավոր ազդեցության նախնական գնահատումը, սակայն դեռ չի ավարտել մանրամասն գնահատումը: Ֆինանսական հաշվետվությունների վրա ՖՀՄՍ 16-ի փաստացի ազդեցությունը սկզբնական կիրառման ժամանակաշրջանում կախված կլինի ապագա տնտեսական պայմաններից, այդ թվում՝ Ընկերության փոխառության դրույքից 2019թ. հունվարի 1-ի դրությամբ, այդ ամսաթվի դրությամբ Ընկերության վարձակալության պորտֆելի կառուցվածքից և Ընկերության ամենավերջին գնահատումից, թե արդյոք այն կօգտվի վարձակալությունը երկարաձգելու հնարավորությունից և ստանդարտով նախատեսված պարզեցումներից և ճանաչումը շրջանցելու հնարավորությունից:

Ներկա պահին բացահայտված առավել էական ազդեցությունը կայանում է նրանում, որ Ընկերությունը կճանաչի նոր ակտիվներ և պարտավորություններ տարածքների, ցանցային հարմարանքների համար նախատեսված աշտարակների, սպասարկման կենտրոնների և գրասենյակային տարածքների գործառնական վարձակալության գծով: 2017թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերության ապագա նվազագույն վարձավճարները չեղյալ չհայտարարվող գործառնական վարձակալության գծով կազմել են 870,915 հազար դրամ՝ չգեղչված հիմունքով (ծանոթագրություն 20 (ա)):

Բացի այդ, կփոխվի վարձակալության այդ պայմանագրերի գծով ճանաչվող ծախսերի բնույթը, քանի որ ՖՀՄՍ 16-ի համաձայն, գծային հիմունքով ճանաչվող գործառնական վարձակալության ծախսերի փոխարեն Ընկերությունը պետք է արտացոլի ակտիվից օգտվելու իրավունքի մաշվածության գծով ծախսերը և վարձակալության գծով պարտավորությունների տոկոսային ծախսերը:

(ի) Անցումը նոր ստանդարտին

Որպես վարձակալ Ընկերությունը կարող է՝

- կիրառել ստանդարտը հետընթաց, կամ
- կիրառել ձևափոխված հետընթաց մոտեցում՝ գործնական բնույթի ոչ պարտադիր պարզեցումներով:

Վարձակալը պետք է կիրառի ընտրված մոտեցումը հետևողականորեն իր բոլոր վարձակալության պայմանագրերի համար:

Ընկերությունը պլանավորում է ՖՀՄՄ 16-ի սկզբնական կիրառումը 2019թ. հունվարի 1-ին՝ կիրառելով ձևափոխված հետընթաց մոտեցումը: Հետևաբար, ՖՀՄՄ 16-ի կիրառման կումուլյատիվ ազդեցությունը կճանաչվի որպես չբաշխված շահույթի տարեսկզբի մնացորդի ճշգրտում 2019թ. հունվարի 1-ին՝ առանց համադրելի տվյալների վերահաշվարկի:

Նախկինում ՖՀՄՄ 17-ի համաձայն որպես գործառնական վարձակալություն դասված պայմանագրերի նկատմամբ ձևափոխված հետընթաց մոտեցումը կիրառելիս՝ վարձակալը կարող էր ընտրել, արդյոք անհրաժեշտ է անցման ժամանակ կիրառել գործնական բնույթի ոչ պարտադիր պարզեցումները: Ընկերությունը ներկայումս գնահատում է այս գործնական բնույթի ոչ պարտադիր պարզեցումների կիրառման հնարավոր ազդեցությունը:

Ընկերությունից չի պահանջվում կատարել ճշգրտումներ վարձակալության այն պայմանագրերի գծով, որոնց շրջանակներում այն հանդես է գալիս որպես վարձատու, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ այն հանդես է գալիս որպես միջանկյալ վարձատու ենթավարձակալության շրջանակներում:

ԱՄՓՈՓ ՀԱՇՎԱՊԱՀԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵԿԵԾՈՒ

հազ. դրամ

Ցուցանիշի անվանումը	2018թ. 1-ին կիսամյակ (Աուդիտ չանցած)	2017թ. (Աուդիտ անցած)
Հիմնական միջոցներ	47,174,225	46,431,089
Անավարտ ոչ ընթացիկ նյութական ակտիվներ		
Ոչ նյութական ակտիվներ	38,780,752	41,044,039
Բաժնեմասնակցության մեթոդով հաշվառվող ներդրումներ	100,000	
Այլ ոչ ընթացիկ ֆինանսական ակտիվներ	9,990	14,520
Այլ ոչ ընթացիկ ակտիվներ	6,497,638	5,421,179
Ընդամենը ոչ ընթացիկ ակտիվներ	92,562,604	92,910,827
Պաշարներ	1,178,259	1,169,078
Տրված ընթացիկ կանխավճարներ	1,744,785	1,312,508
Դեբիտորական պարտքեր վաճառքների գծով	12,884,652	12,495,653
Ընթացիկ ֆինանսական ներդրումներ	2,620	1,927
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	2,528,283	4,903,741
Այլ ընթացիկ ակտիվներ	743,336	878,006
Ընդամենը ընթացիկ ակտիվներ	19,081,935	20,760,913
Ընդամենը ակտիվներ	111,644,540	113,671,740
Կանոնադրական (բաժնեհավաք) կապիտալի զուտ գումար	22,397	22,397
Էմիսիոն եկամուտ		
Կուտակված վնաս	(14,371,579)	(12,991,784)
Պահուստային կապիտալ		
Սեփական կապիտալի այլ տարրեր	37,131,696	33,531,696
Ընդամենը սեփական կապիտալ	22,782,514	20,562,309
Երկարաժամկետ բանկային վարկեր և փոխառություններ	47,021,568	47,280,825
Այլ ոչ ընթացիկ պարտավորություններ	23,221,860	23,221,859
Ընդամենը ոչ ընթացիկ պարտավորություններ	70,243,428	70,502,684
Կարճաժամկետ բանկային վարկեր և փոխառություններ	5,389,977	8,000,157
Կրեդիտորական պարտքեր գնումների գծով	8,874,377	9,530,503
Ստացված ընթացիկ կանխավճարներ	927,255	1,237,481
Այլ կրեդիտորական պարտքեր	1,032,902	2,082,875
Այլ ընթացիկ պարտավորություններ	2,394,086	1,755,730
Ընդամենը ընթացիկ պարտավորություններ	18,618,597	22,606,747
Ընդամենը պարտավորություններ	88,862,025	93,109,431
Ընդամենը սեփական կապիտալ և պարտավորություններ	111,644,540	113,671,740

Գլխավոր տնօրեն

Գլխավոր հաշվապահ

Հայկ Եսայան

Ջամակի Գևորգյան

ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ ԱՄՓՈՓ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

հազ. դրամ

Ցուցանիշի անվանումը	2018թ. 1-ին կիսամյակ (Աուդիտ չանցած)	2017թ. (Աուդիտ անցած)
Արտադրանքի, ապրանքների, աշխատանքների, ծառայությունների իրացումից հասույթ	19,520,427	37,146,209
Իրացված արտադրանքի, ապրանքների, աշխատանքների, ծառայությունների ինքնարժեք	(13,198,043)	(24,152,061)
Համախառն շահույթ (վնաս)	6,322,384	12,994,148
Իրացման ծախսեր	(3,824,466)	(7,957,775)
Վարչական ծախսեր	(1,431,161)	(2,791,054)
Արտադրանքի, ապրանքների, աշխատանքների, ծառայությունների իրացումից շահույթ (վնաս)	1,066,757	2,245,319
Գործառնական այլ եկամուտներ	265,497	1,638,273
Գործառնական այլ ծախսեր	(391,445)	(2,165,327)
Գործառնական շահույթ (վնաս)	940,809	1,718,265
Ֆինանսական ծախսեր	(2,424,020)	(6,426,047)
Բաժնեմասնակցության մեթոդով հաշվառվող ներդրումների գծով շահույթ (վնաս)		
Ընդհատվող գործառնական վերագրելի ակտիվների վաճառքներից և պարտավորությունների մարումներից շահույթ (վնաս)		
Այլ ոչ գործառնական շահույթ (վնաս)	103,416	(274,698)
Սովորական գործունեությունից շահույթ (վնաս)	(1,379,795)	(4,982,480)
Արտասովոր դեպքերից շահույթ (վնաս)		
Զուտ շահույթ (վնաս) նախքան շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումը	(1,379,795)	(4,982,480)
Շահութահարկի գծով ծախս (փոխհատուցում)	-	1,020,171
Զուտ շահույթ (վնաս) շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո	(1,379,795)	(3,962,309)

Գլխավոր տնօրեն

Գլխավոր հաշվապահ

ԴՐԱՄԱԿԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐԻ ՀՈՍՔԵՐԻ ՄԱՍԻՆ ԱՄՓՈՓ ՏՎՅԱԼՆԵՐ

հազ. դրամ

Ցուցանիշի անվանումը	2018թ. 1-ին կիսամյակ (Աուտոբյուր ամսույթ)	2017թ. (Աուդիտ անցած)
Դրամական միջոցների մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի սկզբին	4,903,741	4,438,934
Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների զուտ հոսքեր	7,121,304	10,716,684
Ներդրումային գործունեությունից դրամական միջոցների զուտ հոսքեր	(7,657,641)	(19,062,509)
Ֆինանսական գործունեությունից դրամական միջոցների զուտ հոսքեր	(1,839,120)	8,810,632
Դրամական միջոցների մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջին	2,528,283	4,903,741

Գլխավոր տնօրեն

Գլխավոր հաշվապահ

Հայկ Եսայան

Տաթևիկ Գևորգյան

Կազմված է 29.05.2017թ. և
բաղկացած 9 թերթից

Տպագրված է ընդամենը 5 օրինակ
Օրինակ 3

ՀԱՍՏԱՏՎԱԾ Է՝

ԳՐԱՆՑՎԱԾ Է՝

«ՅՈՒՔՈՄ» սահմանափակ
պատասխանատվությամբ ընկերության,
մասնակիցների արտահերթ ընդհանուր
ժողովի կողմից 29.05.2017թ. -ին
(արձանագրություն թիվ 2/5)

«ՅՈՒՔՈՄ» ՍՊԸ գլխավոր տնօրեն՝

Հ. Եսայան

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ՁԵՌՆԱԴԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ՌԵԳԻՍՏՐԻ
ԿՈՂՄԻՑ 19.04.1996թ.
գրանցման թիվ 264.110.02498
ՀՎՀՀ 00024873

28.02.2017թ. գրանցված կանոնադրության թիվ _____
փոփոխությունը գրանցված է իրավաբանական
անձանց պետական ռեգիստրի կողմից

«ՅՈՒՔՈՄ»

ՍԱՀՄԱՆԱՓԱԿ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՎՈՒԹՅԱՄԲ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆ

Կ Ա Ն Ո Ն Ա Դ Ր ՈՒ Թ Յ ՈՒ Ն

(նոր խմբագրությամբ)

1. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

1.1. «ՅՈՒՔՈՄ» սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերությունը (հետագայում՝ Ընկերություն) համարվում է շահույթ ստանալու նպատակով հիմնադրված օտարերկրյա ներդրումով առևտրային կազմակերպություն հանդիսացող իրավաբանական անձ, որի կանոնադրական կապիտալը բաժանված է սույն կանոնադրությամբ սահմանված չափերով բաժնեմասերի: Ընկերության մասնակիցները պատասխանատու չեն Ընկերության պարտավորությունների համար և իրենց ներդրած ավանդների արժեքի սահմաններում կրում են Ընկերության գործունեության հետ կապված վնասների ռիսկը: Ընկերությունը հանդիսանում է «ՄՈՍԿՎԱ» ՍՊ Ընկերության, այնուհետև «ԱՌԱՔԻՆԻ ԸՆԿԵՐ» ՍՊ Ընկերության իրավահաջորդը (անվանափոխություն): Ընկերությունը հանդիսանում է նաև «ԱԱՏՎՔ» ՓԲԸ-ի (գրանցված 22.08.1997թ., գրանցման համարը՝ 273.120.02039, ՀՎՀՀ՝ 01524033) լիարժեք իրավահաջորդը (միացման ձևով վերակազմակերպում), «ՕԴԱՆԺ ԱՐՄԵՆԻԱ» փակ բաժնետիրական ընկերության (գրանցված 15.10.2008թ., գրանցման համարը՝ 264.120.08427, ՀՎՀՀ՝ 00098599) լիարժեք իրավահաջորդը (միացման ձևով վերակազմակերպում) «ԱՅՔԱՆ ՔՈՍՈՒՆԻՔԵՅՇՆՍ» փակ բաժնետիրական ընկերության (գրանցված 23.06.2008թ., գրանցման համարը՝ 273.120.04938, ՀՎՀՀ՝ 01561774) լիարժեք իրավահաջորդը (միացման ձևով վերակազմակերպում) և «ԻՆՏԵՐԱԿՏԻՎ ԹԻՎԵՐ» սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերության (գրանցված 15.06.2006թ., գրանցման համարը՝ 264.110.07537, ՀՎՀՀ՝ 00251057) լիարժեք իրավահաջորդը (միացման ձևով վերակազմակերպում):

1.2. Ընկերության իրավունակությունը ծագում է նրա ստեղծման (պետական գրանցման) պահից և դադարում է լուծարման ավարտի (լուծարման մասին պետական գրանցամատյանում գրանցման) պահից:

1.3. Ընկերությունն ունի իր ֆիրմային անվանումը (հայերեն, ռուսերեն, անգլերեն գրառումներով), ինչպես նաև գործող իրավական ակտերով սահմանված այլ վավերապայմաններ պարունակող կլոր կնիք, կարող է ունենալ դրոշմներ և բլանկներ, ինչպես նաև խորհրդանիշ, օրենքով սահմանված կարգով գրանցված ապրանքային, առևտրային և այլ նշաններ ու անհատականացնող այլ միջոցներ:

1.4. Ընկերությունն իր գործունեության ընթացքում ղեկավարվում է Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիական օրենսգրքով (այսուհետև՝ Օրենսգիրք), «Սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերությունների մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով (այսուհետև՝ Օրենք), Հայաստանի Հանրապետության իրավական այլ ակտերով, սույն կանոնադրությամբ, ինչպես նաև ներքին կանոնակարգերով:

1.5. Եթե Հայաստանի Հանրապետության կնքած միջազգային պայմանագրերով սահմանված են այլ կանոններ, քան բովանդակում է սույն կանոնադրությունը, ապա համապատասխան դեպքերում կիրառվում են միջազգային պայմանագրերի կանոնները:

1.6. Ընկերությունն իր պարտավորությունների համար պատասխանատու է իրեն պատկանող ամբողջ գույքով: Ընկերությունը պատասխանատու չէ իր մասնակիցների պարտավորությունների համար:

1.7. Հայաստանի Հանրապետությունը և համայնքները պատասխանատվություն չեն կրում Ընկերության պարտավորությունների համար: Ընկերությունը պատասխանատվություն չի կրում Հայաստանի Հանրապետության և համայնքների պարտավորությունների համար:

1.8. Ընկերության ֆիրմային անվանումն է՝

հայերեն լրիվ՝ «ՅՈՒՔՈՄ» սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերություն

կրճատ՝ «ՅՈՒՔՈՄ» ՍՊԸ

ռուսերեն լրիվ՝ Общество с ограниченной ответственностью „ЮКОМ,,

կրճատ՝ ООО „ЮКОМ,,

անգլերեն լրիվ՝ “UCOM” Limited Liability Company

կրճատ՝ “UCOM” LLC

1.9. Ընկերության գտնվելու վայրը և իրավաբանական (փոստային) հասցեն է՝

0010, ՀՀ ք. Երևան, Տեղյան 192, բն.4:

1.10. Ընկերության ինտերնետային կայքի հասցեն է www.ucom.am, իսկ էլեկտրոնային նամակագրության հասցեն՝ info@ucom.am:

2. ԸՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ԱՌԱՐԿԱՆ ՈՒ ՆՊԱՏԱԿԸ

2.1. Ընկերության գործունեության նպատակը տնտեսական գործունեություն իրականացնելու

ճանապարհով շահույթի ստացումն է:

2.2. Ընկերությունը ունի օրենքով չարգելված գործունեության ցանկացած տեսակներ իրականացնելու համար քաղաքացիական իրավունքներ և կրում է այդ գործունեության հետ կապված քաղաքացիական պարտականություններ և կարող է իրականացնել օրենքով չարգելված ցանկացած տնտեսական գործունեություն:

2.3. Օրենքով սահմանված գործունեության առանձին տեսակներով Ընկերությունը կարող է զբաղվել այն լիցենզիայի (հատուկ թույլտվություն) ստանալու դեպքում՝ լիցենզիա ստանալու պահից կամ նրանում նշված ժամկետում:

2.4. Եթե լիցենզիայի հատկացման պայմաններում նախատեսված է, որ Ընկերությունը բացի լիցենզավորվող գործունեությունից այլ գործունեությամբ զբաղվել չի կարող, կամ սահմանափակումներ են դրվում գործունեության առանձին տեսակներով զբաղվելու վրա, ապա Ընկերությունը լիցենզիայի գործունեության ժամկետում իրավունք չունի զբաղվել այլ գործունեությամբ, բացառությամբ լիցենզիայով նախատեսվածների կամ այն գործունեություններով, որոնց մասին նշված է լիցենզիայի մեջ:

2.5. Ընկերության իրավունքները կարող են սահմանափակվել միայն օրենքով նախատեսված դեպքերում և օրենքով սահմանված կարգով:

3. ԸՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆ ԻՐԱՎԱԿԱՆ ԿԱՐԳԱՎԻՃԱԿԸ, ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐՆ ՈՒ ՊԱՐՏԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

3.1. Պետական գրանցման պահից Ընկերությունը ձեռք է բերում իրավաբանական անձի կարգավիճակ:

Ընկերությունը, որպես սեփականություն, ունի առանձնացված գույք և իր պարտավորությունների համար պատասխանատու է այդ գույքով, կարող է իր անունից կնքել պայմանագրեր, ձեռք բերել ու իրականացնել գույքային և անձնական ոչ գույքային իրավունքներ, կրել պարտավորություններ, դատարանում հանդես գալ որպես հայցվոր կամ պատասխանող:

Ընկերությունն ունի ինքնուրույն հաշվեկշիռ, Հայաստանի Հանրապետության և օտարերկրյա բանկային հիմնարկություններում՝ հաշվարկային հաշիվներ (դրամով, տարադրամով):

3.2. Ընկերությունը կարող է լինել այլ ընկերության (այդ թվում դուստր ու կախյալ) հիմնադիր (մասնակից), բացառությամբ Օրենսգրքով, Օրենքով և այլ օրենքներով նախատեսված դեպքերի:

3.3. Ընկերությունն իրավունք ունի ստեղծել առանձնացված ստորաբաժանումներ (մասնաճյուղեր և ներկայացուցչություններ), ինչպես Հայաստանի Հանրապետության, այնպես էլ այլ պետությունների տարածքում:

3.4. Կառավարչական, կամ ոչ առևտրային բնույթի այլ գործունեություն իրականացնելու համար Ընկերությունը կարող է ստեղծել հիմնարկներ:

3.5. Ընկերության առանձնացված ստորաբաժանումները և հիմնարկները իրավաբանական անձինք չեն և գործում են Ընկերության հաստատած կանոնադրությունների հիման վրա, իսկ նրանց ղեկավարները գործում են Ընկերության լիազորագրի հիման վրա:

3.6. Ընկերությունն իրավունք ունի.

3.6.1. Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ չարգելված ցանկացած ձևերով ձեռք բերել գույք, այդ թվում արժեթղթեր, տիրապետել, օգտագործել ու տնօրինել դրանք և դրանցից ստացված եկամուտը կամ այլ օգտակար արդյունքը,

3.6.2. ինքնուրույն կազմավորել իր ֆինանսական ռեսուրսները, այդ թվում փոխառու միջոցների ներգրավմամբ (նաև փոխառություններ տրամադրել ֆիզիկական անձանց և կազմակերպություններին), Հայաստանի Հանրապետությունում և այլ պետություններում ստանալ բանկային և առևտրային վարկեր, այդ թվում՝ արտարժույթով, օրենսդրությամբ սահմանված կարգով իր անունից թողարկել և տեղաբաշխել արժեթղթեր,

3.6.3. օտարել, վարձակալության տալ, փոխանակել, օրենսդրությամբ չարգելված այլ ձևերով փոխանցել գույքային իրավունքներ, լինել գրավառու և գրավատու,

3.6.4. օրենսդրությամբ սահմանված կարգով արտահանել և ներմուծել գույք, արտադրված, գնված և այլ օրինական ձևով ստացված արտադրանք, ծառայություններ մատուցել և աշխատանքներ կատարել օտարերկրյա իրավաբանական անձանց և (կամ) կազմակերպությունների և քաղաքացիների

համար, օգտվել նրանց կատարած աշխատանքներից և մատուցած ծառայություններից, այլ պետություններում նրանց օրենսդրությանը համապատասխան իրականացնել ներդրումներ, ստեղծել իրավաբանական անձինք և (կամ) անդամակցել իրավաբանական անձանց և (կամ) օգտվել օրենսդրությամբ և սույն կանոնադրությամբ սահմանված այլ իրավունքներից:

3.7. Ընկերությունը պարտավոր է.

- 3.7.1. օրենսդրությամբ կամ այլ իրավական ակտերով սահմանված կարգով իրականացնել հաշվապահական հաշվառում և ներկայացնել վիճակագրական հաշվետվություն
- 3.7.2. աշխատանքային պայմանագրեր կնքել Ընկերության աշխատակիցների հետ,
- 3.7.3. պատասխանատվություն կրել և փոխհատուցել իր կողմից հասցրած վնասը կնքած պայմանագրերը չկատարելու կամ պատշաճ չկատարելու, այլ անձանց սեփականության իրավունքը խախտելու համար,
- 3.7.4. օրենսդրությամբ սահմանված կարգով հայտարարել Ընկերության սնանկացման մասին այն դեպքում, երբ հնարավոր չէ բավարարել պարտապանների պահանջները,
- 3.7.5. տեղեկություններ հրապարակել ընկերության կանոնադրական կապիտալի նվազեցման մասին (օրենքով այլ իրավական ակտերով սահմանված կարգով և ժամկետներում),
- 3.7.6. ապահովել Ընկերության փաստաթղթերի (Ընկերության կանոնադրության, գույքի նկատմամբ գույքային իրավունքները հաստատող փաստաթղթերի, Ընկերության ներքին փաստաթղթերի, առանձնացված ստորաբաժանումների ու հիմնարկների, տարեկան հաշվետվությունների, հաշվապահական հաշվառման փաստաթղթերի, կառավարման մարմինների նիստերի արձանագրությունների, Հայաստանի Հանրապետության օրենքներով և այլ իրավական ակտերով նախատեսված այլ փաստաթղթերի) պահպանումը,
- 3.7.7. կրել օրենսդրությամբ և սույն կանոնադրությամբ սահմանված այլ պարտավորություններ:

4. ԸՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍՆԱԿԻՑՆԵՐԸ, ՆՐԱՆՑ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐՆ ՈՒ ՊԱՐՏԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

- 4.1. Անձը համարվում է Ընկերության մասնակից, իրավաբանական անձանց պետական գրանցումն իրականացնող մարմնի կողմից ընկերության մասնակիցների գրանցամատյանում գրանցվելու պահից:
- 4.2. Մասնակիցները կարող են փոխվել Ընկերության կանոնադրությամբ սահմանված կարգով մասնակիցների ընդունման, ազատման, հեռացման, ամբողջ բաժնեմասի օտարման միջոցով, ինչպես նաև մասնակցի ամբողջ բաժնեմասի վրա բռնագանձում տարածելու դեպքում:
- 4.3. Ընկերությունը չի կարող որպես միակ մասնակից ունենալ մեկ անձից կազմված այլ տնտեսական ընկերություն:
- 4.4. Ընկերության մասնակիցներն իրավունք ունեն՝

- 4.4.1. Օրենքով կամ սույն կանոնադրությամբ սահմանված կարգով մասնակցել
Ընկերության կառավարմանը՝ ներկա գտնվել ընդհանուր ժողովին, հանդես գալ
առաջարկություններով, մասնակցել օրակարգային հարցերի քննարկմանը և
քվեարկել որոշումներ ընդունելիս,
- 4.4.2. տեղեկատվություն ստանալ Ընկերության գործունեության մասին՝ գաղտնի
փաստաթղթերից բացի, ծանոթանալ հաշվապահական հաշվառման,
հաշվետվության, Ընկերության արտադրատնտեսական գործունեության այլ
փաստաթղթերի հետ,
- 4.4.3. ստանալ ընկերության գործունեությունից ստացվող շահույթի (դիվիդենտի) մասը,
- 4.4.4. Ընկերության մասնակիցների ընդհանուր ժողովում քվեարկել իրեն պատկանող
լրիվ վճարված բաժնեմասերի ձայների չափով,
- 4.4.5. Ընկերության լուծարվելու դեպքում ստանալ շահույթի իր մասը,
- 4.4.6. Ընկերության լուծարվելու դեպքում ստանալ պարտատերերի հետ կատարված
հաշվարկներից հետո մնացած գույքի մասը կամ դրա արժեքը,
- 4.4.7. ցանկացած պահի դուրս գալ ընկերությունից (անկախ մյուս մասնակիցների
համաձայնությունից),
- 4.4.8. հայցով դիմել դատարան՝ Ընկերության մասնակիցների ընդհանուր ժողովի կողմից
ընդունված և գործող օրենքներին և այլ իրավական ակտերին հակասող
որոշումների բողոքարկման նպատակով,
- 4.4.9. Ընկերության գույքի հաշվին Ընկերության կանոնադրական կապիտալի
ավելացման դեպքում անվճար ստանալ համապատասխան քանակությամբ
բաժնեմասեր,
- 4.4.10. օգտվել Օրենքով և Ընկերության կանոնադրությամբ սահմանված այլ
իրավունքներից:
- 4.5. Ընկերության մասնակիցները պարտավոր են՝**
- 4.5.1. սույն կանոնադրությամբ կամ Ընկերության մասնակիցների ընդհանուր ժողովի
որոշմամբ սահմանված կարգի համաձայն կատարել ներդրումներ Ընկերության
կանոնադրական կապիտալում,
- 4.5.2. չհրապարակել Ընկերության գործունեության վերաբերյալ գաղտնիք պարունակող
տեղեկություններ,
- 4.5.3. կատարել ընկերության նկատմամբ ստանձնած պարտավորությունները,
- 4.5.4. պահպանել սույն կանոնադրության դրույթները:
- 4.6. Ընկերության կանոնադրական կապիտալում բաժնեմասը փոխանցելը**
- 4.6.1. Ընկերության մասնակիցն իրավունք ունի իր բաժնեմասը (դրա մասը) վաճառել կամ
այլ օրենքով չարգելված ձևով, օտարել ընկերության մեկ կամ մի քանի
մասնակիցների, ինչպես նաև երրորդ անձանց:
- 4.6.2. Ընդ որում, մյուս մասնակիցներն ունեն այդ բաժնեմասը նույն գնով ձեռքբերման
նախապատվության իրավունք՝ Ընկերության կանոնադրական կապիտալում իրենց
բաժնեմասերին համամասնորեն:

- 4.6.3. Եթե Ընկերության մյուս մասնակիցները չեն օգտագործել բաժնեմասը (դրա մի մասը) գնելու իրենց նախապատվության իրավունքը կամ այդ իրավունքը օգտագործել են մասամբ, ապա Ընկերությունն ունի այդ բաժնեմասը նույն գնով ձեռքբերման նախապատվության իրավունք:
- 4.6.4. Մասնակիցների, ինչպես նաև Ընկերության կողմից իրենց վաճառվող բաժնեմասերի ձեռքբերման նախապատվության իրավունքը չիրականացնելու դեպքում բաժնեմասերը կարող են օտարվել երրորդ անձանց:
- 4.6.5. Օրենքով նախատեսված բաժնեմասը գնելու նախապատվության իրավունքի զիջում չի թույլատրվում:
- 4.7. Երրորդ անձանց օտարման անհնարինության դեպքում մասնակցի պահանջով Ընկերությունն ինքը պարտավոր է ձեռք բերել մասնակցի բաժնեմասը, այն իրացնել մեկ տարվա ընթացքում այլ մասնակիցների կամ երրորդ անձանց կամ որոշում ընդունել բաժնեմասի չբաշխված մասի մարման ճանապարհով Ընկերության կանոնադրական կապիտալի նվազեցման մասին:
- 4.8. Նախապատվության իրավունքի (այլ մասնակիցների կողմից վաճառվող բաժնեմասերի ձեռքբերման) իրականացման ժամկետ սահմանվում է մեկ ամիս:
- 4.9. Ընկերության կանոնադրական կապիտալի բաժնեմասերը անցնում են Ընկերության մասնակից քաղաքացիների ժառանգներին և իրավաբանական անձանց իրավահաջորդներին միայն Ընկերության մնացած բոլոր մասնակիցների համաձայնությամբ: Ընդ որում բաժնեմասն անցնելու համար համաձայնություն չտալու, ինչպես նաև ժառանգի (իրավահաջորդի) բաժնեմասից հրաժարվելու դեպքում դրա արժեքի վճարումը կատարվում է սույն կանոնադրության 4.7. կետում սահմանված կարգով:
- 4.10. Ընկերության մասնակիցը (մասնակիցները), ով (ովքեր) գումարային առումով տնօրինում է (են) Ընկերության առնվազն տասն տոկոս բաժնեմասը, իրավունք ունի (ունեն) դատական կարգով պահանջել ընկերության այլ մասնակցի հեռացումն ընկերությունից, եթե նա իր գործողություններով կամ անգործությամբ դժվարացնում է կամ անհնարին է դարձնում ընկերության բնականոն գործունեությունը:
- 4.11. Ընկերությունից հեռացված մասնակցի բաժնեմասն անցնում է Ընկերության տրամադրության տակ: Ընկերությունը պարտավոր է հեռացված մասնակցին վճարել բաժնեմասի արժեքը Օրենքով և սույն կանոնադրության 4.7. կետով սահմանված կարգով:
- 4.12. Ընկերությունից դուրս գալու դիմումը ներկայացնելու պահից Ընկերությունից դուրս եկող մասնակցի բաժնեմասը փոխանցվում է Ընկերությանը:
- 4.13. Ընկերությունից դուրս եկող մասնակցի հետ հաշվարկները կատարվում են հետևյալ կարգով.
- 4.13.1. Վճարվում է Ընկերության կանոնադրական կապիտալում նրա բաժնեմասի (կանոնադրական կապիտալում նրա ավանդի ոչ լրիվ վճարման դեպքում վճարման մասին համապատասխան բաժնեմասի) արժեքը,

- 4.13.2. բաժնեմասի արժեքը որոշվում է դուրս գալու մասին դիմումը ներկայացնելու պահին
Ընկերության վերջին հաշվետու ժամանակաշրջանի հաշվապահական
հաշվետվությունների հիման վրա,
- 4.13.3. մասնակցին նրա համաձայնությամբ կարող է տրվել նրա բաժնեմասի արժեքին
համապատասխան գույք ընդհանուր ժողովի որոշմամբ,
- 4.13.4. եթե Ընկերության կանոնադրական կապիտալում որպես ավանդ ներդրվել է գույքի
օգտագործման իրավունք, ապա Ընկերությունը պահպանում է մինչև օգտագործման
իրավունքի ժամկետի ավարտը,
- 4.13.5. մասնակիցը պարտավոր չէ վերադարձնել իր կողմից բարեխղճորեն ստացած
շահույթը: Ընկերությունը պարտավոր է մասնակցին վճարել բաժնեմասի արժեքը
ընկերությունից դուրս գալու մասին դիմումը ներկայացնելու պահից վեց ամսվա
ընթացքում:
- 4.14. Ընկերության մասնակիցն իրավունք ունի իր սեփականությունը հանդիսացող
բաժնեմասը (դրա մասը) գրավ դնել Ընկերության մեկ կամ մի քանի մասնակիցների և
երրորդ անձանց: Գրավի իրավունքը ծագում է իրավաբանական անձանց պետական
գրանցումն իրականացնող մարմնի կողմից գրավի իրավունքի գրանցման պահից:
- 4.15. Գրավ դրված բաժնեմասի (դրա մասի) վրա բռնագանձում տարածելու դեպքում
Ընկերության մյուս մասնակիցները և Ընկերությունն օգտվում են բաժնեմասը (դրա մասը)
ձեռք բերելու նախապատվության իրավունքից Օրենքով և սույն կանոնադրությամբ
սահմանված կարգով:

5. ԸՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆ ԿԱՆՈՆԱԴՐԱԿԱՆ ԿԱՊԻՏԱԼԸ, ՆՐԱ ՓՈՓՈԽՈՒՄԸ

- 5.1. Ընկերության կանոնադրական կապիտալը կազմում է 16,958,695 (տասնվեց միլիոն
ինը հարյուր հիսունութ հազար վեց հարյուր իննսունհինգ) ՀՀ դրամ, որը բաժանված է
երկու հատ 847 934.75 ՀՀ դրամ, մեկ հատ 6 953 064.95 ՀՀ դրամ, մեկ հատ 8 309 760.55 ՀՀ
դրամ անվանական արժեքով 4 բաժնեմասերի:
- 5.2. Ընկերության կանոնադրական կապիտալը սահմանում է պարտատերերի շահերը
երաշխավորող ընկերության գույքի նվազագույն չափը: Ընկերության բոլոր բաժնեմասերը
տեղաբաշխված են և պատկանում են Ընկերության մասնակիցներին, որոնց ցանկը բերված
է կանոնադրության բաղկացուցիչ մաս կազմող հավելվածում:
- 5.3. Ընկերության մասնակիցները կարող են իրենց բաժնեմասերը օտարել սույն
կանոնադրության 4.4. կետով սահմանված կարգով:
- 5.4. Ընկերությունը կարող է փոխել կանոնադրական կապիտալի մեծությունը: Այդ
մասին որոշումն ուժի մեջ է մտնում պետական ռեգիստրում համապատասխան
փոփոխությունների պետական գրանցման պահից:
- 5.5. Ընկերության կանոնադրական կապիտալի ավելացումը հնարավոր է միայն նրա
ամբողջությամբ վճարումից հետո:
- 5.6. Ընկերության կանոնադրական կապիտալի ավելացումը կարող է կատարվել.
- 5.6.1. Ընկերության գույքի հաշվին,
- 5.6.2. Ընկերության մասնակիցների լրացուցիչ ավանդների հաշվին,

5.6.3. երրորդ անձանց ավանդների հաշվին:

5.7. Ընկերության մասնակիցների լրացուցիչ կամ երրորդ անձանց ավանդների հաշվին կանոնադրական կապիտալի ավելացման մասին որոշումն ընդունում է Ընկերության ընդհանուր ժողովը ընկերության մասնակիցների միաձայն որոշմամբ, որով որոշվում է լրացուցիչ ներդրումների գումարային արժեքը և ներդրումների կատարման կարգն ու ժամկետները: Այդ որոշմամբ պետք է սահմանվի լրացուցիչ ավանդների ընդհանուր արժեքը, ինչպես նաև սահմանվի լրացուցիչ ավանդի արժեքի և այն գումարի՝ բոլոր մասնակիցների համար միասնական հարաբերակցությունը, որով ավելացվում է նրա բաժնեմասի անվանական արժեքը:

5.8. Սահմանված ժամկետի ավարտից հետո մեկ ամսվա ընթացքում Ընկերության մասնակիցների ընդհանուր ժողովը պարտավոր է որոշում ընդունել (ձայների որակյալ մեծամասնությամբ) լրացուցիչ ավանդների ներդրման արդյունքների, ներդրումների հաշվին ձևավորված կանոնադրական կապիտալի, Ընկերության մասնակիցների բաժնեմասերի չափերի փոփոխման և սույն կանոնադրության փոփոխությունը հաստատելու մասին:

5.9. Լրացուցիչ ավանդները ներդրվում են այդ մասին որոշում ընդունելուց հետո մեկ տարվա ընթացքում:

5.10. Ընկերության կանոնադրական կապիտալի ավելացման կարգն ու պայմանները սահմանվում են Օրենքով:

5.11. Ընկերությունն իրավունք ունի, իսկ Օրենքով սահմանված դեպքերում պարտավոր է նվազեցնել իր կանոնադրական կապիտալը:

5.12. Ընկերությունը պարտավոր է հայտարարել իր կանոնադրական կապիտալի նվազման մասին և սահմանված կարգով գրանցել դրա նվազեցումը, եթե երկրորդ կամ յուրաքանչյուր հաջորդ ֆինանսական տարվա ավարտից հետո Ընկերության գուտակտիվների արժեքը պակաս է կանոնադրական կապիտալից: Եթե Ընկերության նշված ակտիվների արժեքը կազմում է բացասական մեծություն, Ընկերությունը ենթակա է լուծարման:

5.13. Ընկերության կանոնադրական կապիտալի նվազման մասին որոշում ընդունելուց հետո՝ 30 օրվա ընթացքում, Ընկերությունը պարտավոր է կանոնադրական կապիտալի նվազեցման և նրա նոր չափի մասին գրավոր տեղեկացնել իրեն հայտնի Ընկերության բոլոր պարտատերերին, ինչպես նաև այդ մասին տեղեկություններ հրապարակել <http://www.azdarar.am> հասցեում գտնվող Հայաստանի Հանրապետության հրապարակային ծանուցումների պաշտոնական ինտերնետային կայքում:

5.14. Ընկերության կանոնադրական կապիտալի նվազեցումը կարող է կատարվել Ընկերության բոլոր մասնակիցների բաժնեմասերի անվանական արժեքների նվազեցմամբ և (կամ) Ընկերությանը պատկանող բաժնեմասերի մարմամբ:

5.15. Կանոնադրական կապիտալի մեծացման կամ փոքրացման մասին որոշումն ուժի մեջ է մտնում այդ փոփոխության գրանցման պահից:

5.16. *Ընկերության կանոնադրական կապիտալում ընկերության մասնակցի բաժնեմասի վրա բռնագանձում տարածելը կամ բռնագրավումը կատարվում է Օրենքով սահմանված դեպքերում և կարգով:*

6. ԸՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆ ԳՈՒՅՔԸ, ԿԱՊԻՏԱԼՆԵՐՆ ՈՒ ՇԱՀՈՒՅԹԸ

6.1. *Ընկերությունը հանդիսանում է սեփականատեր՝*

6.1.1. *ընկերության հիմնադիրների (մասնակիցների) ավանդների և դրանց հաշվին ստեղծված գույքի,*

6.1.2. *Ընկերության տնտեսական գործունեության հետևանքով արտադրած արտադրանքի և ձեռք բերած գույքի,*

6.1.3. *ստացված եկամուտների,*

6.1.4. *գործող օրենսդրությամբ չարգելված հիմունքներով ձեռք բերված գույքի:*

6.2. *Ընկերության սեփականության ներքո կարող է գտնվել ցանկացած գույք բացառությամբ գույքի առանձին տեսակների, որոնք օրենքի համաձայն չեն կարող պատկանել իրավաբանական անձանց:*

6.3. *Ընկերության գույքի նկատմամբ սեփականության իրավունք ձեռք բերելու, իրավունքը դադարելու, գույքը տիրապետելու, օգտագործելու ու տնօրինելու առանձնահատկությունները, կապված գույքը Ընկերության սեփականությանը պատկանելու հանգամանքի հետ, սահմանվում են միայն օրենքներով:*

6.4. *Ընկերության մասնակցի ներդրումը կարող է լինել դրամ, արժեթղթեր, այլ գույք կամ գույքային իրավունքներ, ինչպես նաև դրամական գնահատում ունեցող այլ իրավունքներ:*

6.5. *Ներդրվող գույքի արժեքը որոշվում է Ընկերության հիմնադիրների (մասնակիցների) միջև համաձայնությամբ և և ենթակա է գնահատման անկախ գնահատողի կողմից:*

6.6. *Ընկերության հիմնադիրների (մասնակիցների) կամ Ընկերության մեջ ընդգրկվող երրորդ անձանց կողմից ներդրվող ոչ դրամային ավանդների դրամական գնահատականը հաստատվում է ընդհանուր ժողովի կողմից՝ միաձայն կարգով:*

6.7. *Եթե ընկերության մասնակցի ոչ դրամային ավանդով վճարվող բաժնեմասի անվանական արժեքը (անվանական արժեքի մեծացումը) ավելի է Ընկերության պետական գրանցման համար փաստաթղթեր ներկայացնելու պահին սահմանված նվազագույն աշխատավարձի 500-ապատիկից, ապա նման ավանդը պետք է գնահատվի անկախ գնահատողի (աուդիտորի) կողմից:*

6.8. *Կանոնադրական կապիտալում մասնակցի բաժնեմասը գնահատվում է տեղական արժույթով:*

6.9. *Եթե գույքը, նյութական արժեքները, ֆինանսական և այլ ռեսուրսները փոխանցվում են Ընկերությանը միայն օգտագործման նպատակով, ապա ներդրման չափը և համապատասխանաբար մասնակից-վարձատուի բաժնեմասը որոշվում է ելնելով գույքի օգտագործման դիմաց տրվող վարձակալական վճարից:*

6.10. *Ընկերությանը ժամանակավոր օգտագործման տրված գույքի պատահական կորստի կամ վնասման ռիսկը դրվում է այդ գույքը փոխանցած մասնակցի վրա:*

6.11. *Ընկերությունում կարող են ստեղծվել պահուստային կապիտալ և այլ ֆոնդեր, որոնց չափը և ստեղծման կարգը պետք է սահմանվեն սույն կանոնադրությամբ:*

6.12. *Սահմանված կարգով առաջացող մաքուր շահույթի բաշխումը Ընկերության մասնակիցների միջև իրականացվում է կանոնադրական կապիտալում մասնակիցների ունեցած բաժնեմասերին համապատասխան օրենսդրությամբ սահմանված կարգով:*

7. ԸՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒՄԸ

7.1. *Ընկերության մարմիններն են Ընկերության մասնակիցների ընդհանուր ժողովը և Ընկերության գործադիր մարմինը՝ գլխավոր տնօրենը:*

7.2. ***Ընկերության կառավարման բարձրագույն մարմինը Ընկերության մասնակիցների (կամ նրանց լիազոր ներկայացուցիչների) ընդհանուր ժողովն է, որն ունի Ընկերության կառավարման և գործունեության ցանկացած հարցի վերջնական լուծման իրավունք:***

7.3. *Ընկերության մասնակիցների ընդհանուր ժողովներում քվեարկությունների ժամանակ Ընկերության մասնակիցներն ունեն Ընկերության կանոնադրական կապիտալում իրենց բաժնեմասին համապատասխան ձայների քանակ:*

7.4. *Ընկերության մասնակիցների հերթական ընդհանուր ժողովը հրավիրվում է Ընկերության գլխավոր տնօրենի կողմից տարեկան մեկ անգամ ֆինանսական տարվա ավարտից ոչ շուտ, քան երկու ամիս և ոչ ուշ, քան վեց ամիս անց:*

7.5. *Ընկերությունը պարտավոր է ամեն տարի գումարել մասնակիցների հերթական ընդհանուր ժողով Ընկերության գործունեության տարեկան արդյունքները հաստատելու համար:*

7.6. *Ընկերության մասնակիցների արտահերթ ընդհանուր ժողովը հրավիրվում է Ընկերության գլխավոր տնօրենի կողմից և Ընկերության կանոնադրությամբ սահմանված դեպքերում, ինչպես նաև բոլոր այն դեպքերում, երբ դա են պահանջում Ընկերության և նրա մասնակիցների շահերը:*

7.7. *Ընկերության մասնակիցներն իրավասու են մասնակցել ժողովին անձամբ կամ իրենց ներկայացուցիչների միջոցով:*

7.8. *Ընկերության մասնակիցների ներկայացուցիչները պետք է ներկայացնեն իրենց լիազորությունները հաստատող փաստաթղթեր:*

7.9. *Ընկերության ընդհանուր ժողովն ընտրում է իր նախագահին:*

7.10. Ընկերության ընդհանուր ժողովի իրավասությանն են պատկանում.

7.10.1. *Ընկերության կանոնադրության մեջ փոփոխությունների և լրացումների կատարումը, Ընկերության կանոնադրության հաստատումը նոր խմբագրությամբ,*

7.10.2. *Ընկերության կողմից բաժնեմասի (բաժնեմասերի) ձեռքբերումը և դրանց իրացումը Օրենքով սահմանված դեպքերում,*

7.10.3. *Ընկերության վերակազմակերպումը,*

7.10.4. *Ընկերության լուծարումը,*

7.10.5. *Ընկերության լուծարման հանձնաժողովի նշանակումը, լուծարման հաշվեկշիռների հաստատումը (լուծարման ամփոփիչ, լուծարման միջանկյալ և լուծարման հաշվեկշիռների) հաստատումը,*

- 7.10.6. Ընկերության կանոնադրական կապիտալի չափի ավելացումը,
- 7.10.7. Ընկերության կանոնադրական կապիտալի նվազեցումը,
- 7.10.8. Կազմակերպությունների (այդ թվում՝ դուստր և կախյալ ընկերությունների) հիմնադրումը,
- 7.10.9. Կազմակերպություններում (այդ թվում՝ դուստր և կախյալ Ընկերություններում) մասնակցության մասին որոշումների ընդունումը,
- 7.10.10. Ընկերության գլխավոր տնօրենի նշանակումը, նրա լիազորությունների վաղաժամկետ դադարեցումը, ինչպես նաև Ընկերության գործադիր մարմնի լիազորությունները կառավարիչին (առևտային կազմակերպություն կամ անհատ ձեռնարկատեր) տալու հարցերը,
- 7.10.11. Ընկերության վերստուգիչ հանձնաժողովի անդամների (վերստուգողի) ընտրությունը և նրանց (նրա) լիազորությունների վաղաժամկետ դադարեցումը,
- 7.10.12. Ընկերության աուդիտ իրականացնող անձի հաստատումը,
- 7.10.13. աուդիտի իրականացման որոշումն ընդունելը,
- 7.10.14. Ընկերության տարեկան հաշվետվությունների, հաշվապահական հաշվեկշռի հաստատումը
- 7.10.15. Ընկերության շահույթն ու վնասները ընկերության մասնակիցների միջև բաշխման մասին որոշման ընդունումը
- 7.10.16. Ընկերության մասնաձյուղերի, ներկայացուցչությունների և հիմնարկների աշխատանքի տարեկան արդյունքների հաստատումը,
- 7.10.17. Ընկերության գործունեության հիմնական ուղղությունների որոշումը,
- 7.10.18. Ընկերության կողմից արժեթղթերի թողարկման մասին որոշումն ընդունելը,
- 7.10.19. Ընկերության կողմից խոշոր գործարքներ (որի հասկացությունը սահմանվում է Օրենքի 48-րդ հոդվածում) կատարելու մասին որոշման ընդունումը,
- 7.10.20. Ընկերության առանձնացված ստորաբաժանումների և հիմնարկների ստեղծումը, գործունեության դադարեցումը, դրանց կանոնադրությունների հաստատումը,
- 7.10.21. Ընկերության ներքին գործունեությունը կարգավորող փաստաթղթերի (Ընկերության ներքին փաստաթղթեր) ընդունումը,
- 7.10.22. Ղեկավար պաշտոնատար անձանց աշխատանքի վարձատրման պայմանների որոշումը:
- 7.11. Ընկերության մասնակիցների ընդհանուր ժողովն իրավունք ունի քննարկել և որոշումներ ընդունել նաև ՀՀ գործող օրենսդրությամբ և սույն կանոնադրությամբ ընդհանուր ժողովի իրավասությանը պատկանող ցանկացած հարցի շուրջ:
- 7.12. Սույն կանոնադրության 7.10. կետի բոլոր ենթակետերով (բացի 7.10.12, 7.10.16 և 7.10.21 ենթակետերից) սահմանված հարցերը հանդիսանում են Ընկերության մասնակիցների ընդհանուր ժողովի բացառիկ իրավասությանը վերապահված հարցերը և չեն կարող փոխանցվել ընկերության գործադիր մարմնին:
- 7.13. Ընկերության մասնակիցների ընդհանուր ժողովը իրավագոր է (քվորում ունի), եթե դրան մասնակցում են Ընկերության մասնակիցների ձայների թվի կեսից ավելիին

տնօրինող մասնակիցները: Սույն կանոնադրությամբ նախատեսված դեպքերում (եթե քննարկվող հարցը պահանջում է բոլոր մասնակիցների միաձայնությունը) ժողովը իրավասու է բոլոր մասնակիցների (նրանց ներկայացուցիչների) ներկայության դեպքում:

7.14. Սույն կանոնադրության 7.10 կետի 7.10.1, 7.10.6, 7.10.7 ենթակետերում նշված հարցերի վերաբերյալ որոշումներն ընդունվում են ժողովին մասնակցողների ձայների երեք քառորդով, սակայն ոչ պակաս Ընկերության բոլոր մասնակիցների ձայների երկու երրորդից, 7.10.10 և 7.10.19 ենթակետերով սահմանված հարցերի շուրջ որոշումներն ընդունվում են ժողովին մասնակցողների ձայների երեք քառորդով, 7.10.11, 7.10.14 և 7.10.15 ենթակետերով սահմանված հարցերի շուրջ որոշումներն ընդունվում են ժողովին մասնակցողների ձայների երկու երրորդով, սակայն ոչ պակաս Ընկերության բոլոր մասնակիցների ձայների կեսից, 7.10.3 և 7.10.4 ենթակետերով սահմանված հարցերի շուրջ որոշումներն ընդունվում են Ընկերության մասնակիցների միաձայն որոշմամբ, իսկ մնացած հարցերի շուրջ՝ Ընկերության բոլոր մասնակիցների ձայների պարզ մեծամասնությամբ:

7.15. Ընկերության մասնակցների ընդհանուր ժողովի իրավասությանը վերաբերվող հարցերի լուծումը կատարվում է ժողովի նիստում՝ օրակարգի հարցերի քննարկման, քվեարկության դրված հարցերի վերաբերյալ որոշումների ընդունման նպատակով մասնակիցների համատեղ ներկա գտնվելով, կամ հեռակա կարգով քվեարկության (հարցման) միջոցով: Այդ դեպքում որոշման նախագիծը ուղարկվում է մասնակիցներին, որոնք պետք է գրավոր և/կամ էլեկտրոնային նամակով հայտնեն իրենց կարծիքը: Նման քվեարկություն կարող է անցկացվել փաստաթղթերը փոստային, հեռագրային, հեռատիպային, հեռախոսային, էլեկտրոնային կամ փոխանցվող և ընդունվող հաղորդակցությունների իսկությունը և դրանց փաստաթղթային հաստատումն ապահովող կապի այլ միջոցներով փոխանակելու միջոցով:

7.16. Ընկերության մասնակիցների ընդհանուր ժողովների որոշումներն ընդունվում են բաց քվեարկությամբ:

7.17. Ընդհանուր ժողովին մասնակցելու իրավունք ունեն (առանց ձայնի իրավունքի) գլխավոր տնօրենը, վերստուգիչ հանձնաժողովի անդամները կամ վերստուգողը, աուդիտն իրականացնող անձը:

7.18. Ընկերության յուրաքանչյուր մասնակից իրավունք ունի պահանջելու հարցերի քննարկում Ընկերության մասնակիցների ընդհանուր ժողովում, այն պայմանով, որ այն ներկայացված լինի նիստը սկսվելուց առնվազն 10 (տասը) օր առաջ:

7.19. Ընկերության ընթացիկ գործունեության ղեկավարումն իրականացնում է գլխավոր տնօրենը, որն ընտրվում է Ընկերության մասնակիցների ընդհանուր ժողովի կողմից երեք տարի ժամկետով:

7.20. Ընկերության և Ընկերության գլխավոր տնօրենի միջև պայմանագիրը ստորագրվում է գլխավոր տնօրենին ընտրած ընդհանուր ժողովի նախագահող անձի կամ ընդհանուր ժողովի կողմից լիզորված անձի կողմից (եթե տվյալ ընդհանուր ժողովում նախագահել է գլխավոր տնօրենը):

7.21. Գլխավոր տնօրենը լուծում է բոլոր հարցերը, բացի մասնակիցների ընդհանուր ժողովի բացառիկ իրավասությանը վերապահված հարցերից:

7.22. Գլխավոր տնօրենը հրավիրում է Ընկերության մասնակիցների հերթական ու արտահերթ ընդհանուր ժողովներ, կազմակերպում Ընկերության մասնակիցների ընդհանուր ժողովների որոշումների կատարումը, հաշվետու է ընդհանուր ժողովին և իրավունք չունի Ընկերության մասնակիցների համար պարտադիր որոշումներ կայացնելու:

7.23. Ընկերության գլխավոր տնօրենը պետք է գործի բարեխղճորեն և ողջամիտ ի շահ իր կողմից ներկայացվող Ընկերության: Նա պարտավոր է Ընկերության կամ Ընկերության մասնակիցների պահանջով հատուցել իր կողմից Ընկերությանը պատճառած վնասները: Ընկերությանը պատճառած վնասների հատուցման հայցով դատարան դիմելու իրավունք ունի Ընկերությունը կամ նրա մասնակիցը:

7.24. Ընկերության գլխավոր տնօրենը իր իրավասության սահմաններում.

7.24.1. առանց լիազորագրի գործում է Ընկերության անունից, այդ թվում ներկայացնում է նրա շահերը և կնքում գործարքներ: ՀՀ դատարաններում և ՀՀ արդարադատության նախարարության դատական ակտերի հարկադիր կատարման ծառայությունում, ՀՀ այլ պետական մարմիններում բոլոր դատական գործերի առնչությամբ Ընկերության շահերը ներկայացնելու և Ընկերության անունից հանդես գալու, ինչպես նաև վերոնշյալի համար անհրաժեշտ այլ գործողություններ իրականացնելու հետ կապված լիազորագրեր տրամադրելու իրավասություն ունեն նաև Ընկերության իրավաբանական տնօրենը և/կամ հաճախորդների սպասարկման բաժնի տնօրենը,

7.24.2. տնօրինում է Ընկերության գույքը, այդ թվում ֆինանսական ռեսուրսները,

7.24.3. իրավունք ունի որպես հիմնադիր գործել Ընկերության անունից Ընկերության կողմից հիմնադրված հիմնադրամների հետ հարաբերություններում:

7.24.4. կնքում է պայմանագրեր, այդ թվում աշխատանքային,

7.24.5. տալիս է լիազորագրեր, այդ թվում՝ վերալիազորման իրավունքով լիազորագրեր,

7.24.6. բանկերում բացում է հաշվարկային և այլ հաշիվներ,

7.24.7. հաստատում է հաստիքներ,

7.24.8. հաստատում է Ընկերության ներքին ստորաբաժանումների (բաժինների) գործունեությունը կարգավորող կանոնակարգերը

7.24.9. իրականացնում է ՀՀ գործող օրենսդրությանը չհակասող, Օրենքով և Ընկերության կանոնադրությամբ իրեն վերապահված կամ Ընկերության ընդհանուր ժողովի կողմից տրված այլ լիազորություններ և հանձնարարություններ:

7.25. Ընկերությունն իրավասու է իր գործադիր մարմնի իրավասությունները փոխանցել կառավարիչին (առևտրային կազմակերպություն կամ անհատ ձեռնարկատեր):

7.26. Անհրաժեշտության դեպքում Ընկերությունում Օրենքով սահմանված կարգով Ընդհանուր ժողովի կողմից կարող է ընտրվել վերստուգիչ հանձնաժողով (վերստուգող), որի կազմավորման կարգը, ժամկետը և իրավասությունները պետք է ամրագրվեն սույն կանոնադրությունում:

8. ԸՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆ ԱՌԱՆՁՆԱՅՎԱԾ ԱՏՈՐԱԲԱԺԱՆՈՒՄՆԵՐԸ, ՀԻՄՆԱՐԿՆԵՐԸ

8.1. Ընկերությունը Հայաստանի Հանրապետությունում և նրա տարածքից դուրս կարող է հիմնել իրավաբանական անձի կարգավիճակ չունեցող մասնաճյուղեր և ներկայացուցչություններ, որոնք Հայաստանի Հանրապետության տարածքում հիմնելու դեպքում գրանցվում են ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով, իսկ արտասահմանում՝ տվյալ երկրի օրենսդրությամբ սահմանված կարգով՝ պահպանելով ՀՀ օրենսդրության պահանջները:

9. ԸՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆ ՎԵՐԱԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒՄԸ ԵՎ ԼՈՒԾԱՐՈՒՄԸ

9.1. Ընկերությունը, նրա մասնակիցների միաձայն որոշմամբ, կարող է կամովին լուծարվել կամ վերակազմակերպվել:

Ընկերությունը կարող է դատական կարգով վերակազմակերպվել կամ լուծարվել միայն օրենքով սահմանված դեպքերում և կարգով:

Եթե ընկերության գույքը անբավարար է Ընկերության պարտատերերի պահանջները բավարարելու համար, ապա այն կարող է լուծարվել միայն սնանկության հետևանքով:

Ընկերության վերակազմակերպման ու լուծարման կարգը և պայմանները սահմանվում են է Օրենսգրքով և այլ օրենքներով:

9.2. Ընկերությունն իրավունք ունի վերակազմավորվել բաժնետիրական ընկերության:

9.3. Ընկերությունը համարվում է լուծարված, իսկ նրա գործունեությունը՝ դադարած, այդ մասին իրավաբանական անձանց պետական գրանցամատյանում համապատասխան գրանցում կատարելու պահից:

«ՅՈՒՔՈՍ» ՍՊԸ կանոնադրության հավելված

«ՅՈՒՔՈՍ»

ՍԱՀՄԱՆԱՓԱԿ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՎՈՒԹՅԱՄԲ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆ
մասնակիցների ցուցակ

Դ

Մասնակցի անունը, ազգանունը (անվանումը), անձնագրային (գրանցման) տվյալները, բնակության (գտնվելու) վայրի հասցեն, ՀՕՀ (ՀՎՀՀ)	Բաժնեմասը (դրամ)	Բաժնեմասի չափ
1. Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացի Ալեքսանդր Հովհիկի Եսայան Նույնականացման քարտի համարը՝ 000330134, տրված 17.06.2013թ. 001-ի կողմից, անձնագիր՝ BA2973682, տրված՝ 10.05.2016, 001-ի կողմից, հաշվառման վայրի հասցեն՝ ք. Երևան, Վրացյան 71/12, բն. «Ա», ՀՕՀ՝ 2912820073	847 934.75	5%
2. Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացի Հայկ Հովհիկի Եսայան Նույնականացման քարտի համարը՝ 000395293, տրված 19.12.2013թ. 001-ի կողմից, անձնագիր BA0050895, տրված՝ 18.12.2013թ., 001-ի կողմից, հաշվառման վայրի հասցեն՝ ք. Երևան, Վրացյան 71/12, բն. «Ա», ՀՕՀ՝ 1904810098	847 934.75	5%
3. Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացի Արամ Սուրենի Խաչատրյան Անձնագիր՝ AK 0501549, տրված 14.05.2010թ. 001-ի կողմից, հաշվառման վայրի հասցեն՝ ք. Եղվարդ, Երևանյան 22, բն. 25. ՀՕՀ՝ 3709770122	6 953 064.95	41%
4. Կիպրոսի իրավաբանական անձ «ԱյՅու Թելեբոմյունիքեյթ» ՍՊԸ գրանցման համար HE 287126, գրանցման օրը՝ 18.05.2011, գտնվելու վայրը՝ Կիպրոս, Նիկոսիա, Թասու, Դեդլո հատու թիվ 3.	8 309 760.55	49%

Կազմված է Составлено
2017 թ. դեկտեմբերի 1 декабря 2017 г.

Բաղկացած է Состоит из
երեք (3) трех
թերթիկ лист
Հաստատված է Утверждено

«Յուրոմ» ՍՊԸ մասնակիցների
արտահերթ ընդհանուր ժողովի
2017 թ. դեկտեմբերի 1-ի որոշ-
մամբ (Արձանագրություն
№ 12/01)

Решением внеочередного
общего собрания участников
ООО «Юком» от 1 декабря
2017 года (Протокол
№ 12/01)

Հ. Հ. Եսայան А.О. Есаян
Գլխավոր տնօրեն Генеральный директор

«ՅՈՒՐՈՄ»

ՍԱՀՄԱՆԱՓԱԿ ՊԱՏԱՆԱԿԱՆ ՍՏՎՈՒԹՅԱՆ ԲՆԱՆՈՆԱԴՐՈՒԹՅԱՆ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆ

ԿԱՆՈՆԱԴՐՈՒԹՅԱՆ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆ

Տպագրված է ընդամենը 3 Напечатано всего 3 (три)
(երեք) օրինակ экземпляра
ՕՐԻՆԱԿ 1 ЭКЗЕМПЛЯР

ԳՐԱՆՑՎԱԾ Է ЗАРЕГИСТРИРОВАНО

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒ- ГОСУДАРСТВЕННЫМ РЕ-
ԹՅԱՆ ՁԵՆՆԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ- ГИСТРОМ ПРЕДПРИЯТИЙ
ՆԵՐԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ՌԵՔԻՍԻՏԻ РЕСПУБЛИКИ АРМЕНИЯ
ԿՐԴՄԻՑ 19.04.1996 թ. 19.04.1996 г.

գրանցման թիվ 264.110.02498 регистр. номер 264.110.02498
ՀՎՀՀ 00024873 ИНН 00024873

02.06.2017 թ. գրանցված կանո- изменение Устава, зарегистри-
նադրության փոփոխություն թիվ рованного 02.06.2017 г., номер

գրանցված է իրավաբանա- зарегистрировано госу-
կան անձանց պետական дарственным регистром
ռեգիստրի կողմից юридических лиц

2017 թ. դեկտեմբերի 04 декабря 2017 г.

«ЮКОМ»

ОБЩЕСТВО С ОГРАНИЧЕННОЙ ОТВЕТСТВЕННОСТЬЮ

ИЗМЕНЕНИЕ УСТАВА

1. «ՅՈՒՔՈՄ» սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերության կանոնադրության 5.1 կետը շարադրվում է հետևյալ նոր խմբագրությամբ.

*«5.1. Ընկերության կանոնադրական կապիտալը կազմում է **22,396,927** (քսաներկու միլիոն նրնր հարյուր ինսունվեց հազար ինը հարյուր քսանյոթ) ՀՀ դրամ, որը բաժանված է սույն կանոնադրության հավելվածում նկարագրված բաժնեմասերի:»:*

2. «ՅՈՒՔՈՄ» սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերության կանոնադրության հավելվածը շարադրվում է սույն կանոնադրության փոփոխությանը կից նոր խմբագրությամբ:

1. Пункт 5.1 Устава Общества с ограниченной ответственностью «ЮКОМ» излагается в следующей новой редакции:

*«5.1. Уставный капитал Общества составляет **22,396,927** (Двадцать два миллиона триста девяносто шесть тысяч девятьсот двадцать семь) драмов РА, который разделен на доли, описанные в приложении к настоящему уставу.».*

2. Приложение к Уставу Общества с ограниченной ответственностью «ЮКОМ» излагается в новой редакции, прилагаемой к настоящему Изменению устава.

ՄԱՍՆԱԿԻՑՆԵՐԻ ՅՈՒՑԱԿ **СПИСОК УЧАСТНИКОВ**
«ՅՈՒՔՈՄ» սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերության **Общества с ограниченной ответственностью «ЮКОМ»**

№	ՄԱՍՆԱԿԻՑ УЧАСТНИК	Տվյալներ Данные	ԲԱՅՆՆԱՍ Доля	
			Չափը (%) Размер (%)	Անվան. արժեք կլորացված (ՀՀ դրամ) Номин. стоимость округленно (драм РА)
1.	«ԱյՅու Թելեկոմյունիկեյթ» ՍՊԸ ООО «АйЮ Телекомюникейт»	Կիպրոսի իրավաբանական անձ (գրանցման համար HE 287126, գրանցման օրը՝ 18.05.2011, գտնվելու վայրը՝ Կիպրոս, Նիկոսիա, Թասոս, Դեդլո հատու թիվ 3) Юридическое лицо Кипра (регистрационный номер: HE 287126, дата регистрации: 18.05.2011, место нахождения: 3 Дедло Хаус, Тасу, Никосия, Кипр)	31.05	6,954,246
2.	Արամ Սուրենի Խաչատրյան Арам Суренович Хачатрян	ՀՀ քաղաքացի (Նույնականացման քարտի համարը՝ 000790774, տրված 15.01.2013թ. 046-ի կողմից, անձնագիր՝ BA 0391404, տրված 03.04.2014թ. 010-ի կողմից, հաշվառման հասցեն՝ ք. Եղվարդ, Երևանյան 22, բն. 25, ՀՏՀ՝ 3709770122) Гражданин РА (номер идентификационной карты: 000790774, дата выдачи: 15.01.2013г., орган выдачи: 046, паспорт: BA 0391404, выдан 03.04.2010г. органом 001, адрес регистрации: г. Егвард, ул. Ереванян, дом 2, кв. 25, НОУ: 3709770122)	25.98	5,818,721
3.	Գուրգեն Գագիկի Խաչատրյան Гурген Гагикович Хачатрян	ՀՀ քաղաքացի (Նույնականացման քարտի համարը՝ 002143444, տրված 21.03.2014թ. 001-ի կողմից, անձնագիր՝ BA3138004, տրված 05.04.2017թ., 001-ի կողմից, հաշվառման հասցեն՝ ՀՀ, ք. Երևան, Տերյան փ., 662., բն. 38, ՀՏՀ՝ 3311830458) Гражданин РА (номер идентификационной карты: 002143444, дата выдачи: 21.03.2014г., орган выдачи: 001, паспорт: BA3138004, выдан 05.04.2017г. органом 001, адрес регистрации: г. Ереван, ул. Теряна, д. 66, кв. 38, НОУ: 3311830458)	12.71	2,846,649
4.	Արտյոմ Գագիկի Խաչատրյան Артем Гагикович Хачатрян	ՀՀ քաղաքացի (Նույնականացման քարտի համարը՝ 001352053, տրված 25.12.2012թ. 001-ի կողմից, անձնագիր՝ BA2845581, տրված 11.05.2016թ., 001-ի կողմից, հաշվառման հասցեն՝ ՀՀ, ք. Երևան, Տերյան փ., 662., բն. 6, ՀՏՀ՝ 1904860303) Гражданин РА (номер идентификационной карты: 001352053, дата выдачи: 25.12.2012г., орган выдачи: 001, паспорт: BA2845581, выдан 11.05.2016г. органом 001, адрес регистрации: г. Ереван, ул. Теряна, д. 66, кв. 6, НОУ: 1904860303)	12.71	2,846,649
5.	Բաժնետիրական առևտրային բանկ «ՖՈՐԱ-ԲԱՆԿ» (բաժնետիրական ընկերություն) Акционерный коммерческий банк «ФОРА-БАНК» (акционерное общество)	ՌԴ իրավաբանական անձ (ՀՎՀՀ՝ 7704113772, Հիմնական պետական գրանցման համար՝ 1027739553764, պետական գրանցման օր՝ 27.05.1992, գտնվելու վայրը՝ Ռուսաստանի Դաշնություն, 119021, ք. Մոսկվա, Ջուրովսկիյ բուլվար, շ. 25) Юридическое лицо РФ (ИНН: 7704113772, ОГРН: 1027739553764, место нахождения: Зубовский бульвар, дом 25, 119021, г. Москва, Российская Федерация)	11.21	2,510,696
6.	Հայկ Հովիկի Եսայան Айк Овикович Есаян	ՀՀ քաղաքացի (Նույնականացման քարտի համարը՝ 000395293, տրված 19.12.2013թ. 001-ի կողմից, անձնագիր՝ BA0050895, տրված 18.12.2013թ., 001-ի կողմից, հաշվառման հասցեն՝ ք. Երևան, Վրացյան 71/12, բն. «Ա», ՀՏՀ՝ 1904810098) Гражданин РА (номер идентификационной карты: 000395293, дата выдачи: 19.12.2013г., орган выдачи: 001, паспорт: BA 0050895, выдан 18.12.2013г. органом 001, адрес регистрации: г. Ереван, Врაცян 71/1, кв. «А», НОУ: 1904810098)	3.17	709,983
7.	Ալեքսանդր Հովիկի Եսայան Александр Овикович Есаян	ՀՀ քաղաքացի (Նույնականացման քարտի համարը՝ 000330134, տրված 17.06.2013թ. 001-ի կողմից, անձնագիր՝ BA2973682, տրված 10.05.2016, 001-ի կողմից, հաշվառման հասցեն՝ ք. Երևան, Վրացյան 71/12, բն. «Ա», ՀՏՀ՝ 2912820073) Гражданин РА (номер идентификационной карты: 000330134, дата выдачи: 17.06.2013г., орган выдачи: 001, паспорт: BA2973682, выдан 10.05.2016, органом 001, адрес регистрации: г. Ереван, Врაცян 71/1д, кв. «А», НОУ: 2912820073)	3.17	709,983

ՔԱՂՎԱԾՔ

«ՅՈՒՔՈՄ» ՍՊԸ ՄԱՍՆԱԿԻՑՆԵՐԻ ԱՐՏԱՀԵՐԹ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԺՈՂՈՎԻ

N 19/10 ԱՐՁԱՆԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆԻՑ

ք. Երևան

«19» հոկտեմբերի 2018թ.

2018թ.-ի հոկտեմբերի 19-ին ժամը 14:00-ին, ք. Երևան, Գրիգոր Լուսավորիչ 9 հասցեում գտնվող «Երևան Պլազա» բիզնես կենտրոնում տեղի ունեցավ «ՅՈՒՔՈՄ» սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերության, այսուհետ նաև՝ Ընկերություն (պետական գրանցման համար՝ 264.110.02498, գրանցված՝ 19.04.1996թ., պետական գրանցման վկայական թիվ՝ 01Ա024319, ՀՎՀՀ՝ 00024873, իրավաբանական հասցե՝ ՀՀ, ք. Երևան, Տերյան փող. 19, բն. 4) մասնակիցների արտահերթ ընդհանուր ժողովը (այսուհետ՝ նաև ժողով):

Ընկերության մասնակիցներից գրանցվեցին և ժողովին մասնակցեցին Ընկերության 100% բաժնեմասերի սեփականատերերը (բոլորը միասին այսուհետ՝ Մասնակիցներ):

Մասնաձյգած անձինք՝	Բաժնեմասը (%)՝
1. «ԱյՅու Թեկեթոյունիքեյթ» ՍՊԸ (հասցե՝ Կիպրոս, Նիկոզիա, 1520, Դեղբու Հատու, Թուսու), ի դեմս լիազորված անձ Լըթուր Մաթևոսյանի (անձնագիր՝ AN0649144, տրված՝ 12.09.2013թ. 007-ի կողմից, հասցե՝ ՀՀ, ք. Երևան, Հր. Ներսիսյան 14/1, բնակարան 82)	31.05
2. Արամ Սուրենի Խաչատրյան (նույնականացման քարտի համարը՝ 000790774, տրված 15.01.2013թ. 046-ի կողմից, անձնագիր՝ BA 0391404, տրված 03.04.2014թ. 010-ի կողմից, հաշվառման հասցեն՝ ք. Եղվարդ, Երևանյան 22, բն. 25, ՀՃՀ՝ 3709770122)	25.98
3. Գուրգեն Գազիկի Խաչատրյան (նույնականացման քարտի համարը՝ 002143444, տրված 21.03.2014թ. 001-ի կողմից, անձնագիր՝ BA3138004, տրված 05.04.2017թ., 001-ի կողմից, հաշվառման հասցեն՝ ՀՀ, ք. Երևան, Տերյան փ., 662, բն. 38, ՀՃՀ՝ 3311830458)	12.71
4. Արտյուր Գազիկի Խաչատրյան (նույնականացման քարտի համարը՝ 001352053, տրված 25.12.2012թ. 001-ի կողմից, անձնագիր՝ BA2845581, տրված 11.05.2016թ., 001-ի կողմից, հաշվառման հասցեն՝ ՀՀ, ք. Երևան, Տերյան փ., 662, բն. 6, ՀՃՀ՝ 1904860303)	12.71
5. Հայկ Հովհիկի Եսայան (նույնականացման քարտի համարը՝ 000395293, տրված 19.12.2013թ. 001-ի կողմից, անձնագիր՝ BA0050895, տրված 18.12.2013թ., 001-ի կողմից, հաշվառման հասցեն՝ ք. Երևան, Վրացյան 71/12, բն. «Ա», ՀՃՀ՝ 1904810098)	3.17
6. Ալեքսանդր Հովհիկի Եսայան (նույնականացման քարտի համարը՝ 000330134, տրված 17.06.2013թ. 001-ի կողմից, անձնագիր՝ BA2973682, տրված 10.05.2016, 001-ի կողմից, հաշվառման հասցեն՝ ք. Երևան, Վրացյան 71/12, բն. «Ա», ՀՃՀ՝ 2912820073)	3.17

7. «ՖՈՐԱ-ԲԱՆԿ» ԲԱԲ (ԲԸ)

(հասցե՝ Զուլուկայի բուլվար 2, 25 Մոսկվա 119021, Ռուսաստանի Հանրություն), ի դեմս Վարչության նախագահ Սերգեյ Վիտալիի Բալակչևի

11.21

Մասնակիցների Ժողովի անցկացման համար քվորումն ապահովված էր, և Ժողովն իրավասու էր սկսել իր գործունեությունը:

Ժողովի նախագահ ընտրվեց (միաձայն) Հայկ Եսայանը, իսկ քարտուղար՝ Ալեքսանդր Եսայանը:

Օրակարգում ընդգրկված էր Ընկերության կողմից պարտատոմսերի թողարկման հարցը:

Ընկերության արտահերթ ընդհանուր ժողովը միաձայն որոշեց (ի հավաստումն ձրի՝ վերը թվարկված բոլոր Մասնակիցները ստորագրեցին) .

1. Թողարկել ԱՄՆ դոլարով և ՀՀ դրամով արտահայտված ոչ փոխարկելի, արժեկտրոնային, անվանական պարտատոմսեր (այսուհետ՝ «Պարտատոմսեր») հետևյալ կարգով և պայմաններով.
- 1.1. Դոլարային պարտատոմսերի թողարկման ծավալը՝ առավելագույնը 10,000,000 (տասը միլիոն) ԱՄՆ դոլար, իսկ դրամային պարտատոմսերի դեպքում՝ առավելագույնը 500,000,000 (հինգ հարյուր միլիոն) ՀՀ դրամ և նվազագույնը մինչև թողարկման պահը Ընկերության կողմից թողարկված և շրջանառության մեջ գտնվող դոլարային պարտատոմսերի ընդհանուր անվանական ծավալի 10 (տասը) տոկոսը.
- 1.2. Պարտատոմսերի թողարկման նպատակը՝ ֆինանսավորման աղբյուրների տարատեսականացում (դիվերսիֆիկացիա), գործող պարտավորությունների վերաֆինանսավորում և կապիտալ ներդրումների իրականացում.
- 1.3. Պարտատոմսերի թողարկման կառուցվածքը՝ առնվազն երկու թողարկում ու տեղաբաշխում.
- 1.4. Պարտատոմսերի ժամկետայնությունը՝ համաձայն Ընկերության արտահերթ ընդհանուր ժողովի որոշման Պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ.
- 1.5. Յուրաքանչյուր դոլարային Պարտատոմսի անվանական արժեքը՝ 100 (մեկ հարյուր) ԱՄՆ դոլար, իսկ յուրաքանչյուր դրամային Պարտատոմսինը՝ 100,000 (մեկ հարյուր հազար) ՀՀ դրամ.
- 1.6. Պարտատոմսերի քանակը՝ համաձայն Պարտատոմսերի թողարկման ծավալի և Պարտատոմսի անվանական արժեքի հարաբերության.
- 1.7. Պարտատոմսերի արժեկտրոնի (տոկոսների) եկամտաբերությունը՝ համաձայն Ընկերության արտահերթ ընդհանուր ժողովի որոշման Պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ.
- 1.8. Պարտատոմսերի արժեկտրոնի (տոկոսների) հաշվարկման մոտեցումը՝ փաստացի օրեր արժեկտրոնի փուլի ընթացքում/փաստացի օրեր տարվա ընթացքում (Actual/Actual).
- 1.9. Պարտատոմսերի արժեկտրոնի (տոկոսների) վճարման ապրիորականությունը՝ համաձայն Ընկերության արտահերթ ընդհանուր ժողովի որոշման Պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ.
- 1.10. օպցիոններ՝ առկայություն՝ չի նախատեսվում.
- 1.11. վարկային ռիսկի բարելավումներ (credit risk enhancement)՝ առանձին տրանշերի տեղաբաշխումների վերաբերյալ Ընկերության արտահերթ ընդհանուր ժողովի որոշմամբ սահմանվելու են Ընկերության նկատմամբ սահմանափակումներ (կովենանտներ) պարտքային բեռը էկաբազորող ֆինան-

սական գործակիցները թույլատրելի առավելագույն կամ նվազագույն սահմանաչափերի ամրագրմամբ: Ընկերության հետ լնդիսկապացված պարտատերերի պահանջների իրավունքը ստորադաս է սույն որոշմամբ թողարկված Պարտատոմսերի նկատմամբ:

- 1.12. մեկ ներդրողի կողմից ձեռքբերման սահմանափակումներ՝ համաձայն Ընկերության մասնակիցների արտահերթ ընդհանուր ժողովի որոշման Պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ:
- 1.13. տեղաբաշխողը՝ «Ամերիաբանկ» ՓԲԸ, վերջինս առանձին տրանշերի տեղաբաշխումների համար կարող է ներգրավել համատեղաբաշխող(ներ)՝ չամ տեղաբաշխմանն աջակցող անձ(ինք):
- 1.14. տեղաբաշխման սկիզբը նաև պարտը՝ համաձայն Ընկերության արտահերթ ընդհանուր ժողովի որոշման Պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ:
- 1.15. Շուկայի աղեղծումը (հարբեթ մեյքինգ) կարող է իրականացվել միայն տեղաբաշխված պարտատոմսերի ցուցակումից հետո: «ՆԱՄԴԱՔ ՕԷՄԷՔՍ Արմենիա» ԲԲԸ-ի կողմից տեղաբաշխված պարտատոմսերը ցուցակելու և առևտրին թույլատրելու դեպքում Ընկերությունը մասնագիտացված անձանց հետ կնքելու է երկրորդային շուկայում շուկա ստեղծողի պայմանագիր:
- 1.16. վճարային գործակալ՝ «Ամերիաբանկ» ՓԲԸ, վերջինիս հետ կնքված Պարտատոմսերի տեղաբաշխման ծառայությունների մատուցման պայմանագրի համաձայն:
2. Սույն որոշման 1-ին կետում չնշված և Պարտատոմսերի տեղաբաշխմանը վերաբերող մնացած բոլոր պայմանները հաստատված համարել համաձայն Պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ կայացված Ընկերության մասնակիցների արտահերթ ընդհանուր ժողովի որոշման, այնքանով, որքանով վերջիններս չեն հակասում օրենսդրությանը և սույն որոշման 1-ին կետով սահմանված պայմաններին:
3. Հանձնարարել Ընկերության գլխավոր տնօրեն Հայկ Եսայանին ապահովել Պարտատոմսերի թողարկման ու տեղաբաշխման համար անհրաժեշտ գործողությունների և միջոցառումների իրականացումը՝ ներառյալ թողարկման ազդագրի պատրաստումը, ՀՀ ԿԲ դրա ներկայացումը և անհրաժեշտ պայմանագրերի կնքումը:
4. Ուժը կորցրած ճանաչել Ընկերության մասնակիցների ընդհանուր ժողովի կողմից 02.04.2018 թ.-ին ընդունված որոշումները (Արձանագրություն № 02/04):

«ՅՈՒԲՈՍ» ՍՊԸ

Գլխավոր տնօրեն՝

Հ. Եսայան

AMERIABANK

O.AB.100.3LS.3.3.4093.18

14.08.2018

ԲԱՆԿԻ ԱՆՈՒՆԻՑ ՀԱՆԴԵՍ ԳԱԼՈՒ

Լ Ի Ա Ջ Ո Ր Ա Գ Ի Ր

ք. Երևան

երկու հազար տասնութ թվականի օգոստոսի տասնչորսին

«Ամերիաբանկ» փակ բաժնետիրական ընկերությունը (գրանցման վկայական տրված՝ 08.09.1992թ., թիվ 0154, գրանցման համար՝ թիվ 50, հասցեն՝ ք. Երևան, Վազգեն Սարգսյան փողոց 2) (այսուհետ՝ «Բանկ»), ի դեմս Տնօրինության նախագահ-Գլխավոր տնօրեն Արտակ Հանեսյանի, որը գործում է Բանկի կանոնադրության հիման վրա, ղեկավարվելով ՀՀ քաղաքացիական օրենսգրքով, սույնով լիազորում է Բանկի Ներդրումային բանկային գործառնությունների դեպարտամենտի Կապիտալ շուկաների բաժնի ղեկավար Շուշանիկ Էդիկի Հովսեփյանին (անձնագիր՝ AK0284204 տրված՝ 18.04.2009թ., 066-ի կողմից, հասցեն՝ ՀՀ, ք. Երևան, Ծարավ Աղբյուր փ 2. 55/20 բն. 4)□

«Յուրում» ՍՊԸ կողմից թողարկվող պարտատոմսերի Գլխավոր տեղաբաշխող հանդիսացող Բանկի անունից ստորագրելու այդ պարտատոմսերի թողարկման և տեղաբաշխման համար անհրաժեշտ պայմանագիր/եր/ը, ինչպես նաև փաստաթղթերը, ներառյալ՝ ծրագրային ազդագիրը:

Սույն լիազորագրի հիման վրա կնքված փաստաթղթերը վավեր են Շուշանիկ Հովսեփյանի ստորագրությամբ և Բանկի կլոր կնիքի դրոշմամբ:

Լիազորագիրը կարող է դադարել ՀՀ քաղաքացիական օրենսգրքի 324 հոդվածով նախատեսված դեպքերում, ինչպես նաև մինչև սույն լիազորագրի գործողության ժամկետի ավարտն Շուշանիկ Հովսեփյանի՝ Բանկի Ներդրումային բանկային գործառնությունների դեպարտամենտի Կապիտալ շուկաների բաժնի ղեկավարի պաշտոնից ազատվելու դեպքում՝ տվյալ պաշտոնից ազատման օրը:

Ստորև հաստատվում է Շուշանիկ Հովսեփյանի ստորագրությունը՝

Շուշանիկ Հովսեփյան

Սույն լիազորագիրը բաղկացած է 1 (մեկ) թերթից և գործում է 14.08.2018թ.-ից մինչև 30.12.2018թ. ներառյալ:

Տնօրինության նախագահ-
գլխավոր տնօրեն՝

Արտակ Հանեսյան

Կատարող՝ Սոնա Վարդանյան
010/561111/00329

ԱՄԵՐԻԱԲԱՆԿ ՓԲԸ
ՀՀ, ք. Երևան, 0010
Վ. Սարգսյան փող. 2
Հ՝ (374 10) 56 11 11
Ֆ՝ (374 10) 51 31 33
www.ameriabank.am
info @ ameriabank.am

ՎՃԱՐՄԱՆ ՀԱՆՁՆԱՐԱՐԱԳՐԻ ԱՆՈՐՐԱԳԻՐ N 507632 [1728471569]	
PAYMENT ORDER RECEIPT	
Ամերիաբանկ ֆբձ Գլխամասային գրասենյակ	
ID 679	
Ամսաթիվ/Date 20/08/18 11:38	
Դեբետ/Debit	Կրեդիտ/Credit
1570005313330100	900005016119
Գումար/Amount	
AMD 50,000.00	
Վճարող/Remitter «ՅՈՒՔՈՄ» ՍՊԸ Վճարողի բանկ/Remitter's Bank Ամերիաբանկ Վճարողի ՀՎՀՀ/Remitter's Tax Code 2300024873	
Հաճառու/Beneficiary ՀՀ Կենտրոնական Բանկ Հաճառուի բանկ/Beneficiary's Bank Գանձապետական բաժանմունք	
Գումարը բառերով/Amount in Words Յիսուկ հազար դրամ Ելակետ/Details Ծրագրային ազդագրի գրանցում Վճարման օր/Value Date 20/08/18 Կառարող/Maker AutoUtil	

Կ.Տ.
ՏՏ.